

školní vzdělávací program

ŠVP 6 (2019)

RVP G 6leté gymnázium

Školní vzdělávací program pro šestileté studium

Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace

Obsah

1	Charakteristika školy	2
2	Identifikační údaje	4
3	Charakteristika ŠVP	5
3.1	Profil absolventa	6
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie školy	9
3.3	Začlenění průřezových témat	11
4	Učební plán	22
5	Učební osnovy	28
5.1	Matematika a její aplikace	28
5.1.1	Matematika	29
5.2	Jazyk a jazyková komunikace	41
5.2.1	Český jazyk a literatura	42
5.2.2	Anglický jazyk	65
5.2.3	Německý jazyk	78
5.2.4	Španělský jazyk	86
5.2.5	Ruský jazyk	96
5.3	Informační a komunikační technologie	106
5.3.1	Informatika	107
5.3.2	Psaní na klávesnici PC	114
5.4	Člověk a společnost	115
5.4.1	Dějepis	116
5.4.2	Základy společenských věd	127
5.5	Člověk a příroda	138
5.5.1	Fyzika	139
5.5.2	Chemie	158
5.5.3	Biologie	170
5.5.4	Zeměpis	184
5.6	Umění a kultura	209
5.6.1	Výtvarná výchova	210
5.6.2	Hudební výchova	218
5.7	Člověk a zdraví	225
5.7.1	Tělesná výchova	226
5.8	Volitelné vzdělávací aktivity	242
5.8.1	Seminář ze zeměpisu	243
5.8.2	Seminář z českého jazyka a literatury	250
5.8.3	Seminář z anglického jazyka	257
5.8.4	Seminář z německého jazyka	260
5.8.5	Seminář ze španělského jazyka	262
5.8.6	Seminář z ruského jazyka	266
5.8.7	Společenskovední seminář	268
5.8.8	Seminář z dějepisu	272
5.8.9	Seminář z matematiky	278
5.8.10	Seminář z fyziky	282
5.8.11	Seminář z chemie	287
5.8.12	Seminář z informatiky	290
5.8.13	Seminář z biologie	293

6	Projekty	300
7	Evaluace vzdělávacího programu	302

1 Charakteristika školy

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 6 (2019)		
Platnost	1. 9. 2014	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 6leté gymnázium	Délka studia v letech:	6

Historie třineckého gymnázia se začala psát v roce 1953, kdy byla v Jablunkově založena jedenáctiletá střední škola. K osamostatnění tzv. střední všeobecně vzdělávací školy, jejíž studium bylo rozvrženo do tří let, pak došlo roku 1964 a o čtyři léta později byly otevřeny první dvě třídy čtyřletého gymnázia v Třinci. K definitivnímu přestěhování celého gymnázia do Třince došlo v roce 1970. 1. října 1991 získala škola právní subjektivitu. V současné době si uchazeči o studium mohou vybrat ze dvou variant, a to osmileté nebo čtyřleté studium. Šestileté studium bude ukončeno v roce 2022. Absolventi všech studijních oborů mají tradičně velkou úspěšnost při přijímání na vysoké nebo vyšší odborné školy, mnozí studují úspěšně také vysoké školy v zahraničí.

Velikost školy

Nejvyšší povolený počet žáků ve škole: 790

79-41-K/41 Gymnázium (studium denní, délka studia 4 roky, kapacita 250 žáků)

79-41-K/61 Gymnázium (studium denní, délka studia 6 roků, kapacita 300 žáků)

79-41-K/81 Gymnázium (studium denní, délka studia 8 roků, kapacita 250 žáků)

Základní údaje

Zřizovatelem příspěvkové organizace Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace je v souladu s ustanovením § 2 zákona č.157/2000 Sb. ode dne 1. října 2001 Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava, IČ: 70890692.

Název organizace: Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace

Druh/typ školy: Střední škola

Místo poskytovaného vzdělávání: Komenského 713, Staré Město, 739 61 Třinec

IČO: 00 601 390

Identifikátor zařízení: 600 016 269

Gymnázium IZO: 000 601 390

Školní jídelna IZO: 103 008 934

Kontakt: sekretariat@gymtri.cz

Dálkový přístup: <https://www.gymtri.cz/>

Vybavení školy

Třinecké gymnázium se může pyšnit moderně vybavenými učebnami. Všechny učebny jsou napojeny na počítačovou síť a internet, většina prostorů školy umožňuje přístup na internet přes wi-fi připojení.

Tělesná výchova se vyučuje ve dvou tělocvičnách a v posilovně, případně v pronajímaných prostorách městské víceúčelové haly, krytého bazénu a atletického stadionu. V roce 2014 bylo otevřeno zrekonstruované sportoviště (hráště s umělým trávníkem pro fotbal, volejbal nebo nohejbal, tartanová běžecká dráha, doskočiště, antukové vrážště, dva stoly pro stolní tenis).

Pro kulturní akce a jiná shromáždění je k dispozici aula o kapacitě 400 míst. Pro potřeby výtvarníků slouží vedle učebny výtvarné výchovy rovněž keramická dílna s pecí. Žáci i učitelé mohou využít také služeb školní knihovny.

Součástí školy je jídelna, která nabízí každý den dva druhy jídel. V prostoru šaten se nachází bufet pro žáky a učitele, otevřený po celou dobu vyučování. V roce 2013 byl otevřen Žákovský klub, který je k dispozici žákům v jejich volných hodinách a je využíván také pro besedy, přednášky, soutěže aj.

Díky bezbariérovému přístupu naše škola umožňuje také výuku integrovaných žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný, všichni pedagogové se dle finančních možností školy zúčastňují odborných a metodických školení a své vzdělání si průběžně prohlubují formou samostudia.

Pedagogický sbor se člení na předmětové komise, které sdružují učitele stejné nebo podobné aprobace. Práci předmětové komise koordinuje její vedoucí, který je garantem obsahu a forem výuky předmětu ve škole.

Vedoucí předmětových komisí se spolu s vedením školy (ředitelka školy, statutární zástupkyně ředitelky školy, zástupce ředitelky školy) podílejí na strategickém rozvoji školy.

Výchovným a studijním problémům se věnuje výchovná poradkyně, která mj. zabezpečuje informovanost o možnostech studia na vysokých školách, podílí se na tvorbě individuálních studijních plánů a koordinuje spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními. Na škole pracuje rovněž školní metodik prevence, metodik a koordinátor ICT a koordinátor environmentálního vzdělávání.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Na gymnáziu mají dlouholetou tradici především sportovní akce (např. každoroční olympijský šestiboj nebo turnaje v odbíjení), ale projektové dny jsou zaměřeny také na podporu výuky cizích jazyků, prezentační dovednosti žáků apod. Podle zájmu žáků se pořádají zahraniční zájezdy, vybraní žáci se v závislosti na nabídce mimoškolních organizátorů účastní Mezinárodních setkání mládeže k EU v Bad Marienbergu (Německo) aj.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolek rodičů a přátel školy Gymnázia Třinec je v souladu se svými stanovami spolkem sdružujícím rodiče žáků Gymnázia, Třinec, příspěvkové organizace. Cílem spolku je zejména koordinace výchovného a vzdělávacího působení rodiny, gymnázia a dalších institucí. SRPŠ se finančně podílí na zajišťování výchovné činnosti gymnázia, na zlepšování prostředí gymnázia, na vybavení specializovaných učeben, všestranně podporuje rozvoj zájmových činností žáků gymnázia a finančně přispívá na tyto činnosti. Jedná se zejména o podporu sportovních aktivit, hudebních, pěveckých a dramatických skupin působících na půdě gymnázia, dále hradí žákům jejich výdaje související s účastí na různých soutěžích a olympiádách aj.

Významným partnerem školy v procesu vzdělávání jsou školská poradenská zařízení. Naše gymnázium úzce spolupracuje se zaměstnanci odloučeného pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny Frýdek-Místek v Třinci. Výchovný poradce konzultuje s odborníky především problémy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Partnerskou institucí Gymnázia, Třinec, příspěvková organizace, je certifikované centrum jazykových kurzů a zkoušek University of Cambridge – Cambridge Centrum ve Frýdku-Místku. V rámci města Třinec gymnázium spolupracuje s Městskou knihovnou Třinec a při organizaci akcí u příležitosti Dne Země také s Odborem životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Třinec. Již tradiční je spolupráce školy s mezinárodní humanitární organizací ADRA, žáci gymnázia se účastní rovněž celorepublikové sbírky Občanského sdružení Život dětem, která je známá pod názvem Srdíčkový den. Projekt je zaměřen pomoci vážně nemocným dětem v České republice. Žáci školy také pomáhají Klubu Marie při organizaci Květinového dne proti rakovině.

2 Identifikační údaje

Název ŠVP	ŠVP 6 (2019)	Název RVP	RVP G 6leté gymnázium
Datum	1. 9. 2014	vzdělávací program	RVP G 6leté gymnázium
Verze	1	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Platnost	1. 9. 2014		
Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání		
Délka studia v letech:	6		

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61
IČ	00601390
REDIZO	600016269
Kontakty	Věra Pastorková
Ředitel	Romana Cieslarová
Telefon	558 325 284
Email	sekretariat@gymtri.cz
www	www.gymtri.cz

Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Adresa	28. října 117, 702 18 Ostrava
IČ	70890692
Telefon	595 622 222
Fax	595 622 126
www	www.kr-moravskoslezsky.cz

Doplňující údaje

ŠVP byl aktualizován k 1. 9. 2019.

datum, podpis, razítko

3 Charakteristika ŠVP

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 6 (2019)		
Platnost	1. 9. 2014	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 6leté gymnázium	Délka studia v letech:	6

Zaměření školy

- Usilujeme o všeobecné vzdělávání – vyučujeme jazyky, přírodovědné, humanitní i technické předměty.
- Důraz klademe na všestranný rozvoj osobnosti v oblasti vědomostí, dovedností i postojů.
- Prioritou je připravit žáky ke studiu na libovolné VŠ.
- V prvních letech studia se zaměřujeme na co nejširší všeobecný rozhled, v předposledním a posledním ročníku se žáci rozvíjejí především ve zvolených oblastech prostřednictvím seminářů.
- Podporujeme partnerský vztah učitel – žák.
- Podporujeme zájem o nehumanitní předměty – matematiku, fyziku, biologii, chemii, zeměpis, ICT.
- Zaměřujeme se na zdokonalení jazykových a komunikačních dovedností s ohledem na problematiku regionu, v němž se projevuje silný vliv dialektu.
- Podporujeme kladný vztah k regionu a městu.

Organizace přijímacího řízení

Aktuální informace o přijímacím řízení jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy (www.gymtri.cz). Přijímací řízení vychází z požadavků RVP ZV, respektuje tedy předpokládanou úroveň vědomostí a dovedností žáka, vyjádřenou očekávanými výstupy jednotlivých vzdělávacích oborů. Mezi kritéria přijímacího řízení patří vedle výsledků uchazeče u přijímacích zkoušek (ty proběhnou písemnou formou) také prospěch ze ZŠ ve třech posledních pololetích: 1. pololetí a 2. pololetí 6. ročníku a 1. pololetí 7. ročníku ZŠ. Přijímací řízení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá podle doporučení pracovníků školských poradenských zařízení.

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je organizována podle platné vyhlášky. Aktuální informace o maturitní zkoušce jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy (www.gymtri.cz). V rámci profilové části maturitní zkoušky si každý žák vybere 2 povinné zkoušky z aktuálního seznamu zveřejněného ve škole i na webových stránkách školy. Z uvedeného seznamu předmětů si každý žák může vybrat také nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Maturitní zkouška žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá podle doporučení pracovníků školských poradenských zařízení.

A. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Plán pedagogické podpory (PLPP) může sestavovat třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, jejichž cílem je stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření. PLPP může být nahrazen zvýšenou individualizací žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP) sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele a učitelů konkrétních vyučovacích předmětů. IVP má písemnou podobu. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. IVP zpracovává škola pro žáka od 2. stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.1 Profil absolventa

- Komunikuje ústně, písemně i pomocí ICT, a to jak v mateřském, tak cizím jazyce.
- Je schopen se samostatně učit, řešit úkoly, rozvíjet dále své znalosti a dovednosti.
- Chápe nutnost celoživotního vzdělávání.
- Pracuje v týmu.
- Prezentuje a obhájí svůj názor.
- Je dobře připraven složit přijímací zkoušku na vybraný VŠ studijní obor, orientuje se v základech různých oborů, aby si mohl vybrat studijní obor podle svých zájmů a schopností.
- Je schopen orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního a politického dění.
- Je sociálně zralý, je si vědom svých práv a povinností, ctí demokratické principy fungování společnosti.
- Chrání a rozvíjí své fyzické a duševní zdraví.
- Je tolerantní k názorům druhých, k jiným lidem a kulturám, ale umí být i kritický k negativním jevům.
- Má kladný vztah ke škole, městu, regionu, je motivován pro jejich další rozvoj.
- Má kladný vztah k ochraně životního prostředí.
- Je konkurenceschopný při dalším studiu i profesním uplatnění.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
 - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
 - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
 - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
 - své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
 - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
 - kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- **Kompetence k řešení problémů**
 - vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
 - vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
 - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
 - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
 - rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
 - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnot
 - uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
 - vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- **Kompetence komunikativní**
 - efektivně využívá moderní informační technologie
 - vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
 - prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
 - rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
 - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
 - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
 - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
 - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
 - s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
 - používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- **Kompetence sociální a personální**

- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
 - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
 - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
 - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
 - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
 - respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
 - o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
 - informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
 - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
 - chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
 - posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
 - rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
 - promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

- **Kompetence pracovní**
 - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
 - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
 - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
 - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- **Kompetence k podnikavosti**
 - uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
 - získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
 - cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
 - rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
 - chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory
 - usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
 - posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému a bezpečnému užívání pomůcek, dbá na to, aby je udržovali v pořádku;
- učíme žáky trpělivosti při práci, k zodpovědnosti;
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých termínů,
- vedeme žáky k vytváření správných pracovních návyků.

Kompetence k učení

- využíváme samostatné a skupinové práce, při kterých se žáci učí organizovat a plánovat vlastní práci. Před plánováním a organizováním práce stanovíme cíl, který na konci hodiny zhodnotíme. Vedeme žáky k hodnocení, zda cíle dosáhli, případně k návrhu, jak práci zefektivnit, aby cíle bylo dosaženo;
- prací s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicí, počítačem a internetem učíme žáky efektivně získávat poznatky, třídít, hodnotit a zpracovávat informace. Důraz klademe na čtení s porozuměním;
- zadáváme referáty a seminární práce k probírané problematice. Požadujeme prezentaci výsledků samostatných nebo skupinových prací;
- vhodně začleňujeme metody aktivního učení, při kterém si žáci na základě dosavadních znalostí a zkušeností rozšiřují poznatky. Podle potřeby začleňujeme didaktické hry, inscenační metody, simulační metody, problémové metody, projektové vyučování, učení podporované počítačem a další metody, které jsou významným motivačním a aktivizačním prvkem a zefektivňují získávání poznatků. Postupujeme od metod jednodušších ke složitějším;
- zadáváme vhodné a smysluplné domácí úkoly, s funkcí vzdělávací, motivační a kontrolní, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces. Důraz klademe i na metody zpětné vazby. své duševní a fyzické schopnosti, odhadnout důsledky svého jednání a schopnost nést důsledky.

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme problémové situace, při kterých žáci aktivně hledají cesty k řešení problémů. Hodnotí efektivnost různých způsobů řešení. Pracujeme s chybou, žáci hledají jiné postupy a poučení z chyb;
- učíme žáky předvídat a odhadovat průběh i výsledek práce;
- vedeme žáky k hledání souvislostí v oboru i mezi nimi;
- zadáváme úlohy, které vedou k zobecnování (schopnost provést syntézu) a ověřování hypotéz;
- vedeme a motivujeme žáky k účasti v soutěžích, olympiádách, korespondenčních kurzech a seminářích. Vybrané úlohy začleňujeme i do výuky;
- průběžně kontrolujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- komunikativní kompetence rozvíjíme metodami aktivního učení, především se jedná o dialog a diskusi. Dialogem vedeme žáky k porozumění, zapojujeme je aktivně do výuky. Vhodně volenými otázkami vedeme žáky k upevňování dříve získaných poznatků, ale hlavně k vyvozování a objevování nových vědomostí;
- v diskusi učíme žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, chápat sdělení druhých a používat přesná vyjádření. Studenty vedeme k tomu, aby dokázali poslouchat druhého;
- zadáváme referáty, při kterých si žáci zdokonalují mluvený projev. Dbáme na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- vhodně využíváme při komunikaci ICT;
- upevňujeme schopnost verbální komunikace, vedeme žáky k uplatňování zásad hlasové hygieny v běžném životě;
- vedeme žáky ke klasifikaci informací na základě různých zdrojů, učíme žáky rozpoznat jejich důvěryhodnost.

Kompetence sociální a personální

- kompetence sociální a personální rozvíjíme v rámci skupinové výuky a práce v týmu v běžných hodinách, praktických cvičeních i seminářích. Rozvíjíme spolupráci, toleranci, empatii a zodpovědnost, hodnocení vlastní práce a přijímání kritiky;
- při práci ve skupině umožňujeme žákům střídání rolí;
- společně s žáky formulujeme pravidla chování při jednotlivých formách výuky i mimo ni a důsledně dbáme na jejich dodržování;
- vedeme žáky tak, aby se nebáli postavit šikaně, vyjádřit odmítavý postoj k negativním jevům;
- učíme žáky posoudit reálné své duševní a fyzické schopnosti, odhadnout důsledky svého jednání a schopnost nést důsledky.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů tak, aby si uvědomovali zodpovědnost za svou domácí přípravu;
- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby chránit přírodu a životní prostředí;
- nabízíme dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy. Vedeme žáky k poznání vlastní zodpovědnosti za své zdraví;

- vedeme žáky ke schopnosti uplatňovat občanská práva a plnit občanské povinnosti;
- pomáháme žákům navazovat kontakty s veřejností, např. při projektech, výstavách, besedách, kulturních vystoupeních, exkurzích, prezentacích apod.;
- učíme žáky vystoupit z anonymity.

Kompetence k podnikavosti

- hovoříme s žáky o předpokladech pro různá povolání, jejich výhodách a nevýhodách a vedeme žáky ke kritickému zhodnocení jejich osobnosti s ohledem na volbu povolání;
- vybízíme žáky k hodnocení výsledků své práce;
- pomáháme žákům odhalit jejich nadání a rozvíjet ho.

3.3 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
Německý jazyk	
1. ročník	A1
2. ročník	A1 - A2
3. ročník	A2
5. ročník	B1
Ruský jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
Výtvarná výchova	
1. ročník	Plošná a prostorová tvorba
2. ročník	Plošná a prostorová tvorba
4. ročník	Obrazové znakové systémy
Hudební výchova	
1. ročník	Produkce
2. ročník	Produkce

Sebezpoznání a sebepojetí

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Proces komunikace
Anglický jazyk	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Německý jazyk	
3. ročník	A2
4. ročník	A2 - B1
Ruský jazyk	
3. ročník	
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk jako jedinec
3. ročník	Základy sociologie
Výtvarná výchova	
2. ročník	Plošná a prostorová tvorba
3. ročník	Obrazové znakové systémy
Hudební výchova	
4. ročník	Produkce
Tělesná výchova	
3. ročník	Sportovní hry

Pokrytí v projektu

Olympijský šestiboj
Adaptační kurz

Seberegulace a sebeorganizace

Integrace do výuky

Německý jazyk	
1. ročník	A1
2. ročník	A1 - A2
3. ročník	A2
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk jako jedinec

Psychohygiiena

Integrace do výuky

Informatika	
3. ročník	Aplikační software pro práci s informacemi.
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk jako jedinec
Hudební výchova	
	Produkce
2. ročník	Produkce

Pokryto předmětem

Informatika

Kreativita

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Výtvarná výchova	
1. ročník	Plošná a prostorová tvorba
	Hry a experimenty s materiály a nástroji
2. ročník	Hry a experimenty s materiály a nástroji
Hudební výchova	
1. ročník	Produkce
2. ročník	Produkce
4. ročník	Produkce

Poznávání lidí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
2. ročník	
4. ročník	

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Mezilidské vztahy

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
2. ročník	

3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Ruský jazyk	
4. ročník	
Informatika	
2. ročník	Počítačová síť internet
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk ve společnosti
Výtvarná výchova	
	Plošná a prostorová tvorba
2. ročník	Hry a experimenty s materiály a nástroji
Hudební výchova	
1. ročník	Produkce
2. ročník	Produkce
Seminář z anglického jazyka	
6. ročník	Konverzace a cvičení

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Komunikace

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
Německý jazyk	
4. ročník	A2 - B1
5. ročník	B1
6. ročník	B1
Španělský jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Ruský jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
Informatika	
	Počítačová síť internet
6. ročník	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk ve společnosti
Seminář z anglického jazyka	
5. ročník	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení
Seminář z německého jazyka	
	Konverzace
Seminář ze španělského jazyka	
5. ročník	Konverzace

6. ročník Konverzace a cvičení

Pokrytí v projektu

Olympijský šestiboj

Adaptační kurz

Kooperace a kompetice

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
Španělský jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Výtvarná výchova	
1. ročník	Hry a experimenty s materiálními a nástroji
2. ročník	Hry a experimenty s materiálními a nástroji
Seminář z anglického jazyka	
5. ročník	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení
Seminář ze španělského jazyka	
5. ročník	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Výtvarná výchova	
2. ročník	Plošná a prostorová tvorba

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
4. ročník	
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk ve společnosti

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Úvaha
Ruský jazyk	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk jako jedinec
2. ročník	Základy psychologie
3. ročník	Základy sociologie
Tělesná výchova	
4. ročník	Význam pohybové činnosti pro zdraví člověka
Seminář ze španělského jazyka	
6. ročník	Konverzace a cvičení

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Rovnice a jejich soustavy
3. ročník	Základní poznatky z matematiky Rovnice a nerovnice
Český jazyk a literatura	
	Romantismus Úvod do studia jazyka a slohu
Dějepis	
1. ročník	Situace v letech 1914 - 1945 Rozdělený a integrující se svět
Základy společenských věd	
2. ročník	Základy psychologie
Hudební výchova	
3. ročník	Produkce Recepce a reflexe
Tělesná výchova	
4. ročník	Význam pohybové činnosti pro zdraví člověka

Pokryto předmětem

Dějepis

Sociální komunikace

Integrace do výuky

Matematika	
3. ročník	Základní poznatky z matematiky
Český jazyk a literatura	
1. ročník	Proces komunikace
Anglický jazyk	
2. ročník	
4. ročník	
Německý jazyk	
1. ročník	A1

2. ročník	A1 - A2
3. ročník	A2
4. ročník	A2 - B1
Ruský jazyk	
3. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Základy společenských věd	
3. ročník	Základy sociologie

Morálka všedního dne

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
4. ročník	Funkční styl prostěsdělovací
Ruský jazyk	
Základy společenských věd	
3. ročník	Základy sociologie
Tělesná výchova	
4. ročník	Důležité pojmy a témata z teorie tělesné kultury
Seminář ze španělského jazyka	
6. ročník	Konverzace a cvičení

Spolupráce a soutěž

Pokrytí v projektu

Olympijský šestiboj

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**Občanská společnost a škola**

Integrace do výuky

Španělský jazyk	
5. ročník	
6. ročník	
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk ve společnosti
Seminář ze španělského jazyka	
6. ročník	Konverzace a cvičení

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Občan, občanská společnost a stát

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
1. ročník	Stát a právo
4. ročník	Základy teorie státu

Formy participace občanů v politickém životě

Integrace do výuky

Dějepis	
2. ročník	Starověk
Základy společenských věd	
1. ročník	Stát a právo
4. ročník	Základy teorie státu

Pokryto předmětem

Dějepis

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Integrace do výuky

Dějepis	
1. ročník	Situace v letech 1914 - 1945 Rozdělený a integrující se svět
5. ročník	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
Základy společenských věd	
1. ročník	Stát a právo
4. ročník	Základy teorie státu Základy teorie práva

Pokryto předmětem

Dějepis

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**Evropa a svět nás zajímá**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Ruský jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
Zeměpis	
4. ročník	Postavení Evropy ve světě, evropská integrace
Výtvarná výchova	
1. ročník	Výtvarná kultura
2. ročník	Výtvarná kultura
4. ročník	Znakové systémy výtvarného umění
Hudební výchova	
1. ročník	Recepce a reflexe
2. ročník	Recepce a reflexe
Seminář ze zeměpisu	
5. ročník	Evropa

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
3. ročník	
Španělský jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Zeměpis	
4. ročník	Regionální geografie - západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa SNS a formování nového Ruska SNS rozdělení do menších celků Rozdělení Asie do menších celků Postavení Evropy ve světě, evropská integrace Jádrové a periferní oblasti v Evropě
5. ročník	Makroregiony světa Austrálie a Oceánie Rozdělení Oceánie, vývoj a postavení ve světě Nejvýznamnější státy
Hudební výchova	
4. ročník	Recepce a reflexe
Seminář ze zeměpisu	
5. ročník	Evropa
6. ročník	Makroregiony světa
Seminář ze španělského jazyka	
5. ročník	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení

Jsme Evropané

Integrace do výuky

Německý jazyk	
6. ročník	B1
Základy společenských věd	
1. ročník	Mezinárodní vztahy a globální svět
Fyzika	
2. ročník	Mechanika tekutin
3. ročník	Základní poznatky molekulové fyziky a termodynamiky
Zeměpis	
2. ročník	Obyvatelstvo
3. ročník	Postavení ČR v rámci Evropy a světa
4. ročník	Postavení Evropy ve světě, evropská integrace
Hudební výchova	
1. ročník	Recepce a reflexe
2. ročník	Recepce a reflexe
Seminář ze zeměpisu	
5. ročník	Regionální politika a regionální rozvoj, euroregiony
Seminář z fyziky	
6. ročník	Speciální teorie relativity

Globalizační a rozvojové procesy

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
3. ročník	Základy sociologie
5. ročník	Základy ekonomie a ekonomiky
Zeměpis	
2. ročník	Obyvatelstvo Hospodářství
3. ročník	Postavení ČR v rámci Evropy a světa
4. ročník	Regionální geografie - západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa Asie-přírodní podmínky, jádrové a periferní oblasti
Seminář ze zeměpisu	
6. ročník	Socioekonomická geografie

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Úvaha
5. ročník	Odborný styl
Anglický jazyk	
6. ročník	
Španělský jazyk	
Ruský jazyk	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Dějepis	
5. ročník	Moderní doba II - Soudobé dějiny
Základy společenských věd	
3. ročník	Základy sociologie
Biologie	
1. ročník	Ekologie
Zeměpis	
2. ročník	Obyvatelstvo Hospodářství Politická geografie Vliv člověka na krajinu a životní prostředí Atmosféra Hydrosféra Biosféra
4. ročník	SNS a formování nového Ruska Asie-přírodní podmínky, jádrové a periferní oblasti Rozdělení Asie do menších celků
5. ročník	Makroregiony světa Austrálie a Oceánie Nejvýznamnější státy Oceány a moře Jádrové a periferní oblasti Afriky Rozdělení Afriky do makroregionů (Severní Afrika, Subsaharská Afrika) Jádrové a periferní oblasti Latinské Ameriky Rozdělení Latinské Ameriky do regionů (Střední Amerika, Jižní Amerika)

Seminář ze zeměpisu	
6. ročník	Fyzická geografie Socioekonomická geografie Makroregiony světa
Seminář z anglického jazyka	
	Konverzace a cvičení
Seminář ze španělského jazyka	
	Konverzace a cvičení

Pokryto předmětem

Dějepis**Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce**

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
4. ročník	
Dějepis	
5. ročník	Moderní doba II - Soudobé dějiny
Zeměpis	
2. ročník	Hospodářství
4. ročník	Asie-přírodní podmínky, jádrové a periferní oblasti
5. ročník	Jádrové a periferní oblasti Afriky Rozdělení Afriky do makroregionů (Severní Afrika, Subsaharská Afrika) Rozdělení Severní Ameriky do regionů (USA, Kanada) Rozdělení Latinské Ameriky do regionů (Střední Amerika, Jižní Amerika)
Seminář ze zeměpisu	
6. ročník	Socioekonomická geografie Makroregiony světa

Pokryto předmětem

Dějepis**Žijeme v Evropě**

Integrace do výuky

Matematika	
1. ročník	Výrazy Kruhy a válce
2. ročník	Funkce
4. ročník	Trigonometrie Planimetrie
5. ročník	Stereometrie Analytická geometrie v rovině a prostoru Kombinatorika
6. ročník	Pravděpodobnost Komplexní čísla
Český jazyk a literatura	
5. ročník	Odborný styl
Ruský jazyk	
3. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Dějepis	
1. ročník	Situace v letech 1914 - 1945

3. ročník	Rozdělený a integrující se svět Středověk Počátky novověku
4. ročník	Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti
5. ročník	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945 Moderní doba II - Soudobé dějiny
Základy společenských věd	
	Základy ekonomie a ekonomiky
Zeměpis	
2. ročník	Obyvatelstvo
3. ročník	Socioekonomické poměry ČR
4. ročník	Jádrové a periferní oblasti v Evropě
Výtvarná výchova	
3. ročník	Znakové systémy výtvarného umění
Hudební výchova	
	Recepce a reflexe
Seminář ze zeměpisu	
5. ročník	Regionální politika a regionální rozvoj, euroregiony Česká republika
Seminář ze španělského jazyka	
6. ročník	Konverzace a cvičení
Seminář z ruského jazyka	
5. ročník	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení

Pokryto předmětem

Dějepis**Vzdělávání v Evropě a ve světě**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
5. ročník	
Německý jazyk	
4. ročník	A2 - B1
Ruský jazyk	
5. ročník	
Fyzika	
2. ročník	Fyzikální veličiny a jejich měření
Seminář z anglického jazyka	
5. ročník	Konverzace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**Kulturní difference**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
1. ročník	
2. ročník	

3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Španělský jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Zeměpis	
2. ročník	Obyvatelstvo
3. ročník	Socioekonomické poměry ČR
Hudební výchova	
4. ročník	Recepce a reflexe
Seminář ze zeměpisu	
5. ročník	Česká republika
Seminář z anglického jazyka	
	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení
Seminář ze španělského jazyka	
5. ročník	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení

Lidské vztahy

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
4. ročník	
Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk ve společnosti
Tělesná výchova	
2. ročník	Olympijské hnutí novověku
Seminář z ruského jazyka	
5. ročník	Konverzace

Etnický původ

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk ve společnosti
Zeměpis	
3. ročník	Socioekonomické poměry ČR
4. ročník	Regionální geografie - západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa Postavení Evropy ve světě, evropská integrace
5. ročník	Makroregiony světa Austrálie a Oceánie Nejvýznamnější státy

Multikulturalita

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
1. ročník	
2. ročník	

Ruský jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
Zeměpis	
3. ročník	Socioekonomické poměry ČR Charakteristika krajů ČR
4. ročník	SNS a formování nového Ruska SNS rozdělení do menších celků Asie-přírodní podmínky, jádrové a periferní oblasti Rozdělení Asie do menších celků
5. ročník	Makroregiony světa Austrálie a Oceánie
Výtvarná výchova	
3. ročník	Znakové systémy výtvarného umění
Hudební výchova	
1. ročník	Recepce a reflexe
2. ročník	Recepce a reflexe
Seminář ze zeměpisu	
6. ročník	Socioekonomická geografie
Seminář z ruského jazyka	
	Konverzace a cvičení

Princip sociálního smíru a solidarity

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
1. ročník	Člověk ve společnosti

Základní problémy sociokulturních rozdílů

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
5. ročník	
6. ročník	
Dějepis	
5. ročník	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
Zeměpis	
3. ročník	Socioekonomické poměry ČR
4. ročník	Regionální geografie - západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa
5. ročník	Rozdělení Afriky do makroregionů (Severní Afrika, Subsaharská Afrika) Jádrové a periferní oblasti Severní Ameriky
Seminář ze zeměpisu	
6. ročník	Makroregiony světa

Pokryto předmětem

Dějepis	
----------------	--

Psychosociální aspekty interkulturality

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
3. ročník	Základy sociologie

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
Zeměpis	
3. ročník	Moravskoslezský kraj
4. ročník	Postavení Evropy ve světě, evropská integrace
Seminář ze zeměpisu	
5. ročník	Regionální politika a regionální rozvoj, euroregiony

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**Ekosystémy**

Integrace do výuky

Biologie	
1. ročník	Ekologie
Zeměpis	
2. ročník	Hydrosféra Biosféra
4. ročník	Přírodní poměry SNS a Ruska Asie-přírodní podmínky, jádrové a periferní oblasti Rozdělení Asie do menších celků Přírodní poměry v Evropě
5. ročník	Makroregiony světa Austrálie a Oceánie
Seminář ze zeměpisu	
6. ročník	Fyzická geografie

Základní podmínky života

Integrace do výuky

Chemie	
2. ročník	Chemie p-prvků
3. ročník	Chemie p prvků
4. ročník	Přírodní látky
Biologie	
1. ročník	Ekologie
Zeměpis	
2. ročník	Hydrosféra Biosféra

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
5. ročník	
Informatika	
6. ročník	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace
Fyzika	
4. ročník	Střídavý proud v energetice
5. ročník	Jaderná fyzika
Chemie	
3. ročník	Chemie d prvků Chemie f prvků Uhlovodíky
Biologie	
1. ročník	Ekologie
Zeměpis	
2. ročník	Atmosféra Hydrosféra Biosféra
3. ročník	Charakteristika krajů ČR Moravskoslezský kraj
4. ročník	Přírodní poměry v Evropě
5. ročník	Polární oblasti
Seminář ze zeměpisu	
	Regionální politika a regionální rozvoj, euroregiony
6. ročník	Fyzická geografie
Seminář z ruského jazyka	
	Konverzace a cvičení

Vztah člověka k prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
4. ročník	
Informatika	
3. ročník	Hardware.
Chemie	
5. ročník	Syntetické makromolekulární látky
Biologie	
2. ročník	Rostliny a prostředí
Zeměpis	
	Atmosféra Hydrosféra Biosféra
3. ročník	Přírodní poměry ČR Moravskoslezský kraj
4. ročník	Přírodní poměry v Evropě
Výtvarná výchova	
2. ročník	Hry a experimenty s materiály a nástroji

Pokrytí v projektu

Den Země

Problematika vztahů organismů a prostředí

Integrace do výuky

Biologie	
1. ročník	Ekologie
Zeměpis	
2. ročník	Hydrosféra

Člověk a životní prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
6. ročník	
Informatika	
2. ročník	Počítačová síť internet
3. ročník	Aplikační software pro práci s informacemi.
Základy společenských věd	
	Základy sociologie
Fyzika	
4. ročník	Zvukové vlnění
Chemie	
	Deriváty uhlovodíků
Biologie	
1. ročník	Ekologie
3. ročník	Triblastika
Zeměpis	
1. ročník	Pedosféra
2. ročník	Vliv člověka na krajinu a životní prostředí
	Hydrosféra
	Biosféra
4. ročník	Regionální geografie - západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa
	Přírodní poměry SNS a Ruska
	Ruská federace –jádrové a periferní oblasti
	Asie-přírodní podmínky, jádrové a periferní oblasti
	Rozdělení Asie do menších celků
5. ročník	Rozdělení Oceánie, vývoj a postavení ve světě
	Oceány a moře
	Přírodní poměry Afriky
	Rozdělení Afriky do makroregionů (Severní Afrika, Subsaharská Afrika)
	Přírodní poměry Latinské Ameriky
	Rozdělení Latinské Ameriky do regionů (Střední Amerika, Jižní Amerika)
Seminář ze zeměpisu	
6. ročník	Fyzická geografie
	Makroregiony světa
Seminář ze španělského jazyka	
	Konverzace a cvičení

Pokryto předmětem

Informatika

Pokrytí v projektu

Den Země

Životní prostředí regionu a České republiky

Integrace do výuky

Zeměpis	
2. ročník	Atmosféra
	Hydrosféra
	Biosféra
3. ročník	Přírodní poměry ČR
	Charakteristika krajů ČR
	Moravskoslezský kraj
Seminář ze zeměpisu	
5. ročník	Regionální politika a regionální rozvoj, euroregiony
	Česká republika

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
4. ročník	Funkční styl prostěsdělovací
Informatika	
6. ročník	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace
Fyzika	
5. ročník	Astrofyzika
Seminář ze španělského jazyka	
6. ročník	Konverzace a cvičení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Integrace do výuky

Informatika	
6. ročník	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace

Stavba mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
4. ročník	Funkční styl prostěsdělovací
Anglický jazyk	
6. ročník	

Vnímání autora mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
4. ročník	Funkční styl prostěsdělovací
Informatika	
6. ročník	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace

Fungování a vliv médií ve společnosti

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
4. ročník	Funkční styl prostěsdělovací
Dějepis	
5. ročník	Moderní doba II - Soudobé dějiny
Základy společenských věd	
4. ročník	Základy teorie státu

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
Španělský jazyk	
2. ročník	
3. ročník	
4. ročník	
5. ročník	
6. ročník	
Informatika	
3. ročník	Aplikační software pro práci s informacemi.
Fyzika	
1. ročník	Vesmír
Seminář z anglického jazyka	
5. ročník	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení
Seminář ze španělského jazyka	
5. ročník	Konverzace
6. ročník	Konverzace a cvičení

Práce v realizačním týmu

Pokryto předmětem

Tělesná výchova

Média a mediální produkce

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
2. ročník	
Český jazyk a literatura	
5. ročník	Publicistický styl
Informatika	
6. ročník	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace

Mediální produkty a jejich význam

Integrace do výuky

Matematika	
2. ročník	Funkce
6. ročník	Posloupnosti a řady
Český jazyk a literatura	
3. ročník	Stylistika

4. ročník	Funkční styl prostěsdělovací
5. ročník	Publicistický styl
Informatika	
2. ročník	Prezentace
Seminář ze španělského jazyka	
6. ročník	Konverzace a cvičení

Uživatelé

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
1. ročník	
2. ročník	
Informatika	
6. ročník	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace

Účinky mediální produkce a vliv médií

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
2. ročník	Funkce projevu
5. ročník	Publicistický styl
Informatika	
6. ročník	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace
Hudební výchova	
4. ročník	Recepce a reflexe
Tělesná výchova	
Důležité pojmy a témata z teorie tělesné kultury	

Role médií v moderních dějinách

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
5. ročník	Publicistický styl
Dějepis	
Moderní doba II - Soudobé dějiny	
Základy společenských věd	
4. ročník	Základy teorie státu

Pokryto předmětem

Dějepis

4 Učební plán

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 6 (2019)		
Platnost	1. 9. 2014	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 6leté gymnázium	Délka studia v letech:	6

Učební plán ročníkový

nižší stupeň

Povinné předměty

1. ročník 2. ročník

	1. ročník	2. ročník	
Matematika	4	4	8
Český jazyk a literatura	4	4	8
Anglický jazyk	3+1	3	7
Další cizí jazyk	0+3	0+3	6
Informatika	-	1+1	2
Psaní na klávesnici PC	0+2	-	2
Dějepis	2	2	4
Základy společenských věd	1	1	2
Fyzika	2	2	4
Chemie	2	2	4
Biologie	1+1	1+1	4
Zeměpis	1	1+1	3
Výtvarná výchova	1	1	2
Hudební výchova	1	1	2
Tělesná výchova	3	2+1	6
Celkem základní dotace	25	25	50
Celkem disponibilní dotace	7	7	14
Celkem v ročníku	32	32	64

vyšší stupeň

Povinné předměty

	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	
Matematika	4	3+1	3+1	0+4	16
Český jazyk a literatura	3	3+1	3+1	3+2	16
Anglický jazyk	3	3	3	3+1	13
Další cizí jazyk	3	3	3	3	12
Informatika	2	-	-	2	4
Dějepis	2	2	2+1	0	7
Základy společenských věd	1	2	2	1+1	7
Fyzika	2+1	3	2	-	8
Chemie	2+1	2+1	2	-	8
Biologie	2+1	2	1+1	-	7
Zeměpis	2	2+1	2	-	7
Tělesná výchova	2	2+1	2	2	9
Volitelné 5. ročník	-	-	0+6	-	6
Volitelné 6. ročník	-	-	-	8	8
Estetická výchova	2	2	-	-	4
Celkem základní dotace	30	29	25	22	106
Celkem disponibilní dotace	3	5	10	8	26
Celkem v ročníku	33	34	35	30	132

Celkový učební plán

RVP			ŠVP		
Matematika a její aplikace			8	16	24
	Matematika	Matematika	8	16	24
Jazyk a jazyková komunikace			21	41	62
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	7	13	20
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	6	12	18
	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	8	16	24
Informační a komunikační technologie			4	4	8
	Informační a komunikační technologie	Informatika	2	4	6
	Informační a komunikační technologie	Psaní na klávesnici PC	2	0	2
Člověk a společnost			6	14	20
	Dějepis	Dějepis	4	7	11
	Občanský a společenskovední základ	Základy společenských věd	2	7	9
Člověk a příroda			15	30	45
	Biologie	Biologie	4	7	11
	Chemie	Chemie	4	8	12
	Fyzika	Fyzika	4	8	12
	Geologie	Zeměpis	3	7	10
Umění a kultura			4	0	4
	Hudební výchova	Hudební výchova	2	0	2
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	0	2
Člověk a zdraví			6	9	15
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	6	9	15
Volitelné předměty			0	18	18
		Estetická výchova	0	4	4
		Volitelné 5. ročník	0	6	6
		Volitelné 6. ročník	0	8	8
Celková dotace			50	106	156
Disponibilní dotace			14	26	40

Volitelné předměty

1. ročník

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Španělský jazyk	3
Ruský jazyk	3

Žáci si při nástupu do školy zvolí jeden další cizí jazyk.

2. ročník

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Španělský jazyk	3
Ruský jazyk	3

3. ročník

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Španělský jazyk	3
Ruský jazyk	3

Estetická výchova

Hudební výchova	0
Výtvarná výchova	0

Žáci si zvolí jednu z možností.

4. ročník

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Španělský jazyk	3
Ruský jazyk	3

Estetická výchova

Hudební výchova	0
Výtvarná výchova	0

5. ročník

Volitelné 5. ročník

Seminář ze zeměpisu	2
Seminář z českého jazyka a literatury	2
Seminář z anglického jazyka	2
Seminář z německého jazyka	2
Seminář ze španělského jazyka	2
Seminář z ruského jazyka	2
Společenskovední seminář	2
Seminář z dějepisu	2
Seminář z matematiky	2
Seminář z fyziky	2
Seminář z chemie	2
Seminář z informatiky	2
Seminář z biologie	2

Žáci si v pátém ročníku volí 3 předměty ze skupiny volitelných předmětů.

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Španělský jazyk	3
Ruský jazyk	3

6. ročník

Volitelné 6. ročník

Seminář ze zeměpisu	2
Seminář z českého jazyka a literatury	2
Seminář z anglického jazyka	2
Seminář z německého jazyka	2
Seminář ze španělského jazyka	2
Seminář z ruského jazyka	2
Společenskovední seminář	2
Seminář z dějepisu	2
Seminář z matematiky	2
Seminář z fyziky	2
Seminář z chemie	2
Seminář z informatiky	2
Seminář z biologie	2

Žáci si v šestém ročníku volí 4 předměty ze skupiny volitelných předmětů.

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Španělský jazyk	3
Ruský jazyk	3

Český jazyk a literatura

V každém roce může být zařazena max. 1 hodina výuky v dělených skupinách. Závisí to na počtu žáků ve třídách a na ekonomických a personálních možnostech školy.

Matematika

V každém roce může být zařazena max. 1 hodina výuky v dělených skupinách. Závisí to na počtu žáků ve třídách a na ekonomických a personálních možnostech školy.

Fyzika

Ve 3. a 4. ročníku se dělí jedna hodina (laboratorní práce).

Chemie

Ve 3. a 4. ročníku se dělí jedna hodina (laboratorní práce).

Biologie

Vychází ze vzdělávacích oborů Přírodopis RVP ZV a Biologie RVP G, integruje vybrané TO ze vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví.

Zeměpis

Vychází ze vzdělávacích oborů Zeměpis RVP ZV, Geografie a Geologie RVP G vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Základy společenských věd

Předmět realizuje obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství a Občanský a společenskovední základ a integruje část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce - vzdělávací obor Svět práce.

Tělesná výchova a zdraví

Předmět realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova a Výchova ke zdraví.

Informatika

Předmět Informatika realizuje tematickou oblast Využití digitálních technologií vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Člověk a svět práce

Vybrané TO jsou integrovány do ZSV a ICT.

Hudební výchova, Výtvarná výchova

Ve 3. a 4. ročníku si žáci volí jeden z předmětů.

Semináře

V 5. a 6. ročníku si žáci volí z nabídky seminářů - v 5. ročníku 3 semináře, v 6. ročníku 4 semináře.

5 Učební osnovy

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace			
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61			
Název ŠVP	ŠVP 6 (2019)			
Platnost	1. 9. 2014	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou	
Název RVP	RVP G 6leté gymnázium		Délka studia v letech:	6

5.1 Matematika a její aplikace

5.1.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4	4	4	3+1	3+1
6. ročník				
0+4				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP Z a RVP G.

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení a využití kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní a geometrickou gramotnost žáků. Způsob matematického myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivních úvah je prostředkem pro nové a hlubší poznání a je předpokladem dalšího studia. Výuka matematiky rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných vzorců a algoritmů.

Výuka matematiky umožňuje žákům pochopit, že matematika je nezastupitelným prostředkem v modelování a předvídání reálných jevů. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy napomáhají žákům proniknout do podstaty oboru, propojovat jednotlivé tematické okruhy, objevovat harmonii a půvab matematiky.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i v běžném životě, v pěstování schopností aplikace. Studium matematiky přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupů při odvozování tvrzení, odhalovat klamné závěry, zvažovat rizika předkládaných důkazů.

Snažíme se, aby si žáci uvědomili, že matematika je užitečná pro život, že nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (ekonomii, technice, sociologii), že je ovlivňována vnějšími podněty a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Snažíme se vypěstovat dobrý vztah k matematice u všech žáků, aby matematiku chápali jako zajímavou disciplínu. Žáci poznávají, že matematika je součástí kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin. Matematika se také realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, jako je fyzika a chemie, se kterými integruje některá společná témata.

Matematika integruje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Organizace výuky

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně matematiky, kde je možné využívat k výuce interaktivní tabuli.

Časová dotace:

- 1.ročník 4 hodiny
- 2.ročník 4 hodiny
- 3.ročník 4 hodiny
4. ročník 4 hodiny
5. ročník 4 hodiny
6. ročník 4 hodiny

Některé hodiny mohou být dělené. Dělení závisí na ekonomických a organizačních možnostech školy.

Při výuce využíváme učebnice, sbírky úloh, matematické tabulky, rýsovací pomůcky, modely těles, kalkulátory, PC - prezentace, výukové programy, příp. další programy - Cabri, GeoGebra (pro výuku geometrie) nebo Excel (pro zpracování dat ve statistice, konstrukci grafů),...

Ve vyučování matematiky se používají hlavně tyto formy a metody výuky: výkladové hodiny, hodiny vedené hlavně rozhovorem a diskuzí, procvičovací hodiny, cvičení a hodiny s problémově pojatou výukou, skupinová práce a práce s jednotlivými žáky. Učitel přizpůsobí metody a formy výuky úrovni žáků ve třídě.

B. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel :

- stanoví cíl hodiny, na konci hodiny se žáky zhodnotí, zda cíle dosáhli, příp. navrhnou, jak práci zefektivnit, aby bylo cíle dosaženo;
- vede žáky k práci s učebnicí, učí je chápat strukturu učebnice, klade důraz na čtení s porozuměním;
- učí žáky porozumět matematickému textu, rozumět matematickým symbolům;
- vytváří u žáků dostatečné zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení), které žáci využívají při řešení úloh z praxe;
- podle potřeby začleňuje didaktické hry (rébusy, hádanky, matematické křížovky);
- zadává různé domácí úkoly: úkoly k procvičování probraného učiva, výpisky nového učiva, sběr a zpracování dat z praxe, vyhledávání informací na internetu;
- vede a motivuje žáky k účasti na soutěžích, olympiádách, korespondenčních kurzech a seminářích.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace, při kterých žáci formulují problémy, analyzují je a hledají cesty k řešení problémů;
- vede žáky ke správné volbě známého algoritmu, příp. k vytvoření nového algoritmu řešení;
- podporuje různé postupy řešení, pomáhá žákům srovnávat jejich efektivnost;
- připouští práci s chybou a na jejím základě vede žáky k jiným postupům a poučením se z chyb;
- vede žáky k předvídání a odhadům výsledku úlohy, k provádění zkoušky správnosti řešení;
- zadává úlohy, které vedou k zobecnování (provedení syntézy, vyslovení hypotézy) a vede žáky k ověřování těchto hypotéz.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky formulovat myšlenky, obhajovat vlastní názor, používat matematický jazyk a matematickou symboliku s porozuměním, vyžaduje přesnost při formulaci definic a matematických vět;
- učí žáky matematicky argumentovat, používat různé typy tvrzení, rozlišovat definici a větu, rozumět logické stavbě matematické věty, dokázat jednoduchou matematickou větu, vytvořit, zdůvodnit nebo vyvrátit hypotézu;
- vede žáky ke klasifikaci informací z různých zdrojů, učí žáky rozpoznat jejich důvěryhodnost, vyhodnotit informace kvantitativního i kvalitativního charakteru, které jsou obsaženy v grafech, diagramech, tabulkách;
- učí žáky prezentovat výsledky řešení úlohy, prezentovat získané informace formou grafů, diagramů a tabulek apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příležitosti k činnosti ve dvojicích, ve skupinách, vede žáky k organizaci práce ve skupinách, k zodpovědnosti za práci skupiny;
- umožňuje střídání rolí žáků ve skupině, učí je hodnotit podíl na řešení úlohy svůj i jiných;

- vede žáky k účtům k práci jiných, nechává žáky hodnotit práci druhých, vede je k odhadu důsledků svého jednání a schopnosti nést následky.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů soustavnou kontrolou;
- vybírá vhodné úlohy s ekologickou tematikou, vede žáky k poznání, že je třeba přírodu a životní prostředí chránit;
- učí žáky při zdůvodňování stanovisek a postupů uplatňovat základy logiky a rozlišovat seriózní a demagogickou argumentaci;
- ukazuje matematiku jako součást kulturního dědictví a nedílnou součást života člověka.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání pomůcek, dbá na to, aby je udržovali v pořádku;
- učí žáky pracovat podle návodu, postupu řešení úlohy;
- vede žáky ke tvorbě vlastních pomůcek (papírové modely, šablony);
- učí žáky trpělivosti při práci, k zodpovědnosti;
- uplatňuje zásady pracovní hygieny a bezpečnosti;
- vede žáky k využívání kalkulátorů, PC, interaktivní tabule k efektivnějšímu řešení úloh;
- vede žáky k dodržování dohodnutých termínů.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z matematiky;
- vybízí žáky k hodnocení výsledků své práce;
- pomáhá žákům odhalit jejich nadání a rozvíjet ho pomocí matematických soutěží a problémových úloh.

C. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků poskytuje žákovi zpětnou vazbu, zjištění, jak danou problematiku zvládá, jak dovede aplikovat to, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě stále chybí. Hodnocení je motivující pro žáka, součástí hodnocení by měl být i návod k odstranění chyb a nedostatků. Žáci se učí hodnotit objektivně i svou práci, práci spolužáků při skupinové práci.

Formy hodnocení:

- ústní zkoušení – vzniká zde osobní kontakt mezi učitelem a žákem, má velký význam pro rozvíjení vyjadřovacích schopností a myšlení žáků;
- písemné zkoušky –
 1. kontrolní prověrky (přibližně 20 minut) – třída je rozdělena na skupiny a sestava úloh musí být rovnocenná pro obě skupiny;
 2. čtvrtletní písemné práce – jsou nejvýznamnější písemné práce v matematice, měli by ji napsat všichni žáci. Této práci jsou věnovány dvě vyučovací hodiny, jedna pro napsání, druhá pro opravu, příp. rozbor;
 3. domácí úkoly – klasifikujeme jen úkoly složitější, prezentace, referáty. U úloh procvičovacích registrujeme, pokud žáci nevypracují úkol, zahrneme to k celkovému hodnocení žáka na konci klasifikačního období. Úlohy z procvičovacích domácích úkolů zařazujeme do písemných prověrek a tím žáky k domácí přípravě motivujeme.

D. Soutěže:

Matematický klokan

je mezinárodní soutěž, která pochází z Austrálie, v ČR ji pořádá Jednota českých matematiků a fyziků ve spolupráci s vysokými školami. Soutěž probíhá ve všech krajích naší republiky v jednom termínu a je určena všem zájemcům o matematiku. Soutěžící jsou rozděleni podle věku do kategorií, všichni řeší 24 testových úloh a u každé z nich vybírají jednu z nabízených možností.

Kategorie Kadet - 1. a 2. ročník

Kategorie Junior - 3. a 4. ročník

Kategorie Student - 5. a 6. ročník

Matematická olympiáda

je soutěž pro nadané studenty s hlubokým zájmem o matematiku. Je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Podmínkou účasti je úspěšné vyřešení úloh domácího kola. Soutěžící jsou podle věku rozděleni do kategorií.

Kategorie Z8 - 1. ročník

Kategorie Z9 - 2. ročník

Kategorie C - 3. ročník

Kategorie B - 4. ročník

Kategorie A - 5. a 6. ročník

1. ročník

4 týdne, P

Výrazy

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu • chápe pojem proměnná a matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu výrazu, sčítá, násobí a dělí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním • řeší úlohy pomocí Pythagorovy věty • klasifikuje vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Mocniny a odmocniny Pythagorova věta Číselné výrazy Proměnná, výrazy s proměnnými	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici - Pythagoras</i>		

Rovnice a nerovnice

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • řeší lineární rovnice a nerovnice, používá ekvivalentní úpravy • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • vyjadřuje neznámou ze vzorce • používá pojem interval, rozliší druhy intervalů, znázorňuje interval na číselné ose	Ekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic Slovní úlohy Výpočet neznámé ze vzorce Intervaly a nerovnice	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie 1. ročník Chemické názvosloví a výpočty z chemických vzorců	Fyzika 1. ročník Energie Chemie 2. ročník Chemické reakce 1. ročník Roztoky

1. ročník

Kruhy a válce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice kružnice a kruhu - klasifikuje vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic - charakterizuje válec, odhaduje a vypočítá objem a povrch válce		Kružnice, kruh a jejich části, polohové vlastnosti Délka kružnice a obsah kruhu Válec, jeho objem a povrch
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici - Thales</i>		

Geometrické konstrukce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. ročník

4 týdne, P

Rovnice a jejich soustavy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - řeší lineární a kvadratické rovnice, řeší soustavy rovnic - stanovuje definiční obor rovnice - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav		Lineární rovnice a jejich soustavy Kvadratická rovnice, vztahy mezi koeficienty kvadratické rovnice Soustavy lineární a kvadratické rovnice Slovní úlohy řešené pomocí těchto rovnic
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Zadávání problémových úloh – slovní úlohy</i>	Fyzika 2. ročník Kinematika hmotného bodu Chemie Chemické reakce	Fyzika 2. ročník Kinematika hmotného bodu

2. ročník

Funkce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - používá s porozuměním pojmy: funkce, definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) - určí průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - stanovuje intervaly monotónnosti - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a jejich soustav - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy		Funkce jako předpis Přímá úměrnost Lineární funkce, konstantní funkce Funkce absolutní hodnota Kvadratická funkce Nepřímá úměrnost Grafické řešení rovnic Slovní úlohy Diagramy Základy statistiky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – Descartes</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam <i>Čtení tabulek a grafů</i>	Fyzika 2. ročník Kinematika hmotného bodu	Fyzika 4. ročník Kmitání mechanického oscilátoru Mechanické vlnění 2. ročník Kinematika hmotného bodu

Podobnost a funkce úhlu

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - chápe pojem podobnost, užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - určuje měřením a výpočtem velikost úhlu - definuje goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku - řeší praktické úlohy užitím goniometrických funkcí v pravouhlém trojúhelníku		Podobnost útvarů, užití podobnosti Goniometrické funkce ostrého úhlu Řešení úloh o trojúhelníku
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Jehlany a kužely

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - určuje vzdálenosti a odchylky - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí sítě základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles ve volném rovnoběžném promítání - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		Přímky a roviny v prostoru Vzdálenosti a odchylky Jehlany Kužely Komolý kužely a jehlany Koule
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. ročník

3. ročník

4 týdne, P

Základní poznatky z matematiky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • užívá správně základní množinové pojmy • zapisuje a určuje množinu výčtem prvků a uvedením charakteristické vlastnosti prvků • provádí správné operace s množinami • užívá Vennových diagramů při řešení úloh • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • pozná výrok a určuje pravdivostní hodnotu výroků • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • vytváří negace jednoduchých výroků, složených výroků a výroků s kvantifikátory • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozumí logické stavbě matematické věty • provádí základní typy důkazů jednoduchých matematických vět • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • vysvětlí vztahy mezi číselnými množinami, provádí aritmetické operace s přirozenými, celými, racionálními a reálnými čísly, využívá jejich vlastnosti • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • rozlišuje prvočíslo a číslo složené, rozkládá přirozené číslo na prvočinitele • určuje největší společný dělitel a nejmenší společný násobek přirozených čísel • užívá pojmy opačné číslo a převrácené číslo • znázorňuje čísla na číselné ose • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu a hodnotu výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic • provádí operace s lomenými výrazy	Základní množinové pojmy, vztahy mezi množinami a operace s množinami, Vennovy diagramy Výrok, operace s výroky, výroky s kvantifikátory Číselné množiny N , Z , Q , R , základní operace v číselných množinách a jejich vlastnosti Přirozená čísla, zápisy přirozených čísel, násobek a dělitel, kritéria dělitelnosti, prvočísla a složená čísla, základní věta aritmetiky, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek Celá čísla Racionální čísla Reálná čísla, absolutní hodnota reálného čísla, geometrická interpretace, intervaly Mocniny s přirozeným a celým exponentem, odmocniny Výrazy s mocninami a odmocninami, mnohočleny, lomené výrazy Vyjadřování neznámé ze vzorce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální komunikace <i>Argumentace – výroky, věty a důkazy</i> Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Zadávání problémových úloh – slovní úlohy</i>	Seminář z matematiky 5. ročník Matematická logika Výrazy	

3. ročník

Rovnice a nerovnice

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nebo určení podmínek nutnou součástí řešení - geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav - řeší rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru - řeší rovnice a nerovnice obsahující výrazy s neznámou v absolutní hodnotě - řeší rovnice s neznámou pod odmocninou - řeší jednoduché rovnice a nerovnice s parametry		Lineární rovnice a nerovnice, jejich soustavy (s jednou neznámou i s více neznámými), grafické řešení Kvadratická rovnice a nerovnice, vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice, grafické řešení Soustavy lineární a kvadratické rovnice Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou Rovnice vyšších stupňů Iracionální rovnice Rovnice a nerovnice s parametry
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Zadávání problémových úloh – slovní úlohy</i>	Chemie 2. ročník Chemické rovnováhy 5. ročník Fyzikální chemie Seminář z matematiky Rovnice a nerovnice	Fyzika 3. ročník Vnitřní energie, práce a teplo 4. ročník Elektromagnetické kmitání a vlnění 5. ročník Zobrazování optickými soustavami 3. ročník Změny skupenství látek

4. ročník

3+1 týdně, P

4. ročník

Funkce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:	• užívá různá zadání funkce a používá s porozuměním pojmy: funkce, definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce, inverzní funkce • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti funkcí • určí průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic • vysvětlí význam parametrů v předpisu funkce • užívá poznatky o složené funkci • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • užívá logaritmu a jeho vlastností • řeší exponenciální a logaritmické rovnice a jednoduché nerovnice • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy	Základní poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí Lineární funkce, konstantní funkce Kvadratická funkce Funkce absolutní hodnota Lineární lomená funkce Mocnninné funkce Mocniny s racionálním exponentem, odmocniny Exponenciální a logaritmické funkce, rovnice a nerovnice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Goniometrie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • užívá pojmu orientovaný úhel a jeho hodnoty v míře stupňové a obloukové • definuje goniometrické funkce v oboru reálných čísel, užívá jednotkovou kružnici • načrtne grafy požadovaných goniometrických funkcí (zadaných funkčním předpisem) a určí jejich definiční obor, obor hodnot, vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti goniometrických funkcí • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích • aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • řeší goniometrické rovnice (při řešení užívá i grafů a jednotkovou kružnici)		Velikost úhlu v míře stupňové a v míře obloukové, orientovaný úhel Goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens, vlastnosti goniometrických funkcí Vztahy mezi goniometrickými funkcemi Goniometrické vzorce a rovnice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. ročník

Trigonometrie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • aplikuje trigonometrické věty k řešení trojúhelníků • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • řeší praktické úlohy užitím trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • při výpočtech aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly		Sinová a kosinová věta Trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku Užití sinové a kosinové věty v úlohách z praxe
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – Euler</i>		

Planimetrie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • určuje vzájemnou polohu útvarů • využívá symbolické zápisy • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného problému • pojmenuje, znázorňuje a užívá základní objekty v trojúhelníku, ve čtyřúhelníku, v kružnici a kruhu • využívá vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků při řešení úloh • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení, stejnolehlosti a pomocí konstrukce na základě výpočtu		Rovinné útvary – klasifikace, polohové a metrické vlastnosti Trojúhelník, shodnost a podobnost trojúhelníků Mnohoúhelníky Kružnice, kruh, úhly v kružnici Obvody a obsahy geometrických obrazců Pythagorova věta a Euklidovy věty Množiny bodů dané vlastnosti Shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení) Stejnolehlost Konstrukční úlohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – Pythagoras, Euklides</i>		

5. ročník

3+1 týdně, P

5. ročník

Stereometrie

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary - využívá náčrt při řešení prostorového problému - rozvíjí prostorovou představivost pomocí jednoduchých geometrických modelů - při zobrazování útvarů v prostoru používá volné rovnoběžné promítání - určuje vzdálenosti a odchylky - řeší stereometrické problémy motivované praxí - určuje vzájemnou polohu útvarů - zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles a jejich průnik s přímkou - rozhoduje o kolmosti nebo rovnoběžnosti přímek a rovin - využívá symbolické zápisy		Volné rovnoběžné promítání Základní vztahy mezi body, přímkami a rovinami Vzájemná poloha přímek a rovin v prostoru Rovnoběžnost a kolmost přímek a rovin Řešení polohových konstrukčních úloh Odchylky přímek a rovin Vzdálenost bodu od přímky a roviny, vzdálenost dvou rovnoběžných přímek a rovin Tělesa a jejich základní charakteristiky Objemy a povrch těles	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – Euler</i>			

Analytická geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - používá geometrické pojmy - využívá náčrt při řešení úloh - operuje s vektory - užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky a roviny, dokáže objasnit význam koeficientů a dokáže posoudit vhodnost daného vyjádření v konkrétní úloze - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o útvarech v rovině i prostoru - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření a dokáže posoudit vhodnost daného vyjádření v konkrétní úloze - z analytického vyjádření určí základní údaje o kuželosečce a dokáže ji znázornit v soustavě souřadnic - řeší analyticky vzájemnou polohu přímky a kuželosečky - chápe podstatu analytické geometrie jako převedení geometrické úlohy na úlohu algebraickou a výsledné řešení interpretuje zpět geometricky		Bod a jeho znázornění v rovině a prostoru Vektory, operace s vektory a jejich využití Způsoby vyjádření přímky v rovině a prostoru Způsoby vyjádření roviny v prostoru Polohové a metrické vlastnosti Kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola, hyperbola)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – R. Descartes, P. de Fermat</i>			

5. ročník

Kombinatorika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • chápe pojem skupina s konečným počtem prvků jako základní pojem kombinatoriky • rozlišuje variace, permutace, kombinace • odhaduje výsledek při řešení úloh a porovnává s vypočtenou hodnotou • řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických podskupin a určuje jejich počet) • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • řeší rovnice s kombinačními čísly a faktoriály • užívá binomickou větu při řešení úloh	Kombinatorické pravidlo součtu a součinu Variace, permutace a kombinace bez opakováním i s opakováním Faktoriál, výrazy a rovnice a nerovnice s faktoriály Kombinační číslo, jeho vlastnosti, výrazy, rovnice a nerovnice s kombinačními čísly Pascalův trojúhelník Binomická věta a její využití	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – B. Pascal, P. Fermat. J. Bernoulli, G. Leibnitz</i>		

6. ročník

0+4 týdně, P

Pravděpodobnost

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • používá a chápe pojmy náhodný, jistý, nemožný, opačný jev, nezávislost jevů, sjednocení a průnik jevů • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti • určuje pravděpodobnost náhodného jevu, sjednocení a průniku dvou jevů • předvídá a určuje pravděpodobnost jevů z praxe		Náhodný jev a jeho pravděpodobnost Pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Velcí Evropané – slavní matematici – Bernoulli		

6. ročník

Statistika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí a používá pojmy statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak, charakteristiky polohy a variability - počítá četnost a relativní četnost hodnoty znaku - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat - využívá výpočetní techniku - reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy, grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám		Statistický soubor a jeho charakteristiky Grafické znázornění četnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Posloupnosti a řady

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech - aplikuje znalosti o funkcích při úvahách a řešení úloh o posloupnostech - charakterizuje aritmetickou a geometrickou posloupnost, využívá základní vztahy pro ně - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice - s porozuměním užívá pojmy vlastní a nevlastní limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost - využívá věty o limitách posloupnosti při výpočtu limity - určuje podmínky konvergence geometrické řady a počítá její součet - chápe princip matematické indukce		Posloupnosti a jejich vlastnosti Aritmetická posloupnost a její užití Geometrická posloupnost a její užití Limita posloupnosti Nekonečná geometrická řada Matematická indukce, matematické důkazy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam <i>Čtení tabulek, grafů, statistické výpočty</i>		

Komplexní čísla

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - chápe nutnost zavedení oboru komplexních čísel - vyjadřuje komplexní číslo v algebraickém a goniometrickém tvaru - vypočítává absolutní hodnotu a argument komplexního čísla a chápe jejich geometrický význam - provádí základní početní operace s komplexními čísly v algebraickém a goniometrickém tvaru - k umocňování komplexních čísel používá Moivreovu větu - komplexní čísla znázorňuje v Gaussově rovině - řeší rovnice v oboru komplexních čísel		Zavedení a základní vlastnosti komplexních čísel a počítání s nimi Geometrické znázornění komplexních čísel Řešení rovnic v oboru komplexních čísel
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – A. do Moivre, G. Leibnitz</i>		

6. ročník

5.2 Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1 Český jazyk a literatura

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4	4	3	3+1	3+1

6. ročník

3+2

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obor Český jazyk a literatura, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP Z a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Všechna průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin. Dle možností může být v prvním ročníku realizována exkurze do městské knihovny s cílem naučit žáky prostřednictvím vyhledávání informací efektivnímu řešení problémů (průřezové téma Osobnostní a sociální výchova).

Český jazyk a literatura má ve výchovně vzdělávacím procesu výjimečné postavení. Osvojení mateřského jazyka je podmínkou pro rozvíjení vzájemné komunikace, pro srozumitelné vyjadřování ať už ústní, či písemnou formou. Cílem výuky je vedle rozvoje vyjadřovacích schopností také rozvoj smyslového a citového vnímání, rozvoj dovednosti čtení s porozuměním, a to textů různé povahy (se zaměřením na texty umělecké a odborné).

V prvních dvou ročnících šestiletého studia je vyučovací předmět rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova
Jazyková výchova
Literární výchova

Komunikační a slohová výchova zahrnuje:

- čtení jako zdroj informací, kritické čtení, analýza a hodnocení textu, prožitkové čtení;
- vnímání a chápání různých jazykových sdělení, rozvoj dovednosti naslouchání, analýza komunikačního záměru mluvčího, manipulativní působení projevu;
- zvládnutí techniky mluveného projevu, nonverbální a paralingvální prostředky, osvojování kultivovaného projevu na veřejnosti;
- zvládnutí základních slohových postupů a útvarů.

Jazyková výchova zahrnuje:

- zvukovou stránku jazyka (zásady spisovné výslovnosti, intonace, modulace souvislé řeči);
- slovní zásobu a tvoření slov;
- morfologii;
- syntax;
- pravopis;

- obecná poučení o jazyce.

Literární výchova zahrnuje:

- rozvoj čtenářských dovedností;
- tvořivou činnost s literárním textem;
- interpretaci literárních a jiných děl;
- základy literární teorie a historie;
- literární druhy a žánry.

Ve 3. – 6. ročníku šestiletého studia je vyučovací předmět rozdělen do dvou složek:

Jazyk a jazyková komunikace

Literární komunikace

Jazyk a jazyková komunikace zahrnuje:

- obecné poučení o jazyku a řeči;
- zvukovou stránku jazyka;
- grafickou stránku jazyka;
- slovní zásobu, sémantiku a tvoření slov;
- morfologii;
- syntax;
- slohovou charakteristiku výrazových prostředků;
- slohotvorné činitele;
- proces komunikace, komunikační strategie, typy komunikátů;
- narativní postupy;
- druhy, přípravu a realizaci řečnických vystoupení;
- principy výstavby textu;
- funkční styly.

Literární komunikace zahrnuje:

- základy literární vědy;
- metody interpretace textu;
- strukturu literárního díla;
- intertextualitu;
- vývoj literatury v kontextu dobového myšlení a kultury.

Výuka vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura probíhá ve třídách a v odborné učebně, vybavené audiovizuální technikou. Převažující formou výuky je vyučovací hodina, zařazována bývá skupinová práce, výjimečně je výuka realizována formou exkurze, besedy či návštěvy kulturní akce (kino, divadlo). Ve výuce jsou uplatňovány různé metody: výklad, řízená diskuse, problémové vyučování, práce s textem, didaktické hry, dramatizace. Ve výuce je vhodně využíváno dostupné audiovizuální techniky.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník 4 hodiny
- 2 ročník 4 hodiny
- 3. ročník 3 hodiny
- 4. ročník 4 hodiny
- 5. ročník 4 hodiny
- 6. ročník 5 hodin

Jednu hodinu je možné dělit. Dělení závisí na ekonomických a organizačních možnostech školy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- klade důraz na práci s textem. Volí texty reprezentující všechny funkční styly: prostě sdělovací, odborný, publicistický; administrativní, umělecký, řečnický. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacemi;
- učí žáky doložit porozumění textu např. vysvětlováním hlavních myšlenek vlastními slovy;
- prací s učebnicemi, vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky

k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;

- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
 - učí žáky zpracovávat získané informace, např. formou poznámek, výtahu nebo osnovy odborného textu;
 - vede žáky k tomu, aby vědomosti i dovednosti získané v hodinách českého jazyka a literatury doplňovali a prohlubovali zpracováváním referátů a seminárních prací;
 - učí žáky vhodně prezentovat výsledky své práce;
 - zadává vhodné a smysluplné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.
- Klade důraz i na metody zpětné vazby (kontrola a hodnocení domácích úkolů, objasnění případných nejasností či problémů atd.).

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života;
- využívá poznatků z vlastní četby žáků;
- volí vhodné modelové situace k řešení problémů jako témata mluvních cvičení, debat, diskusí, úvah apod.;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- vhodně využívá práci s chybou, na jejímž základě učí žáky hledat jiné postupy a poučení;
- vede žáky k pochopení souvislostí v rámci oboru (propojuje učivo jazykové, slohové, literární) i mezi předměty (Dějepis, Základy společenských věd, Estetická výchova aj.);
- zadává úlohy, které vedou k zobecňování (schopnost provést syntézu);
- vede a motivuje žáky k účasti v soutěžích a olympiádách. Vybrané úlohy začleňuje i do výuky.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- vede žáky k uplatňování poznatků o procesu komunikace v praxi, na příkladech demonstruje pravidla úspěšné komunikace, analyzuje jednotlivé složky komunikačního procesu (mluvčí, adresát, obsah a forma sdělení, způsob komunikace, okolnosti, za nichž komunikace probíhá);
- motivuje studenty poukázáním na možnosti praktického využití komunikativních dovedností v dalším studiu i v osobním, profesním a občanském životě;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace;
- v diskusi učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat. Rovněž řízení diskuse ve skupině svěřuje dle možností žákům;
- mluvený projev žáků zdokonaluje prostřednictvím mluvních cvičení, prezentací, referátů aj.;
- důsledně dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování ve všech psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k uplatňování zásad hlasové hygieny.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za svoji práci i práci ostatních, k hodnocení vlastní práce i přijímání kritiky;
- společně s žáky formuluje pravidla chování při jednotlivých formách výuky i mimo ni a důsledně dbá na jejich dodržování;
- učí žáky vyjádřit odmítavý postoj k negativním jevům (např. šikana);
- učí žáky posoudit reálně své schopnosti a odhadnout důsledky svého jednání;
- k rozvoji sociálních a personálních kompetencí přispívá výběrem témat pro úvahy žáků (např. mezilidské vztahy, mezigenerační problémy, sebereflexe žáků, jejich cíle a priority).

Kompetence občanské

UČITEL:

- na příkladech (z dějin, umělecké literatury aj.) vysvětluje nutnost jednat nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství;
- analýzou chování postav z uměleckých textů potlačuje u žáků lhostejný přístup k životu v okolí, příp. dění ve společnosti. Motivuje tak žáky k poskytnutí pomoci ostatním;
- soustavou kontrolou vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů;
- pomáhá žákům navazovat kontakty s veřejností, např. při projektech, výstavách, besedách, kulturních vystoupeních, exkurzích, prezentacích apod.

Kompetence pracovní

UČITEL:

- učí žáky zpracovat popis pracovního postupu;

- učí žáky pracovat podle zadání nebo návodu;
- vede žáky k dodržování bezpečnosti a trpělivosti při práci, uplatňuje zásady pracovní a hlasové hygieny.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- učí žáky zpracovat životopis;
- seznamuje žáky s útvary administrativního funkčního stylu, s nimiž se může v praxi setkat;
- rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, které jsou podmínkou pro praktické uplatnění;
- informuje žáky o možnostech dalšího studia českého jazyka a literatury na vysokých školách a o profesích, založených na uplatnění poznatků a dovedností z tohoto vyučovacího předmětu;
- poukazuje na reálné situace v osobním i profesním životě, v nichž žáci využijí poznatky a dovednosti získané při výuce předmětu český jazyk a literatura.

1. ročník

4 týdne, P

Úvod do poetiky

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlíší literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Literatura a umění Literatura a její podstata	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Struktura literárního díla

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - ropoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Vrstva tematická Vrstva kompoziční Vrstva jazyková	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Literární druhy

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - rozlíší základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Epika Lyrika Drama	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Významní představitelé české a světové literatury

Očekávané výstupy Žák: - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		Učivo Seznámení se základními uměleckými směry Nejvýznamnější představitelé české a světové literatury
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Výrazové formy

Očekávané výstupy Žák: - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie		Učivo Poezie - verš, rým, stopy Próza - pásmo vypravěče, pásmo postav, promluvy postavy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Skladba

Očekávané výstupy Žák: rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		Učivo Věta jednoduchá - větný člen, skladební dvojice, grafické znázornění, základní větné členy, rozvíjející větné členy, věty bezpodmětové Souvětí - druhy vedlejších vět, souřadné spojení vět hlavních, vedlejších a několikanásobných větných členů Interpunkce v souřadně spojených větách
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Tvoření slov

Očekávané výstupy Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách		Učivo Odvozování Skládání Zkracování Přejímání z cizích jazyků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Tvarosloví

Očekávané výstupy Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		Učivo Podstatná jména - skloňování substantiv cizího původu Slovesa - slovesný vid, slovesné třídy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Obecná poučení o jazyce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		Jazykové rodiny Národní jazyk Nářečí Obecná čeština, slang, argot
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Proces komunikace

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		Proces komunikace Komunikace neverbální Komunikace verbální
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální komunikace <i>Verbální a neverbální komunikace (INT)</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Rozvoj interakčních dovedností při práci ve skupině</i>		Základy společenských věd 3. ročník Základy sociologie

Popis

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		Popis prostý Popis děje Popis pracovního postupu Popis osoby - charakteristika Líčení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Výklad

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		Základní znaky slohového útvaru Výklad přísně odborný Výklad popularizační Přednáška
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Úvaha

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Základní znaky slohového útvaru Úvahy na zvolená témata	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Slohová práce na téma: Jaký/á chci být a proč? (INT)</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Úvaha na téma: Chudoba a bohatství (INT)</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ČJ - I.** Školní kolo, okresní kolo (zúčastní se vítěz školního kola)
kategorie

2. ročník

4 týdně, P

2. ročník

Starověké mimoevropské literatury

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - interpretuje stěžejní myšlenky slavných starověkých literárních památek - uvádí příklady vlivu starověkých literárních děl na umění - demonstruje nadčasovost motivů ze starověkých literárních památek		Mezopotamská literatura Egyptská literatura Hebrejská literatura Indická literatura Čínská literatura
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Antická literatura

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - interpretuje stěžejní myšlenky slavných starověkých literárních památek - uvádí příklady vlivu starověkých literárních děl na umění - demonstruje nadčasovost motivů ze starověkých literárních památek		Řecká literatura Římská literatura
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Dějepis 2. ročník Starověk	Dějepis 2. ročník Starověk

Literatura ve středověku

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: charakterizuje základní žánry středověké literatury		Středověké žánry Hrdinský epos Dvorská literatura
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Počátky písemnictví v českých zemích

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - ilustruje vliv šíření křesťanství na rozvoj literatury na našem území - uvádí souvislosti mezi společenským a kulturním vývojem na našem území		Staroslověnské písemnictví Latinsky psaná literatura Počátky a rozvoj česky psané literatury
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Dějepis 3. ročník Středověk Hudební výchova Recepce a reflexe	Dějepis 3. ročník Středověk Hudební výchova Recepce a reflexe 2. ročník Recepce a reflexe

2. ročník

Česká literatura od nástupu Lucemburků do 70. let 15. století

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uvádí souvislosti mezi společenským a kulturním vývojem na našem území - uvádí významné představitele české středověké literatury a interpretuje myšlenky jejich literárních děl		Rozkvět české kultury za vlády Lucemburků Žánry a významní představitelé období Husitská literatura Období polipanské
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Hudební výchova 2. ročník Recepce a reflexe 3. ročník Recepce a reflexe	Dějepis 3. ročník Středověk Hudební výchova Recepce a reflexe 2. ročník Recepce a reflexe

Renesance a humanismus v literatuře

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		Výklad pojmů renesance, humanismus, reformace Renesance a humanismus ve světové literatuře (italská, španělská, francouzská a anglická literatura) Renesance a humanismus v české literatuře
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Dějepis 3. ročník Počátky novověku	Dějepis 3. ročník Počátky novověku

Barokní literatura

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - uvádí charakteristické rysy baroka a jeho projevy v různýchruzích umění		Základní znaky barokní literatury Baroko ve světové literatuře Baroko v české literatuře
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Dějepis 3. ročník Počátky novověku Hudební výchova 2. ročník Recepce a reflexe 3. ročník Recepce a reflexe	Dějepis 3. ročník Počátky novověku Hudební výchova Recepce a reflexe 2. ročník Recepce a reflexe

Od klasicismu k romantismu

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - chápe myšlenková východiska od klasicismu k romantismu		Klasicismus - charakteristické znaky, významní představitelé Osvícenství - charakteristické znaky, významní představitelé Preromantismus - charakteristické znaky, významní představitelé
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Dějepis 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	Dějepis 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti

2. ročník

Obecná poučení o jazyce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		Jazykové příručky Slovenština
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		Slovní přízvuk Větný přízvuk Pauza, důraz, melodie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Slovní zásoba

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech		Význam slov a slovních spojení Obohacování slovní zásoby
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Stavba slova

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		Části slova Dělení slov Pravopisné jevy související se stavbou slova
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Slovní druhy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Příslowce Předložky Spojky Částice Citoslovce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. ročník

Věta jednoduchá a souvětí

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		Procvičování a shrnutí učiva o větě jednoduché Procvičování a shrnutí učiva o souvětí Zásady psaní čárky ve větě jednoduché a souvětí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Přímá a nepřímá řeč

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		Pravopis přímé řeči Nepřímá řeč
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Slohotvorní činitelé

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		Subjektivní slohotvorní činitelé Objektivní slohotvorní činitelé
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Funkce projevu

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		Funkce mluveného a psaného projevu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií <i>Diskuse na téma: Vliv médií (INT)</i>		

Funkční styly

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		Prostěsdělovací styl Odborný styl Administrativní styl Publicistický styl Umělecký styl Řečnický styl
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. ročník

Komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Úvod do komunikace	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ČJ - I.** Školní kolo, okresní kolo (zúčastní se vítěz školního kola) kategorie

3. ročník

3 týdně, P

České národní obrození

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	1. a 2. fáze národního obrození, významní představitelé	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Romantismus

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - charakterizuje romantického hrdinu	Základní rysy uměleckého směru Německá literatura Anglická literatura Francouzská literatura Ruská literatura Polská literatura	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Kde vyhledávat informace (INT)</i>	Dějepis 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	Dějepis 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti

3. ročník

Česká literatura 30. až 50. let 19. století

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - zhodnotí přínos významných osobností tohoto období		Romantismus v české literatuře - K. H. Máchy, K. J. Erben Doznívání obrození v české literatuře - J. K. Tyl Počátky realismu v české literatuře - K. Havlíček Borovský, B. Němcová
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti

Realismus a naturalismus

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - porovná realismus s romantismem - uvede významné představitele realismu z vybraných národních literatur		Charakteristické znaky uměleckých směrů Francouzská literatura Ruská literatura Anglická literatura Americká literatura Polská literatura Severské literatury
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Dějepis 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	Dějepis 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti

Česká literatura 2. poloviny 19. století

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - charakterizuje významná umělecká sdružení a uvede jejich představitele - zhodnotí přínos osobností Jana Nerudy		Májovci Ručovci Lumírovci Realismus a naturalismus v české próze Realismus v českém dramatu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti

Literární moderna

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - zhodnotí přínos významných osobností tohoto období - charakterizuje významná umělecká sdružení a uvede jejich představitele		Moderní umělecké směry 2. po. 19. století, významní představitelé
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

Úvod do studia jazyka a slohu

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - popíše možnosti získávání a dalšího zpracovávání informací		Základní pojmy jazykovědy Národní jazyk Čeština a jazyky příbuzné Získávání a zpracovávání informací
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Kde vyhledávat informace a jak je zpracovávat (INT)</i>		

Nauka o zvukové stránce jazyka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - vysvětlí spodobu hlásek v češtině - pracuje správně se slovním i větným přízvukem		Úvod do nauky o zvukové stránce jazyka Systém českých hlásek Spodoba hlásek Slovní přízvuk Zvuková stránka souvislé řeči Spisovná výslovnost češtiny Opakování, prohlubování a praktické využití poznatků z hláskosloví
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Nauka o písemné stránce jazyka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu		Úvod do nauky o písemné stránce jazyka Procvičování vybraných pravopisných jevů, testování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Stylistika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - uvede funkční styly - charakterizuje prostěsdělovací styl		Úvod do stylistiky Slohové postupy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam <i>Otevřený dopis (INT)</i>		

3. ročník

Základy komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - uveče funkční styly	Základy mezilidské komunikace, neverbální komunikace, efekt a zpětná vazba, předpoklady pro zvládání konfliktů	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Funkční styly a slohové postupy

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: uveče funkční styly	Slohový postup informační, vyprávěcí, popisný, výkladový, úvahový	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ČJ - II. Školní kolo, okresní kolo (zúčastní se vítěz školního kola) kategorie

4. ročník

3+1 týdně, P

Česká literatura na přelomu 19. a 20. st.

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: charakterizuje umělecké směry konce 19. století a uveče jejich představitele v české i světové literatuře	Významní představitelé české literatury - Machar, Sova, Březina, Hlaváček, Karásek, Šlejhar	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Generace buřičů

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - charakterizuje poetiku generace buřičů - na základě práce s textem analyzuje tvorbu Petra Bezruče	Charakteristické znaky poetiky buřičů Vybrané osobnosti a díla generace buřičů Dílo Petra Bezruče	

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Světová poezie 1. poloviny 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - charakterizuje avantgardní umělecké směry a uvede jejich představitele - uvede významné představitele vybraných národních literatur	Kubismus Futurismus G. Apollinaire Expresionismus Dadaismus Surrealismus

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Světová próza 1. poloviny 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší realistický a modernistický proud ve světové próze 1. poloviny 20. století - uvede významné představitele vybraných národních literatur - zhodnotí význam díla Franze Kafky v kontextu světové literatury	Základní znaky vývoje Modernisté: M. Proust, J. Joyce, F. Kafka, V. Woolfová Francouzská próza Americká próza Německá próza Pražská německá próza Anglická próza Ruská próza

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Světové drama 1. poloviny 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vysvětlí podstatu epického divadla, lyrického psychologického dramatu a principu divadlo na divadle	H. Ibsen G. B. Shaw O. Wilde L. Pirandello A. Strindberg A. P. Čechov B. Brecht

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Česká poezie 1. poloviny 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - v historických souvislostech vysvětlí charakteristické rysy proletářské poezie - charakterizuje poetismus jako specificky český umělecký směr - porovná tvorbu významných českých básníků 1. poloviny 20. století	Proletářská poezie Poetismus Surrealismus Vybrané osobnosti naší meziválečné poezie: J. Hora, F. Halas, J. Holan, V. Nezval, V. Závada, J. Zahradníček, B. Reynek Česká poezie během okupace: Jarní almanach básnický 1940, J. Orten, Skupina 42

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis 5. ročník Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945 1. ročník Situace v letech 1914 - 1945

4. ročník

Česká próza 1. poloviny 20. století I

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • porovná autorské styly významných českých spisovatelů • doloží vliv společenských událostí (válka, hospodářská krize, ohrožení země aj.) na literaturu		Odraz 1. světové války v literatuře Expresionismus v české literatuře Ruralismus a venkovská próza Imaginativní linie české prózy - V. Vančura Katolická próza
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis 5. ročník Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945 1. ročník Situace v letech 1914 - 1945

Nauka o slovní zásobě

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • identifikuje užití obrazného vyjádření v uměleckém i neuměleckém textu • rozliší metaforu a metonymii • vymezí základní pojmy nauky o slovní zásobě • je schopen pracovat s nejužívanějšími normativními příručkami jazyka českého		Úvod do nauky o slovní zásobě Význam pojmenování Druhy pojmenování podle významu Přenášení pojmenování, obraznost Slovní zásoba Slovníky a práce s nimi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Nauka o tvoření slov

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • popíše základní způsoby tvoření slov v češtině • rozpozná, jakým způsobem bylo slovo utvořeno		Úvod do nauky o tvoření slov Stavba slova Tvoření slov Slovo tvorný a morfematický rozbor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Pravopis

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • ovládá pravidla pro psaní velkých písmen • správně používá pravidla pro psaní čárky ve větě jednoduché		Psaní velkých písmen Čárka ve větě jednoduché Hranice slov v písmu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Funkční styl prostěsdělovací

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • charakterizuje publicistický styl a vybrané útvary tohoto stylu	Charakteristické znaky prostěsdělovacího stylu

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Morálka všedního dne <i>Úvaha na téma: Můj hodnotový žebříček (INT) Rozlišuje bulvární a nebulvární sdělení a na základě vlastní zkušenosti charakterizuje přepokládaného adresáta jednotlivých mediálních produktů</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam <i>Rozbor aktuálního zpravodajství</i> Vnímání autora mediálních sdělení <i>Jak se promítá autorova osobnost do tvorby mediálního sdělení? (diskuse s žáky)</i> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, rozlišování bulvárních prvků ve sdělení od společensky významných (rozbor mediálního sdělení)</i> Stavba mediálních sdělení <i>Tvorba novinového článku</i> Fungování a vliv médií ve společnosti		

Funkční styl řečnický

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka		Charakteristika stylu Vybrané útvary - projev, přednáška, diskuse, polemika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ČJ - II. Školní kolo, okresní kolo (zúčastní se vítěz školního kola) kategorie

5. ročník

3+1 týdně, P

5. ročník

Česká próza 1. poloviny 20. století II

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • charakterizuje českou prózu z doby okupace • porovná autorské styly významných českých spisovatelů • zhodnotí význam autorů demokratického proudu • analyzuje náměty psychologické prózy		K. Čapek Další spisovatelé demokratického proudu: J. Čapek, K. Poláček, E. Bass, F. Langer Próza levicově orientovaných autorů Psychologická próza Charakteristické rysy české prózy v době okupace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis 5. ročník Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945 1. ročník Situace v letech 1914 - 1945

České drama 1. poloviny 20. století

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • charakterizuje podmínky pro rozvoj českého divadla v meziválečném období a za okupace • analyzuje specifické prostředky avantgardního divadla • uvede významné osobnosti českého meziválečného divadla		Podmínky pro rozvoj českého divadla v daném období Kabarety Náměty divadelních her, typy dramat Dramatické dílo Karla Čapka František Langer Osvobozené divadlo D 34 – tzv. syntetické divadlo Divadlo za okupace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Hudební výchova 2. ročník Recepce a reflexe 3. ročník Recepce a reflexe	Dějepis 5. ročník Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945 1. ročník Situace v letech 1914 - 1945 Hudební výchova 3. ročník Recepce a reflexe 2. ročník Recepce a reflexe

Světová literatura po roce 1945

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • charakterizuje hlavní umělecké směry a tendence v moderní světové literatuře • uvede významné představitele jednotlivých uměleckých směrů či skupin		Charakteristické znaky vývoje Existencialismus Neorealismus Beat generation Rozhňevání mladí muži Nový román Magický realismus Postmodernismus Další významní světoví spisovatelé (dle výběru pedagoga)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Světové drama po roce 1945

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí podstatu absurdního dramatu - analyzuje existenciální situaci v slavných existenciálních dramatech - charakterizuje tvorbu vybraných světových dramatiků		Existenciální drama Absurdní drama Další významné osobnosti světového dramatu: E. Albee, F. Dürrenmatt, A. Miller, T. Williams, J. Osborne
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Tvarosloví

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího		Slovní druhy Mluvnické kategorie jmen Mluvnické kategorie sloves Ohebné slovní druhy Neohebné slovní druhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Syntax

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu		Úvod do skladby Skladební vztahy Základní pojmy valenční teorie Skladební jevy v textové výstavbě
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Ortografie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: ovládá pravidla pro použití interpunkčních znamének ve větě jednoduché i v souvětí		Interpunkční znaménka Odchyly od pravidelné větné stavby
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Odborný styl

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - charakterizuje odborný styl		Základní znaky odborného stylu Kompozice a jazykové prostředky odborného stylu Vybrané útvary odborného stylu

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu - práce s odborným textem (INT)</i> Žijeme v Evropě <i>Významní Evropané - výklad (INT)</i>		

Publicistický styl

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	Vybrané útvary publicistického stylu Reklama, inzerce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce <i>Identifikuje projevy komercializace a vliv reklamního trhu na současnou mediální produkci Rozlišuje bulvární a nebulvární sdělení a na základě vlastní zkušenosti charakterizuje předpokládaného adresáta jednotlivých mediálních sdělení Orientuje se ve vlivu médií na jednotlivé věkové skupiny a zhodnotí význam regulace mediální komunikace Rozpozná rysy propagandy v médiích a uvede konkrétní příklady dobové propagandy</i> Mediální produkty a jejich význam Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ČJ - II. kategorie

6. ročník

3+2 týdně, P

Podmínky pro rozvoj české literatury v období 1945 - 1989

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: charakterizuje podmínky pro rozvoj literatury po r. 1945	Literatura v letech 1945 - 1948 Literatura v letech 1948 - 1956 Literatura v letech 1956 - 1968 Literatura v letech 1968 - 1989

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis 5. ročník Moderní doba II - Soudobé dějiny 1. ročník Rozdělený a integrující se svět

Česká poezie po roce 1945

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - srovná básnickou tvorbu významných osobností české poválečné poezie - charakterizuje program významných básnických skupin	Reakce básníků na válku a osvobození Literární skupiny Jaroslav Seifert Další významní básníci: V. Holan, J. Zahradníček, F. Hrubín, J. Skácel, O. Mikulášek, J. Kolář, J. Kainar, I. Blatný, V. Hrabě, I. Diviš aj. Experimentální poezie Underground Písničkáři

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Hudební výchova 4. ročník Recepce a reflexe	Hudební výchova 4. ročník Recepce a reflexe

Česká próza po roce 1945

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - porovná autorské styly významných českých prozaiků - interpretuje hlavní myšlenky vybraných uměleckých textů	Odraz 2. světové války v české poválečné próze Autoři historické prózy: V. Neff, V. Kaplický, J. Šotola, V. Körner Autoři oficiálně vydávané prózy: L. Fuks, O. Pavel, B. Hrabal, V. Páral aj. Autoři publikující převážně v exilu a samizdatu: A. Lustig, O. Filip, J. Škvorecký, L. Vaculík, M. Kundera, K. Pecka, J. Mucha, J. Gruša, E. Kantůrková, P. Kohout, I. Klíma aj.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

České drama a divadlo po roce 1945

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - charakterizuje poválečný vývoj českého divadla - uvede významné představitelé českého divadla od r. 1945	Poválečný stav českého divadla Situace v 50. letech 60. léta – divadla malých forem a jejich tvůrci Tzv. bytové divadlo Významné osobnosti českého poválečného dramatu: M. Kundera, J. Topol, P. Kohout, O. Daněk, D. Fischerová, K. Steigerwald aj.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Hudební výchova 2. ročník Recepce a reflexe

Vybrané kapitoly z obecné jazykovědy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Základní pojmy jazykovědy Národní jazyk Norma, kodifikace Útvary jazyka

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Historický vývoj češtiny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: na základě práce s textem určí některé rysy historického vývoje češtiny	Praslovanština Staroslověnština Vybrané jevy ze staročeské mluvnice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Administrativní styl

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - charakterizuje administrativní styl - napiše životopis - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profes	Základní znaky administrativního stylu Kompoziční a jazykové prostředky administrativního stylu Vybrané útvary administrativního stylu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Umělecký styl

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu - získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Základní znaky uměleckého stylu Jazykové a kompoziční prostředky uměleckého stylu Vybrané útvary uměleckého stylu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Komunikace na trhu práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči - volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profes - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím řízení nebo konkurzu	Interpretace textů Asertivní komunikace Manipulativní postupy v komunikaci Základy neverbální komunikace

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Základy společenských věd 3. ročník Základy sociologie

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Olympiáda v ČJ - II. kategorie** Školní kolo, okresní kolo (zúčastní se vítěz školního kola)

5.2.2 Anglický jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
3+1	3	3	3	3

6. ročník
3+1

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka na profilové úrovni – odpovídá charakteristice Cizího jazyka v RVP G. Vstupní úroveň je A1, cílová úroveň je B2. (Označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.)

Časová dotace je rozvržena následovně:

- 1. ročník: 4 hodiny
- 2. ročník: 3 hodiny
- 3. ročník: 3 hodiny
- 4. ročník: 3 hodiny
- 5. ročník: 3 hodiny
- 6. ročník: 4 hodiny

V 1. ročníku je zařazena 1 disponibilní hodina určena ke srovnání úrovně znalostí žáku z důvodu přechodu z různých ZŠ na gymnázium.

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách, dle možností dále využíváme počítačové učebny. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností, stejně jako výuka gramatiky a slovní zásoby.

Angličtina má úzké mezipředmětové vztahy s některými dalšími předměty, jako je např. Zeměpis, Dějepis, Občanská výchova, další Cizí jazyk, Estetická výchova a jiné. Výuka seznamuje žáky s reáliemi a historií zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Připravujeme žáky na to, aby byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a konverzovat s ním na různá témata. Velký důraz dále klademe na schopnost porozumění psanému textu, poslechu a nácviku psaní

různých stylistických útvarů. Procvičujeme tak všechny dovednosti potřebné k zvládnutí cizího jazyka na úrovni B2.

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka předmětu je realizována též během školou organizovaných studijně poznávacích jazykových zájezdů do Velké Británie.

V anglickém jazyku jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení
v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- navozováním reálných situací a modelovými příklady motivuje žáky ke komunikaci v jazyce anglickém, k zájmu o kulturu a tradice nejen anglicky mluvících zemí, ale i zemí Evropské unie;
- používá aktivní metody výuky - řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu, atd., aby žáci byli schopni gramaticky správně komunikovat v běžných každodenních situacích za použití bohaté slovní zásoby, rozumět autentickému mluvenému projevu a pohotově reagovat na úrovni B2;
- zadává samostatnou analýzu textu a práci se slovníkem v knižní i elektronické podobě a s různými referenčními příručkami;
- podněcuje žáky k používání různých médií /internet, multimediální jazykový software, encyklopedie, časopisy, videonahrávky/, k vyhledávání informací nezbytných jak pro obohacení slovní zásoby a nácvik poslechů různých typů angličtiny, tak pro vypracování projektů;
- nabádá žáky k čerpání informací z více různých zdrojů, aby si ověřili jejich správnost;
- vede žáky k sebeevaluaci na základě modelových situací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- na modelových příkladech podněcuje žáky k řešení každodenních problémů a jejich uplatnění v reálném životě;
- prezentací rozmanitého vizuálního a audio materiálu navozuje situace, které podněcují žákovu fantazii, obrazotvornost a kreativitu.

Kompetence komunikativní

(Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu.)

Učitel:

- nabádá žáky k spontánnímu vyjádření jejich pocitů, dále ke sdělení a obhájení svých názorů před ostatními spolužáky;
- usiluje o to, aby žáci naslouchali promluvám ostatních a vhodně na ně reagovali;
- nabízí žákům dostatek podnětů ke komunikaci, různé typy textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů, napomáhá jim k vnímání jejich odlišností a rozpoznání formálního a neformálního stylu;
- vede žáky k využívání moderních informačních prostředků a technologií, např. při programu e-twinning, telefonování, chatu, ICQ, SKYPE a psaní e-mailů, aby nabytých poznatků uměli využít v reálném životě;
- dbá na to, aby při setkání s cizincem, především při studijních zájezdech Velké Británie, byli žáci nejen schopni plynule komunikovat, ale také reprezentovat naši školu, zemi, její tradice a kulturu.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učí žáky tolerovat odlišný názor a akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu;
- napomáhá žákům posílit jejich sebedůvěru, těšit se z jejich úspěchu i úspěchů ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- v rámci konverzace podněcuje žáky k vyjádření postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti, vede je k respektování názorů druhého.

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky systematicky pracovat individuálně i ve spolupráci s ostatními a pro svou práci využívat různé pomůcky;
- příklady a podněty z reálného života vede žáky k získání znalostí a dovedností v zájmu vlastního rozvoje;
- u žáků oceňuje plnění povinností a systematickou přípravu na hodinu.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podněcuje žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vede žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

1. ročník

3+1 týdně, P

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Gramatika: Sloveso "být", přivlastňování, zájmena, sloveso "have got" Přítomný čas prostý a průběhový Vazba "there is/are" Frekvenční příslovce Modální slovesa - have to, can Stupňování přídavných jmen Číslovky Tematické okruhy: Rodina a přátelé, bydlení, domov Roční období Aktivity ve volném čase, zdravý způsob života (sport), kultura Škola a předměty Oblečení, nákupy, móda Zeměpisné údaje, realie anglicky mluvících zemí

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> Sociální komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> Lidské vztahy <i>Učení se spolupráci, týmová práce, dohoda</i> Multikulturalita <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Uživatelé <i>Praktické využití multimédií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v AJ - mladší kategorie** Součástí soutěže je poslech, popis obrázku a konverzační téma. Vítěz postupuje do okresního kola.

2. ročník

3 týdně, P

2. ročník

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - používá dvojazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Učivo Gramatika: Minulý čas Členy Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Vyjádření množství Předpřítomný čas Budoucí čas - will, going to Tematické okruhy: Ve městě Státy a národy Popis slavných osob Jídlo a pití, stravovací návyky Doprava, cestování Práce a povolání Stará a nová média Problémy světa Pocity a nálady - radost, smutek, stres, deprese, únava

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Poznávání lidí <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Mezilidské vztahy Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> Sociální komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> Lidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Multikulturalita <i>Multurní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi, tolerance rozdílu</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce <i>Praktické využití médií</i> Uživatelé <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v AJ - mladší kategorie** Součástí soutěže je poslech, popis obrázku a konverzační téma. Vítěz postupuje do okresního kola.

3. ročník

3. ročník

3 týdně, P

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - přednese souvislý projev na zadané téma - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Gramatika: - Přítomný čas prostý a průběhový - Stupňování přídavných jmen - Sloveso s infinitivem a - ing tvarem - Předpřítomný čas prostý a průběhový - Vyjádření množství a some, any, much, many, a lot of, a few - Příčestí přítomné a minulé, minulý čas prostý a průběhový - Too, enough - Členy Tematické okruhy: - Popis vzhledu a vlastností člověka - Sport - Popis krajiny - Film - Nakupování

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Sebepoznání a sebezpojetí <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Mezilidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i> Sebepoznání a sebezpojetí <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v AJ - vyšší kategorie** Součástí soutěže je poslech, popis obrázku a konverzační téma. Vítěz postupuje do okresního kola.

4. ročník

3 týdně, P

4. ročník

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Gramatika: Budoucí čas - will, going to Předminulý čas prostý a průběhový Trpný rod Podmínkové věty Nepřímá řeč Základní modální slovesa Tematické okruhy: Svátky a oslavy - maturitní okruh Jídla a nápoje - maturitní okruh Nakupování - maturitní okruh Čtení knih Kriminalita Věda a technika Globální problémy

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Poznávání lidí <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Mezilidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i> Sociální komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy</i> Člověk a životní prostředí <i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v AJ - vyšší kategorie** Součástí soutěže je poslech, popis obrázku a konverzační téma. Vítěz postupuje do okresního kola.

5. ročník

5. ročník

3 týdně, P

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozlíší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Gramatika: Přehled časů Předbudoucí čas a budoucí průběhový čas Vztažné věty Modální slovesa Podmínkové a přací věty Frázová slovesa, idiomy Tematické okruhy: Rodina - maturitní okruh Londýn - maturitní okruh Bydlení - maturitní okruh Móda, popis oblečení Pocity člověka Lidské tělo a zdravý životní styl Moderní technika, počítače

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Mezilidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Aktuální problémy lidstva a jejich řešení</i> Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Školský systém v ČR, VB, USA</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy, vliv člověka na prostředí</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v AJ - vyšší kategorie** Součástí soutěže je poslech, popis obrázku a konverzační téma. Vítěz postupuje do okresního kola.

6. ročník

3+1 týdně, P

6. ročník

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Učivo Gramatika: Nepřímá řeč Stupňování Podmínkové věty Přací věty Trpný rod Vazba "have sth done" Vztažné věty, typy vedlejších vět Zkracování vět gerundiem Přehled časů Frázová slovesa, idiomy Slova vyjadřující množství - all, every, each, atd. Tematické okruhy: Věda a technika - maturitní okruh Třinec - maturitní okruh Praha - maturitní okruh Česká republika - maturitní okruh Velká Británie - maturitní okruh Kriminalita Cestování Vztahy Peníze a platby Hudba a umění

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebekognání a sebepojetí <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Mezilidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy, vliv člověka na prostředí</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

5.2.3 Německý jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0+3	0+3	3	3	3
6. ročník				
3				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk pokrývá část vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP Z a RVP G.

Vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Obsahem předmětu je výuka německého jazyka dle Společného evropského referenčního rámce a cílem je dosažení úrovně B1.

Německý jazyk má časovou dotaci 3 hodiny týdně v 1. – 6. ročníku.

Vyučování probíhá v těsné návaznosti na Český jazyk, Zeměpis, Dějepis. V předmětu se realizují části průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Environmentální výchova a Multikulturní výchova.

Třídy se dělí obvykle na skupiny, popř. průřezově v celém ročníku. Výuka předmětu probíhá v jazykových učebnách, vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami dle možností školy, v počítačových učebnách nebo kmenových třídách.

Vyučující používají různé formy a metody: skupinová práce, práce ve dvojicích, řízený rozhovor, učení se v modelových situacích. Výuka je doplňována dalšími aktivitami, jako je například exkurze, projekt apod. Exkurze se konají podle možností školy a zájmu žáků. Ve spolupráci s Domem Evropy Praha mají zájemci možnost účastnit se mezinárodního setkání mládeže k Evropské unii v Bad Marienbergu - počet závisí na nabídce DEP.

Cílem výuky je osvojení jazykových znalostí a dovedností, získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce, poznání kultury německy mluvících zemí. Důraz je kladen rovněž na komunikační schopnosti žáků. Cílem je, aby se žáci dokázali dorozumět v běžných životních situacích a uměli hovořit o jednoduchých tématech. Nedílnou součástí cílových znalostí žáků je rovněž zvládnutí psané podoby jazyka. Důležité je i pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vyučující se věnují nadaným žákům – nabízejí možnost účasti na jazykových soutěžích, četby knih v originále. V předposledním a maturitním ročníku mají žáci možnost rozvíjet své znalosti v Seminári z německého jazyka s dotací 2 hodiny týdně.

Výuka jazyka probíhá jako komplexní proces, nácvik jednotlivých dovedností (produktivní, receptivní a interaktivní) prolíná celým učivem.

Poznámka

Pro pokročilé skupiny je určena upravená verze, která umožňuje rychlejší postup v učivu.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování své práce tím, že zadává dlouhodobé úkoly (prezentace, tematické celky);
- prezentuje různé způsoby přístupů k učení se jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali efektivně a s ohledem na jejich věk a schopnosti (kartičky, asociace, analogie s jinými jazyky i mateřštinou);
- zadává takové úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů;
- do hodin i pro domácí přípravu zařazuje práci se slovníky, multimediálním jazykovým softwarem a internetem;
- žáky vede k tomu, aby sami rozpoznali a opravili si chyby. Sami tak kriticky zhodnotí své pokroky a dovedou se z vlastních chyb poučit;
- vede žáky k účasti na soutěžích (různé stupně), ti v nich zhodnotí svůj pokrok a dovedou přijmout ocenění i kritiku od ostatních.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů tím, že žáci pracují s neznámými texty a jsou vedeni k jejich samostatnému řešení s využitím vlastních zkušeností a dovedností. Texty kriticky zhodnotí a jsou motivováni k jejich interpretaci. Žáci se vyjadřují k obrázkům, statistikám a grafům a řeší modelové situace z každodenního života (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.) a jsou vedeni k využívání představivosti a intuice;
- zadává práci s odbornou německou terminologií, zejména gramatickou. Žáci při práci s textem volí nejvhodnější variantu řešení a volbu zdůvodní.

Kompetence komunikativní

(Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu.)

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním metodami výuky cizího jazyka – práce samostatná, skupinová, ve dvojicích; jazykové hry, Rollenspiele, různé prezentace před třídou...;
- v rámci konverzačních cvičení podporuje schopnost kultivovaného vyjádření vlastního názoru a postoje a jeho obhajobu;
- vede žáky k přesnému vyjadřování a formulování myšlenek, k rozpoznání podstatných informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí odpovídající témata jako motivaci k uvědomění si významu cizího jazyka pro budoucí profesi i zájmovou oblast (povolání - inzeráty, přijímací pohovor; cestování, reálie německy mluvících zemí, studium aj.);
- zadává při práci ve dvojicích a skupinách úkoly rozvíjející schopnosti žáků spolupracovat, společně řešit problémy, dosáhnout stanoveného cíle a přijmout odpovědnost za svoji práci i práci ostatních. Týmová práce vede k vytváření hodnotných mezilidských vztahů. Skupiny a dvojice se obměňují, poskytují tak možnost spolupráce s různými lidmi. Obdobný význam má vytváření skupin napříč ročníkem;

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně a pravidelně kontroluje plnění zadaných úkolů, oceňuje tvořivý přístup žáků (dobrovolná aktivita v rámci hodiny i mimo);
- v hodinách vede žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním;
- vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory;
- při pobytech v německy mluvících zemích vybízí žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot;
- podporuje vzájemné doučování žáků;
- volí témata a projekty, která vedou ke kladnému vztahu k životnímu prostředí, kulturním hodnotám a tradicím, k estetickému cítění (životní prostředí, kultura, náš region..., koláže, plakáty).

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím povolání;
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- hovoří s žáky o předpokladech pro různá povolání, jejich výhodách a nevýhodách a vede žáky ke kritickému zhodnocení jejich osobnosti s ohledem na volbu povolání;
- zadává praktické úkoly, spojené s volbou povolání (úřední dopis, žádost o práci, životopis, práce s inzeráty);
- vytváří podmínky pro iniciativu a tvořivost žáka;
- seznamuje žáky se vzdělávacími a pracovními příležitostmi a vede je k jejich kritickému zhodnocení, informuje o dostupných zdrojích informací.

1. ročník

0+3 týdně, V

1. ročník

A1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - reaguje na jednoduché pokyny a otázky učitele - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Fonetika: Přízvuk, intonace, výslovnost hlásek, abeceda Gramatika: Jednoduché věty - oznamovací, tázací, rozkazovací, větný rámec, zápor Podstatná jména, člen určitý, neurčitý Zájmena - osobní, přivlastňovací, tázací Slovesa - způsobová, pomocná, plnovýznamová, pravidelná, nepravidelná, minulý čas - préteritum haben, sein Předložky Přídavná jména v přísudku Číslovky - základní, řadové Ústní a písemný projev: Pozdrav a představování Omluva Poděkování Souhlas, nesouhlas Dotazy Text o sobě Tematické okruhy: Bydlení, domov, rodina, zvířata Město, dopravní prostředky Povolání Škola, pomůcky Volný čas, schůzky Reálie německy mluvících zemí Kalendářní rok, dny v týdnu, hodiny, měsíce, svátky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Seberegulace a sebeorganizace <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Sociální komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i>		

2. ročník

0+3 týdně, V

2. ročník

A1 - A2

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • se zapojuje do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Fonetika: Výslovnost hlásek, slovní přízvuk, intonace Gramatika: Podstatná jména Přídavná jména - stupňování, skloňování Zájmena Slovesa - minulý čas, rozkazovací způsob, způsobová slovesa Základní druhy vedlejších vět Tematické okruhy: Cestování, jazyky, německy mluvící země Dovolená Nákupy, oblékání, barvy Zdraví, nemoci, péče o zdraví, lidské tělo Jídlo, stravování, recept Počasí, roční období, zvířata Rodina, oslavy Doprava, město, Berlín Ústní a písemný projev: Pohlednice Text o sobě Recept Osobní dopis, blahopřání, pozvání	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, zapamatování</i> Seberegulace a sebeorganizace <i>Plánování učení a studia, organizace volného času</i> Sociální komunikace <i>Vyjádří vlastní názor</i>		

3. ročník

3 týdně, V

3. ročník

A2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	Fonetika: Hlásky, souhláskové skupiny, intonace, emoce, přízvuk a členění textu Gramatika: Zvratná slovesa, préteritum, perfektum, Věty vedlejší, nepřímá otázka, vztažné věty, zkracování vedlejších vět s um...zu Spojky Zájmena Předložky Přídavná jména - skloňování Ústní a písemný projev: Souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, překvapení Popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu Pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát, stručný životopis, příběh, stručný popis Tematické okruhy Kultura - kino, divadlo, hudba, literatura Restaurace, jídelničky Vybavení domácnosti; život na venkově a ve městě, stěhování, nehody, první pomoc Koničky, zájmy, cestování, doprava, jízdní řády, sport Média

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí <i>Umět spolupracovat</i> Seberegulace a sebeorganizace <i>Předcházet stresu, organizace času, volba povolání</i> Sociální komunikace <i>Řeč těla, emoce</i> Rozvoj schopností poznávání <i>Strategie učení</i>		

4. ročník

3 týdně, V

4. ročník

A2 - B1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace		Fonetika: Slovní přízvuk, zdvořilá intonace, délky, přehlásky Gramatika: Sloveso werden Zákl. vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, vazba um-zu inf. Pasívum Konjunktiv II způsob sl. Předložky Věty vedlejší, souřadné věty Ústní a písemný projev: Životopis, žádost, dopis, vyprávění, rada, zdůvodnění, recept Tematické okruhy: Povolání, zaměstnání, běžné profese, běžné podniky Svátky, služby D-A-CH-země - realie	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální komunikace <i>Přesvědčování a argumentace, řešení konfliktů, pravidla chování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Jazykové hry a soutěže</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Systém vzdělání v ČR a SRN</i>			

5. ročník

3 týdne, V

5. ročník

B1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů		Fonetika: Kontrastní přízvuk, spojení souhlásek, pauza, výslovnost r, l, ch Gramatika: Inf. s zu Adjektiva - skloňování Konj. II Budoucí čas Partizip I Vedlejší věty Dvojčlenné spojky Ústní a písemný projev: Osobní dopis, Příběh, stručný popis Popis, srovnání vyprávění, reprodukce kratšího textu Tematické okruhy: Rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, život mimo domov, životní problémy, krachy, migrace obyvatel Příroda, životní prostředí Vzdělání Realie DACH-zemí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Rozpoznání, pochopení a řešení problémů</i> Komunikace <i>Význam komunikace při řešení problémů</i>			

6. ročník

3 týdne, V

6. ročník

B1

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • stručně logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a • s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Gramatika: Zákl. vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, časové spojky Pasívum Vztažné věty Zájmenná příslovce Infinitiv s zu Dvojčlenné spojky Vedlejší věty Ústní a písemný projev: Problémy, starosti Srovnání obrázků Domněnky Diskuse Reklamy, letáky Tematické okruhy: DACH-země EU Rodina, generace Česká republika Třinec, region Obchody	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Možnosti a způsoby komunikace</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>Význam EU</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.2.4 Španělský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0+3	0+3	3	3	3
6. ročník				
3				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace – odpovídá charakteristice Dalšího cizího jazyka pro RVP Z a RVP G.

Časová dotace je rozvržena následovně:

1. ročník: 3 hodiny

- 2. ročník: 3 hodiny
- 3. ročník: 3 hodiny
- 4. ročník: 3 hodiny
- 5. ročník: 3 hodiny
- 6. ročník: 3 hodiny

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách, dle možností dále využíváme počítačové učebny. Pro vyšší efektivitu výuky jsou žáci rozděleni do skupin. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností, stejně jako výuka gramatiky a slovní zásoby. Přípravujeme žáky na to, aby byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a konverzovat s ním na různá témata. Velký důraz klademe na schopnost porozumění psanému textu, poslechu a nácviku psaní různých stylistických útvarů. Procvičujeme tak všechny dovednosti potřebné k zvládnutí cizího jazyka na úrovni B1+ společného evropského rámce.

Španělština má úzké mezipředmětové vztahy s některými dalšími předměty, jako je např. Zeměpis, Dějepis, Občanská výchova, Cizí jazyk, Estetická výchova a jiné. Výuka seznamuje žáky s realitami a historií zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Učitel využívá tyto formy a metody ve výuce: řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu atd.

Ve španělském jazyce jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- navozováním reálných situací a modelovými příklady motivuje žáky ke komunikaci ve španělském jazyce, k zájmu o kulturu a tradice nejen Španělska, ale i španělsky mluvících zemí;
- používá aktivní metody výuky - řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu, atd., aby žáci byli schopni gramaticky správně komunikovat v běžných každodenních situacích za použití bohaté slovní zásoby, rozumět autentickému mluvenému projevu a pohotově reagovat na úrovni B1+;
- součástí hodin i domácí přípravy je samostatná analýza textu a práce se slovníkem v knižní i elektronické podobě a s různými referenčními příručkami;
- podněcuje žáky k používání různých médií /internet, multimediální jazykový software, encyklopedie, časopisy, videonahrávky/, k vyhledávání informací nezbytných jak pro obohacení slovní zásoby a nácvik poslechů různých typů španělštiny, tak pro vypracování projektů;
- nabádá žáky k čerpání informací z více různých zdrojů, aby si ověřili jejich správnost;
- vede žáky k sebeevaluaci na základě modelových situací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- na modelových příkladech podněcuje žáky k řešení každodenních problémů a jejich uplatnění v reálném životě;
- prezentací rozmanitého vizuálního a audio materiálu navozuje situace, které podněcují žákovu fantazii, obrazotvornost a kreativitu.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabádá žáky ke spontánnímu vyjádření svých pocitů, dále ke sdělení a obhájení svých názorů před ostatními spolužáky, rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu;
- usiluje o to, aby žáci naslouchali promluvám ostatních a vhodně na ně reagovali;
- nabízí žákům dostatek podnětů ke komunikaci – různé typy textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů, napomáhá jim k vnímání jejich odlišností a rozpoznání formálního a neformálního stylu;
- vede žáky k využívání moderních informačních prostředků a technologií, např. při telefonování, chatu, ICQ, SKYPE a psaní e-mailů, aby nabytých poznatků uměli využít v reálném životě;

- dbá na to, aby při setkání s cizincem byli žáci nejen schopni plynule komunikovat, ale také reprezentovat naši školu, zemi, její tradice a kulturu.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učí žáky tolerovat odlišný názor a akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání a tolerovat jejich způsob života, chování, projevu;
- napomáhá žákům posílit jejich sebedůvěru, těšit se ze jejich úspěchu i úspěchů ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje studenty v rámci konverzace k vyjádření postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti;
- vede je k respektování názorů druhého.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podněcuje žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vede žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

1. ročník

0+3 týdně, V

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Gramatika: Rod a číslo podstatných a přídavných jmen Osobní zájmena Zápor Slovesné třídy Časování pravidelných sloves Nepravidelná slovesa v přítomném čase Tázací, ukazovací a přivlastňovací zájmena Množné číslo Členy Číslovky 0 - 100 Srovnávání Přivlastňovací zájmena Použití sloves ser, estar, hay Předložky de, en, a Vykáni Přivlastňovací zájmena nesamostatná Tematické okruhy: Profese, národnosti, barvy Rodina, škola, povahové vlastnosti, vzhled osob, lidské tělo Španělsko - Alhambra, Granada Španělština ve světě Aktivity v hodinách cizího jazyka Prázdninové a volnočasové aktivity, každodenní činnosti Příroda a počasí, zvířata, roční období, svátky, měsíce, dny v týdnu

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>Reálie a kultura španělsky mluvících zemí</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Rozdíly mezi ČR a španělsky mluvícími zeměmi</i>		

2. ročník

0+3 týdně, V

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Gramatika: Zájmena přímého a nepřímého Slovesa gustar, encantar, interesar Blízká budoucnost Dvojí zápor ve větě Neurčitá zájmena Slovesné vazby s infinitivem Příslowce Nepravdělná slovesa Další použití ser, estar, hay Přivlastňovací zájmena samostatná Rozkazovací způsob kladný a záporný pro 2. osobu j. č. Věty zvolací Trpný rod a zvrtné se Minulý čas jednoduchý Nepravdělná slovesa v minulém čase jednoduchém Tematické okruhy: Volný čas, zájmy, záliby Druhy filmů Barcelona, Madrid Orientace ve městě, obec, dopravní prostředky Běžný den a otevírací hodiny ve Španělsku Bydlení Španělská jídla a výrobky Nakupování, oblékání, v restauraci Hudba ve španělsky hovořících zemích

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Komunikace v různých situacích</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>Reálie a kultura španělsky mluvících zemí</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Rozdíly mezi ČR a španělsky mluvícími zeměmi</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v ŠJ - nižší kategorie** Součástí soutěže je poslech a konverzace na dané téma.

3. ročník

3 týdně, V

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	Gramatika: Rozkazovací způsob pro vykání Předložkové vazby Předložky por a para Neurčitá a záporná zájmena a příslovce Zájmena předmětu přímého a nepřímého Číslovky 100 - 1 000 000 Gerundium Estar+gerundium Nepravdělná slovesa v přítomném čase - shrnutí Imperfektum Slovesné vazby s infinitivem Tvoření příslovčí Použití minulého času a imperfekta Tematické okruhy: Země Latinské Ameriky Cestovní ruch na Yucatánu V hotelu, cestování Obchody, druhy zboží, nakupování oblečení Galapágy Životní prostředí a příroda Říše Inků a Inkové dnes Isabel Allende Mezilidské vztahy

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Komunikace v různých situacích</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>Reálie a kultura španělsky mluvících zemí</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Rozdíly mezi ČR a španělsky mluvícími zeměmi</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v ŠJ** Součástí soutěže je poslech a konverzace na dané téma.

4. ročník

3 týdně, V

4. ročník

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Gramatika: Subjuntiv v přítomném čase Použití subjuntivu ve vedlejších větách předmětných a účelových Podmiňovací způsob a jeho použití Předložkové vazby sloves a přídavných jmen Rozkazovací způsob Zvratná slovesa Gerundium Použití minulého času jednoduchého a imperfekta Imperfektum v nepřímé řeči Složený čas minulý Superlativ absolutní Tvoření zdrobnělín Tematické okruhy: Svátky a oslavy, karneval v Bolívii Povahové vlastnosti, mezilidské vztahy Škola a vyučivání Argentinci, jejich povaha a záliby Španělské časopisy o životech slavných a latinskoamerické telenovely Latinskoamerické tance Osobní hygiena, péče o vzhled, části těla, zdravotní potíže, nemoci Dobytí Mexika Záhadné a strašidelné příběhy Sporty Spanglish, rozdíl mezi španělskou a latinskoamerickou slovní zásobou Latinskoamerická populace v USA Carlos Santana Nevšední a extrémní zážitky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Komunikace v různých situacích</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>Reálie a kultura španělsky mluvících zemí</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>Rozdíly mezi ČR a španělsky mluvícími zeměmi</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Soutěž v konverzaci v ŠJ** Součástí soutěže je poslech a konverzace na dané téma, vítěz postupuje do krajského kola.

5. ročník

5. ročník

3 týdně, V

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozlíší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Gramatika: Budoucí čas Podmínkové věty Časová souslednost Zpodstatňování přídavných jmen Subjuntiv pro hodnocení skutečnosti a vyjádření možnosti a hypotézy Vztažné věty s předložkou Minulý čas složený Gerundium Interpunkční znaménka Řadové číslovky Předminulý čas Tematické okruhy: Zajímavosti o ČR Pověry ve Španělsku Znamení zvěrokruhu, astrologie Výuka, studentský život, waldorfské školy, program Erasmus Svět sportu - slavní španělští a čeští sportovci, Španělsko na Olympijských hrách Architektura Praha Bydlení, domácí práce, studentské bydlení ve Španělsku Kulturní zvyky a odlišnosti Národnostní menšiny v ČR a Španělsku

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>komunikace v různých situacích</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>realie a kultura španělsky mluvících zemí</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>rozdíly mezi ČR a španělsky mluvícími zeměmi</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>praktické využití médií</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola <i>vzdělávání, škola</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v ŠJ** Součástí soutěže je poslech a konverzace na dané téma, vítěz postupuje do krajského kola.

6. ročník

3 týdne, V

6. ročník

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Učivo Gramatika: Používání předminulého času Slovesné vazby s gerundiem a infinitivem Trpný rod Subjuntiv Modální slovesa v minulém čase Označení přízvuku Shrnutí minulých časů Nepravidelná slovesa Použití ser, estar, hay Předložky, příslovce Infinitivní vazby Předmět přímý a nepřímý Zájmena ukazovací, přívlastňovací Tematické okruhy: Rodina Bydlení Volný čas Sporty Nákupy Příroda a životní prostředí Svátky Jídlo Zdraví a nemoci Masmédia Doprava a cestovní ruch, vlaková doprava ve Španělsku Umělecká díla španělsky hovořících autorů Události v ČR spojené s hispánskou kulturou Krásy Španělska Latinská Amerika, rozdíly ve slovní zásobě Španělska a Latinské Ameriky Historie a literatura španělsky mluvících zemí Společenský život Aktuální problémy světa, doprava Česká republika, Praha Významné osobnosti španělsky mluvících zemí Výchova a vzdělávání

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Komunikace v různých situacích</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>Reálie a kultura španělsky mluvících zemí</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Člověk a životní prostředí, aktuální problémy a návrh jejich řešení</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Rozdíly mezi ČR a španělsky mluvícími zeměmi</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola <i>Vzdělávací systém v ČR a Španělsku, výchova k občanství</i>		

5.2.5 Ruský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0+3	0+3	3	3	3
6. ročník				
3				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Další cizí jazyk v RVP ZV a RVP G.

Vyučovací předmět integruje průřezová témata :

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Výuka probíhá v 1. - 6. ročníku šestiletého studia s dotací 3 hodiny týdně.

Na předmět Ruský jazyk navazuje v posledních dvou ročnících volitelný předmět Seminář z ruského jazyka s dotací 2 hodiny týdně. Vyučování probíhá ve specializovaných jazykových učebnách s didaktickou technikou, případně výpočetní technikou a také v kmenových třídách.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich postupné

rozšiřování.

Při práci v hodinách jsou využívány následující metody a formy práce : výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s texty, práce ve dvojicích, skupinová práce, písemný projev, práce se slovníky, poslech s porozuměním.

Studenti jsou během pololetí hodnoceni v ústním i písemném projevu klasifikací.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k zájmu o ruskou kulturu a tradice ukázkami děl ruských autorů;
- vede žáky k osvojení azbuky, ke čtení ruského textu a napsání srozumitelných sdělení;
- vede žáky k samostatnému ústnímu projevu;
- vedením výuky v ruském jazyce podporuje žáky v tom, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě dokázali samostatně a správně komunikovat v ruském jazyce;
- zadáváním samostatné práce vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa, časopisy aj.), dále vede žáky ke správnému používání překladových a jiných slovníků;
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje k osvojení slovní zásoby a pravopisu a také na osvojení správných učebních návyků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navrhuje modelové situace, ve kterých se žák může ocitnout a podněcuje žáka k využití svých individuálních schopností, fantazie, představivosti a získaných vědomostí k řešení těchto situací;
- vede žáky k práci s texty, k využití představivosti a intuice a dovedností k odhadnutí významu neznámých slov;
- vede žáky ke schopnosti interpretovat získané informace a formulovat své názory ústně i písemně.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává řečová cvičení a vede žáky k otevřenosti a ke schopnosti odlišit podstatné informace od nepodstatných, tak aby své poznatky využili v diskusi a volili vhodná jazyková vyjádření;
- vede žáky k využívání komunikativních dovedností při setkání s rodilými mluvčími a ke komunikaci na konkrétní témata
- učí žáky interpretovat texty, trénuje s nimi typové úlohy zaměřené na čtení s porozuměním.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky zadáváním skupinových činností k rozvíjení schopnosti spolupracovat a podporuje tím vytváření hodnotných mezilidských vztahů;
- zapojuje do výuky jazykové hry, které využívají hravosti mladých lidí.

Kompetence občanské

Učitel: .

- podporuje v zadaných písemných projevech zájem žáka o dění ve třídě, ve škole, v místě svého bydliště, celé společnosti;
- soustavnou kontrolou vede žáka plnění jeho povinností i k sebehodnocení svého chování.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vybízí žáka k systematické práci, žák si pravidelnou přípravou vytváří správné studijní návyky.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáka k rozvíjení osobní aktivity a tvořivosti a k dosažení stanovených cílů;
- pomáhá žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjí je pomocí školních i celostátních soutěží.

1. ročník

1. ročník

0+3 týdně, V

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - seznámí se s grafickou stránkou jazyka a jejími zvláštnostmi - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Fonetika: Osvojování zvukové stránky jazyka a intonace vět Čtení slov a vět se správnou výslovností, přízvukem, redukcí hlásek Nácvik výslovnosti tvrdých a měkkých souhlásek Postupné čtení tiskací a psané azbuky Gramatika: Věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě Základní číslovky Časování sloves Podstatná jména Zájmena Slovesné a předložkové vazby Tematické okruhy a slovní zásoba: Rodina, domov, povolání, jídlo, kalendářní rok, počasí, příroda Volný čas Seznámení Ústní projev: Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Reprodukce krátkého textu Obměňování a tvoření vlastních dialogů Psaní: Odstupňovaný nácvik psaní ruské azbuky Čtení slov a textů v psacím písmu Vhodné diktáty Písemné sdělení o sobě a své rodině Reálie Ruska: Díličí zajímavosti Zvláštnosti v oslovování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovednosti zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění</i> Komunikace <i>Komunikační dovednosti, dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rusko naši sousedé v Evropě, život, zvyky</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Osvojování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i>	Hudební výchova 1. ročník Produkce 2. ročník Produkce	

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ruském jazyce

1. ročník

2. ročník

0+3 týdně, V

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Fonetika: Nácvik výslovnosti, přízvuku, redukce hlásek Intonace vět Gramatika: Podstatná jména Číslovky Slovesné a předložkové vazby Slovesa, minulý čas, vyjádření vykání Zájmena Infinitivní věty Tematické okruhy: Škola, vyučování Orientace ve městě, obec, dopravní prostředky Nakupování, jídlo, oblékání, lidské tělo, zdraví Ústní projev: Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Popis obrázku Souvislá reprodukce krátkého textu Písemný projev: Grafické vyjádření měkkosti a tvrdosti párových souhlásek Krátká sdělení Dopis Vhodné diktáty Písemné překlady slov a slovních spojení Reálie: Díličí zajímavosti Zajímavá místa Moskvy, Petrohradu, Prahy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovednosti zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění</i> Komunikace <i>Komunikační dovednosti, dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rusko naši sousedé v Evropě, život, zvyky</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Osvojování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i>	Hudební výchova 1. ročník Produkce 2. ročník Produkce	

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ruském jazyce

3. ročník

3. ročník

3 týdně, V

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - čte se správným slovním přízvukem a větnou intonací - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - v samostatném ústním i písemném projevu aplikuje gramaticky a foneticky správně naučené obraty a fráze - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Fonetika: Nácvik správné výslovnosti Intonace větných konstrukcí Gramatika: Slovesné a předložkové vazby Přídavná jména Podstatná jména Časové údaje Slovesa Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost a potřebnost, možnost, nemožnost Zájmena Tematické okruhy: Vzhled člověka Osobní vlastnosti člověka Setkání přátel Počasí Roční období Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjadřování názorů na osobní vlastnosti lidí Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu Písemný projev: Vyplňování dotazníku Inzerát Osobní dopis Stručný popis Vypravování Vhodné diktáty Reálie: Výtvarné umění Dílčí zajímavosti

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Sociální komunikace <i>Přesná komunikace, srozumitelnost, jasnost, přesnost vyjádření a sdělení, argumentace tvořivá komunikace, plynulost, pohotovost</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Jazykové hry a soutěže</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly v životním stylu</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ruském jazyce

4. ročník

3 týdně, V

4. ročník

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - shrme a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodiči mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Fonetika: Intonace otázky v ruštině Intonace údivu Gramatika: Podstatná jména Neurčitá zájmena Stupňování přídavných jmen a příslovčí Slovesa Slovesné a předložkové vazby Podmiňovací způsob Rozkazovací způsob Tematické okruhy: Příroda V hotelu Na letišti Uvítání hosta Stravování a stolování Životní styl Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu Písemný projev: Vyplňování dotazníku Inzerát Osobní dopis Vhodné diktáty Písemné překlady slovních spojení a vět Reálie Ruska: Příroda Doprava Gogol Ruská kuchyně Ruské svátky Moskva

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy <i>Vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</i> Hodnoty, postoje, praktická etika <i>Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Morálka všedního dne <i>Jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem</i>		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Solidarita s postiženými zeměmi a oblastmi</i>		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ruském jazyce

5. ročník

3 týdně, V

5. ročník

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodiči mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Fonetika: Intonace větných konstrukcí Gramatika: Podstatná jména Přídavná jména Slovesa Předložkové a slovesné vazby Zájmena Věty účelové a předmětné Věty se sponovými slovesy Rozkazovací způsob Předložkové vazby Tematické okruhy: Studium cizích jazyků Bydlení Sport Zdraví Rusko Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu Písemný projev: Vyplňování žádosti Inzerát k bydlení Osobní dopis Vhodné diktáty Písemné překlady slovních spojení a vět Reálie Ruska : Zajímavá místa Ruska Petrohrad, Moskva

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Sociální komunikace <i>Přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení</i> Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí</i> Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)</i> Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ruském jazyce

6. ročník

3 týdne, V

6. ročník

null

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozlíší hlavní informace - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Gramatika: Podstatná jména Přídavná jména Slovesa Jmenné tvary přídavných jmen Předložkové vazby Slovesné vazby odlišné od češtiny Vidové dvojice Záporná zájmena Větný a členský zápor Tematické okruhy: Člověk a společnost Práce Rodina Cestování Kultura Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Reprodukce delšího textu Písemný projev: Krátké a delší formy Reálie Ruska: Životní styl Tradice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Sociální komunikace <i>Tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí</i> Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly v životním stylu, - vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Olympiáda v ruském jazyce

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
	1+1	2		
6. ročník				
2				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Informatika ve 2. ročníku obsahuje základní celky z oblasti Informační a komunikační technologie RVP ZV. Dále předmět realizuje tematický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova z RVP ZV. Předmět umožňuje dosáhnout žákům po absolvování ICT ve 2. ročníku základní úroveň počítačové gramotnosti, osvojit si elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky. Získané schopnosti jsou nutné pro další růst v ICT, ale i předpokladem pro uplatnění na trhu práce.

Obsah předmětu ve 2. ročníku je zaměřen na získání znalostí práce s PC (textový editor, tabulkový kalkulačtor, rastrová a vektorová grafika, prezentační program), práce s informacemi, komunikace s využitím IT v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel, dodržování zákonnosti při práci s IT, použití výpočetní techniky v dalších oblastech a předmětech.

Předmět Informatika ve 3. a 6. roč. obsahuje vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie RVP G. Dále předmět realizuje vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova z RVP G.

Informatika prohlubuje a dále rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, zpracovávat a prezentovat informace a efektivně využívat výpočetní techniku při studiu i v běžném životě.

Obsahové vymezení předmětu

Obsah předmětu ve 3. a 6. roč. je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (pokročilé funkce textového editoru, tabulkového kalkulačtoru, rastrový a vektorový grafického editor, databáze, základy algoritmizace a programování), práce s informacemi, komunikace s využitím IT v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel, dodržování platných zákonů v oblasti ICT, použití výpočetní techniky v dalších oblastech a vyučovacích předmětech.

Učivo Modelování a simulace je součástí obsahu předmětu Fyzika ve 3. ročníku.

Časová organizace výuky:

2. ročník: 2 hodiny

3. ročník: 2 hodiny

6. ročník: 2 hodiny

Organizace výuky:

Třída se púli. Výuka probíhá v počítačové učebně, v níž je aspoň 16 počítačů, které jsou součástí školní počítačové sítě, dataprojektor, tiskárna, scanner a další technické vybavení. Všechny počítače ve škole jsou připojeny k internetu. Počítače se dle možností inovují.

Používané metody výuky

- metoda motivační: diskuze, ukázka užití aplikací, přínos znalostí aplikace;
- metody expoziční: popis, výklad, práce s manuálem, hledání informací na síti;
- metody upevňovací: procvičování, opakování, samostatné úkoly.

Používané pomůcky: PC, tiskárny, scannery, dataprojektor, digitální záznamová média (foto, kamera), přenosné paměti, časopisy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- ptá se žáků po zdrojích informací;
- pochvaluje za pečlivost při svědomitém zpracování úkolu;
- ocení znalost dalších funkcí při probírání uživatelských programů;
- upozorňuje na pomíjivost současných znalostí práce s IT a zdůrazňuje jejich dynamický rozvoj;
- rozvíjí kompetenci častým zařazováním práce s internetem přímo v hodinách.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává samostatné nastudování jednodušších pasáží;
- nabádá k pomoci schopnějších žáků slabším;
- požaduje důsledně, aby žák vlastními slovy vysvětlil, jak pochopil zadaný úkol;
- používá s žáky znalosti z jiných vzdělávacích oblastí;
- upozorňuje na časté chyby uživatelů počítačových programů;
- průběžně kontroluje, jak žáci učivo zvládají.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k uvědomělému používání komunikačních technologií;
- dává možnost prezentovat schopnosti každého žáky před třídou v části, kdy se probírá prezentační program;
- upozorňuje na nevhodnost emotikonů v oficiálních dokumentech.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- poučí žáky o nebezpečí při opravě HW a práci s HW;
- dodržuje přestávku k odpočinku při práci s PC;
- upozorňuje žáky na převažující tendenčnost a povrchnost v současných sdělovacích médiích.

Kompetence občanské

Učitel:

- nabádá žáky, aby pomáhali svým rodinným příslušníkům při používání výpočetní techniky;
- upozorňuje žáky na ochranu vybavení odborné učebny a vyzývá je k odhalování nelegálního jednání.

Kompetence pracovní (2. roč.)

Učitel:

- upozorní na výhody monopolů a jejich drahých služeb.

Kompetence k podnikavosti (3. a 6. roč.)

Učitel:

- upozorní žáky na výši příjmů programátorů.

Hodnocení

Písemně se ověřuje znalost základních pojmů, hodnotí se plnění a kvalita samostatných úkolů, ověřují se individuální znalosti aplikačního softwaru.

Průřezová témata pokrývaná předmětem**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA****Tématické okruhy****Psychohygiena**

Při práci na PC je třeba zařazovat aktivní přestávky. Při příliš dlouhé práci na PC poškozujeme zrak, svalstvo.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**Tématické okruhy****Člověk a životní prostředí**

Poučit žáky, že:

- *Důsledným vypínáním spotřebičů šetříme zdroje pro výrobu energie.*
- *Oboustraný tisk vypovídá o schopnosti používat ICT a ohleduplnosti tiskaře.*
- *Tiskneme pouze dokumenty, které někdo bude z papírové podoby číst.*

2. ročník

1+1 týdně, P

Počítačová síť internet

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • umí vyhledat potřebné informace na internetu • dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou • osvojil si základy elektronické komunikace	Operační systém, správa souborů a složek Školní počítačová síť Síť internet a její služby Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Užití výpočetní techniky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy <i>Zdůraznit a vysvětlit, že komunikace pomocí ICT nenahrazuje osobní setkávání a jednání.</i> Komunikace <i>Varovat před zdánlivou anonymitou ICT, vysvětlit, proč opatrnost při sdělování osobních údajů.</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Vztah ICT k životnímu prostředí. Spotřeba energie, kam s odpady z ICT, šetření v ICT, estetika v krajině a v interiéru.</i>		

2. ročník

Textový editor

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - zvládá práci s výukovými programy		Vytvoření dokumentu a jeho uložení Formát objektu znak, odstavec, obrázek Vzhled stránky Objekty slovo, řádek, dokument (tisk) Šablona
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Tabulkový editor

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou		Princip tabulkového procesoru Pracovní prostředí, plocha Tvorba tabulky Porovnávání dat Graf Adresa (odkaz), jednoduché vzorce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Počítačová grafika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě		Rastrová a vektorová grafika Bitmapová grafika: - estetika fotografie; - převzorkování, výřez, uložení, jas, kontrast, barevnost. Vektorová grafika: - formáty, uložení; - čára, tvar, barva.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Prezentace

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - zvládá práci s výukovými programy		Prezentační programy Prezentace Webová prezentace Multimédia Ochrana práv duševního vlastnictví, copyright, informační etika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam <i>Cítace zdrojů z WWW. Váha sdělení z WWW. Reklama na WWW.</i>		

2. ročník

Robotika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů		Vymezení pojmu robotika, seznámení s robotickým systémem LEGO MINDSTORMS Education Přehled základních komponent a základní obsluhy LEGO MINDSTORM Education NXT Seznámení s uživatelským rozhraním Tvorba prvního programu: jeď, zastav Využití zvukového senzoru Tvorba programu s využitím zvukového senzoru
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Využití digitálních technologií

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením		Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) Mobilní služby – operátoři, tarify
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

2 týdně, P

Hardware.

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh		Jednotka informace, předpony, číselné soustavy John von Neumannovo schéma počítače Procesor, vnitřní a vnější paměť, vstupní a výstupní zařízení Funkce prostředků ICT, jejich částí a periférií Technologické inovace, digitalizace a reprezentace dat
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>Vztah ICT k životnímu prostředí (spotřeba energie, odpady, racionální využívání ICT).</i>		

Informatika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe		Vymezení teoretické a aplikované informatiky Digitální svět - digitální technologie a možnosti jejich využití v praxi Informační sítě, typologie, sítě, internet, síťové služby, protokoly, přenos dat

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Software a informační sítě.

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu		Operační systém Programové aplikace a uživatelské prostředí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aplikační software pro práci s informacemi.

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT • využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	- Textový editor - Tabulkový editor - Grafický editor - Druhy prezentací: - slovní prezentace s podporou ICT; - prezentace WWW. - Publikování - formy dokumentů a jejich struktura, zásady grafické a typografické úpravy dokumentů - Etika a legislativa na síti - Ochrana autorských práv, osobních údajů - Multimédia - Export a import dat	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena <i>Kompenzace "sedavé" polohy při práci s PC.</i> <i>Důsledky dlouhodobé práce s PC.</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Navázat na průřezová témata z 2. ročníku.</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Analýzovat důvody zpráv, kde jsou napsány, kdo je psal, proč je psal. Formy reklamy vedle zpravodajství, důsledky reklamy pro jedince, ochrana před reklamou.</i>		

6. ročník

2 týdně, P

Algoritmizace úloh

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	Algoritmus Zápis algoritmů Úvod do programování

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Databáze

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů	Tabulka, datové typy Dotaz, relace, funkce Formulář Sestava

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Údržba a ochrana dat

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití	Správa souborů a složek Komprese Antivirová ochrana Firewall Zálohování dat

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aplikační software pro práci s informacemi

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: zpracovává a prezentuje výsledky své práce s užitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru	Textový editor Tabulkový editor Grafika Prezentace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Zdroje a vyhledávání informací, komunikace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe - využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci - využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů - posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací - využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	Internet - globální charakter Multikulturní a jazykové aspekty Služby internetu Informace a data, relevance, věrohodnost, odborná terminologie, informační zdroje Informační systémy, informační procesy Diskusní skupiny, elektronická konference, e-learning Sociální sítě

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Důsledky nadměrného plýtvání současnými zdroji.</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Důvod pro kritické přijímání sdělovaných informací a důsledky pasivního přijímání informací</i> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Hledání dalších informací a závěry pro vlastní jednání</i> Vnímání autora mediálních sdělení <i>Vztah autora a sdělení</i> Média a mediální produkce <i>Vliv vlastníka média na sdělované informace</i> Uživatelé <i>Změna jednání diváka, čtenáře, posluchače. Reklama a agitace na pozadí.</i> Účinky mediální produkce a vliv médií <i>Konkrétní důsledky nekritických čtenářů a posluchačů.</i>		

5.3.2 Psaní na klávesnici PC

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0+2				
6. ročník				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor Psaní na klávesnici PC je zařazen do ŠVP z důvodu stále většího využívání ICT v současné době. Aktivní a kvalitní schopnost psaní na klávesnici urychlí komunikaci pomocí IT. Uživatelé PC, jejichž počet dynamicky roste, je vhodné naučit rychle a kvalitně psát. Dovednost psaní na klávesnici je nezbytnou podmínkou efektivní práce s počítačem.

Obsah je zaměřen na získání základních návyků pro používání klávesnice, tj. naučit psát deseti prsty, hmatově.

Předmět se učí 2 hodiny týdně v 1. ročníku.

Třída se půlí. Výuka probíhá v počítačové učebně, v níž je aspoň 15 počítačů, jež jsou součástí školní počítačové sítě. Do vybavení odborné učebny patří: dataprojektor, tiskárna a další technické vybavení. Všechny počítače ve škole jsou připojeny k internetu. Počítače se dle možností inovují.

Jako výukový program se používá ATF (All Ten Fingers).

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vysvětluje způsob fungování a používání programu;
- vede k nácviku jednotlivých lekcí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- upozorňuje na úskalí psaní jednotlivých písmen;
- předchází vzniku špatných návyků při psaní.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k soutěživosti pořádáním školních a vyšších soutěží.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zdůrazňuje možnost rychlé komunikace pomocí IT;
- upozorňuje na možnost rychlého využití funkcí počítače.

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí, že účastí na soutěžích mají žáci možnost srovnávat své schopnosti s jinými žáky.

Kompetence pracovní

Učitel:

- upozorňuje na růst intenzity práce zvyšováním rychlosti psaní za minutu;
- dbá na snižování chybovosti zadáváním speciálních cvičení;
- vysvětluje význam pravidelného procvičování a opakování;
- vede žáky k vytváření správných pracovních návyků;
- upozorňuje na význam správného sezení;
- vysvětluje nezbytnost správné výšky stolu, židle.

1. ročník

0+2 týdně, P

Hygiena a bezpečnost práce s ICT

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu		Ergonomie Hygiena a bezpečnost práce s ICT Ochrana zdraví Možnosti využití prostředků ICT handicapovanými osobami	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Desetiprstová psací metoda

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - klávesnici ovládá desetiprstovou hmatovou metodou 95 % žáků dosáhne rychlosti 120 úderů/min - dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou		Desetiprstová hmatová metoda Nácvik písmen střední a horní písmenné řady Nácvik písmen na dolní písmenné řadě Velká písmena, tečka, pomlčka Nácvik písmen na dolní písmenné řadě Nácvik písmen na číselné řadě Nácvik znamének, značek Zvláštní úprava textu Tvorba a úprava tabulek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.4 Člověk a společnost

5.4.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2+1
6. ročník				
0				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obor Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost v RVP Z a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin.

Obsah předmětu tvoří výklad dějin společnosti od jejího vzniku do současnosti.

Cílem dějepisu je seznámit žáky s hospodářským, politickým a kulturním vývojem společnosti a na základě tohoto poznání jim umožnit chápat a oceňovat všelidské hodnoty jako humanitu, svobodu, demokracii, porozumění, toleranci a kulturnost vztahů mezi lidmi a národy. Tím předmět přispívá k dosažení vzdělanosti a kulturní vyspělosti žáků.

Důraz klademe především na poznání dějin našeho národa v kontextu se světovými dějinami, úsilí lidstva v boji za svobodu a lidská práva a odkaz významných osobností našich a světových dějin.

Výuka vyučovacího předmětu Dějepis probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd, vybavené audiovizuální technikou. Nejčastější formou výuky je výuka hromadná, uplatňuje se také skupinové vyučování. Výjimečně je výuka realizována formou exkurze či besedy. Z hlediska metod převažují klasická výkladová hodina, diskuse, řízený dialog, práce s odborným textem, práce s prameny a s mapou (učíme žáky orientovat se v atlasech českých i světových dějin, využívat ke čtení map legendu, propojovat výklad se zachycením

historického vývoje v atlasech, vyvozovat průběh historických událostí na základě analýzy map, nalézat souvislosti apod.). Ve vyučovacích hodinách je také využívána audiovizuální technika.

V případě dostatečného zájmu žáků mohou být realizovány exkurze do Archeoparku Podobora a do Osvětimi.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

1. ročník 2 hodiny
2. ročník 2 hodiny
3. ročník 2 hodiny
4. ročník 2 hodiny
5. ročník 3 hodiny

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- při výuce klade důraz na práci s odborným textem. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacemi;
- porozumění textu ověřuje: učí žáky formulovat poznatky vlastními slovy, odlišovat podstatné od nepodstatného, vyhledávat význam nových historických či obecných pojmů (ve slovníčku pojmů v učebnicích, ve slovníku cizích slov, v encyklopediích, na internetu apod.);
- prací s učebnicemi dějepisu, vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
- vede žáky ke zpracovávání získaných informací (např. formou poznámek, výtahu nebo osnovy odborného textu);
- vhodně využívá forem samostatné a skupinové práce, při kterých žáky učí organizovat vlastní činnost. Před započatím samostatné práce stanoví cíl, jehož dosažení na konci hodiny zhodnotí, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle žáci dosáhli;
- umožňuje žákům vhodně prezentovat výsledky své práce, učí je přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých;
- začleňuje metody aktivního učení, např. didaktické hry, učení podporované počítačem a další metody, které jsou významným motivačním a aktivizačním prvkem a zefektivňují získávání poznatků;
- zadává vhodné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- propojuje vědomosti žáků získané v hodinách dějepisu se schopností využít je k pochopení současného dění. Motivuje žáky poukázáním na souvislosti mezi dějinami a současností;
- navozuje modelové problémové situace, při kterých žáci aktivně hledají cesty k řešení, příp. hodnotí efektivnost různých způsobů řešení, koriguje chybná řešení;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- klade důraz na souvislosti v rámci oboru (propojuje učivo světových a národních dějin, ukazuje souvislosti mezi vývojem dějin politických, hospodářských, kulturních atd.) i mezi obory (ZSV, dějiny literatury, výtvarného umění, hudby, zeměpis aj.);
- vede a motivuje žáky k účasti v soutěžích a olympiádách. Vybrané úlohy začleňuje i do výuky.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- v diskusi učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat;
- vede žáky ke zdokonalování mluveného projevu také formou ústního prověřování učiva, prezentací referátů, vyjadřování získávaných poznatků vlastními slovy aj.;
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za svoji práci i práci ostatních;

- navozuje situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka;
- formuluje pravidla chování při jednotlivých formách výuky a dbá na jejich dodržování;
- učí žáky posoudit reálně své schopnosti a odhadnout důsledky svého jednání.

Kompetence občanské

UČITEL:

- uváděním příkladů z dějin vede žáky k jednání nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství, učí je hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování;
 - vysvětluje a porovnává způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demografiích;
 - učí žáky vnímavosti ke kulturním hodnotám, zdůrazňuje nutnost chránit je;
 - soustavnou kontrolou vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů;
 - zapojováním aktuálních informací potlačuje u žáků lhostejný přístup k okolnímu dění, příp. dění ve společnosti.
- Motivuje žáky k poskytnutí pomoci ostatním;
- vede žáky ke schopnosti uplatňovat občanská práva a plnit občanské povinnosti.

Kompetence pracovní

UČITEL:

- vede žáky k bezpečnému používání učebních pomůcek, motivuje žáky k tvorbě vlastních učebních pomůcek;
- ověřováním znalostí vede žáky k pravidelné přípravě na vyučování;
- učí žáky pracovat podle zadání, zadává referáty a seminární práce.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- vede žáky k umění rozpoznat situace, v nichž mohou uplatnit a využít poznatky z dějepisu, a to jak v profesním, tak v osobním životě.

Průřezová témata pokrývaná předmětem**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA****Tématické okruhy****Formy participace občanů v politickém životě***Práva a povinnosti občanů v antických státech (integrováno do 2. ročníku)***Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování***Demokracie jako protiváha diktatury (integrováno do 1. a 5. ročníku)***OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA****Tématické okruhy****Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů***Dovednosti pro učení, cvičení paměťových dovedností, práce s mapou (integrováno do 1. ročníku)***MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA****Tématické okruhy****Základní problémy sociokulturních rozdílů***Projevy rasismu a extremismu v dějinách 20. století (integrováno - 5. ročník)***VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**

Tématické okruhy**Globální problémy, jejich příčiny a důsledky**

Nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí (integrováno do 6. ročníku)

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka (integrováno - 6. ročník)

Žijeme v Evropě

Historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy (integrováno - 1, 3, 4, 5, 6. ročník)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Tématické okruhy****Role médií v moderních dějinách**

Média a dějiny (integrováno - 6. ročník)

1. ročník

2 týdne, P

Úvod do dějepisu

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu		Význam dějepisných poznatků Zdroje informací o minulosti Časová osa, práce s mapou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Situace v letech 1914 - 1945

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	První světová válka a její důsledky Poválečné uspořádání světa Vznik ČSR a charakteristické rysy čs. demokracie Poválečná krize, komunismus a fašismus Poválečná obnova, 20. léta Léta prosperity a léta krize v ČSR Světová hospodářská krize Nástup nacismu v Německu Vývoj v SSSR Hrozba války, rozpad versailleského systému Obrana demokracie v ČSR, Mnichov Kultura a věda v první republice Druhá světová válka

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Dovednosti pro učení, cvičení paměťových dovedností, řešení problémů s využitím dějepisné mapy</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Demokracie jako protiváha diktatury</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>	Český jazyk a literatura 4. ročník Česká poezie 1. poloviny 20. století Česká próza 1. poloviny 20. století I 5. ročník Česká próza 1. poloviny 20. století II České drama 1. poloviny 20. století	Základy společenských věd 1. ročník Stát a právo

Rozdělení a integrující se svět

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Důsledky 2. světové války Řešení německé otázky Poválečné Československo Studená válka Prohra československé demokracie Kultura v Československu 1945 - 1948 Upevnění sovětského bloku Komunistické Československo Protikomunistický odboj Změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let Československo v letech 1953 - 1968 Rok 1968 v Československu Normalizace v Československu Mezinárodní vývoj od 60. let Rozklad sovětského bloku Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Dovednosti pro učení, cvičení paměťových dovedností, řešení problémů s využitím dějepisné mapy</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Osudy československé demokracie po r. 1945</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>	Český jazyk a literatura 6. ročník Podmínky pro rozvoj české literatury v období 1945 - 1989	

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Dějepisná olympiáda Školní kolo, okresní kolo (zúčastní se vítěz školního kola)

2. ročník

2. ročník

2 týdně, P

Úvod do studia historie

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Význam historického poznání pro současnost Práce historika, historické prameny	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Pravěk

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území	Co je pravěk a archeologie Vznik a vývoj člověka Doba kamenná - paleolit, mezolit, neolit, eneolit Doba bronzová Doba železná Doba římská Stěhování národů	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výtvarná výchova 1. ročník Výtvarná kultura	

Starověk

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - zodpoví civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy - popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Typy starověkých států Starověký Přední východ Egypt Starověké Řecko Starověký Řím Indie Čína	

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>Práva a povinnosti občanů v antických státech</i>	Český jazyk a literatura 2. ročník Antická literatura Základy společenských věd 6. ročník Základy filozofie Výtvarná výchova 1. ročník Výtvarná kultura	Základy společenských věd 4. ročník Základy teorie státu 6. ročník Základy filozofie 4. ročník Základy teorie práva Český jazyk a literatura 2. ročník Antická literatura

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Dějepisná olympiáda Školní kolo, okresní kolo (zúčastní se vítěz školního kola)

3. ročník

2 týdně, P

Středověk

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • vymezí specifika islámské oblasti • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájездů, zejména pro jižní a východní Evropu	Raný středověk: Na troskách antického světa Franci a byzantská říše Slované v temných staletích Křesťanská Evropa v zápase s Araby a Vikingy Vznik států východních a jižních Slovanů Počátky Anglie, Francie a Svaté říše římské Počátky českého státu Vznik polského a uherského státu Raněstředověká kultura Vrcholný středověk: Změny v zemědělství Rozvoj měst Nároky na vzdělání Společnost vrcholného středověku Křížové výpravy Umění vrcholného středověku Vývoj na západě Evropy - Tatarské nebezpečí na východě - Český stát ve vrcholném středověku Pozdní středověk: Problémy pozdněstředověké Evropy Stoletá válka Lucemburkové na českém trůně Počátky opravného hnutí v českých zemích Husitská revoluce Český stát za vlády Jagellonců Středovýchodní Evropa a Rusko

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>	Český jazyk a literatura 2. ročník Počátky písemnictví v českých zemích Česká literatura od nástupu Lucemburků do 70. let 15. století Výtvarná výchova Výtvarná kultura	Základy společenských věd 6. ročník Základy filozofie Český jazyk a literatura 2. ročník Počátky písemnictví v českých zemích

Počátky novověku

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady - porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Renesance a humanismus Zámořské objevy Reformace a katolická reforma Západní Evropa v 16. století Evropská kultura 16. a na počátku 17. století Střední a východní Evropa v raném novověku České země v předbělohorském období Třicetiletá válka Anglická revoluce Evropa ve 2. pol. 17. a na počátku 18. století Západoevropské státy po skončení 30leté války Evropský sever a východ v letech 1648-1740 Habsburská monarchie v zápase s Osmany a Francií Barokní umění v Evropě a v českých zemích

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>	Český jazyk a literatura 2. ročník Renesance a humanismus v literatuře Barokní literatura	Český jazyk a literatura 2. ročník Barokní literatura Renesance a humanismus v literatuře

4. ročník

2 týdne, P

4. ročník

Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace - vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období - vymezí příčiny a průběh první světové války - charakterizuje první československý odboj a pochopí jeho význam pro vznik samostatného Československa		Osvícenský absolutismus Velká francouzská revoluce Vzestup a pád Napoleona I. Ponapoleonská Evropa Revoluce 1848-49 Porevoluční Evropa Imperiální doba Kapitalistická společnost První světová válka	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>	Český jazyk a literatura 2. ročník Od klasicismu k romantismu 3. ročník Romantismus Česká literatura 30. až 50. let 19. století Realismus a naturalismus Česká literatura 2. poloviny 19. století	Základy společenských věd 1. ročník Stát a právo 4. ročník Základy teorie státu 6. ročník Základy filozofie Český jazyk a literatura 2. ročník Od klasicismu k romantismu 3. ročník Romantismus Realismus a naturalismus	

5. ročník

2+1 týdně, P

5. ročník

Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky - uveče příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a doveče je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury		Svět mezi dvěma světovými válkami ČSR mezi dvěma světovými válkami Druhá světová válka Češi a Slováci v letech 2. světové války	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Projevy rasismu a extremismu v dějinách 20. století</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Demokracie jako protiváha diktatury</i>		Český jazyk a literatura 4. ročník Česká poezie 1. poloviny 20. století Česká próza 1. poloviny 20. století I 5. ročník Česká próza 1. poloviny 20. století II České drama 1. poloviny 20. století	
		přesahy z učebních bloků:	
		Základy společenských věd 3. ročník Základy sociologie 4. ročník Základy teorie státu	

5. ročník

Moderní doba II - Soudobé dějiny

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky - uveče příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezi základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrcošením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury - charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě - vymezi základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje - charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace		Evropa a svět po roce 1945: Důsledky 2. sv. války Počátky studené války Československo po válce Porážka demokracie v Československu Upevnění sovětského bloku Svět Západu a vznik atlantického spojení Upevnění režimu v Československu Rozdělený svět: Třetí svět, proces dekolonizace Hlavní ohniska konfliktů První krize sovětského bloku Svět mezi Západem a Východem Budování socialismu v Československu Od reformy k normalizaci Rozpad sovětského bloku Obnovení demokracie a vznik České republiky Kultura a věda ve druhé polovině 20. století
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské a politické konflikty, hlavní světová ohniska napětí</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách <i>Média a dějiny - svoboda projevu, nezávislost médií v dějinách, úloha médií ve zlomových okamžicích moderních dějin (proč se agresor snaží obsadit redakce aj.)</i> Fungování a vliv médií ve společnosti <i>Role médií v politických změnách</i>		přesahy do učebních bloků: Český jazyk a literatura 6. ročník Podmínky pro rozvoj české literatury v období 1945 - 1989
		přesahy z učebních bloků: Základy společenských věd 4. ročník Základy teorie státu 6. ročník Základy filozofie

6. ročník

6. ročník

0 týdně, P

5.4.2 Základy společenských věd

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	2	2

6. ročník

1+1

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obory Výchova k občanství v RVP Z a Občanský a společenskovědní základ v RVP G, které jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Dále je do tohoto předmětu začleněn tematický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP Z a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin.

Předmět seznamuje žáky se základy vybraných společenských věd důležitých pro jejich orientaci v psychologických, sociálních, ekonomických, politických, filozofických a etických otázkách a vede je k poznávání sebe a druhých, k porozumění vzájemným vztahům mezi jedincem a společností v duchu demokracie, spravedlnosti, svobody a humanity. Tím se výuka podílí na mravním, občanském a intelektuálním rozvoji žáků, uceluje jejich všeobecné vzdělání a přispívá k jejich přípravě na vysokoškolské nebo jiné pomaturitní vzdělávání i životní praxi. Do obsahu jsou rovněž zařazeny vybrané globální problémy lidstva pojaté v ekonomických, sociálních, filozofických a etických souvislostech.

Výuka vyučovacího předmětu Základy společenských věd probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd, vybavené audiovizuální technikou. Nejčastější formou výuky je vyučovací hodina s převážně hromadnou výukou. Vhodně je využíváno také práce skupinové. Výjimečně je výuka realizována formou exkurze (dle možností může být realizována např. exkurze k okresnímu soudu, denního centra Slezské diakonie nebo stacionáře) či besedy. Dle nabídky jsou organizovány různé soutěže. Z hlediska metod převažuje řízený dialog, přednáška, diskuse, problémové vyučování a didaktická hra.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník 1 hodina
- 2. ročník 1 hodina
- 3. ročník 1 hodina
- 4. ročník 2 hodiny
- 5. ročník 2 hodiny
- 6. ročník 2 hodiny

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení
UČITEL:

- využívá samostatnou a skupinovou práci, při nichž se žáci učí organizovat a plánovat vlastní činnost. Před započetím samotné práce spolu s žáky stanoví cíl, který na konci hodiny hodnotí.
- učí žáky rozpoznat, zda cíle dosáhli, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle bylo dosaženo.
- pracuje s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicemi, počítačem a internetem a učí žáky efektivně získávat poznatky, třdit, kriticky hodnotit a zpracovávat informace.
- klade důraz na čtení s porozuměním.
- vede žáky k doplňování a prohlubování vědomostí při zpracovávání referátů a seminárních prací k probírané problematice.
- zadává vhodné a smysluplné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- navozuje problémové situace, konfrontuje žáky s problémem, případně poskytuje alternativy řešení.
- vede žáky k práci v týmu, ve kterém si vyměňují názory na svá řešení, svůj názor skupině prezentují a zdůvodňují.
- ukazuje žákům konkrétní závažné problémy současného světa, jako např. problém chudoby, chování v kritických situacích apod.
- motivuje žáky k účasti v různých soutěžích či projektech.
- průběžně kontroluje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. Řídí diskuse a napomáhá žákům dospět k optimálnímu řešení.
- vede žáky k vytváření vlastních názorů.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- dialogem vede žáky k porozumění a vyjádření vlastního postoje k problematice a tím je aktivně zapojuje do výuky. Vhodně volenými otázkami vede žáky nejen k upevňování dříve získaných poznatků, ale hlavně k vyvozování a objevování nových vědomostí.
- učí žáky v diskusi věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, poslouchat další účastníky diskuse a snažit se chápat sdělení druhých.
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech.
- při komunikaci vhodně využívá ICT.
- vede žáky k vnímavému a kritickému sledování prostředků masové komunikace, ke klasifikaci informací a k dovednosti rozlišovat důvěryhodnost různých zdrojů. Učí žáky vyhledávat faktory, které objektivitu informací ovlivňují.
- v hodinách filozofie připravuje žáky k chápání podstaty komunikace, tedy chápání smyslu života a vnímání světa jako celku.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- rozvíjí sociální a emocionální inteligenci žáků. Zaměřuje se především na rozvoj sociální citlivosti a interpersonálních vztahů.
- učí žáka zorientovat se ve vlastních emocích, ovládat své emoční reakce, motivovat sám sebe, vnímat emoce jiných lidí a spolu s ostatními se podílet na vytváření mezilidských vztahů.
- vede žáky k tomu, aby dokázali posoudit reálné své duševní a fyzické schopnosti, odhadnout důsledky svého jednání a také tyto důsledky nést.
- učí žáky spolupracovat ve dvojici, v malé i velké skupině.
- učí žáky různým sociálním dovednostem – empatii, akceptaci, toleranci, asertivitě.
- seznamuje žáky s mravně hodnotnými vzory, kterým se mohou snažit přiblížit, aby sami mohli být vzorem pro jiné.
- učí žáky těšit se z úspěchu ostatních i svého vlastního.
- učí žáky tolerovat odlišný názor, akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání, respektovat osoby jiné sexuální orientace a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu.
- vede žáky k tomu, aby se nebáli postavit šikaně či vyjádřit odmítavý postoj k negativním společenským jevům.

Kompetence občanské

UČITEL:

- v rámci učiva o občanských právech a povinnostech občana vede žáky k zodpovědnému občanskému postoji.
- v rámci učiva o státu a právu rozvíjí kladný vztah k vlasti, ale také k jiným zemím, národům a rasám.
- objasňuje žákům demokratické principy.

- vede žáky k negativnímu postoji ke všem formám rasové nesnášenlivosti.
- vede žáky k dodržování zákonů a uznávaných etických norem.

Kompetence pracovní

UČITEL:

- vede žáky k tomu, aby byli schopni správně vyhodnotit své možnosti na trhu práce.
- podporuje rozvoj zdravého sebevědomí žáků a správného sebehodnocení.
- pomáhá žákům orientovat se v sociálním prostředí a komunikovat s institucemi.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky ze společenských věd.
- učí žáky posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.
- rozvíjí vlastní tvořivost a iniciativu.
- učí žáky rozpoznávat situace, v nichž budou moci jak v osobním, tak v pracovním životě prakticky využít poznatků ze společenských věd.

1. ročník

1 týdně, P

Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • korektně a citlivě řeší problémy, založené na mezilidských vztazích	Vztahy mezi lidmi: - mezilidská komunikace; - konflikt; - lidská nesnášenlivost. Zásady lidského soužití: - morálka a mravnost; - svoboda; - pravidla lidského chování.

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy <i>Chování podporující dobré vztahy Empatie a pohled na svět očima druhého Lidská práva jako regulativ vztahů</i> Komunikace <i>Řeč těla, zvuků, slov, prostředí</i> Hodnoty, postoje, praktická etika <i>Co je odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost? Co znamená prosociální chování? Jak se rozhodnout v eticky problematických situacích všedního dne?</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi Boj proti předsudkům a vžitým stereotypům</i> Etnický původ <i>Rovnocennost etnických skupin a kultur Postavení národnostních menšin Odsouzení projevů rasové nesnášenlivosti</i> Princip sociálního smíru a solidarity <i>Nekonfliktní život v multikulturní společnosti</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola <i>Demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole</i>		

Člověk jako jedinec

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka - korektně a citlivě řeší problémy, založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, usiluje ve svém životě o jejich naplnění	Vnitřní svět člověka: - vnímání, poznávání; - vlastnosti člověka. Osobní rozvoj člověka: - životní cíle a plány; - volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání; - motivace, vůle, sebekázeň.

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace <i>Cvičení sebekontroly, sebeovládání</i> Psychohygiena <i>Pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému</i> Sebezpoznání a sebezpojetí <i>Jaký jsem a jaký bych chtěl být, co pro to mohu udělat?</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		

Stát a hospodářství

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku		Majetek, vlastnictví: - formy vlastnictví; - principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání - trh práce. Peníze: - funkce peněz; - hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní - banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Stát a právo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Státní správa a samospráva Politický pluralismus Volby Lidská práva Právní řád ČR Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví Právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě <i>Volební systémy a demokratické volby</i> <i>Parlamentní, krajské a komunální volby</i> <i>Principy demokracie</i> Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie</i> <i>Principy demokracie Ústava jako základní zákon země</i>	Dějepis 1. ročník Situace v letech 1914 - 1945 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	

Mezinárodní vztahy a globální svět

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	Globalizace - projevy, klady a zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) Evropská integrace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>Evropská integrace Čtyři svobody a jejich dopad na život jedince</i> <i>Mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže</i>	Zeměpis 2. ročník Politická geografie Vliv člověka na krajinu a životní prostředí	

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

Základy psychologie

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnosti člověka - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře	Podstata psychologie, psychologické obory Faktory ovlivňující psychiku Osobnost člověka (vývoj, vlastnosti, typologie) Osobní předpoklady pro volbu studia Učení (druhy, metody, faktory ovlivňující učení) Psychické procesy (vnímání, představivost, myšlení a řeč, paměť) Psychické stavy (citové prožívání, vůle) Náročné životní situace Zásady duševní hygieny, relaxace Asertivní jednání	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Jak rozumím vlastní psychice, svému chování, prožívání, myšlení Co mohu udělat pro svůj osobní rozvoj Jak se učím, co mohu dělat, aby se kvalita mého učení zlepšila</i> Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Sebeovládání Relaxace Odolávání zátěžovým situacím</i>		

3. ročník

1 týdně, P

Základy sociologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem - respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích - posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost - reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	Společenská podstata člověka, sociální učení Mezilidská komunikace Konflikt a jeho řešení Sociální struktura společnosti: - sociální skupiny (primární, sekundární); - organizace; - instituce; - byrokracie; - jedinec ve skupině (sociální role, status, hodnoty, normy chování); - rodina. Sociální fenomény a procesy: - člověk v pracovním procesu; - význam práce pro psychické zdraví člověka, volba profese, nabídka vzdělávání, pracovní rozvrh, osobní management; - kultura; - člověk a přírodní prostředí; - normy a deviace; - sociální problémy (rasismus, kriminalita, extremismus).

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já a moje sociální role</i> Sociální komunikace <i>Specifika verbální a neverbální komunikace</i> <i>Pozitivní komunikace</i> Morálka všedního dne <i>Můj hodnotový žebříček Jak se mohu angažovat ve prospěch jiných lidí</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Jak fungovat jako člen skupiny, komunity</i> <i>Originalita versus přizpůsobení</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy <i>Stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí</i> <i>Prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Chudoba a bohatství Nerovnoměrnost světového vývoje</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Psychosociální aspekty interkulturality <i>Jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk majorit s příslušníky minorit Strach z cizinců</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Příčiny a důsledky globálních ekologických problémů</i>	Český jazyk a literatura 1. ročník Proces komunikace 6. ročník Komunikace na trhu práce Dějepis 5. ročník Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945 Biologie 1. ročník Ekologie Zeměpis 2. ročník Vliv člověka na krajinu a životní prostředí	

4. ročník

2 týdně, P

4. ročník

Základy teorie státu

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství - obhájí svá lidská práva, respektuje práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady - uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky		Znaky a funkce států Práva a povinnosti občana ve státě Formy a typy států Rozdělení státní moci Demokracie přímá a nepřímá Občanská společnost Politický život ve státě Volby a volební systém Ideologie	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách <i>Jak se média podílejí na formování našich představ o dění ve světě i naší společnosti</i> <i>Moderní společnost, svoboda projevu</i> <i>Nezávislost médií</i> Fungování a vliv médií ve společnosti <i>Role médií v politickém životě</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Základní kategorie fungování demokracie</i> Formy participace občanů v politickém životě <i>Volební systémy</i> Občan, občanská společnost a stát <i>Občan jako odpovědný člen společnosti - jeho práva a povinnosti</i>		Dějepis 2. ročník Starověk 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti 5. ročník Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945 Moderní doba II - Soudobé dějiny	
		přesahy z učebních bloků:	
		Zeměpis 2. ročník Politická geografie	

4. ročník

Základy teorie práva

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet - ve svém jednání respektuje platné právní normy - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti - objasní funkci odborů - na příkladě vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele / při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu/	Smysl, vývoj a účel práva Morálka a právo Právní subjektivita a suverenity Právní řád Právní normy Právní předpisy Právní vztahy Právní skutečnosti Systém právních odvětví Ústavní právo Lidská práva Trestní právo Majetek a majetkové vztahy Rodinné právo Pracovní právo Systém právního poradenství Bezpečnost práce
Průřezová témata VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Význam Ústavy jako základního zákona země	přesahy do učebních bloků: Dějepis 2. ročník Starověk
	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Exkurze k okresnímu soudu** Vhodné kauzy jsou vybrány na základě spolupráce se soudci

5. ročník

2 týdně, P

5. ročník

Základy ekonomie a ekonomiky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky • posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění • analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu • objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inlace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit • uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok • objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva • rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení • objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníka, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle nabídky a poptávky • uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů	Základní ekonomické pojmy Právní subjekty v podnikání, živnost, obchodní společnosti Marketing Peníze v tržní ekonomice (funkce peněz, banky, cenné papíry, směnitelnost, burzy) Fiskální politika státu, daně Monetární politika ČNB (inlace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP) Sociální politika státu (důchodový systém, sociální dávky, nezaměstnanost, životní minimum) Evropská integrace (integrační procesy, EU - podstata, význam, orgány) Mezinárodní spolupráce (Rada Evropy, NATO, OSN) Globalizace (příčiny, projevy, důsledky, globální problémy)

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy <i>Jak se globalizace promítá do každodenního společenského života občanů Propojování spotřeby v celosvětovém měřítku</i> <i>Celosvětové dopady problémů velkých světových ekonomik Nerovnoměrnost rozvoje světového hospodářství</i> Žijeme v Evropě <i>Evropský integrační proces Instituce EU Česká republika v EU</i>	Zeměpis 3. ročník Postavení ČR v rámci Evropy a světa	Zeměpis 2. ročník Politická geografie

Úvod do filozofie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení - objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka		Podstata filozofie (základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství a vědě) Religionistika (víra, náboženské systémy, církve, sekty a náboženská nesnášenlivost)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

1+1 týdně, P

Základy filozofie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	Filozofie v dějinách - klíčové etapy a směry filozofického myšlení

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Dějepis 2. ročník Starověk 3. ročník Středověk 4. ročník Novověk - Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti 5. ročník Moderní doba II - Soudobé dějiny	Dějepis 2. ročník Starověk

Finanční gramotnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší různé finanční produkty, dokáže se zorientovat v nabídce finančních ústavů - uveče, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky/ spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj./, vybere nejvhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč - vybere nejvhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	Finanční gramotnost (přednáška) - způsoby využití přebytku finančních prostředků - spořicí a investiční produkty - další způsoby investic peněz - řešení nedostatku finančních prostředků - úvěrové produkty - leasing - úrokové sazby - RPSN - pojištění

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.5 Člověk a příroda

5.5.1 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2+1	3	2

6. ročník

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor Fyzika je v RVP Z a RVP G zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tato oblast svým vzdělávacím obsahem volně navazuje na základní znalosti přírodovědného poznání žáků základních škol a plně jich využívá.

Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou řazeny i další přírodovědné obory, a to Chemie, Biologie, Zeměpis a Geologie, které v kooperaci s badatelským charakterem fyziky umožňují hlubší poznání přírody jako celku. Z tohoto pohledu jsou hlavními studijními metodami, které umožňují pozorování zákonitostí přírodních procesů, metody teoretické i empirické:

- pozorování
- měření
- experimentování
- objevování
- projektování
- modelování a simulace
- myšlenkový experiment.

Fyzika využívá mezipředmětových vztahů nejenom v rámci oblasti přírodních věd, ale taktéž úzce spolupracuje s matematikou, informatikou, dějepisem či hudební výchovou, díky čemuž můžeme fyziku zařadit mezi vědy s interdisciplinárním charakterem.

Vzdělávací obor Fyzika je v učebním plánu zařazen do 1. až 5. ročníku šestiletého studijního programu, přičemž během posledních dvou ročníků studia je zájemcům z řad žáků nabídnut volitelný předmět Seminář z fyziky. Předmět realizuje učivo Modelování a simulace ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.

V rámci 1. ročníku je zvolena dvouhodinová týdenní dotace tak, aby mohl být vytvořen prostor pro snadnější naplnění výstupů RVP pro ZŠ, bez kterých se následná výuka fyziky ve vyšších stupních gymnaziálního vzdělávání neobejde.

Ve 2. ročníku se Fyzika vyučuje po dvou hodinách týdně.

Hodiny v dalších dvou ročnících jsou týdně navýšeny o dvě dělené hodiny laboratorních prací, kde si žáci osvojují základní dovednosti a návyky jak v práci s klasickými měřicími přístroji, tak i moderním experimentálním počítačovým systémem ISES.

Učivo fyziky v 5. ročníku je rozvrženo pro dvouhodinovou týdenní dotaci.

Seminář z fyziky je nabídnut žákům 5. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně a v 6. ročníku je jeho týdenní časová dotace 2 vyučovací hodiny. V rámci výuky je vhodně zařazeno doplňující a rozšiřující učivo dle zájmu a potřeb žáků.

Výchovně-vzdělávací proces výuky Fyziky probíhá v modernizovaných učebnách fyziky, které jsou vhodně upraveny pro demonstraci experimentů, multimediální prezentace, počítačové měření atd. Již samotné vybavení je pro žáky značně motivujícím prvkem, který posiluje kladný vztah žáků k tomuto oboru. Žákům nabízíme možnost zúčastnit se přírodovědné exkurze do skandinávských zemí se zaměřením na Fyziku, Biologii a Chemii. Exkurze se koná v závislosti na organizačních možnostech školy a zájmu žáků. Ve fyzikálních seminářích nabízíme exkurze podle zájmu žáků, nabídky firem a organizačních možnostech školy.

Obsah vzdělávacího předmětu Fyzika je navržen tak, aby směřoval k podpoře hledání a poznání faktů a zákonitostí, zkoumání fyzikálních jevů a jejich kauzálních závislostí. Vede k rozvíjení dovedností objektivně pozorovat, měřit, předpovídat a vyvozovat správné fyzikální závěry. Usnadňuje osvojení základních fyzikálních pojmů a jejich souvislostí na základě konkrétních představ. Podporuje rozvoj kritického myšlení, umožňuje vytvářet a ověřovat si hypotézy, mimo jiné nabízí žákům spojení teorie s praxí každodenního života.

Základem stanovených výstupů je rozvinutí všech klíčových kompetencí, zejména kompetence k učení a řešení problémů tak, aby žáci zvládli problémové úlohy vyžadující samostatné, kreativní myšlení. Ke kvalitnímu naplnění výchovně vzdělávacích strategií klíčových kompetencí napomáhá vhodné zařazení jednotlivých průřezových témat, a to jak formou integrace tematických okruhů průřezových témat do vzdělávacího obsahu, tak i formou projektů. Mezi hlavní realizovaná průřezová témata patří Environmentální výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení**Učitel:**

- intenzivně přistupuje k motivaci žáků tím, že do výuky zařazuje individuální či skupinové zkoumání přírodních zákonitostí s využitím teoretických i empirických metod výuky;
- poskytuje žákům dostatek časového prostoru k prezentaci a diskuzi o hypotézách, výsledcích a závěrech fyzikálního zkoumání a vlastního či skupinového zjištění;
- vede žáky k tvorbě pojmových map, čímž žákům umožňuje vyhledávat, třdit, kategorizovat a vhodně využívat informace dle příčinných závislostí;
- vhodně propojuje teorii s praxí tak, aby žáci chápali smysl a cíl učení;
- zadává žákům učivo formou samostudia z různých informačních zdrojů a následnou řízenou diskuzi monitoruje stupeň osvojení látky.

Kompetence k řešení problémů**Učitel:**

- využívá metod problémových úloh, které souvisí s každodenním životem, čímž umožňuje žákům nastítnit a rozpracovat jednotlivé problémy, rozpoznat jejich podstatu, volit vhodné cesty vedoucí k řešení, předpovídat výsledky, zpracovávat a vyhodnocovat získaná data tabulkovou i grafickou metodou, formulovat vlastní závěry a zhodnotit je na základě získaných vědomostí a dovedností, neboli rozvíjí kreativní a kritické myšlení.

Kompetence komunikativní**Učitel:**

- vede žáky k používání správné fyzikální a matematické terminologie;
- umožňuje žákům formulaci vlastních myšlenek, a to jak v písemné, tak i slovní formě;
- vytváří přirozeně bezpečné prostředí umožňující diskuzi či práci ve skupinách, díky níž se mimo jiné žáci učí vyjadřovat se verbální i neverbální formou komunikace, vhodně argumentovat, naslouchat a respektovat odlišné názory.

Kompetence sociální a personální**Učitel:**

- vede žáky ke spolupráci ve skupinách i celém třídním kolektivu tak, aby efektivně rozvíjel u žáků schopnost spolupracovat;
- vhodně pobízí žáky ke vzájemné pomoci při řešení problémových situací;
- upevňuje sebedůvěru žáků tím, že respektuje jejich názor, zkušenost a dodává jim pocit seberealizace.

Kompetence občanské**Učitel:**

- nabádá žáky k šetrnému využívání elektrické energie a seznamuje je s možnými způsoby efektivního hospodaření s energií;
- předkládá žákům environmentální pohled na fyziku a snaží se o změnu postoje žáků k fyzice a jejímu využití v mnoha oblastech života s ohledem na dlouhodobě udržitelný rozvoj lidské společnosti na Zemi;
- umožňuje žákům náhled do historických souvislostí vývoje fyzikálního vědění tak, aby respektoval historické dědictví.

Kompetence pracovní**Učitel:**

- vede žáky k respektování a dodržování předem stanovených pravidel bezpečné a efektivní práce ve fyzikální laboratoři;
- vyžaduje u žáků zodpovědné plnění povinností formou vypracování protokolu z laboratorních prací.

Kompetence k podnikavosti**Učitel:**

- žákům nabízí možnosti rozvíjet své schopnosti v rámci školních nebo celostátních soutěží;
- zařazuje do výuky takové aktivity, které podporují schopnosti plánování, přípravy a seberealizace (problémové laboratorní práce, oborové projekty, aj.);
- vhodně propojuje teorii s praxí.

1. ročník

1. ročník

2 týdně, P

Energie

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - rozumí a používá pojem mechanická práce a výkon při řešení fyzikálních problémů a úloh, dokáže určit, kdy těleso koná práci z fyzikálního hlediska - z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybovou energii těles na základě jejich rychlostí a hmotností - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty a předpoví, jak se změní délka či objem tělesa - rozpozná v přírodě a v praktickém životě formy tepelné výměny (vedením, prouděním, tepelným zářením) - dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, kondenzace, sublimace a desublimace) - určí skupenské teplo tání u některých látek - vyhledá v tabulkách měrná skupenská tepla látek - umí objasnit, jak se štěpí atomové jádro - rozumí pojmu řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - vysvětlí zajištění bezpečného provozu v jaderné elektrárně - dokáže uvést další příklady využití jaderného záření	Práce při přemístění tělesa Práce vykonaná při zvedání tělesa použitím jednoduchých strojů Výkon, práce Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa Vnitřní energie tělesa Teplo Měrná tepelná kapacita látky Měření tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně Tepelná výměna prouděním a zářením Využívání slunečního záření Změny skupenství látek Tání, tuhnutí, vypařování, var a kapalnění Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Radioaktivita Využití jaderného záření Jaderná reakce Jaderný reaktor Jaderná energetika Ochrana před zářením	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 1. ročník Rovnice a nerovnice	Chemie 1. ročník Atomové jádro

Zvukové děje

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - určí co je v jeho okolí zdrojem zvuku - využívá poznatků, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - objasní vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - chápe závislost výšky tónu na frekvenci - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Akustika Zvuk, zdroj zvuku Šíření zvuku Odraz zvuku Tón, výška tónu Kmitočet tónu Hlasitost zvuku	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Elektromagnetické a světelné děje

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • stanoví nezbytné podmínky vzniku el. proudu v obvodu, sestaví jednoduchý el. obvod, nakreslí jeho schéma a naopak • vyjmenuje příklady elektrických vodičů a izolantů • změří elektrický proud a elektrické napětí • rozpozná zapojení spotřebičů ze sebou a vedle sebe a určí jejich výsledný odpor • určí práci vykonanou el. polem • zjistí spotřebu el. energie, pokud zná el. příkon spotřebiče • zná a aplikuje pravidla bezpečného zacházení s el. spotřebiči a ovládá zásady první pomoci při úrazu el. proudem • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • rozliší stejnosměrný proud od střídavého • popisuje funkci elektromotoru • rozliší základní typy elektrárenských zařízení v ČR a zhodnotí jejich vliv na životní prostředí člověka • popisuje funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie • definuje polovodič a uvede konkrétní příklady využití polovodičů v praxi • zapojí správně polovodičovou diodu • vyjmenuje některé druhy elektromagnetického záření a jejich využití v praxi • rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla • využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu • využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí (rovinná zrcadla) • rozliší duté a vypuklé zrcadlo a dokáže uvést příklady jejich využití v praxi • rozhodne na základě rychlosti světla, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami • rozliší spojku a rozptylku • vyjmenuje jednoduché optické přístroje a jejich využití • používá s porozuměním pojem krátkozrakost a dalekozrakost a uvede způsob nápravy těchto očních vad brýlemi	- Elektrický náboj, elektrické pole - Blesk - Elektrický obvod - Elektrické vodiče a izolanty - Elektrický proud, jeho měření - Elektrické napětí, jeho měření - Ohmův zákon, odpor vodiče - Zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe - Reostat - Elektrická práce, elektrická energie, elektrický příkon - Magnetické pole cívky s proudem - Elektromotor - Elektromagnet a jeho užití - Působení magnetického pole na cívku s proudem - Elektromagnetická indukce, generátor - Transformátor - Výroba přenos elektrické energie - Polovodiče, odpor polovodičů - Polovodičová dioda, VA charakteristika - Jednocestný a dvojcestný usměrňovač - Elektromagnetické záření - Světlo, zdroj světla - Přímochaře šíření světla, rychlost světla a stín - Odraz a lom světla - Zrcadla	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Vesmír

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet • objasní jevy zatmění Slunce a Měsíce, měsíční fáze • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • rozumí pojmu světelný rok		Vesmír Pohyb těles sluneční soustavy Slunce, Měsíc, planety, Země, hvězdy Světelný rok
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Sluneční soustava - prezentace PP</i>		Zeměpis 1. ročník Složení, struktura a vývoj Země

1. ročník

Praktická cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - pracuje podle návodu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 3. ročník Laboratorní práce	Fyzika 3. ročník Laboratorní práce Seminář z fyziky 5. ročník Laboratorní práce

2. ročník

2 týdne, P

Fyzikální veličiny a jejich měření

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - chápe důležitost fyzikálních poznatků pro dlouhodobý rozvoj lidské společnosti na Zemi - vysvětlí pojem fyzikální veličina - rozumí potřebě zavedení jednotné soustavy veličin a jednotek - rozliší skalární veličiny od vektorových a operuje s porozuměním s oběma těmito druhy veličin při řešení fyzikálních problémů - měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami a určuje v jednodušších případech chyby jejich měření - užívá s porozuměním zákonné měřicí jednotky při řešení fyzikálních úloh - odhadne předpokládaný výsledek dané úlohy		Obsah a metody fyziky Fyzikální veličiny a jednotky Soustava SI Převody jednotek Skalární a vektorové fyzikální veličiny Operace s vektorovými veličinami
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Mezinárodní soustava SI</i>		Seminář z fyziky 5. ročník Mechanika

2. ročník

Kinematika hmotného bodu

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - rozliší pojmy kinematika a dynamika - rozumí pojmu hmotný bod - konkrétními příklady doloží relativnost klidu a pohybu, chápe pojem vztažná soustava - vysvětlí pojmy trajektorie, dráha, průměrná a okamžitá rychlost, zrychlení - rozliší pohyby podle trajektorie a podle rychlosti, doloží příklady z praxe - chápe volný pád jako pohyb rovnoměrně zrychlený - rozumí grafickému znázornění závislosti dráhy, rychlosti a zrychlení na čase u jednotlivých druhů pohybů - užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných, rovnoměrně proměnných, rovnoměrných po kružnici	Mechanický pohyb Poloha hmotného bodu Trajektorie a dráha hmotného bodu Rychlost hmotného bodu Rovnoměrný pohyb Rovnoměrně zrychlený přímočarý pohyb Volný pád Rovnoměrný pohyb po kružnici	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 2. ročník Rovnice a jejich soustavy Funkce	Matematika 2. ročník Funkce Seminář z fyziky 5. ročník Mechanika Matematika 2. ročník Rovnice a jejich soustavy

Dynamika hmotného bodu a soustava hmotných bodů

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - v konkrétních situacích určí síly působící na těleso a určí jejich výslednici, demonstruje jejich účinky - změří velikost síly - rozumí důvodu zavedení modelu izolovaného tělesa - využívá (Newtonovy) pohybové zákony pro předvídání pohybu těles při působení výsledné síly - aplikuje poznatky o tření v konkrétních praktických příkladech - rozliší inerciální soustavu od neinerciální a využívá prakticky rovnoprávnost inerciálních soustav pro popis fyzikálních procesů	Vzájemné působení těles Newtonovy pohybové zákony Hybnost hmotného bodu a impulz síly Zákon zachování hybnosti Smykové tření Dostředivá síla Inerciální a neinerciální vztažné soustavy Setrvačné síly Otáčející se vztažné soustavy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis 1. ročník Složení, struktura a vývoj Země	Seminář z fyziky 5. ročník Mechanika

Mechanická práce a mechanická energie

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - definuje pojmy mechanická práce, energie, výkon, účinnost, matematicky vyjádří vztahy mezi jednotlivými veličinami - využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	Mechanická práce Mechanická (potenciální a kinetická) energie Zákon zachování mech. energie Výkon, účinnost	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 5. ročník Mechanika

2. ročník

Gravitační pole

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - slovně i matematicky vyjádří Newtonův gravitační zákon - definuje pojmy charakterizující gravitační pole, rozliší jeho druhy - s porozuměním používá pojmy gravitační a tíhová síla, zrychlení - porovnává pohyb tělesa v radiálním a centrálním poli		Newtonův gravitační zákon Gravitační a tíhová síla Gravitační zrychlení Pohyby těles v tíhovém poli Pohyby v centrálním gravitačním poli Keplerovy zákony
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 5. ročník Mechanika

Mechanika tuhého tělesa

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozumí zavedení pojmu tuhé těleso - analyzuje a popíše pohyb tělesa z hlediska mechaniky tuhého tělesa a znázorní jednotlivé druhy pohybu - určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí jejich výslednice - definuje těžiště tuhého tělesa s ohledem na rozložení látky v tělese, experimentálně určí jeho polohu - popíše druhy rovnovážných poloh, na konkrétních příkladech z praxe dokumentuje co ovlivňuje stabilitu tělesa - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů		Pohyb tuhého tělesa Moment síly vzhledem k ose otáčení Dvojice sil Těžiště tuhého tělesa Rovnovážná poloha tuhého tělesa Kinetická energie tuhého tělesa
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 5. ročník Mechanika

Mechanika tekutin

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - definuje pojem tekutiny - popíše ideální kapalně a plynné těleso z hlediska mechaniky tekutin a porovná je s reálnou kapalinou a plynem - definuje základní pojmy a zákony mechaniky tekutin, které s porozuměním využívá k řešení konkrétních úloh - popíše obtékání těles ideální a reálnou tekutinou		Vlastnosti kapalin a plynů Tlak v kapalinách vyvolaný vnější a tíhovou silou Tlak vzduchu vyvolaný tíhovou silou Vztahová síla v tekutinách Proudění tekutin Proudění reálné tekutiny, obtékání těles
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>Archimedes</i>		Seminář z fyziky 5. ročník Mechanika

3. ročník

3. ročník

2+1 týdně, P

Základní poznatky molekulové fyziky a termodynamiky

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - vysvětlí rozdíl mezi molekulovou fyzikou a termodynamikou - odvodí základní principy kinetické teorie látek na základě znalosti důkazných experimentů - popíše možné interakce mezi částicemi, vyvodí závěry - definuje pojem rovnovážný stav soustavy - fyzikálně zdůvodní modelaci izolované soustavy - na základě zkušeností formuluje pojem teplota, vysvětlí základní principy jejího měření, uváženě využívá přechodu mezi teplotními stupnicemi		Kinetická teorie látek Vzájemné působení částic, potenciální energie částic Rovnovážný stav soustavy Teplota a její měření Termodynamická teplota	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>Vývoj teplotměrů</i>		Seminář z fyziky 5. ročník Molekulová fyzika a termika Chemie 2. ročník Chemické reakce	

Vnitřní energie, práce a teplo

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - definuje pojem vnitřní energie, uvede a vypočítá její změny - vhodně používá pojem teplo, formuluje ho s pomocí pojmu měrná tepelná kapacita a nezaměňuje ho s teplotou - sestaví a řeší kalorimetrickou rovnici - popíše kalorimetr, a je ho schopen správně použít při měření - matematicky i slovně formuluje první termodynamický zákon a aplikuje ho při řešení fyzikálních úloh - vyjmenuje a objasní možné způsoby přenosu vnitřní energie a uvede jejich konkrétní příklady z praxe		Vnitřní energie tělesa Změna vnitřní energie tělesa při konání práce Změna vnitřní energie tělesa při tepelné výměně, teplo, Měrná tepelná kapacita Kalorimetrická rovnice První termodynamický zákon Přenos vnitřní energie	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Matematika 3. ročník Rovnice a nerovnice	Seminář z fyziky 5. ročník Molekulová fyzika a termika Chemie Fyzikální chemie	

3. ročník

Struktura a vlastnosti plynného skupenství látek

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - využívá základní principy kinetické teorie látek pro objasnění vlastností plynného skupenství a procesů v něm probíhajících - uveče vztah pro výpočet střední kvadratické rychlosti - využívá stavovou rovnici ideálního plynu o stálé hmotnosti při řešení problémů spojených s jeho stavovými změnami - graficky znázorní stavové změny ideálního plynu - pomocí prvního termodynamického zákona popíše změny energie při izochorickém, izotermickém, izobarickém a adiabatickém ději s ideálním plynem stálé hmotnosti	Model struktury plynné látky Ideální plyn Střední kvadratická rychlost Stavová rovnice pro ideální plyn o stálé hmotnosti Izotermický, izochorický, izobarický a adiabatický děj s ideálním plynem i z energetického hlediska	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie 1. ročník Stavba atomů a periodická soustava prvků	Seminář z fyziky 5. ročník Molekulová fyzika a termika

Kruhový děj s ideálním plynem

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - z grafického znázornění kruhového děje s ideálním plynem určí, z kterých dějů se skládá, vypočte práci vykonanou plynem při kruhovém ději - formuluje druhý termodynamický zákon a aplikuje ho při řešení fyzikálních úloh - objasní princip funkce tepelných motorů	Práce vykonaná plynem při stálém a proměnném tlaku Kruhový děj Druhý termodynamický zákon Tepelné motory	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 5. ročník Molekulová fyzika a termika

Struktura a vlastnosti pevných látek

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - využívá základní principy kinetické teorie látek pro objasnění vlastností pevného skupenství a procesů v něm probíhajících - rozdělí pevné látky na krystalické a amorfní - zná strukturu ideální krystalové mřížky, popíše její možné poruchy - rozliší druhy deformace podle působící síly a uvede konkrétní příklady - využívá zákonitostí o teplotní roztažnosti pevných těles pro řešení praktických problémů	Model struktury pevné látky Krystalické a amorfní látky Ideální krystalová mřížka Poruchy krystalové mřížky Deformace pevného tělesa Síla pružnosti, normálové napětí Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem Teplotní roztažnost pevných látek v praxi	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie 1. ročník Stavba atomů a periodická soustava prvků Chemická vazba	Seminář z fyziky 5. ročník Molekulová fyzika a termika

3. ročník

Struktura a vlastnosti kapalin

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - využívá základní principy kinetické teorie látek pro objasnění vlastností kapalného skupenství a procesů v něm probíhajících - vysvětlí existenci povrchové vrstvy kapalin - zdůvodní vznik jevů na rozhraní pevného tělesa a kapaliny - uvede konkrétní využití kapilárních jevů		Model struktury kapalně látky Povrchová vrstva kapalin Povrchová síla Povrchové napětí Jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny Kapilární jevy Teplotní a objemová roztažnost kapalin
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie 1. ročník Stavba atomů a periodická soustava prvků	Seminář z fyziky 5. ročník Molekulová fyzika a termika

Změny skupenství látek

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozumí pojmu změna skupenství - znázorní fázový diagram, popíše jeho části a s jeho využitím vysvětlí typy skupenských změn - využívá zákonitostí o teplotní roztažnosti kapalin pro řešení praktických problémů - rozlíší absolutní a relativní vlhkost vzduchu		Tání Tuhnutí Sublimace a desublimace Vypařování a kapalnění Sytá pára Fázový diagram Vodní pára v atmosféře
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 3. ročník Rovnice a nerovnice Zeměpis 2. ročník Atmosféra	Seminář z fyziky 5. ročník Molekulová fyzika a termika

Elektrický náboj a elektrické pole

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozumí pojmu elektrický náboj a vysvětlí zákonitosti silového působení mezi náboji - charakterizuje elektrické pole pomocí intenzity elektrického pole - znázorní elektrické pole pomocí siločar - řeší úlohy užitím Coulombova zákona - rozumí pojmu elektrický potenciál, elektrické napětí, vodič, izolant - vysvětlí pojem kapacita - prakticky zapojuje kondenzátory a vypočítá výslednou kapacitu spojených kondenzátorů		Elektrický náboj a jeho vlastnosti Coulombův zákon Elektrické pole, intenzita elektrického pole Práce v elektrickém poli, elektrické napětí Potenciální energie v elektrickém poli, elektrický potenciál Elektrické pole nabitého vodivého tělesa ve vakuu, rozložení náboje na vodiči Vodič a izolant v elektrickém poli Kapacita vodiče, kondenzátor Spojování kondenzátorů, energie kondenzátoru
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

Laboratorní práce

Očekávané výstupy			Učivo		
Žák: - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích laboratorní práce, zformuluje závěry a vhodně protokol prezentuje - poskytne první pomoc při úrazu - měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření			Bezpečnost práce Pracovní výstup Měření fyzikálních veličin, chyby měření, zpracování výsledků, průměrná a relativní odchylka Měření posuvným a mikrometrickým měřidlem Měření hmotnosti a hustoty tělesa Tření Vzájemná přeměna energií Měření na nakloněné rovině Kalorimetrická měření Určení povrchového napětí z kapilární elevace Měření průměru molekuly kyseliny olejové		
Průřezová témata			přesahy do učebních bloků:		
			Fyzika 1. ročník Praktická cvičení		
			přesahy z učebních bloků:		
			Fyzika 1. ročník Praktická cvičení Seminář z fyziky 5. ročník Laboratorní práce		

4. ročník

3 týdně, P

Vznik elektrického proudu

Očekávané výstupy			Učivo		
Žák: - vysvětlí rozdíl mezi elektrickým proudem jako veličinou a elektrickým proudem jako dějem - vysvětlí mechanismus vedení elektrického proudu v kovech - odliší elektromotorické napětí od svorkového napětí			Elektrický proud jako děj a jako veličina Elektrický zdroj, přeměny energie v jednoduchém obvodu		
Průřezová témata			přesahy do učebních bloků:		
			přesahy z učebních bloků:		

Elektrický proud v kovech

Očekávané výstupy			Učivo		
Žák: - slovně formuluje, co je odpor vodiče - využívá Ohmova zákona pro část obvodu i Ohmova zákona pro uzavřený obvod při řešení úloh a praktických problémů - změří VA charakteristiku prvku obvodu - vysvětlí závislost odporu vodiče na jeho parametrech - prakticky zapojuje rezistory a vypočítá výsledný odpor elektrického obvodu - předvídá chování vodičů a izolantů v elektrickém poli za různých podmínek			Elektrický odpor kovového vodiče, Ohmův zákon Závislost odporu kovového vodiče na teplotě, rezistory Model vedení elektrického proudu v kovovém vodiči Spojování rezistorů Zatěžovací charakteristiky zdroje, Ohmův zákon pro uzavřený obvod Sériové a paralelní zapojení rezistorů Elektrická práce a výkon v obvodu stejnosměrného proudu		

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

Elektrický proud v kapalinách

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí rozdíl mezi vedením proudu v kovech a kapalinách - vysvětlí praktické použití elektrolýzy i její negativní projevy - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v elektrolýtech	Elektrolýt, elektrolytická disociace, elektrolýza Faradayovy zákony pro elektrolýzu VA charakteristika elektrolytického vodiče, galvanické články

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus Chemie 5. ročník Fyzikální chemie

Elektrický proud v polovodičích

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí pojmu polovodiče, zná základní druhy polovodičů a aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v polovodičích - zdůvodní rozdíl mezi vlastní a příměsovou vodivostí - nakreslí schéma zapojení polovodičové diody a diodu zapojí, proměří a graficky znázorní VA charakteristiku - rozlíší základní typy polovodičových součástek s ohledem na jejich využití	Pojem polovodiče Vedení elektrického proudu v čistém polovodiči, vlastní vodovost Příměsové polovodiče Přechod PN, polovodičová dioda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

Elektrický proud v plynech

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše druhy výbojů a příčiny jejich vzniku - uvede praktické využití výbojů v plynech - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v plynech	Nesamostatný a samostatný výboj v plynu Samostatný výboj v plynu za atmosférického a sníženého tlaku Katodové a anodové záření, obrazovka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

4. ročník

Stacionární magnetické pole

Stacionární magnetické pole		Učivo
Očekávané výstupy	Žák: • charakterizuje magnetické pole pomocí magnetické indukce • chápe pojem stacionární magnetické pole • znázorní magnetické pole indukčními čarami • určí směr a velikost magnetické síly • vysvětlí silové působení mezi vodiči s proudem • pohovoří o využití magnetických materiálů v technické praxi	Magnetické pole vodiče s proudem Magnetická síla Magnetická indukce Magnetické pole rovnoběžných vodičů s proudem Magnetické pole cívky Částice s nábojem v magnetickém poli Magnetické vlastnosti látek Magnetické materiály v technické praxi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

Nestacionární magnetické pole

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • na konkrétních příkladech vysvětlí rozdíl mezi stacionárním a nestacionárním magnetickým polem • matematicky i slovně formuluje Faradayův zákon elektromagnetické indukce • využívá Faradayův zákon elektromagnetické indukce a Lenzův zákon při řešení problémů a objasnění funkce prakticky významných elektrických přístrojů a zařízení • uvede příklady využití elektromagnetické indukce		Elektromagnetická indukce Magnetický indukční tok Faradayův zákon elektromagnetické indukce Indukovaný proud Vlastní indukce Přechodový děj
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

Kmitání mechanického oscilátoru

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • uvede příklady kmitavých pohybů z praxe • řeší úlohy s použitím vztahu pro okamžitou výchylku kmitavého pohybu tělesa • z grafu závislosti okamžité výchylky na čase vyjádří základní veličiny popisující kmitavý pohyb • vysvětlí příčinu harmonického pohybu mechanického oscilátoru • uvede příklady rezonance v praxi a určí podmínky pro vznik tohoto jevu		Kmitavý pohyb Harmonické kmitání Rychlost, zrychlení kmitavého pohybu Dynamika kmitavého pohybu Kyvadlo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Matematika 2. ročník Funkce	přesahy z učebních bloků: Seminář z fyziky 5. ročník Mechanické kmitání a vlnění

4. ročník

Mechanické vlnění

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - objasní vznik a průběh postupného a příčného vlnění, uvede příklady - využívá s porozuměním vztah mezi vlnovou délkou, frekvencí a rychlostí vlnění při řešení konkrétních problémů - napiše rovnici postupné vlny - objasní vznik a průběh stojatého vlnění - na základě Huygensova principu vysvětlí odraz a lom vlnění, uvede příklady, vysvětlí interferenci vlnění, uvede příklady	Vznik a druhy vlnění Rovnice postupného vlnění Interference vlnění Stojaté vlnění Odraz a lom vlnění Ohyb vlnění	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 2. ročník Funkce	Seminář z fyziky 5. ročník Mechanické kmitání a vlnění

Zvukové vlnění

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - vysvětlí vznik a vlastnosti zvuku - praktickými příklady doloží využití ultrazvuku - chápe negativní vliv hluku na životní prostředí	Zdroje zvuku Šíření zvuku, rychlost zvuku Vlastnosti zvuku Ultrazvuk a infrazvuk	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Vliv hluku</i>	Biologie 4. ročník Soustava nervová a smyslové orgány Hudební výchova 1. ročník Produkce	Seminář z fyziky 5. ročník Mechanické kmitání a vlnění

Střídavý proud

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - porovná obvod stejnosměrného a střídavého proudu s různými parametry - nakreslí grafy závislosti proudu a napětí na čase pro všechny jednoduché obvody střídavého proudu s R, L, C - řeší jednoduché střídavé obvody pomocí fázorového diagramu - rozdělí okamžitou, maximální a efektivní hodnotu proudu a napětí - řeší úlohy na výpočet střední hodnoty střídavého proudu a na výpočet práce z činného výkonu	Obvod střídavého proudu s odporem Výkon střídavého proudu v obvodu s odporem Obvod střídavého proudu s indukčností Obvod střídavého proudu s kapacitou Složený obvod střídavého proudu Výkon střídavého proudu v obvodu s impedancí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

Střídavý proud v energetice

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše a objasní princip činnosti alternátoru, generátoru, elektromotoru, transformátoru a jednotlivých typů elektráren - rozumí pojmu transformace elektrického proudu - vysvětlí, jak se el. energie dostane z elektrárny až ke spotřebiteli - zná vhodný způsob ochrany před úrazem elektrickým proudem - porovná jednotlivé typy elektráren podle vlivu na životní prostředí	Generátor střídavého proudu Trojfázová soustava střídavého napětí Elektromotor na trojfázový proud Transformátor Přenos elektrické energie

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Elektrárny</i>		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

Fyzikální základy elektroniky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • vysvětlí princip usměrňovače a tranzistoru	Usměrňovač Tranzistor Zesilovač

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

Elektromagnetické kmitání a vlnění

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • popíše funkci elektromagnetického oscilátoru a srovná ho s mechanickým oscilátorem • na základě parametrů oscilačního obvodu definuje vztah pro periodu a frekvenci vlastního kmitání oscilátoru • vysvětlí rozdíl mezi vlastním a nuceným kmitáním • uvede způsob přenosu energie v oscilačním obvodu připojeném ke zdroji napětí • chápe rozdíl mezi elektromagnetickým kmitáním a vlněním • aplikuje rovnici postupné vlny na příkladech • charakterizuje chování a vlastnosti vlnění v prostředí	Elektromagnetický oscilátor Perioda kmitání elektromagnetického oscilátoru Nucené kmitání elektromagnetického oscilátoru Vznik elektromagnetického vlnění Elektromagnetický dipól Vlastnosti elektromagnetického vlnění

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 3. ročník Rovnice a nerovnice	Seminář z fyziky 6. ročník Elektřina a magnetismus

Laboratorní práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • prakticky zapojuje kondenzátory a vypočítá výslednou kapacitu spojených kondenzátorů • změří VA charakteristiku prvku obvodu • prakticky zapojuje rezistory a vypočítá výsledný odpor elektrického obvodu • nakreslí schéma zapojení polovodičové diody a diodu zapojí, proměří a graficky znázorní VA charakteristiku • rozliší základní typy polovodičových součástek s ohledem na jejich využití • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v elektrolytech • porovná obvod stejnosměrného a střídavého proudu s různými parametry • využívá matematického kyvadla k měření tíhového zrychlení a setrvačné hmotnosti	Bezpečnost práce a laboratorní řád Řazení kondenzátorů, měření a výpočet kapacity Měření VA charakteristiky prvku obvodu Řazení rezistorů, měření a výpočet odporu Měření VA charakteristiky polovodičové diody Měření tíhového zrychlení - ISES Měření tíhového zrychlení matematickým kyvadlem Měření setrvačné hmotnosti Polovodičový usměrňovač RC v obvodu střídavého proudu Fotorezistor

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. ročník

5. ročník

2 týdně, P

Šíření světla

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - definuje světlo jako elektromagnetické vlnění - vysvětlí chování světla při dopadu na rozhraní prostředí nebo na překážku, experimentálně předvede odraz, úplný odraz a lom - nakreslí odražený a lomený paprsek		Světlo jako elektromagnetické vlnění Šíření světla Odraz a lom světla Úplný odraz světla Disperze světla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Optika Biologie 2. ročník Fyziologie rostlin

Zobrazování optickými soustavami

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - sestojí obraz předmětu pomocí optických soustav - rozlíší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený zobrazováním - využívá zobrazovací rovnici a zvětšení optického zobrazení při řešení úloh - popíše oko jako optickou soustavu - experimentálně určí ohniskovou vzdálenost čočky - zná podstatu subjektivních optických přístrojů		Optické zobrazování Rovinné zrcadlo Kulové zrcadlo Zvětšení Čočky Zobrazování tenkou čočkou Oko Lupa a mikroskop Dalekohled
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 3. ročník Rovnice a nerovnice Biologie 4. ročník Soustava nervová a smyslové orgány	Seminář z fyziky 6. ročník Optika 5. ročník Laboratorní práce

Vlnová optika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí vznik optického spektra - stanoví podmínky pro zesílení a zeslabení světla - vysvětlí vznik interferenčního maxima a minima - rozlíší spektrum vytvořené hranolem a mřížkou - popíše polarizaci světla		Interference světla Interference světla na tenké vrstvě Ohyb světla Ohyb světla na optické mřížce Polarizace světla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Optika

5. ročník

Elektromagnetické záření a jeho energie

Očekávané výstupy Žák: - vyjmenuje a charakterizuje příklady elektromagnetického záření - objasní přenos energie elmag. záření - řeší úlohy na použití fotometrických veličin - vysvětlí pojem černé těleso a charakterizuje rentgenové záření		Učivo Přehled elektromagnetického záření Přenos energie zářením Elektromagnetické záření těles Rentgenové záření
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář z fyziky 6. ročník Optika

Struktura mikrosvětla

Očekávané výstupy Žák: chápe rozdíl mezi makrosvětem a mikrosvětem a rozdílnými zákonitostmi v nich		Učivo Struktura atomu a jeho modely
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie 1. ročník Stavba atomů a periodická soustava prvků 5. ročník Atom	

Pohyb v mikrosvětě

Očekávané výstupy Žák: - vysvětlí podstatu fotoelektrického jevu a využívá Einsteinův vztah při řešení úloh - využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic a o jejich korpuskulárně vlnové povaze pro řešení fyzikálních problémů - dokáže vysvětlit pojem dualismus - vypočítá energii fotonu z frekvence nebo vlnové délky a naopak - určí vlnovou délku záření při přechodu elektronu z jednoho energetického stavu do druhého - uplatní zákony zachování hmotnosti, hybnosti, energie a náboje při analýze interakcí mikročástic - vypočítá de Broglieho vlnovou délku - formuluje rozdíl mezi spontánní a stimulovanou emisí		Učivo Vnější fotoefekt a Einsteinova rovnice Foton a jeho energie Vlnová a korpuskulární povaha částic De Broglieho vztah
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Atomová fyzika

Očekávané výstupy Žák: - uvede vztahy mezi spektrálními zákonitostmi a stavbou atomu - popíše kvantově mechanický model atomu - zná význam kvantových čísel a jejich souvislost s fyzikálními veličinami popisujícími atom - uvede příklady využití laserového záření		Učivo Kvantování energie Stimulovaná a spontánní emise, laser
---	--	--

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie 1. ročník Atomové jádro Elektronový obal 5. ročník Atom	

Jaderná fyzika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek - rozdělí různé druhy radioaktivního záření a popíše jejich chování v magnetickém a elektrickém poli - srovná princip klasické tepelné a jaderné elektrárny - posuzuje význam jaderné energetiky - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	Vlastnosti jader Přírodní a umělá radioaktivita, druhy záření, rozpadové řady, zákon radioaktivní přeměny Štěpení jader, řetězová reakce, jaderný reaktor a elektrárna Využití radionuklidů a ochrana životního prostředí Jaderná syntéza

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Jaderná energetika</i>	Chemie 1. ročník Atomové jádro	Chemie 5. ročník Atom

Částicová fyzika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uveče příklady základních a elementárních částic - zná základní typy detektorů a urychlovačů částic, stručně vysvětlí jejich princip	Způsoby detekce a urychlování částic

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Astrofyzika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá poznání fyzikálních zákonů k objasnění vzniku mořského přílivu a odlivu, polární záře a mechanismus zatmění Slunce a Měsíce - objasní s využitím poznání fyzikálních zákonů pohyb těles a jejich vzájemného působení - na základě tabulek srovná údaje o objektech sluneční soustavy - porovná vznik, stavbu a možný vývoj hlavních druhů hvězd - dokáže uvést základní charakteristiky objektů hvězd a chápe jejich význam	Gravitační pole Slunce Keplerovy zákony Sluneční soustava Vesmírné objekty Vznik, vývoj a zánik hvězd - simulace Galaxie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Seminář ze zeměpisu 6. ročník Fyzická geografie

5.5.2 Chemie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2+1	2+1	2
6. ročník				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět Chemie je zařazen do vzdělávacích oblastí RVP Z a RVP G: Člověk a příroda. Předchozí znalosti a dovednosti žáků v přírodovědných oborech integruje, dále rozšiřuje metody a terminologii přírodních věd. Předmět slouží k uvědomění si podstaty chemických dějů a poznání toho, že tyto děje jsou neoddelitelnou součástí přírodních zákonitostí a člověk tyto děje může také ovlivňovat. Do předmětu je proto začleněn tematický okruh průřezových témat: Enviromentální výchova.

Časové vymezení:

Je dáno učebním plánem touto týdenní hodinovou dotací:

2h,2h,2+1h,2+1h,2h.

Dělené hodiny jsou využity pro laboratorní cvičení (2 hodiny každé 2 týdny).

Organizační vymezení:

Základní výuka probíhá přednostně v učebně chemie. Je zde základní vybavení pro demonstrační pokusy, zpětný projektor, video, kamera, modely, a.j. Pro laboratorní cvičení je určena chemická laboratoř s kapacitou pro dělenou třídu.

Chemie používá tyto metody výuky: výkladové hodiny, demonstrační pokusy, samostatná laboratorní cvičení.

Formy výuky jsou voleny v souladu se studiem ostatních přírodních věd: získávání a řazení teoretických informací, experiment, pozorování, měření, výpočty, vyhodnocování výsledků, závěry konkrétního problému.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Dosažení klíčových kompetencí během studijního programu je přizpůsobeno věku žáka, jeho fyzické a duševní vyspělosti a pedagogických schopností učitele.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky v hodinách tak, aby se jejich učení změnilo ve studium;
- učí je pozorovat látky, popisovat děje, určovat podmínky přeměn a především koordinuje žáky, aby tyto informace dávali do souvislostí a dokázali je vysvětlit;
- zvyká je systematicky pracovat se základní literaturou, mediálními zdroji, pomáhá jim třdit, hodnotit a zpracovávat pouze potřebné informace;
- klade důraz na čtení s porozuměním a přiměřenou reprodukci textu;
- vhodně střídá skupinovou a samostatnou práci, domácí úkoly volí dle potřeby pro získání pocitu jistoty v základních pojmech, zadává taktéž motivační problémy;
- nezanedbává kontrolní činnost plnění studia, proto pěstuje v žácích potřebu zpětné vazby.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie;
- zařazuje přednostně děje z běžné praxe a dává žákům možnost volit různé způsoby řešení i obhajovat svá

rozhodnutí;

- lpí na promýšlení pracovních postupů v laboratorních cvičeních;
- vede a motivuje žáky k účasti v soutěžích, olympiádách, korespondenčních kurzech a seminářích.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů, vzorců, názvů a terminologie;
- důsledně kontroluje psaný i mluvený projev - nesleduje pouze obsah sdělení, ale také gramaticky správné vyjadřování na všech úrovních: monolog-dialog-diskuze.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozděluje podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy.

Kompetence občanská

Učitel:

- respektuje společně s žáky pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy;
- učí žáky respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a vede je k zodpovědnému chování v krizových situacích, např. přivolání a poskytnutí první pomoci.

Kompetence pracovní

Učitel:

- dbá především na průběh laboratorních prací, na dodržování bezpečnosti, přesnosti dodržování postupu;
- práce vybírá tak, aby byly motivující, tvůrčí, zábavné a vzdělávací;
- vysvětluje nezbytnost chemie pro náš život, požadavky pracovního trhu na odborníky z chemie;
- poukazuje na úspěchy českých chemiků a provázanost oboru s jinými přírodními vědami.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel:

- pomáhá žákům objevovat propojení teorie s praxí v oblasti studia chemie
- cíleně směřuje žáky ke vhodnému výběru profese s přírodovědným zaměřením.

1. ročník

2 týdne, P

1. ročník

Bezpečnost práce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - zná zásady bezpečnosti práce - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - dovede poskytnout první pomoc, zná telefonní číslo záchranné služby, dokáže přivolat pomoc - objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - objasní obecný význam H-vět a P-vět, objasní význam aktuálně platných piktogramů v oblasti bezpečnosti práce s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky		Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech - nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Základní pojmy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozdělí skupenství a popíše jejich přeměny - rozdělí fyzikální a chemický děj - rozdělí jednotlivé druhy soustav - rozdělí směsi a chemické látky - rozdělí a pojmenuje druhy směsí - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozdělí chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - odvodí výpočet atomové hmotnostní jednotky - definuje pojem relativní atomová a molekulová hmotnost – aplikuje ve výpočtech - definuje látkové množství a molární objem – aplikuje ve výpočtech - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí princip, postup a užití v praxi metod oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, extrakce) - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozdělí vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití		Soustavy látek a jejich složení Chemicky čistá látka, prvek, sloučenina směs – typy směsí, oddělování složek směsí Hmotnost atomů a molekul Veličiny a výpočty v chemii - látkové množství, hmotnost, molární objem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Chemické názvosloví a výpočty z chemických vzorců

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - zná české názvy a značky vybraných prvků - odvodí chemický název sloučeniny ze vzorce a naopak - provádí základní výpočty z chemických vzorců		Chemické prvky Chemické sloučeniny Chemický vzorec Chemické názvosloví
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika 1. ročník Rovnice a nerovnice

1. ročník

Stavba atomů a periodická soustava prvků

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - určí společné a rozdílné vlastnosti látek		Stavba atomu Atom, molekula, ionty Zápisy chemických značek prvků, elektronů, protonů, neutronů, protonového a nukleonového čísla + základní vztahy k periodické soustavě prvků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika 3. ročník Struktura a vlastnosti plynného skupenství látek Struktura a vlastnosti kapalin 5. ročník Struktura mikrosvěta 3. ročník Struktura a vlastnosti pevných látek

Atomové jádro

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - definuje pojem radioaktivita - rozdělí a charakterizuje typy radioaktivního záření - charakterizuje jednotlivé typy radioaktivních rozpadů - objasní rozdíl mezi přirozenou a umělou radioaktivitou - na příkladech objasní význam a rizika štěpných reakcí a využití radionuklidů - definuje aktivitu, poločas rozpadu - objasní procesy transmutace, štěpné reakce		Radioaktivita Radioaktivní záření Radioaktivní rozpad Elektronový záchyt Přirozená a umělá radioaktivita Aktivita Poločas rozpadu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 1. ročník Energie	Fyzika 5. ročník Atomová fyzika Jaderná fyzika

Elektronový obal

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - objasní korpuskulárně vlnový charakter částic - popisuje orbitály pomocí kvantových čísel - vysvětlí pojem orbital – odvodí tvar orbitalů s a orbitalů p		Mikročástice – korpuskulárně vlnový charakter Orbital – tvary orbitalů Kvantová čísla Znázornění kvantových čísel Pravidla obsazování orbitalů Zápis elektronové konfigurace prvků Stavba elektronového obalu a poloha prvku v PSP
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika 5. ročník Atomová fyzika

1. ročník

Chemická vazba

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - zná základní podmínky vzniku chemické vazby - rozliší druhy chemické vazby podle různých kritérií - využívá dějů excitace a hybridizace k vytváření elektronových strukturních vzorců sloučenin - navrhuje prostorové uspořádání atomů v molekulách		Chemická vazba Vazba kovalentní Energie chemické vazby Vazba jednoduchá, dvojná, trojná Znázornění chemické vazby Elektronegativita Vazba polární a iontová Slabé vazebné interakce Hybridizace Chemická vazba a vlastnosti látek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika 3. ročník Struktura a vlastnosti pevných látek

Roztoky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • objasní pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený a nenasycený roztok – aplikuje na příkladech z praxe • vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití		Hmotnostní zlomek Látková koncentrace Objemový zlomek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 1. ročník Rovnice a nerovnice	

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- KORCHEM** Korespondenční kurz chemie - 3-kolové zadání, výherce se zúčastňuje jednodenní exkurze s chemickou tematikou
- Chemická olympiáda kategorie D** Tato soutěž sestává z teoretické, praktické části a kontrolního testu školního kola, má pokračování v okresním i krajském kole.

2. ročník

2 týdně, P

2. ročník

Chemické reakce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - definuje podstatu, pojmy a typy chemických reakcí - vyčísluje chemické rovnice a provádí z nich výpočty - popisuje průběh chemického děje z hlediska termochemického - procvičuje výpočty reakčních tepel za pomoci termochemických zákonů - odvozuje na základě různých faktorů rychlost chemického děje, navrhuje možné změny - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu		Podstata a klasifikace chemických reakcí Zápis a vyčíslování chemických reakcí Výpočty z chemických rovnic Základy termochemie Základy kinetiky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 1. ročník Rovnice a nerovnice Fyzika 3. ročník Základní poznatky molekulové fyziky a termodynamiky	Matematika 2. ročník Rovnice a jejich soustavy Biologie Fyziologie rostlin

Chemické rovnováhy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - objasňuje principy rovnovážných reakcí a posunů rovnováh - analyzuje reakce protolytické, používá prakticky hodnoty pH i v oblasti hydrolýzy solí - orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - využívá hodnot produktu rozpustnosti k výpočtům srážecích rovnováh - vyčísluje jednoduché redoxní systémy - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů		Předvídání chemických reakcí Protolytické reakce Vodíkový exponent Hydrolýza solí Srážecí rovnováhy Redoxní rovnováhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika 3. ročník Rovnice a nerovnice

2. ročník

Chemie p-prvků

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití		Chemie p-prvků : VIII.A – V.A skupina	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>Koloběh základních biogenních prvků v přírodě.</i>	Biologie 4. ročník Tělní tekutiny a oběhová soustava Dýchací soustava Trávicí soustava, metabolismus Zeměpis 1. ročník Mineralogie	Biologie 4. ročník Dýchací soustava	

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **KORCHEM** Korespondenční kurz chemie - 3-kolové zadání, výherce se zúčastňuje jednodenní exkurze s chemickou tematikou.
- **Chemická olympiáda kategorie D** Tato soutěž sestává z teoretické , praktické části a kontrolního testu školního kola,má pokračování v okresním i krajském kole.

3. ročník

2+1 týdně, P

3. ročník

Chemie p prvků

Očekávané výstupy Žák: - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu		Učivo Chemie p-prvků: IV.A - III.A skupina
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>Koloběh základních biogenních prvků v přírodě.</i>	přesahy do učebních bloků: Zeměpis 1. ročník Mineralogie	přesahy z učebních bloků:

Chemie s prvků

Očekávané výstupy Žák: - popisuje chování a vlastnosti s- prvků na základě poznatků o periodické soustavě prvků - charakterizuje významné zástupce s-prvků a jejich sloučenin - předvídá průběh typických reakcí s- prvků - sestavuje a vyčísluje chemické rovnice typických reakcí s- prvků - využívá poznatky o složení a struktuře látek k určení fyzikálních a chemických vlastností s-prvků a jejich sloučenin - popisuje základní způsob přípravy, uvádí použití a výskyt s-prvků		Učivo Chemie s-prvků: I.A a II.A skupina
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Zeměpis 1. ročník Mineralogie	přesahy z učebních bloků:

Chemie d prvků

Očekávané výstupy Žák: - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii		Učivo Chemie d - prvků: I.B - VIII.B skupina
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Čerpání přírodních zdrojů, těžba nerostných surovin, zásah do reliéfu a rovnováhy přírody.</i>	přesahy do učebních bloků: Zeměpis 1. ročník Mineralogie	přesahy z učebních bloků:

Chemie f prvků

Očekávané výstupy Žák: objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek		Učivo Chemie f-prvků : nejvýznamnější aktinoidy: U, Np, Pu
---	--	--

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Klady a zápory chemie těžkých kovů.</i>		

Uhlovodíky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie s využitím triviálních názvů - charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů	Uhlovodíky : nasycené: alkany, cykloalkany Uhlovodíky : nenasycené: alkeny, alkyny, areny

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Problematika základních zdrojů organických látek.</i>	Zeměpis 1. ročník Petrografie	

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Chemická olympiáda kategorie C** Tato soutěž sestává z teoretické, praktické části a kontrolního testu školního kola, má pokračování v krajském kole.

4. ročník

2+1 týdně, P

4. ročník

Deriváty uhlovodíků

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - aplikuje principy systematického názvosloví na základních typech sloučenin halogenovaných derivátů uhlovodíků, - sestavuje chemické rovnice typických reakcí sloučenin halogenovaných derivátů uhlovodíků a popisuje reakční děj - využívá poznatků o složení a struktuře látek k určení základních fyzikálních a chemických vlastností sloučenin halogenovaných derivátů uhlovodíků - popisuje základní způsob přípravy významných sloučenin halogenovaných derivátů uhlovodíků, uvede jejich praktický význam - aplikuje principy systematického názvosloví na základních typech sloučenin dusíkatých derivátů uhlovodíků, - sestavuje chemické rovnice typických reakcí sloučenin dusíkatých derivátů uhlovodíků a popisuje reakční děj - využívá poznatků o složení a struktuře látek k určení základních fyzikálních a chemických vlastností sloučenin dusíkatých derivátů uhlovodíků - popisuje základní způsob přípravy významných sloučenin dusíkatých derivátů uhlovodíků, uvede jejich praktický význam - aplikuje principy systematického názvosloví na základních typech sloučenin kyslíkatých derivátů uhlovodíků, - sestavuje chemické rovnice typických reakcí sloučenin kyslíkatých derivátů uhlovodíků a popisuje reakční děj - využívá poznatků o složení a struktuře látek k určení základních fyzikálních a chemických vlastností sloučenin kyslíkatých derivátů - popisuje základní způsob přípravy významných sloučenin kyslíkatých derivátů uhlovodíků, uvede jejich praktický význam	Kyslíkaté deriváty uhlovodíků Halogenderiváty uhlovodíků Dusíkaté deriváty uhlovodíků	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Agresivita syntetických derivátů uhlovodíků.</i>		

Heterocyklické sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - popisuje základní chemické a fyzikální vlastnosti vyplývající ze struktury heterocyklických sloučenin - objasňuje význam heterocyklických sloučenin a jejich výskyt v živých organismech	Heterocyklické sloučeniny Výroba, držení a zprostředkovávání nelegálních návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Biologie 4. ročník Žlázy s vnitřní sekrecí a jejich hormony	

4. ročník

Přírodní látky

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • popíše Fischerovými strukturálními vzorci významné monosacharidy a převede je do Haworthových struktur • objasňuje podmínky pro vznik jevu „optická izomerie“ • naznačuje vznik disacharidů, oligosacharidů a polysacharidů glykosidickým spojením monosacharidů • chemickou rovnicí popisuje podmínky pro vznik sacharidů fotosyntézou • vysvětluje význam sacharidů pro živé organismy a jejich základní metabolické přeměny • podle chemické struktury a složení rozlišuje jednotlivé skupiny lipidů – tuky, oleje a vosky • objasňuje základní fyzikální a chemické vlastnosti lipidů vyplývající z chemické struktury jejich sloučenin a srovnává jejich dietní vlastnosti • sestaví rovnici popisující esterifikační vznik a rozpad molekuly lipidu na základní stavební jednotky • chemickou rovnicí vysvětluje podstatu výroby mýdla z tuků • podle chemické struktury zobrazených aminokyselin odvozuje základní chemické vlastnosti bílkovin • popisuje chemickou rovnici vznik peptidů z aminokyselin pomocí peptidické vazby • chemickou rovnicí popisuje chování dané aminokyseliny ve vodném prostředí o různém pH na základě tabelovaných hodnot izoelektrického bodu této aminokyseliny • objasňuje význam a tvorbu proteinů v živých organismech a vysvětluje souvislosti změny jejich vlastností se změnou fyzikálních a chemických podmínek • objasňuje složení a vlastnosti enzymů a jejich výskyt v živých organismech • vysvětluje vliv fyzikálních a chemických podmínek na funkci enzymů • na modelu struktury nukleové kyseliny rozlišuje základní typy nukleových kyselin a popisuje jednotlivé stavební jednotky a jejich vzájemné vazebné spojení • z modelu makromolekuly nukleové kyseliny vysvětluje její strukturu v návaznosti na genetické souvislosti • orientuje se v souvislostech a vztazích mezi některými typy nukleových kyselin s ohledem na přenos dědičné informace prostřednictvím proteosyntézy • vysvětluje další význam a uplatnění moderních poznatků o nukleových kyselinách v současné době • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Sacharidy Lipidy Proteiny Enzymy Nukleové kyseliny	
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>Problematika vztahů organismů a prostředí, provázanost rostlinné a živočišné říše.</i>	přesahy do učebních bloků: Biologie 4. ročník Trávicí soustava, metabolismus Žlázy s vnitřní sekrecí a jejich hormony	přesahy z učebních bloků: Biologie 5. ročník Molekulární a buněčné základy dědičnosti 2. ročník Fyziologie rostlin

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Chemická olympiáda kategorie C,B** Tato soutěž sestává z teoretické části, praktické části a kontrolního testu školního kola, má pokračování v krajském kole. Kategorie C je jednodušší.

5. ročník

5. ročník

2 týdně, P

Syntetické makromolekulární látky

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - umí rozlišit přírodní a syntetické makromolekuly - dokáže pojmenovat základní monomery - chápe chemismus vzniku syntetických polymerů - orientuje se v praktických příkladech		Obecná charakteristika makromolekulárních látek Polymerace Polykondenzace Polyadice	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>Rozložitelnost plastů, recyklace, druhotné využití.</i>			

Atom

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - chápe základy kvantové chemie - zvládá podstatu chemických a jaderných reakcí - doplňuje učivo aktuálními poznatky z daného oboru		Atomové jádro Elektronový obal	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Fyzika 5. ročník Jaderná fyzika	Fyzika 5. ročník Struktura mikrosvěta Atomová fyzika	

Chemická vazba

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků - využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích - řeší prostorové uspořádání složitějších molekul pomocí těchto teorií popř. jejich kombinací - navrhuje a vybírá rezonanční struktury		Teorie hybridizace, VSEPRu, molekulových orbitalů	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

5. ročník

Fyzikální chemie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • správně definuje soustavu i stavové veličiny • rozumí obsahu termodynamických zákonů • umí využívat a kombinovat různé druhy výpočtů • dokáže interpretovat hodnoty výsledků • hodnotí fyzikální a chemickou podstatu dějů • vyhledává potřebné údaje v tabulkách	Chemická termodynamika Reakční kinetika Chemické rovnováhy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 3. ročník Vnitřní energie, práce a teplo 4. ročník Elektrický proud v kapalinách	Matematika 3. ročník Rovnice a nerovnice

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Chemická olympiáda kategorie B,A** Tato soutěž sestává z teoretické, praktické části a kontrolního testu školního kola, má pokračování v krajském kole, u nejnáročnější kategorie A taktéž v kole ústředním.

5.5.3 Biologie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1+1	1+1	2+1	2	1+1

6. ročník

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Samostatný vyučovací předmět Biologie obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z oboru Přírodopis v RVP Z a Biologie RVP G. Integruje část obsahu oboru Výchova ke zdraví a část oboru Člověk a svět práce. Část oboru Přírodopis je integrována do oboru Zeměpis. Do Biologie jsou integrovány vybrané okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Biologie disponuje následující časovou dotací: 2 h, 2 h, 2+1 h, 2 h, 2 h.

Organizace výuky:

Ve vyučovacím předmětu Biologie se používají zejména tyto metody výuky: výkladové hodiny propojené školními diskuzemi, referáty žáků, hodiny s problémově pojatou výukou, besedy s odborníky, praktická cvičení, laboratorní práce, terénní výuka (přírodopisná exkurze, cvičení a pozorování v terénu). Kromě frontální výuky

s použitím tradičních pomůcek se uplatňují další kooperativní formy výuky ve dvojicích, skupinách a individuální formy výuky. Při výuce se pracuje s učebnicovými tituly, které mají schvalovací doložku MŠMT. Vyučovací předmět Biologie využívá ve většině případů samostatnou odbornou učebnu s odpovídajícím materiálním vybavením a biologickou laboratoř s audiovizuální technikou a technikou pro laboratorní práce. Žáci pracují v těchto učebnách v rámci celé třídy, v jednotlivých skupinách i individuálně. Terénní výuka se uskutečňuje v okolí školy, přírodopisné exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách.

Používané metody výuky:

- metody motivační – rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuze
- metody expoziční – pokus a pozorování, porovnávání a posuzování, besedy, popis
- metody fixační – procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a analýza informací

Používané pomůcky: klíče k určování přírodnin, přírodopisné atlasy, obrazy, schémata, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, herbáře, fotografie, video, výpočetní technika, mikroskopy a další laboratorní technika.

B. Výchovné a vzdělávací strategie v biologii

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá samostatné a skupinové práce, při kterých se žáci učí organizovat a plánovat vlastní práci a prezentovat výsledky;
- zadává úkoly, při kterých žáci pracují s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicí, počítačem a internetem a učí se efektivně získávat poznatky, třdit, hodnotit a zpracovávat biologické informace;
- zadává referáty a seminární práce k probírané problematice, prostřednictvím kterých si žáci prohlubují vědomosti i dovednosti;
- se zaměřuje na praktickou stránku biologie – poznávání, v maximální míře využívá pozorování v přírodě, práci s atlasy a klíči, biologickým materiálem, podporuje tak aktivní učení žáků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- volí takové úlohy, při kterých žáci ověřují hypotézy, hledají důkazy. Důraz je kladen na formulaci závěrů s využitím odborného jazyka a zvládnutí přehledného, schematického biologického nákresu;
- uplatňuje poznávací proces žáka při učení, který je založen na smyslovém vnímání biologických objektů, na jehož základě abstrahují žáci obecné znaky, definují pojmy a srovnávají objekty;
- u každého úkolu provádí se žáky rozbor a průběžně kontroluje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá metody aktivního učení, především se jedná o dialog a diskusi. Dialogem vede žáky k porozumění, zapojuje je aktivně do výuky. Vhodně volenými otázkami vede žáky k upevňování dříve získaných poznatků, ale hlavně k vyvozování a objevování nových vědomostí. Žáky touto metodou učí odhalovat vztahy mezi biologickými objekty, analyzovat a hodnotit biologické procesy a získané vědomosti zobecňovat a formulovat definice;
- rozvíjí diskusi, při které se žáci učí věcně argumentovat, chápat sdělení druhých a používat přesná vyjádření. Žáky vede k tomu, aby dokázali poslouchat druhého;
- dbá na jasné, srozumitelné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů;
- využívá biologického jazyka včetně biologické symboliky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové výuky v běžných hodinách, laboratorních cvičeních i seminářích;
- vede žáky k hodnocení podílu vlastní práce na řešení úkolů a přínosu druhých;
- především v rámci biologie člověka a ekologie se snaží podporovat u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví a zdravý životní styl.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů tak, aby si žáci uvědomovali zodpovědnost za svou

domácí přípravu;

- v průběhu celého studia biologie vytváří dostatek situací k poznání potřeby chránit přírodu a životní prostředí, vzhledem k dlouhodobě udržitelnému rozvoji lidské společnosti na Zemi;
- nabízí dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy. Žáky vede k poznání vlastní zodpovědnosti za své zdraví;
- se snaží, aby žák porozuměl souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí;
- učí žáka chovat se vhodně při kontaktu s objekty a situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími život, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Kompetence pracovní

Učitel:

- pracuje se žáky s biologickým materiálem v laboratoři i terénu;
- učí žáky ovládat práci s mikroskopem, správně a bezpečně používat laboratorní nástroje a další biologické pomůcky;
- vede žáky k dodržování pravidel práce v laboratoři, učebně i terénu a zadaných postupů práce;
- povzbuzuje žáky k tvorbě vlastních pomůcek, herbářů, sbírek, modelů;
- odkazuje žáky na vhodné internetové stránky, se kterými mohou pracovat při doplňování učiva nebo pro jeho lepší pochopení.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z biologie;
- volí takové formy, metody a praktické činnosti, při kterých žáci mohou vyhodnotit, jak dalece se pro ně profese související s biologií hodí;
- pomáhá žákům rozeznávat slabé stránky, které by mohly bránit v úspěšném zvládnutí vybrané profese, vede žáky v biologii k takovým činnostem, které jim napomohou k úspěšnému zvládnutí další vzdělávací nebo profesní dráhy.

Hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci v biologii získávají vyučující zejména soustavným pozorováním žáků, sledováním jejich výkonu a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické), kontrolními písemnými pracemi a analýzou výsledků různých činností žáků. Znamky získávají vyučující biologie průběžně, během celého klasifikačního období. Proverky se píšou po probrání a procvičení jistého tematického celku. Každý žák má právo být během pololetí aspoň jednou ústně zkoušen.

1. ročník

1+1 týdně, P

Úvod do biologie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • objasní, čím se zabývají a co zkoumají přírodní vědní disciplíny, biologie, její jednotlivé obory • rozumí principu klasifikace organismů		Biologie jako věda, obory biologie, významní biologové a jejich objevy Taxonomie organismů, přehled přirozeného systému živé přírody
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Biologie člověka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování • rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence • aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění či poškození těla • vytváří si odpovědný přístup k sexualitě • uvede tělesné a duševní změny provázející období dospívání	Opěrná a pohybová soustava člověka, první pomoc při poranění Tělní tekutiny, oběhová soustava a její nemoci Dýchací soustava Trávicí soustava, výživa člověka, poruchy příjmu potravin Vylučovací soustava, kůže Řídící soustavy - nervová, hormonální Smyslová soustava Rozmnožovací soustava, období lidského života se zaměřením na změny v pubertě, sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích, antikoncepce	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Ekologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá správně základní ekologické pojmy - objasňuje základní ekologické vztahy - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Organismy a prostředí, abiotické a biotické podmínky života Ekologie populací a společenstev Ekosystémy, biomy Ochrana životního prostředí

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Životní prostředí a udržitelný rozvoj</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>Ekosystém, jako složitý systém vzájemných vztahů. Vývoj ekosystému. Rovnováha v ekosystému.</i> Základní podmínky života <i>Význam vody, ovzduší, půdy. Propojenost složek prostředí. Biodiverzita.</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Vliv činnosti člověka na životní prostředí.</i> Problematika vztahů organismů a prostředí <i>Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, které faktory na organismus působí. Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastností a vzájemné vztahy. Jak probíhá tok energie a koloběh látek v biosféře a v ekosystému.</i> Člověk a životní prostředí <i>Vliv člověka na životní prostředí. Příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a formy jejich ochrany.</i>	Zeměpis 1. ročník Litosféra Pedosféra 2. ročník Vliv člověka na krajinu a životní prostředí Biosféra	Zeměpis 1. ročník Litosféra Pedosféra 2. ročník Vliv člověka na krajinu a životní prostředí Biosféra Základy společenských věd 3. ročník Základy sociologie

Vznik a vývoj živých soustav

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • rozliší základní projevy a podmínky života • odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností		Charakteristika života
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Viry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • uvede na příkladech z běžného života význam virů v přírodě i pro člověka • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných virových nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s přenosnými virovými chorobami • charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • objasní základní průběh životního cyklu viru, porovná způsoby rozmnožování viru v hostitelské buňce		Viry jako nebuněčné organismy Životní cyklus a rozmnožování virů Virová infekce, virová onemocnění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Prokaryota

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • uvede na příkladech z běžného života význam bakterií v přírodě i pro člověka • objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních buněk • charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • uvede příklady využití bakterií člověkem • zhodnotí význam sinic • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných bakteriálních nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby		Prokaryotní buňka Bakterie a sinice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Biologická olympiáda** Biologická olympiáda (BiO) je předmětová soutěž z přírodopisu a biologie, je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Je určena pro nadané studenty s hlubokým zájmem o biologii. Kategorie C – je určena pro žáky 1. a 2. ročníku šestiletého studia.

2. ročník

1+1 týdně, P

Obecná biologie a botanika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • rozumí pojmu botanika v kontextu ostatních biologických věd • rozdělí botaniku na hlavní obory • popíše stavbu a funkci buněčných struktur eukaryotní buňky • charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou • charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu • popíše dělení buňky a charakterizuje rozdíly v průběhu a výsledku mitózy a meiózy		Postavení botaniky v rámci biologických věd Eukaryotní buňka Transport látek přes buněčnou membránu Rozmnožování buněk, buněčný cyklus Dělení jádra - mitóza, meióza
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Morfologie a anatomie rostlin

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • popíše zvláštnosti rostlinné buňky • definuje pojem rostlinné pletivo • charakterizuje a rozdělí rostlinná pletiva podle různých kritérií • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů a uvede jejich možné využití člověkem		Rostlinná buňka Rostlinná pletiva Rostlinné orgány

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Fyziologie rostlin

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou - vyjádří význam a hlavní cíl fotosyntézy a vyjmenuje podmínky její existence - stručně popíše primární a sekundární děje fotosyntézy a srovná je z hlediska tvorby a spotřeby ATP a významu světelné energie - porovná dýchání a kvašení - rozliší základní makrobiogenní a mikrobiogenní prvky - porovná způsob výživy parazitických, poloparazitických, saprofytických a masožravých rostlin - charakterizuje růst a základní vývojová období v životě rostlin - porovná životní cykly rostlin jednoletých, dvouletých a trvalek - klasifikuje pohyby rostlin - objasní možné způsoby rozmnožování rostlin	Vodní režim Látkový a energetický metabolismus Růst, vývoj a pohyb rostlin Rozmnožování rostlin

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 5. ročník Šíření světla Chemie 2. ročník Chemické reakce 4. ročník Přírodní látky	

Systém a evoluce rostlin

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyjmenuje hlavní taxonomické kategorie používané v botanických systémech - vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé typy stélek řas - popíše hlavní způsoby rozmnožování řas - vlastními slovy zhodnotí význam řas v přírodě i pro člověka, uvede konkrétní příklady - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - provede srovnání charakteristických znaků stélkatých a cévnatých rostlin, výtrusných a semenných rostlin - s využitím různých informačních zdrojů pozná a pojmenuje vybrané druhy rostlin, uvede jejich ekologické nároky, význam a zařadí je do čeledí - srovná rostliny dvouděložné a jednoděložné - podle dostupného botanického klíče určí vybrané druhy rostlin - poznává běžné druhy rostlin	Klasifikace rostlin Nižší rostliny Vyšší rostliny

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. ročník

Rostliny a prostředí

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany - zhodnotí význam rostlin v biosféře a pro člověka		Rostliny a prostředí Ochrana rostlin
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, které abiotické a biotické vlivy na organismus působí, ochrana rostlin.</i>	Zeměpis 2. ročník Vliv člověka na krajinu a životní prostředí Atmosféra Hydrosféra Biosféra	

Systém a evoluce hub

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozliší buňku hub a rostlin - vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování hub - podle schématu popíše životní cyklus stopkovýtusých hub a srovná jej s životním cyklem hub vřeckovýtusých - objasní pojem bioindikátor - pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků s pomocí různých informačních zdrojů - vysvětlí různé způsoby výživy hub - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků		Stavba a funkce hub Stavba a funkce lišejníků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

• Biologická olympiáda

Biologická olympiáda (BiO) je předmětová soutěž z přírodopisu a biologie, je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Je určena pro nadané studenty s hlubokým zájmem o biologii. Kategorie C – je určena pro žáky 1. a 2. ročníku šestiletého studia.

3. ročník

2+1 týdně, P

3. ročník

Chromista a prvoci

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • charakterizuje chromista a prvoky, jejich základní znaky • podle nákresu pozná charakteristické orgány a vysvětlí jejich funkce • popíše základní typy rozmnožování chromist a prvoků • charakterizuje významné skupiny chromist a prvoků, uvede příklady zástupců • popíše nejvýznamnější nemoci člověka způsobené prvoky a způsoby ochrany proti nim • charakterizuje chromista z ekologického a hospodářského hlediska		Eukaryotní živočišná buňka Charakteristika chromist, prvoků a jednotlivých taxonomických skupin Prvoci - původci nemocí Prvoci - součást ekosystému
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Diblastika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • objasní základní principy způsobů rozmnožování • uvede ekologické nároky významných zástupců • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky a jejich významné zástupce • vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy		Houby Žahavci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Triblastika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky a jejich významné zástupce • rozlišuje hlavní kmeny bezobratlých, hlavní skupiny zhodnotí z hlediska ekologického, zdravotního a systematického • uvede hlavní anatomické a morfologické znaky obratlovců, rozpozná vybrané druhy • na základě znalostí jednotlivých taxonů popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav a objasní principy základních způsobů rozmnožování • posoudí význam hlavních skupin živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci		Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci (trojlaločnatci, klepítkatci, žabernatí, vzdušnicovci) Ostnokožci Polostrunatci Strunatci (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci – kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) Živočiškové a prostředí Etologie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany.</i>		

3. ročník

Práce s laboratorní technikou

Předmět: Laboratorní technika		
Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • prakticky využívá vhodné pracovní postupy, laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • umí pracovat s botanickým klíčem • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		Praktické laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

• ZOO OSTRAVA

Součástí výuky zoologie na naší škole je jednodenní etologická exkurze do ZOO v Ostravě. Je určena žákům třetího ročníku šestiletého a druhého ročníku čtyřletého studia. Pro studenty je pracovníky ZOO připraven speciální výukový program o chování živočichů ve volné přírodě i v prostředí zoologické zahrady. V terénu absolvují vyčerpávající výklad o chování šelem, opic, hrochů, slonů a dalších živočichů a pochopí řadu odborných pojmů z etologického slovníku (vrožené, sociální, rozmnožovací, získané chování, komunikace, instinkty, vtisk, podmiňování atd.). V závěrečné části vyplňují na základě vlastního pozorování samostatně pracovní listy zaměřené na chování zvířat v ZOO.

Soutěže

• Biologická olympiáda

Biologická olympiáda (BiO) je předmětová soutěž z přírodopisu a biologie, je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Je určena pro nadané studenty s hlubokým zájmem o biologii. Kategorie B – je určena pro žáky 3. a 4. ročníku šestiletého studia.

4. ročník

2 týdně, P

Tkáně

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: rozezná jednotlivé typy tkání, popíše jejich stavbu a vlastnosti		Tkáně
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. ročník

Opěrná a pohybová soustava

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • objasní význam soustav tvořící oporu, tvar těla a pohyb • určí vybrané kosti a svaly a popíše jejich mikroskopickou stavbu, popíše jejich spojení • navrhne zásady první pomoci při poranění kloubů a zlomeninách • odhadne příčiny nemoci opěrné a svalové soustavy • vysvětlí, jak tělo získá energii pro svalovou činnost		Opěrná soustava - stavba kostí, růst kostí, spojení kostí, kostra lidského těla Pohybová soustava - svalstvo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Tělní tekutiny a oběhová soustava

Tělní tekutiny a oběhová soustava		
Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • popíše složení krve, objasní funkci jednotlivých složek • objasní význam imunitního systému • rozliší druhy cév • objasní příčiny onemocnění oběhové soustavy a význam prevence • ovládá zásady první pomoci při zástavě srdce, krvácení a ošetření ran • popíše stavbu srdce • objasní činnost srdce a celé oběhové soustavy • objasní význam oběhové soustavy • popíše mízní systém a objasní jeho význam	Tělní tekutiny a přenos látek Krev – krevní buňky, krevní destičky, zástava krvácení, krevní skupiny, onemocnění krve Imunitní systém – nespecifická a specifická imunita Oběhová soustava - schéma oběhu krve, stavba a vlastnosti cév Srdce - stavba, činnost, krevní tlak Mízní soustava, slezina Nemoci oběhové soustavy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Chemie 2. ročník Chemie p-prvků

Dýchací soustava

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • popíše části dýchací soustavy • vysvětlí činnost dýchací soustavy • objasní příčiny nemocí dýchací soustavy a způsoby prevence • objasní zásady poskytování první pomoci při zástavě dýchání		Dýchací soustava – stavba a činnost Přenos kyslíku a oxidu uhličitého krví Onemocnění dýchací soustavy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie 2. ročník Chemie p-prvků	Chemie 2. ročník Chemie p-prvků

Trávicí soustava, metabolismus

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše části trávicí soustavy, vysvětlí její činnost - odhadne příčiny nemoci trávicí soustavy - popíše metabolismus cukrů, tuků a bílkovin - objasní poruchy v příjmu potravy - ovládá zásady první pomoci při otravách	Trávicí soustava – stavba + funkce jednotlivých částí Metabolismus a výživa Onemocnění trávicí soustavy, poruchy v příjmu potravy, první pomoc při otravách

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Chemie 2. ročník Chemie p-prvků 4. ročník Přírodní látky

Vylučovací soustava + kůže

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • popíše stavbu a objasní funkci vylučovací soustavy a kůže • objasní řízení tělesné teploty, • ovládá zásady první pomoci při omrzlinách a popáleninách		Vylučovací soustava – popis + funkce jednotlivých částí Kůže – stavba, funkce Onemocnění vylučovací soustavy a kůže Řízení tělesné teploty První pomoc – omrzliny a popáleniny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Soustava nervová a smyslové orgány

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • popíše stavbu neuronu, objasní jeho funkci • popíše stavbu a funkci CNS a obvodového nervstva, • popíše stavbu a funkci smyslových orgánů • objasní pojmy epilepsie, krátkozrakost, dalekozrakost, šilhavost • ovládá zásady první pomoci při epilepsii • objasní význam prevence před nemocemi smyslových orgánů	Nervová soustava – neuron, stavba a funkce Centrální nervová soustava Somatická a vegetativní nervová soustava Onemocnění nervové soustavy Smyslové orgány – rozdělení, stavba a funkce Onemocnění oka a ucha	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika 4. ročník Zvukové vlnění 5. ročník Zobrazování optickými soustavami

Žlázy s vnitřní sekrecí a jejich hormony

Žlázy s vnitřní sekrecí a jejich onemocnění		
Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • lokalizuje nejdůležitější endokrinní žlázy a posoudí jejich význam • objasní poruchy funkcí jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí • ovládá zásady první pomoci při hypoglykémii	Žlázy s vnitřní sekrecí – stavba, funkce Poruchy činnosti žláz s vnitřní sekrecí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Chemie 4. ročník Přírodní látky Heterocyklické sloučeniny

4. ročník

Soustava rozmnožovací

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí oplození - objasní příčiny neplodnosti a antikoncepční metody - orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	Pohlavní soustava muže a ženy – stavba a funkce pohlavních orgánů Druhotné pohlavní znaky Sexualita člověka Oplození, těhotenství, porod Neplodnost, antikoncepce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:
	přesahy z učebních bloků:

Fylogeneze člověka

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka - zařadí člověka do systému živočišné říše, objasní vývoj člověka, určí lidské rasy a popíše jejich charakteristické znaky - objasní pojmy hominizace a sapientace	Předchůdci člověka, hominizace, sapientace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:
	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Biologická olympiáda** Biologická olympiáda (BiO) je předmětová soutěž z přírodopisu a biologie, je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Je určena pro nadané studenty s hlubokým zájmem o biologii. Kategorie B – je určena pro žáky 3. a 4. ročníku šestiletého studia.

5. ročník

1+1 týdně, P

Obecná biologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi - objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk - charakterizuje a rozpozná jednotlivé fáze mitózy a meiózy, popíše buněčný cyklus - popíše stavbu chromozomu	Vznik a vývoj živých soustav Prokaryotní a eukaryotní buňka Karyokineze - mitóza, meióza, cytokineze, buněčný cyklus Stavba chromozomu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:
	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Molekulární a buněčné základy dědičnosti

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - popíše složení strukturu a funkci nukleových kyselin - objasní podstatu genetického kódu - popíše průběh replikace, transkripce a translace - objasní pojem gen, genová exprese, alela, genotyp, fenotyp - porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce - objasní genetické důsledky mitózy, meiózy a crossing-overu		Struktura a funkce nukleových kyselin Genetický kód Replikace, transkripce, translace Základní genetické pojmy Příklady praktického využití metod genového inženýrství Genetika prokaryotní a eukaryotní buňky Genetické důsledky mitózy, meiózy, crossing-overu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie 4. ročník Přírodní látky	

Dědičnost a proměnlivost

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě - vysvětlí Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech - vysvětlí princip a důsledky vazby genů - popíše typy chromozomového určení pohlaví - objasní podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví - vysvětlí význam pohlavního rozmnožování - charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismů - uvede příklady různých typů mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky - zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního - uvede příklady mutagenů v prostředí		Dědičnost kvalitativních znaků Mendelovy zákony Vazba genů Dědičnost a pohlaví Dědičnost kvantitativních znaků Faktory podmiňující proměnlivost organismů Mutace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Genetika člověka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uvede základní metody výzkumu genetiky člověka - uvede příklady dědičných chorob člověka - řeší úlohy, při kterých se z rodokmenu určí typ dědičnosti sledovaného znaku a doplní genotypy určených jedinců - řeší příklady na křížení krevních skupin		Metody výzkumu genetiky člověka Dědičnost krevních skupin Dědičné choroby člověka Rodokmeny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Genetika populací

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:	- objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci - vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci - řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona - charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci	Genetika autogamické populace Genetika panmiktické populace Hardyho-Weinbergův zákon
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Biologická olympiáda** Biologická olympiáda (BiO) je předmětová soutěž z přírodopisu a biologie, je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Je určena pro nadané studenty s hlubokým zájmem o biologii. Kategorie A – je určena pro žáky 5. a 6. ročníku šestiletého studia

5.5.4 Zeměpis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1+1	2	2+1	2

6. ročník

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV a ze vzdělávacích oborů Přírodopis, Geografie a Geologie v RVP G. Integruje také tato průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana (jen RVP ZV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Zeměpis spolupracuje s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Biologie, Dějepis, Občanská výchova, Základy společenských věd). Tento komplexní přístup Zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

V poznatkové oblasti si žáci osvojují vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy). Získávají vědomosti

o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti, kraji a regionu.

Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí. V rámci geologie se seznámí s geologickým vývojem Země, získají základní informace o složení a vzniku hornin a nerostů. Žáci získávají dovednosti potřebné pro práci

s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Učí se obhajovat výsledky své práce, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení, chápat pojmy demokracie, evropanství, národní kultura, vlastenectví apod. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, a tím si vytvářet i vlastní postoj k ostatním lidem. Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí

v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, kraji a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva. Umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah k přírodnímu i společenskému prostředí.

Vyučovací předmět Zeměpis disponuje touto časovou dotací :

1.ročník 1 hodina týdně

2.ročník 2 hodiny týdně

3.ročník 2 hodiny týdně

4.ročník 3 hodiny týdně

5.ročník 2 hodiny týdně

Hodinová dotace byla posílena ve 2.ročníku z důvodu zařazení kapitol Mineralogie a petrologie.

Organizace výuky

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis se používají zejména tyto formy a metody výuky : výkladové hodiny propojené debatami, práce s interaktivní tabulí, hodiny s problémově pojatou výukou, školní projekty (seminární práce), terénní výuka (cvičení v terénu, zeměpisné exkurze, práce s GPS).

Výuka probíhá v kmenových třídách, v poloodborné učebně zeměpisu a dle potřeb v počítačové učebně. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení, příp. v rámci přírodovědné exkurze. Při praktických činnostech v terénu se celá třída rozděluje na jednotlivé pracovní skupiny. Uplatňujeme individuální formy výuky, práci ve dvojicích a ve skupinách.

Při frontální výuce se používají tradiční zeměpisné pomůcky (glóbus, buzola, GPS, nástěnné mapy, atlasy, videosnímky) i počítačová technika a interaktivní tabule. Dále organizujeme ekologickou konferenci, školní zeměpisné projekty, hry a soutěže.

B. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích – např. na internetu, v televizi, v odborných encyklopediích a časopisech (texty, obrázky, grafy, mapy, tabulky, statistiky); - získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi společenským a přírodním prostředím;
- předvádí manipulaci s orientačními a topografickými pomůckami, s glóbusem, mapami, atlasy, jízdními řády, grafy a statistickými daty;
- kontroluje výsledky pozorování, měření a zkoumání a požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulovali patřičné závěry.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností platformu nebo hypotézu k problému či k úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, kladou otázky a objevují problémy s tím související;
- usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společné závěry;
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problému či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí;
- konzultuje názory svých žáků, vede je k vhodné argumentaci;
- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých;

- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců.

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí;
- učí své žáky praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině;
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury v jednotlivých světadílech a oblastech.

Kompetence pracovní

- informuje své žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k ochraně přírodního a životního prostředí;
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podporuje u žáků aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost;
- pomáhá žákům získat informace o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření v rámci oboru;
- podporuje žáky ke stanovení cílů, hodnocení dosažených výsledků, dokončení zahájené činnosti a motivuje žáky k dosahování úspěchu.

1. ročník

1 týdně, P

Složení, struktura a vývoj Země

Očekávané výstupy Žák: • používá s porozuměním základní pojmy • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů • porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí			Učivo Vznik a stavba Země Geologická historie Země a ČR	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:	
	Fyzika 1. ročník Vesmír		Fyzika 2. ročník Dynamika hmotného bodu a soustava hmotných bodů	

1. ročník

Mineralogie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek - objasní vznik nerostů - určuje a rozlišuje fyzikální a chemické vlastnosti nerostů - uvádí na příkladech význam a využití nerostů - používá s porozuměním základní pojmy		Vznik a vlastnosti minerálů Kvalitativní třídění minerálů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Chemie 2. ročník Chemie p-prvků 3. ročník Chemie p prvků Chemie s prvků Chemie d prvků

Petrografie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek - používá s porozuměním základní pojmy - objasní vznik a vlastnosti hornin - uvádí na příkladech význam a využití hornin		Vznik a vlastnosti hornin Magmatické horniny Sedimentární horniny Metamorfované horniny Terénní výuka - geologická exkurze
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Chemie 3. ročník Uhlovodíky

Litosféra

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - používá s porozuměním základní pojmy - objasní s použitím znalostí o deskové tektonice vývoj pevnin a oceánů, vznik vrásných a kerných pohoří, sopečnou činnost, zemětřesení a uvede příklady - u výrazných typů georeliéfu zhodnotí, které geomorfologické procesy je utvářely - popíše vznik antropogenních tvarů reliéfu, zhodnotí jejich funkci a posoudí míru narušení krajiny - porovná vertikální a horizontální členitost oceánů a pevnin		Základní pojmy, litosférické desky Vznik a vývoj pevnin a oceánů Georeliéf – pevninský a podmořský reliéf Vnitřní krajinnotvorní činitelé, procesy a tvary Vnější krajinnotvorní činitelé, procesy a tvary

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Biologie 1. ročník Ekologie	Biologie 1. ročník Ekologie

Pedosféra

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • hodnotí půdní obal Země jako základ života a zdroj rozvoje společnosti • popíše vznik a složení pedosféry a procesy v ní probíhající • používá s porozuměním základní pojmy v rámci tematického celku • popíše rozšíření půd na Zemi a v ČR podle zonálních a azonálních souvislostí • vysvětlí rozdíl mezi půdním typem a druhem • uvede příklady a charakterizuje vybrané půdní druhy a typy • vysvětlí příčiny a důsledky degradace a eroze půd • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu	Vznik, složení a vlastnosti půd Půdní horizonty Půdní druhy a typy Rozšíření půd Půdy v ČR Degradace a eroze půd

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>K čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro ŽP vyplývají</i>	Biologie 1. ročník Ekologie	Biologie 1. ročník Ekologie

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Zeměpisná olympiáda - Podle celostátních pokynů. skupina C

2. ročník

1+1 týdně, P

Obyvatelstvo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyb a dynamiku růstu a pohybu • používá s porozuměním základní demografické pojmy • rozliší fáze, vysvětlí příčiny a souvislosti demografické revoluce • určí faktory, které ovlivňují změny a strukturu územního rozložení populace • popíše a zhodnotí základní zákonitosti a trendy vývoje územního rozložení obyvatelstva • popíše jazykové, náboženské, rasové a kulturní rozdělení současného světa • zhodnotí příčiny, důsledky a směry migrace obyvatelstva • popíše rozmístění, pohyb, strukturu a demografické charakteristiky obyvatelstva ČR	Základní demografické charakteristiky Vývoj světové populace Rozmístění obyvatelstva na Zemi Struktura obyvatelstva Územní pohyb obyvatelstva

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Světový populační vývoj, mezinárodní migrace, nerovnoměrný vývoj světa - hospodářské, etnické, náboženské a politické konflikty, hlavní světová ohniska napětí, životní prostředí a udržitelný rozvoj</i> Jsme Evropané <i>evropská integrace, Evropská unie, mezinárodní organizace, kořeny evropské civilizace</i> Globalizační a rozvojové procesy <i>ekonomický rozvoj a globalizace, globalizace a kulturní změny, kulturní okruhy ve světě a Evropě - etnická, jazyková a náboženská rozmanitost</i> Žijeme v Evropě <i>evropský integrační proces</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>etnický původ - projevy rasové nesnášenlivosti, národnostní menšiny, rovnocennost všech etnických skupin a kultur</i>		

Hospodářství

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje hlavní světové surovinové a energetické zdroje - zhodnotí na příkladech světové hospodářství, jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - vyhledává na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovnává jejich lokalizační faktory a potenciál - rozlíší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti - používá s porozuměním základní pojmy - uplatní způsoby dělení světa podle stupně hospodářského rozvoje států - popíše zákonitosti územního rozložení jednotlivých sektorů hospodářství - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika hospodářských vlivů na krajinu a životní prostředí - hodnotí a porovnává přírodní zdroje a hospodářský potenciál ČR - lokalizuje jádrové a periferní oblasti ČR - uvádí příklady účasti ČR ve světových mezinárodních organizacích a integracích	Sektorová struktura hospodářství Stupeň rozvoje států světa Primární sektor Sekundární sektor Terciární sektor Jádrové a periferní oblasti Hospodářské organizace

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy <i>Ekonomický rozvoj a globalizace: soubor procesů vedoucích k propojování výrobců a spotřeby v celosvětovém měřítku se sociálními a politickými dopady – nadnárodní společnosti, globální trh a spotřeba, globální ekonomická nerovnost, centra a periferie výroby a spotřeby, koncentrace hospodářské a politické moci.</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Chudoba a bohatství.</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod – Fair Trade.</i>		

Sídla a osídlení

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:	• posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • identifikuje aktuální tendence ve vývoji osídlení • používá s porozuměním základní pojmy • rozliší sídelní systémy podle stupně urbanizace • rozliší strukturu funkční zóny sídla a její vývoj • zařadí sídla do typů podle základních znaků • charakterizuje sídelní strukturu ČR • vysvětlí dopady urbanizace na krajinu a životní prostředí	Venkovská sídla Městská sídla Sídelní systémy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Politická geografie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech • používá s porozuměním základní pojmy a aplikuje je na ČR • objasní politické rozdělení států světa • určí funkce hlavních světových politických organizací • identifikuje hlavní příčiny vzniku světových ohnisek napětí		Základní pojmy (poloha, rozloha a lidnatost státu, státní hranice, státní zřízení, správní členění, způsoby vlády) Politické rozdělení světa Mezinárodní politické organizace a seskupení Světová ohniska napětí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Nerovnoměrný vývoj světa – politické konflikty, hlavní světová ohniska napětí.</i>	Základy společenských věd 4. ročník Základy teorie státu 5. ročník Základy ekonomie a ekonomiky	Základy společenských věd 1. ročník Mezinárodní vztahy a globální svět

2. ročník

Atmosféra

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro utváření klimatických pásů - používá meteorologickou terminologii předpovědi počasí - popíše procesy v atmosféře tak, aby mohl vysvětlit průběh každodenního počasí - interpretuje klimadiagram a lokalizuje jej - vyčte ze synoptické mapy aktuální stav počasí v dané oblasti. - rozezná a popíše vybrané meteorologické jevy, objasní jejich fyzikální podstatu - znázorní planetární cirkulaci atmosféry, popíše vznik, charakter a působení hlavních pravidelných větrů v konkrétní oblasti - vymezení základní klimatické pásy na Zemi - porovná oblasti s rozdílným podnebím v různých částech světa - zdůvodní zvláštnosti podnebí hlavních klimatických oblastí světa a posoudí jejich vliv na život společnosti - zhodnotí kontinentální a oceánské vlivy podnebí v konkrétní oblasti - popíše jevy, které ovlivňují podnebí a počasí v České republice - popíše mechanismus vzniku kyselých dešťů a znečištění ovzduší - uveďte příčiny a důsledky globálního oteplování - popíše principy skleníkového efektu, objasní jeho vliv na život na Zemi - zhodnotí opatření a aktivity států světa vedoucí ke zlepšení čistoty ovzduší		Složení atmosféry Meteorologické prvky a jevy Celkový oběh vzduchu v atmosféře Podnebí a počasí Klimatogeografičtí činitelé Atmosférické fronty a hmoty Znečištění ovzduší. Globální oteplování	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>základní podmínky života, ochrana ovzduší</i> <i>globální oteplování, ozónová vrstva, skleníkový efekt</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>vliv průmyslu, dopravy, zemědělství, cestovního ruchu...na atmosféru a kvalitu ovzduší</i> Vztah člověka k prostředí <i>způsoby zlepšení stavu atmosféry, role států / jedince při tomto procesu</i> Životní prostředí regionu a České republiky <i>stav atmosféry v našem regionu - příčiny a důsledky, možnost a způsoby řešení</i>		Biologie 2. ročník Rostliny a prostředí Fyzika 3. ročník Změny skupenství látek	

2. ročník

Hydrosféra

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - objasní malý a velký oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkce v - hodnotí vodstvo spolu s půdním obalem jako základ života na Zemi - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - popíše složení hydrosféry a procesy v ní probíhající - používá s porozuměním základní pojmy v rámci tematického celku - zná významné objekty v rámci hydrosféry (moře, řeky, jezera,...) a lokalizuje je a vysvětlí jejich funkce v krajině - popíše rozložení zásob vody na Zemi - zhodnotí vlastnosti mořské vody a mořských proudů v konkrétní oblasti - objasní příčiny pohybu mořské vody - specifikuje režim odtoku konkrétní řeky podle její polohy a podnebného pásu a zařadí ji do určitého typu - vysvětlí vznik ledovců, jejich lokalizaci a význam - zhodnotí hydrosféru na území České republiky - vysvětlí příčiny znečištění hydrosféry, zhodnotí možnosti zlepšení stavu a ochrany povrchových a podzemních vod, i vody v oceánech		Složky hydrosféry a jejich funkce v krajině. Malý a velký oběh vody. Voda na pevnině – povrchové a podzemní vody. Oceány a moře. Kryosféra.	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>globální environmentální problémy - nerovnost přístupu k pitné vodě, nedostatek pitné vody</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>vodní zdroje, voda a její důležitost pro krajinnou ekologii</i> Základní podmínky života <i>význam vody pro život na Zemi, ochrana vody</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>význam lidských aktivit (v oblasti průmyslu, zemědělství, dopravy,...) a jejich vliv na kvalitu vody</i> Vztah člověka k prostředí <i>znečištění vody - příčiny, důsledky, možnosti a způsoby řešení problému</i> Problematika vztahů organismů a prostředí <i>vliv znečištění vody na výskyt živočišstva, mizející druhy, ochrana vodních živočichů</i> Člověk a životní prostředí <i>lidská činnost a její vliv na znečištění vody</i> Životní prostředí regionu a České republiky <i>čistota vody v České rep., ochrana vodních zdrojů</i>		Biologie 2. ročník Rostliny a prostředí	

2. ročník

Biosféra

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • rozliší hlavní biomy světa • rozliší složky a prvky FGS a rozpozná vztahy mezi nimi • zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní krajinné složky a prvky krajiny • zhodnotí některá rizika působením přírodních a společenských faktorů na ŽP v lokální, regionální a globální úrovni • v rámci ČR popíše typy krajin, jevy a procesy v nich probíhající • orientuje se v základních pojmech- biogeografie, ekologie, ekosystém, biom, ekologická stabilita, biodiverzita, krajinná sféra, krajina • vysvětlí šířkovou zonálnost a výškovou stupňovitost jako základní geografické zákonitosti • objasní vliv horizontální pásmovitosti a vertikální stupňovitosti na rozmístění půd, rostlin a živočichů • objasní vztahy a souvislosti mezi FGS a SES • zdůvodní znečištění jednotlivých složek přírodního prostoru • posoudí vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady ze světa i ČR		Přírodní krajiny Výškové stupně v krajině Člověk v krajině	
Přřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>environmentální problémy - kácení tropického deštného lesa, mizení lesů, přeměna původních biotů</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>jednotlivé krajiny světa a jejich přeměna</i> Základní podmínky života <i>význam biodiverzity, ohrožování a ochrana živočišných a rostlinných druhů</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>vliv lidských aktivit na stav a kvalitu biosféry, změny v krajině</i> Vztah člověka k prostředí <i>změny biosféry - příčiny, následky, možnosti řešení, kvalita krajiny v okolí</i> Člověk a životní prostředí <i>jak člověk mění krajinu, ochrana krajiny</i> Životní prostředí regionu a České republiky <i>chráněné regiony v ČR</i>		Biologie 1. ročník Ekologie	
		přesahy z učebních bloků:	
		Biologie 2. ročník Rostliny a prostředí 1. ročník Ekologie	

2. ročník

Vliv člověka na krajinu a životní prostředí

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků • používá s porozuměním základní pojmy • pojmenuje a objasní hlavní zásady koncepce udržitelného rozvoje • popíše nástroje ochrany přírody a životního prostředí • rozliší složky a prvky FGS a rozpozná vztahy mezi nimi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní krajinné složky a prvky krajiny • vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadu a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu		Typy krajín Udržitelný rozvoj Ochrana přírody a životního prostředí Terénní výuka - interakce mezi přírodou a společností - přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny.
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Životní prostředí a udržitelný rozvoj.</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Které základní principy se pojí s myšlenkou udržitelného rozvoje.</i>		Biologie 1. ročník Ekologie
		přesahy z učebních bloků:
		Základy společenských věd 1. ročník Mezinárodní vztahy a globální svět 3. ročník Základy sociologie Biologie 2. ročník Rostliny a prostředí 1. ročník Ekologie

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- zeměpisná olympiáda - Podle celostátních pokynů.
skupina C

3. ročník

2 týdně, P

Země jako vesmírné těleso

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy • používá s porozuměním základní pojmy v rámci tématu • popíše pohyby Země a jejich důsledky (střídání ročních období, střídání dne a noci, délka dne a noci) • popíše, jak dochází k zatmění Měsíce a Slunce • zhodnotí gravitační vlivy mezi Zemí, Měsícem a Sluncem a jejich důsledky (slapové jevy, dmутí moře) • posoudí vliv střídání ročních období v různých částech Země na přírodu a společnost • posoudí vliv časových pásem na život na Zemi • určí místní a pásmový čas a datum v konkrétní lokalitě	Vesmír a hvězdy Slunce a sluneční soustava Země. Pohyby Země a jejich důsledky Určování zeměpisné polohy Časová pásma

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Úvod do kartografie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá s porozuměním základní pojmy v rámci tématu - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, diagramů, statistických a jiných materiálů - používá dostupné kartografické produkty a další zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje - reprodukuje historický vývoj mapování a map na našem území - popíše kartografické vyjadřovací metody - vyjádří principy kartografické projekce azimutální, kuželové a válcové v poloze normální, příčné a obecné - popíše postup prací při vzniku mapy - vytváří mapy a grafy zobrazující aspekty světových událostí - popíše funkci, tvorbu a využití geografických informačních systémů - popíše principy realizace a využití pozemního a leteckého snímkování - vyčte informace z leteckých a družicových snímků - přečte a interpretuje informace o území pomocí GIS - používá přístroj GPS - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - orientuje se s pomocí mapy v terénu - využívá přístroj GPS - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pobytu a pohybu ve volné přírodě - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní proměny místního regionu, možnosti dalšího rozvoje	Historický vývoj mapování a map našeho území Kartografické vyjadřovací metody Kartografická projekce Dálkový průzkum Země Geografický a informační systém Terénní výuka - kartografie a práce s mapou a GPS - - terénní geografická výuka, praxe a aplikace - geografická exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, - bezpečnost pohybu a pobytu v terénu - ostupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Přírodní poměry ČR

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR - uvádí základní přírodní charakteristiku ČR - popíše geomorfologické členění území ČR a jeho geologický vývoj - zhodnotí aktuální stav životního prostředí	Geomorfologické jednotky na území ČR z hlediska geologického složení a morfologie terénu Základní klimatická charakteristika Hydrologické poměry v ČR Hlavní přírodní zdroje Velkoplošná chráněná území přírody a jejich charakter Územní rozdíly přírodních podmínek a výšková stupňovitost vegetace Hlavní půdní typy a jejich plošné rozložení

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>chráněné oblasti v ČR, silně znečištěné regiony v ČR, stav a kvalita vody, ovzduší, půdy, lesů v ČR a regionu</i> Vztah člověka k prostředí <i>změny krajiny v ČR vlivem lidské činnosti, využití energie, vody a surovin v ČR</i>		

Postavení ČR v rámci Evropy a světa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí politické a hospodářské postavení ČR v Evropě - popíše hlavní politické, hosp. a společ. důsledky našeho členství v EU - zhodnotí historické a aktuální aspekty geogr. polohy ČR v rámci Evropy - vymezuje a popisuje nejdůl. aspekty současného vývoje ČR ve sféře obyv. i ekonomiky	Hlavní partneři ČR v hospodářských a politických integracích a v zahraničním obchodě Politické, hospodářské a společenské důsledky našeho členství v EU Změny v hospodářských a politických vztazích na mezinárodní úrovni

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>postavení ČR v Evropě, zapojení ČR do evropského integračního procesu</i> Globalizační a rozvojové procesy <i>projevy globalizace a globálních problémů v ČR</i>		Základy společenských věd 5. ročník Základy ekonomie a ekonomiky

Socioekonomické poměry ČR

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí politické a hospodářské postavení ČR v Evropě - zhodnotí aktuální stav životního prostředí - lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra - uvádí základní socioekonomickou charakteristiku ČR (doprava, obyvatelstvo, zemědělství, průmysl, cestovní ruch) - vymezí hlavní jádrové a periferní oblasti a vysvětlí příčiny jejich rozdílného postavení - hodnotí a porovnává přírodní zdroje a hospodářský potenciál ČR - lokalizuje jádrové a periferní oblasti ČR - charakterizuje sídelní strukturu ČR - vysvětlí dopady urbanizace na krajinu a životní prostředí - používá s porozuměním základní pojmy a aplikuje je na ČR - zhodnotí historické a aktuální aspekty geogr. polohy ČR v rámci Evropy - vymezuje a popisuje nejdůl. aspekty současného vývoje ČR ve sféře obyv. i ekonomiky - v rámci ČR popíše typy krajin, jevy a procesy v nich probíhající	Administrativně-správní členění ČR Jádrové a periferní oblasti Dopravní síť a uzly Zemědělské výrobní oblasti Průmyslová centra v ČR – jejich vznik a současný stav Rozmístění, struktura a demografický vývoj obyvatelstva Cestovní ruch, oblasti významného cestovního ruchu

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ <i>migrace v Evropě a zapojení se do tohoto procesu, přistěhovalectví, příčiny imigrace</i> Multikulturalita <i>změna ve společnosti vlivem imigrantů, kulturní a náboženské odlišnosti</i> Kulturní difference <i>migrační politika státu, menšiny v ČR a jejich postavení ve společnosti</i> Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>projevy sociokulturní rozrůzněnosti v regionech ČR, asimilace, projevy xenofobie a rasismu v ČR</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>spolupráce ČR s ostatními státy Evropy v oblasti výroby a mezinárodního obchodu, turistický ruch</i>		

Charakteristika krajů ČR

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální geografickou dimenzi • vymezí jednotlivé kraje z hlediska přírodních i socioekonomických podmínek • ukáže charakteristické přednosti a problémy jednotlivých krajů • zhodnotí příčiny a důsledky specifických problémů krajů • vymezí kraj z hlediska přírodních i socioekonomických podmínek • určí přednosti a problémy krajů, zhodnotí jejich příčiny a důsledky • pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy daného regionu • určí specifické přírodní a sociálně.ekonomické znaky daného regionu • určí klady a zápory daného regionu • zhodnotí některá rizika působením přírodních a společenských faktorů na ŽP v lokální, regionální a globální úrovni	Stručná charakteristika krajů České republiky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>srovnání stavu životního prostředí jednotlivých krajů ČR, příčiny tohoto stavu</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>průmysl / zemědělství / služby v jednotlivých krajích a jejich vliv na kvalitu životního prostředí v daném regionu</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>rozdíly v zastoupení menšin v krajích</i>		

3. ročník

Moravskoslezský kraj

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální geografickou dimenzi - vymezí kraj z hlediska přírodních i socioekonomických podmínek - určí přednosti a problémy kraje, zhodnotí jejich příčiny a důsledky - vymezí v rámci kraje region, ve kterém žije - popíše jeho přírodní i socioekonomické poměry, jeho vývoj i současný stav v rámci euroregionu		Charakteristika Moravskoslezského kraje – jeho vývoj a funkce, silné a slabé stránky, jádrové a periferní oblasti, jeho přírodní a socioekonomické poměry
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>národnostní složení obyvatelstva našeho kraje</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>průmysl, zemědělství, těžba surovin, služby na území kraje</i> Vztah člověka k prostředí <i>činnost člověka a její následky na životní prostředí kraje</i> Životní prostředí regionu a České republiky <i>silně znečištěné části kraje a důsledky znečištění, srovnání s ostatními kraji, možnosti zlepšení stavu</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Zeměpisná exkurze po České republice

Soutěže

- zeměpisná olympiáda - Podle pokynů skupina D

4. ročník

2+1 týdně, P

Postavení Evropy ve světě, evropská integrace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje na konkrétních územních příkladech makroregionální geografickou dimenzi - zhodnotí význam a postavení Evropy ve světě - určí silné a slabé stránky Evropy - určí procesy a jevy, které měly / mají globální dopad	Evropa a svět – vývoj v Evropě a jeho dopad na vývoj ve světě (centra evropské civilizace, zámořské objevy, technická revoluce, ekonomické sjednocování) Evropská unie – vznik, stručný vývoj a současnost, její význam a dopad na politické a ekonomické změny v rámci kontinentu i celosvětově

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Evropa a její postavení v rámci světa, kolébka západní civilizace</i> Objevujeme Evropu a svět <i>přírodní a socioekonomické podmínky v Evropě</i> Jsme Evropané <i>evropský integrační proces, vývoj ve 20. století, evropské národy a jazyky</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ <i>národy v Evropě, národnostní menšiny v evropských státech a jejich postavení, jedno a mnohonárodnostní státy, migrace a její následky v oblasti sociální, národnostní a náboženské</i> Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>problémy způsobené migrací a jejich řešení</i>		

Přírodní poměry v Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí makroregiony světa z hlediska přírodních vlastností - určí a pojmenuje územní strukturu základních složek přírodní sféry v rámci Evropy - v rámci Evropy popíše složky a prvky přírodní sféry a principy jejich utváření - rozliší přírodní zóny a krajiny v Evropě - posoudí bohatství kontinentu	Základní místopisné pojmy Typy krajín, přírodní oblastí a jejich utváření Povrch, vodstvo, klimatické poměry Přírodní bohatství

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>původní krajiny a jejich výskyt v Evropě, klima</i> Vztah člověka k prostředí <i>silně znečištěné regiony v rámci kontinentu, chráněné oblasti</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>změny krajín vlivem lidské činnosti</i>		

Jádrové a periferní oblasti v Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí makroregiony světa z hlediska jejich hospodářských a kulturních vlastností - určí polohu a rozložení jader / periférií v rámci Evropy - vysvětlí příčiny a vývoj současného územního rozložení sociálně-ekonomického potenciálu Evropy - charakterizuje rozložení obyvatelstva v Evropě - posoudí vliv historického vývoje společnosti na současný stav struktury a územního rozložení obyvatelstva v Evropě - zhodnotí příčiny, důsledky a změny migrací obyvatelstva v Evropě mezi regiony	Identifikace a popis jádrových a periferních oblastí, zdůvodnění jejich polohy a rozložení Hlavní dopravní osy Obyvatelstvo – jeho rozmístění, jazykové skupiny, migrace

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>seznámení se s oblastmi ekonomicky významnými i ležícími na okraji</i> Žijeme v Evropě <i>charakteristika jádrových a periferních oblastí</i>		

Regionální geografie - západní, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony porovná • vymezí jednotlivé regiony v rámci Evropy, zhodnotí jejich význam • pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy daného regionu • určí specifické přírodní i sociálně-ekonomické znaky daného regionu • určí silné a slabé stránky regionu • popíše dopad problémů na přírodní sféru a společnost • zhodnotí příčiny a důsledky specifických předností a problémů daného regionu • vyjmenuje státy patřící do daného regionu a stručně je charakterizuje • určí jevy ,které mají globální dopad v Evropě i ve světě • určí faktory, které ovlivňují změny a strukturu územního rozložení populace	Vymezení jednotlivých celků Základní místopisné pojmy Přírodní a sociálněekonomické znaky jednotlivých celků Silné a slabé stránky jednotlivých celků Jádrové a periferní oblasti jednotlivých celků Problémy daného regionu a jejich dopad na přírodu / společnost Aktuální události daného celku Státy daného regionu a jejich stručná charakteristika

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy <i>Význam a postavení regionů</i> Objevujeme Evropu a svět <i>charakteristika jednotlivých částí Evropy z hlediska přírodních i socioekonomických podmínek</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>problémy regionu z hlediska národnostního a náboženského, jejich podstata a řešení</i> Etnický původ <i>národy, národnosti a jazyky v dané části Evropy</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>problémy v dané části Evropy způsobené činností člověka</i>		

Přírodní poměry SNS a Ruska

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zhodnotí polohu, přírodní a klimatické poměry • uvádí základní přírodní charakteristiku (povrch, vodstvo, klima, podnebné pásy a přírodní krajiny) • zhodnotí aktuální stav životního prostředí	Povrch a vodstvo, místopis Základní charakteristika klimatu Podnebné pásy a přírodní krajiny Aktuální stav životního prostředí

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>původní krajiny na území SNS a jejich přeměna</i> Člověk a životní prostředí <i>negativní změny ekosystémů, jejich příčina</i>		

SNS a formování nového Ruska

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určí jevy ,které mají globální dopad v Evropě i ve světě - určí podstatné vztahy makroregionu v globálním systému - zhodnotí historické a aktuální aspekty současného vývoje v rámci SNS	Historie vzniku SSSR, jeho rozpad a důsledky pro další rozvoj

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>SNS i Rusko a jejich postavení v rámci Evropy a světa, historický vývoj ve 20.století, vliv Ruska a SSSR na vývoj Evropy ve 20.století</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>globální problémy přírodního charakteru na území SNS, hospodářské problémy, problémy politického rázu, vliv Ruska na okolní státy</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>národy a národnosti v rámci státu, problémy spojené s bojem národů na sebeurčení, problémové oblasti</i>		

SNS rozdělení do menších celků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše nejdůležitější složky přírodní sféry - posoudí přírodní bohatství regionů - zhodnotí působení přírodní sféry na rozvoj společnosti - popíše strukturu sociálně geografické sféry - popíše polohu a rozložení hlavních jader - místopisné pojmy lokalizuje na mapách - uvádí základní socioekonomickou charakteristiku jednotlivých regionů - zhodnotí příčiny ekonomické situace jednotlivých regionů a jejich postavení v SNS i ve světě	Přírodní podmínky jednotlivých států nebo celků Socioekonomické podmínky Postavení regionů v rámci SNS a ve světě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>státy v rámci SNS a jejich národnostní a náboženské složení</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>přírodní a socioekonomická charakteristika jednotlivých států v rámci SNS</i>		

4. ročník

Ruská federace –jádrové a periferní oblasti

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - popíše strukturu sociálně ekonomické sféry jednotlivých oblastí a lokalizuje na mapách - uvádí základní socioekonomickou charakteristiku jednotlivých oblastí - vymezí jádrové a periferní oblasti - zhodnotí působení socioekonomické sféry na krajinu		Rozdělení na evropskou a asijskou část-vymezení jadrových a periferních oblastí Evropské Rusko- rozdělení na menší celky,geografická charakteristika Asijské Rusko - rozdělení na menší celky,geografická charakteristika	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>vliv průmyslu na životní prostředí v jadrových oblastech</i>			

4. ročník

Asie-přírodní podmínky, jádrové a periferní oblasti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony porovná • vymezí jednotlivé regiony v rámci Evropy, zhodnotí jejich význam • pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy daného regionu • určí specifické přírodní i sociálně-ekonomické znaky daného regionu • určí silné a slabé stránky regionu • popíše dopad problémů na přírodní sféru a společnost • zhodnotí příčiny a důsledky specifických předností a problémů daného regionu • vyjmenuje státy patřící do daného regionu a stručně je charakterizuje • vymezí hlavní jádrové a periferní oblasti a vysvětlí příčiny jejich rozdílného postavení • určí jevy ,které mají globální dopad v Evropě i ve světě • určí faktory, které ovlivňují změny a strukturu územního rozložení populace • rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální geografickou dimenzi • určí podstatné vztahy makroregionu v globálním systému • zhodnotí historické a aktuální aspekty současného vývoje v rámci SNS • zhodnotí polohu, přírodní a klimatické poměry • uvádí základní přírodní charakteristiku (povrch, vodstvo, klima, podnebné pásy a přírodní krajiny) • popíše strukturu sociálně ekonomické sféry jednotlivých oblastí a lokalizuje na mapách • uvádí základní socioekonomickou charakteristiku jednotlivých oblastí • rozlišuje na konkrétních územních příkladech makroregionální geografickou dimenzi • vymezí jádrové a periferní oblasti • rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • posoudí přírodní bohatství regionů • zhodnotí makroregiony světa z hlediska přírodních vlastností • popíše polohu a rozložení hlavních jader • posoudí bohatství kontinentu • zhodnotí přírodní poměry, lokalizuje na mapách základní místopisné pojmy, určí souvislosti • uvádí základní přírodní charakteristiku makroregionu • popíše polohu a rozložení jader a periferií • na konkrétním případě uvede regionální rozdíly ve způsobu života a kultuře obyvatelstva • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony porovná • určí specifické přírodní a sociálně.ekonomické znaky daného regionu • určí klady a zápory daného regionu • popíše dopad problémů na přírodní sféru a společnost • určí funkce hlavních světových politických organizací • zhodnotí příčiny a důsledky specifických předností a problémů dané oblasti • identifikuje hlavní příčiny vzniku světových ohnisek napětí • vyjmenuje státy patřící do daného regionu a stručně je charakterizuje • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	Přírodní podmínky – místopis, polohopis, podnebí, přírodní krajiny, základní přírodní procesy probíhající v krajině Jádrové a periferní oblasti, rozmístění obyvatelstva v krajině na základě přírodních podmínek a zdrojů, hlavní přírodní zdroje

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy <i>promítání vývojového procesu současného světa do života asijských států - ekonomický rozvoj, proces intergrace, trh</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>ohniska napětí, přírodní katastrofy a problémy přírodního rázu, náboženské konflikty, chudoba a bohatství, lidská práva</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>regiony postižené konflikty či přírodními katastrofami a pomoc ostatních států a organizací</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>národy, jazyky a náboženství v Evropě</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>krajiny v Asii, jejich využití a přeměna</i> Člověk a životní prostředí <i>vliv činnosti člověka na životní prostředí, oblasti s narušeným životním prostředím</i>		

Rozdělení Asie do menších celků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše a charakterizuje územní strukturu a základní prvky přírodního prostředí - lokalizuje na mapách jednotlivé oblasti makroregionu - zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé oblasti vzájemně - určí a pojmenuje základní prvky přírodní sféry - charakterizuje přírodní jevy a procesy v krajině - posoudí přírodní bohatství regionu (státu) - posoudí stupeň hospodářského rozvoje a životní úroveň obyvatel - objasní příčiny a důsledky základních problémů jednotlivých regionů	Monzunová Asie – přírodní a socioekonomické podmínky, jádrové a periferní oblasti, rozdělení na jednotlivé regiony a nejvýznamnější státy (východní Asie, nově industrializované země, jihovýchodní a jižní Asie) Jihozápadní Asie- přírodní a socioekonomická charakteristika, středomořská Asie, státy Perského zálivu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>přírodní a socioekonomická charakteristika států Asie</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>problémy v rámci regionů či států a jejich příčiny</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>národy a jazyky daného celku</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>krajina daného regionu</i> Člověk a životní prostředí <i>člověk a jeho činnost v daném regionu</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- zeměpisná olympiáda - Podle pokynů skupina D

4. ročník

5. ročník

2 týdně, P

Přírodní poměry Afriky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - zhodnotí makroregiony světa z hlediska přírodních vlastností - určí a pojmenuje územní strukturu základních složek přírodní sféry - popíše složky a prvky přírodní sféry a principy jejich utváření - rozeře přírodní zóny a přírodní oblasti - posoudí bohatství kontinentu		Základní místopisné pojmy Typy krajin, přírodní oblasti a jejich utváření Povrch, vodstvo, klimatické poměry Přírodní bohatství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů</i>		

Jádrové a periferní oblasti Afriky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - zhodnotí makroregiony světa z hlediska jejich kulturních a hospodářských vlastností - určí polohu a rozložení jader / periferií - vysvětlí příčiny a vývoj současného územního rozložení sociálně-ekonomického potenciálu - charakterizuje rozložení obyvatelstva na území Afriky - posoudí vliv historického vývoje společnosti na současný stav struktury a územního rozmístění obyvatelstva - zhodnotí příčiny, důsledky a změny migrací obyvatelstva v Africe		Identifikace a popis jádrových a periferních oblastí, zdůvodnění jejich polohy a rozložení Hlavní dopravní osy Obyvatelstvo – rozmístění, národnostní struktura, náboženství, migrace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Chudoba a bohatství, populační vývoj, mezinárodní migrace, zdraví</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>formy humanitární pomoci v krizových oblastech Afriky</i>		

Rozdělení Afriky do makroregionů (Severní Afrika, Subsaharská Afrika)

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony porovná - vymezí jednotlivé regiony - určí a zhodnotí specifické přírodní i sociálněekonomické znaky - popíše dopad problémů na přírodní sféru a na společnost - stručně charakterizuje vybrané státy regionu		Vymezení jednotlivých celků Hospodářská charakteristika Postavení makroregionu ve světě Aktuální události daného celku Vybrané státy daného regionu a jejich stručná charakteristika

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Příčiny a důsledky globálních ekologických problémů</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Příčiny etnické a náboženské nesnášenlivosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Světový obchod</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji</i>		

Přírodní poměry Severní Ameriky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí makroregiony světa z hlediska přírodních vlastností - určí a pojmenuje územní strukturu základních složek přírodní sféry - popíše složky a prvky přírodní sféry a principy jejich utváření - rozliší přírodní zóny a přírodní oblasti - posoudí bohatství kontinentu	Základní místopisné pojmy Typy krajín, přírodní oblasti a jejich utváření Povrch, vodstvo, klimatické poměry Přírodní bohatství

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Jádrové a periferní oblasti Severní Ameriky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí makroregiony světa z hlediska jejich kulturních a hospodářských vlastností - určí polohu a rozložení jader / periferií - vysvětlí příčiny a vývoj současného územního rozložení sociálně-ekonomického potenciálu - posoudí vliv historického vývoje společnosti na současný stav struktury a územního rozmístění obyvatelstva - charakterizuje rozložení obyvatelstva na území Severní Ameriky - zhodnotí příčiny, důsledky a změny migrací obyvatelstva v Severní Americe	Identifikace a popis jádrových a periferních oblastí, zdůvodnění jejich polohy a rozložení Hlavní dopravní osy Obyvatelstvo – rozmístění, národnostní struktura, náboženství, migrace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Příčiny imigrace</i>		

Rozdělení Severní Ameriky do regionů (USA, Kanada)

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony porovná - vymezí jednotlivé regiony - určí a zhodnotí specifické přírodní i sociálněekonomické znaky - popíše dopad problémů na přírodní sféru a na společnost - charakterizuje státy regionu	Vymezení jednotlivých celků Hospodářská charakteristika Postavení makroregionu ve světě Aktuální události daného celku Státy regionu a jejich charakteristika

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Světový obchod</i>		

Přírodní poměry Latinské Ameriky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí makroregiony světa z hlediska přírodních vlastností - určí a pojmenuje územní strukturu základních složek přírodní sféry - popíše složky a prvky přírodní sféry a principy jejich utváření - rozliší přírodní zóny a přírodní oblasti - posoudí bohatství kontinentu	Základní místopisné pojmy Typy krajín, přírodní oblasti a jejich utváření Povrch, vodstvo, klimatické poměry Přírodní bohatství

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů</i>		

Jádrové a periferní oblasti Latinské Ameriky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí makroregiony světa z hlediska jejich kulturních a hospodářských vlastností - určí polohu a rozložení jader / periferií - vysvětlí příčiny a vývoj současného územního rozložení sociálně-ekonomického potenciálu - posoudí vliv historického vývoje společnosti na současný stav struktury a územního rozmístění obyvatelstva - charakterizuje rozložení obyvatelstva na území Latinské Ameriky - zhodnotí příčiny, důsledky a změny migrací obyvatelstva v Latinské Americe	Identifikace a popis jádrových a periferních oblastí, zdůvodnění jejich polohy a rozložení Hlavní dopravní osy Obyvatelstvo – rozmístění, národnostní struktura, náboženství, migrace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Chudoba a bohatství, mezinárodní migrace</i>		

Rozdělení Latinské Ameriky do regionů (Střední Amerika, Jižní Amerika)

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony porovná - vymezení jednotlivé regiony - určí a zhodnotí specifické přírodní i sociálněekonomické znaky - popíše dopad problémů na přírodní sféru a na společnost - charakterizuje vybrané státy regionu	Vymezení jednotlivých celků Hospodářská charakteristika Postavení makroregionu ve světě Aktuální události daného celku Vybrané státy daného regionu a jejich charakteristika

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Příčiny a důsledky globálních ekologických problémů</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Světový obchod</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji</i>		

Makroregiony světa Austrálie a Oceánie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí makroregion světa z hlediska přírodních vlastností - zhodnotí jednotlivé složky a prvky přírodní sféry - popíše složky a prvky přírodní sféry a lokalizuje je na mapách - rozlíší přírodní krajiny a zdůrazní odlišnosti fauny a flóry - charakterizuje podnebí a podnebné pásy - posoudí přírodní bohatství makroregionu	Přírodní podmínky makroregionu Rozdělení Oceánie, politický a ekonomický vývoj, postavení ve světě Státy Oceánie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>přírodní a socioekonomická charakteristika Austrálie a Oceánie</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>vliv globálního oteplení na život v Oceánii, znečištění moří a oceánů</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ <i>národy a národnosti, původní obyvatelstvo</i> Multikulturalita <i>přistěhovalectví a změna v rasovém, národnostním i jazykovém složení</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>původní krajiny a jejich využití a přeměna</i>		

Rozdělení Oceánie, vývoj a postavení ve světě

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - lokalizuje na mapě jednotlivé oblasti a nejvýznamnější státy makroregionu - zhodnotí ekonomické možnosti makroregionu - zhodnotí postavení států v rámci Oceánie a světa - určí jádrové a periferní oblasti - vysvětlí historický vývoj a osídlování - charakterizuje obyvatelstvo této oblasti - zhodnotí přírodní a ekonomický potenciál a možnosti ekonomického rozvoje	Rozdělení Oceánie na menší regionální celky Vymezení pojmu „jihopacifické ekonomické centrum“ a jeho význam ve světě Jádrové a periferní oblasti Historický, politický a ekonomický vývoj

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>části Oceánie a jejich stručná charakteristika</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>ohrožení atolů a korálových útesů</i>		

Nejvýznamnější státy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uvede základní fyzicko- geografickou charakteristiku jednotlivých států • postavení států ve světě • lokalizuje základní údaje na mapách • charakterizuje Austrálii a Nový Zéland z hlediska přírodních, ekonomických • specifikuje osídlení a obyvatelstvo • zhodnotí postavení ve světě a určí jádrové a periferní oblasti • uvede další významnější státy makroregionu a jejich význam	Austrálie Nový Zéland Další státy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>přírodní a socioekonomická charakteristika států dané oblasti</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>problémy dané oblasti týkající se konkrétního státu</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ <i>obyvatelstvo a jeho původ v daném státě</i>		

Oceány a moře

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozdělí a lokalizuje na mapách jednotlivé části světového oceánu • uvede základní možnosti využití světového oceánu • uvede hlavní zdroje znečištění • zhodnotí nejdůležitější vlastnosti jednotlivých oceánů • pojmenuje a lokalizuje základní místopisné prvky • popíše hlavní zdroje a možnosti využití světového oceánu • dá do souvislosti využívání a znečišťování světového oceánu • uvede hlavní činnosti člověka při kterých dochází ke znečišťování oceánů a moří	Světový oceán – rozdělení a charakteristika Možnosti využití světového oceánu Znečištění světového oceánu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>znečištění moří a oceánů, vliv změn klimatu na pohyb proudů</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>lidská činnost (doprava, těžba surovin, průmysl) a její vliv na znečištění oceánů</i>		

5. ročník

Polární oblasti

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách základní prvky přírodního prostředí • zhodnotí přírodní a ekonomické podmínky obou oblastí • vymezí a lokalizuje Arktidu a Antarktidu • charakterizuje přírodní prostředí a přírodní zdroje • zhodnotí osídlení polárních oblastí • uvede základní údaje o průzkumu a možnostech využití Arktidy a Antarktidy • vysvětlí pojem „otevřený světadíl“		Rozdělení polárních oblastí a fyzickogeografická charakteristika Arktidy a Antarktidy Možnosti využití těchto oblastí a postavení ve světě
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Jak se lidská činnost projevuje v polárních oblastech</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- zeměpisná olympiáda - Podle celostátních pokynů. skupina D

5.6 Umění a kultura

5.6.1 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	0	0	
6. ročník				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Výtvarná výchova v RVP Z a RVP G.

Výtvarná výchova na nižším stupni gymnázia vede prostřednictvím výtvarných činností k poznání a porozumění výtvarného umění, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování výtvarného projevu. Na vyšším stupni gymnázia navazuje svým obsahem na výtvarnou výchovu v základním vzdělávání. Vede žáka k hlubšímu pochopení a k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků a schopnosti používat je k vyjádření svých vlastních myšlenek, prožitků a postojů.

Předmět integruje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Předmět se vyučuje na nižším stupni gymnázia, tj. v 1. a 2. ročníku s dotací 1 hodina a na vyšším stupni, tj. ve 3. a 4. ročníku, s dotací 2 hodiny týdně. Ve 3. a 4. ročníku si žáci volí mezi výtvarnou výchovou a hudební výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně.

Vyučování probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, vybavené sklápěcími lavicemi a audiovizuální technikou, a v keramické dílně, která je vybavena elektrickou pecí, stříkacím boxem, nádobami na keramickou hmotu.

Žáci jsou hodnoceni průběžně formou slovního hodnocení a klasifikací, která zahrnuje přístup žáka k výtvarné práci i její výsledek.

Podle možností a nabídky jsou zařazovány návštěvy výstav výtvarných děl.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k učení ukázkami obrazových materiálů a k osvojení důležitých poznatků pro pochopení významu a přínosu výtvarného umění;
- vhodnou motivací rozvíjí představivost a fantazii žáků;
- vede žáky k samostatnému přístupu při řešení výtvarných úkolů a k učení se prostřednictvím vlastní tvorby;
- vede žáky formou diskuse k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům množství způsobů zpracování úkolů a vede žáky k využití jeho individuálních schopností a nalézání originálních způsobů řešení;
- vybízí žáky formou diskuse k vyjádření soudů o kvalitě výtvarných prací.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vyjádření a obhájení svého názoru při hodnocení výsledků práce a k tomu, aby toleroval názory druhých;
- vede žáky k používání odborného jazyka jako prostředku komunikace a poznání.

Kompetence občanská

Učitel:

- vytváří příležitosti k prezentaci v prostorách školy i na veřejnosti (prezentace projektů, výstavy, web.stránky);
- vede žáky k vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, významu kulturního dědictví a k toleranci k různorodým kulturním hodnotám.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky při začlenění skupinové práce k zodpovědnosti za jejich práci ve skupině;
- podporuje v tvořivých činnostech samostatnou i týmovou práci žáků.

Kompetence pracovní

Učitel:

- podněcuje žáky při výtvarných činnostech k využívání návyků a znalostí;
- vede žáky názornými ukázkami, praktickou činností a stálou kontrolou k bezpečnému používání nástrojů, přístrojů a materiálů a dodržování daných pravidel při práci.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá odhalit žákům jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí školních nebo i celostátních soutěží;
- zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů a odborně jim pomáhá.

1. ročník

1. ročník

1 týdně, P

Plošná a prostorová tvorba

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Všestranné pozorování a vnímání viděné reality, vyjádření jejich proměn zobrazování vlastních zážitků a zkušeností, zkoumání výrazových vlastností obrazotvorných prvků: linie, barva, tvar Využití fantazijních složek při přetváření viděné reality Poznávání těla, zachycení pohybu, figurální kompozice Krajina, dynamika přírodních jevů Zkoumání výrazových možností různých výtvarných technik	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností</i>		

Hry a experimenty s materiálem a nástroji

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Sbírání tvarově a barevně zajímavých věcí a přírodnin, pozorování a manipulace s nimi Hry a experimentace s vlastnostmi materiálů Pozorování a využití vlastností stop různých nástrojů Prostorové práce z neobvyklých materiálů

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality, citlivost, tvořivost, pružnost</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i>		

Výtvarná kultura

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů		Vnímání a prožívání hudby Inspirace literaturou Vyhledávání a využívání reprodukcí, fotografií, encyklopedií Shromáždování informací o výstavách a zejména o regionálních umělcích Vývoj dějin výtvarného umění (pravěk- starověk)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>porovnávání a srovnávání vývoje výtvarného umění v zemích Evropy</i>		Dějepis 2. ročník Pravěk Starověk

2. ročník

1 týdně, P

Plošná a prostorová tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Objevování bohatství forem a podnětů okolního světa Výtvarné řešení od studijních kreseb po výtvarné objekty, deformace, stylizace, tvarová nadsázka Fantazijní tvorba s vystižením znalostí proporcí a anatomie lidské postavy Volné vyjádření krajinného motivu s uplatněním parafráze uměleckého díla Prohlubování barevného cítění, lokální a expresivní barevnost, výtvarné znaky, reklama

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj dovedností</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>zdravé a vyrovnané sebepojetí, vztahy k druhým lidem</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>schopnost vhodného výběru nástrojů a materiálů při řešení výtvarného problému</i>		

Hry a experimenty s materiály a nástroji

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - roliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Ozvláštnění věcí a jevů, vznik nové reality Instalace v přírodě, kompozice z přírodních materiálů Pozorování různých materiálů a jejich kombinace Zkoumání vlastností materiálů (trhání, vrstvení, destrukce) Spojování různých materiálů i nalezených předmětů ve výtvarný objekt

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>originalita a schopnost vidět věci jinak</i> Mezilidské vztahy <i>empatie a pohled na svět očima druhého, vzájemná podpora a pomoc</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>podpora tvořivých aktivit ve vztahu ohleduplnosti k přírodě</i>		

Výtvarná kultura

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Vytváření sbírek a jejich využití k vlastní tvorbě Lineární a barevná výstavba obrazů různých autorů Vývoj dějin od 4. století až po gotiku - tvorba a proměna vizuálně obrazných vyjádření děl výtvarného umění

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>porovnávání a srovnávání vývoje výtvarného umění v zemích Evropy</i>		Dějepis 3. ročník Středověk

3. ročník

3. ročník

0 týdně, V

Obrazové znakové systémy

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevených až po konvenční • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Vizuálně obrazné systémy z hlediska poznání a komunikace Akce využívající přesahů mezi literární, hudební a výtvarnou výchovou Analýza vlastních i uměleckých děl, hledání charakteristických prostředků, barev, tvarů, kompozice, materiálů Člověk a prostředí Osobní sebereflexe Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta Srovnávání různých rolí a různého postavení umělce v dějinách Porovnávání zdrojů umělecké tvorby, hledání společenského významu a smyslu Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační Hledání podstaty výrazovosti výtvarných prostředků k vlastní praktické činnosti a následné konfrontaci a reflexi Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku Proměny života Inspirace přírodními motivy, studie	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebezpojetí <i>rozvoj sebevyjadřování, sebepoznání, uplatňování dovedností porovnávat výsledky vlastní tvorby s tvorbou jiných</i>		

3. ročník

Znakové systémy výtvarného umění

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:	• nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl	Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku Proměnlivost obrazu v čase, proměnlivost tvaru Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci; relativita barevného vidění Zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby Tvorba a proměna vizuálně obrazných vyjádření děl výtvarného umění od nizozemského měšťanského realismu až po 19. století
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>porovnávání, hledání shod a rozdílů slohových stylů evropských zemí</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- null
- null

4. ročník

0 týdně, V

4. ročník

Obrazové znakové systémy

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci - objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření - na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání - při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření - na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu - vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	Vizuálně obrazné systémy z hlediska poznání a komunikace Plošné a plastické žánry a jejich proměny v prostoru a čase, srovnávání stavu a pozice různých vizuálně obrazných znakových systémů 20. století Srovnávání různých rolí a různého postavení umělce v dějinách, hledání společenského významu a smyslu Osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného, figurace a nefigurace Gesto, akční a gestické umění, happening, fotografie Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta Porovnávání zdrojů umělecké tvorby, hledání společenského významu a smyslu Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační Hledání podstaty výrazovosti výtvarných prostředků ve vlastní praktické činnosti a následné konfrontaci a reflexi Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku Osobní sebereflexie, osobní vzpomínky, vztahy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>rozvoj dovedností a schopností, zaujímat vlastní stanovisko a tolerovat názory jiných</i>		

4. ročník

Znakové systémy výtvarného umění

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	Umělecké směry a jejich vliv na společnost 20. století Seznámení se současnými výtvarnými tendencemi Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků Vliv reklamy, masovost projevu Moderní a tradiční architektura, design Proměnlivost obrazu v čase Zapojení těla a gest Návštěvy galerií	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>pochopení kontinuity evropského vývoje - významné osobnosti</i>		

5.6.2 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	0	0	
6. ročník				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Hudební výchova v RVP Z a RVP G.

Hudební výchova na nižším stupni gymnázia vede k rozvoji hudebnosti žáka a kultivování hudebního projevu prostřednictvím hudebních činností (vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových). Žák

může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, poslechové dovednosti při poznání hudby a orientaci v žánrových a stylových podobách. Na vyšším stupni gymnázia navazuje na hudební výchovu základní školy.

Prohlubuje znalosti a rozvíjí dovednosti

v okruzích činností:

- vokální (jednohlasý zpěv, vícehlasý zpěv, intonace);
- instrumentální (podle individuálních možností, hra na hudební nástroje, doprovody);
- hudebně pohybové;
- recepcce, reflexe (vnímání hudby, rozbor forem, hodnocení hudby).

Předmět zahrnuje tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Hudební výchova je vyučována na nižším stupni gymnázia, tj. v 1. a 2. ročníku, s dotací 1 hodina a na vyšším stupni, tj. ve 3. a 4. ročníku s dotací 2 hodiny. Ve 3. a 4. ročníku si žáci volí mezi hudební výchovou a výtvarnou výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně.

Vyučování probíhá v odborné učebně hudební výchovy, vybavené audiovizuální technikou, pianinem, kytarami, keyboardem, sopránovými zobcovými flétnami, kontrabasem, houslemi, rytmickými nástroji. Dle potřeby je k dispozici multimediální učebna s interaktivní tabulí a aula gymnázia s klavírem.

V každém klasifikačním období je žák hodnocen slovním hodnocením (za aktivitu a přístup k hudebním činnostem) a klasifikací na základě ústního a písemného zkoušení, za referát na dané téma.

Zájemci o sborové zpívání se mohou účastnit nepovinného předmětu Sborový zpěv s dotací 2 hodiny týdně. Podle možností a nabídky uměleckých agentur jsou zařazovány návštěvy koncertů, pořadů z oblasti hudební kultury, jejichž program se vztahuje k osnovám HV.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává referáty na dané téma a tak rozvíjí schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, žáci samostatně hodnotí ukázky, hudební žánry;
- výkladem seznamuje žáky s odbornými pojmy z oblasti hudby;
- postupným pronikáním do hudebního oboru vede žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro život;
- vede žáka k užívání správné hudební terminologie, k orientaci v notovém zápise.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá hudební ukázky a následně vede žáky k diskusi, při které žák poznává hudbu v různých žánrových i funkčních podobách;
- vede žáky k analýze dané hudební ukázky a k vydělování podstatných hudebních znaků;
- citlivě vede žáka k využívání svého individuálního hlasového potenciálu při zpěvu a k uplatňování zásad hlasové hygieny;
- názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáka k používání dostupných hudebních nástrojů při společných a individuálních hudebních činnostech;

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří podmínky k hudebnímu nebo hudebně pohybovému dialogu mezi žáky;
- vede žáka prostřednictvím řízené diskuse k jasnému a srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů, vytváří podmínky pro vzájemné sdělování pocitů a hudebních přestav.

Kompetence občanská

Učitel:

- vytváří možnosti pro žáka se skupinově i individuálně prezentovat před známým i neznámým publikem na soutěžích a přehlídkách organizovaných školou.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje situace, které vedou k rozvíjení sebedůvěry žáků a vědomí vlastních možností a k vzájemné účtě

a toleranci;

- v hodinách hudební výchovy vytváří prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá své pozice, pomáhá a upevňuje mezilidské vztahy.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky názornými ukázkami, praktickou činností ke správnému používání hudebních nástrojů, k návykům potřebným pro hudební činnosti.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá odhalit žákům jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí školních i mimoškolních akcí;
- učitel zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů a odborně jim pomáhá.

1. ročník

1 týdně, P

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Vokální činnosti: Upevňování základních vokálních dovedností, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena Reprodukce tónů, vlastní vokální projev a vokální projev ostatních Orientace v notovém záznamu, diatonické postupy v durových tóninách Instrumentální činnosti: Záznam hudby, notové písmo, rozsah not v houslovém klíči Durová stupnice a tónina Takt, rytmus Tvorba jednoduchých rytmických doprovodů s využitím Orffova instrumentáře Záznam hudby, notové písmo Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod znějící hudby Taktování, taneční kroky Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygiena <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i>		Fyzika 4. ročník Zvukové vlnění Ruský jazyk 1. ročník null 2. ročník null

Recepte a reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Poslechové činnosti: Hudební styly a žánry, chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti Původ hudby, pravěk, starověk Středověká hudba - hudební formy, osobnosti Baroko - hudební formy, osobnosti Klasicismus - hudební formy, osobnosti Romantismus - hudební formy, osobnosti Artifciální hudba 20. století Vývoj nonartifciální hudby na přelomu 20. století a ve 20. století v USA a v Evropě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>kořeny evropské civilizace, vývoj hudby, významní hudební skladatelé</i> Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání hudby v evropském a globálním kontextu</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>		

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vokální činnosti: Upevňování základních vokálních dovedností, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena Jednohlasy a vícehlasy zpěv Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu Instrumentální činnosti: Intervaly Durová stupnice a tónina, durový trojzvuk Rytmus, metrum, tempo Harmonizace jednoduchých písní Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií Hra a tvorba rytmických i harmonických doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů Vyjadřování hudebních i nehupebních představ Hudebně pohybové činnosti: Taktování, taneční kroky, pohybové vyjádření hudby

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygiena <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i>		Ruský jazyk 1. ročník null 2. ročník null

Recepce a reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Poslechové činnosti: Postihování hudebně výrazových prostředků Hudební dílo a její autor; Chápání funkcí hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti Slohové a stylové zařazení hudebního díla Vytváření vlastních soudů Vývoj české artifiční hudby Počátky hudebních dějin Hudební renesance - formy, osobnosti Hudební baroko - hudební formy, osobnosti Hudební klasicismus - hudební formy, osobnosti Hudební romantismus - hudební formy, osobnosti Vývoj české nonartifiční hudby od 19. století Jazz a swing v české hudbě Písně Osvobozeného divadla Trampeká píseň Divadla malých forem Big beat Směry v moderní populární hudbě 70.-90.let 20. století

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání české hudby a hudby v evropském kontextu</i> Jsme Evropané <i>česká umělecká a nonumělecká hudba, významní čeští skladatelé</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>	Český jazyk a literatura 2. ročník Počátky písemnictví v českých zemích Česká literatura od nástupu Lucemburků do 70. let 15. století Barokní literatura 5. ročník České drama 1. poloviny 20. století 6. ročník České drama a divadlo po roce 1945	Český jazyk a literatura 2. ročník Česká literatura od nástupu Lucemburků do 70. let 15. století 5. ročník České drama 1. poloviny 20. století 2. ročník Barokní literatura

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- null

3. ročník

0 týdně, V

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboary ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehupebních myšlenek a představ • reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů • orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	Vokální činnosti: Kultivace pěveckého a hlasového projevu Intonační a rytmická cvičení Orientace v notovém zápisu Sólový a sborový zpěv Zpěv umělých a lidových písní Hlasová hygiena Instrumentální činnosti: Mollová stupnice a tónina, mollový trojzvuk Základní harmonické funkce ve stupnici Kytarové značky Harmonizace jednoduchých písní Hra a tvorba jednoduchých melodických a rytmických doprovodů s využitím Orffova instrumentálu Orientace v notovém zápise instrumentálních kompozic notopis, italské hudební názvosloví Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod, taktování Tanec jako způsob komunikace Pohybové vyjádření hudby	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>vnímavostní komunikace - neverbální komunikace skrze kooperaci v hromadných pěveckých a instrumentálních činnostech</i>		

3. ročník

Recepce a reflexe

Očekávané výstupy Žák: - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ - vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku - popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje - interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit - orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla - odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích - uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání - uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	Učivo Poslechové činnosti: Hudební styly a žánry artificiální hudby, funkce hudby Charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů Zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako poselství Duchovní a světská hudba jednotlivých období Lidová hudba Hudba pravěku a starověku Evropská hudba středověku - chorál, ars antiqua, ars nova Renesance - hudební formy, osobnosti, česká hudební renesance Baroko - hudební formy, osobnosti, české hudební baroko Vývoj nonartificiální hudby Evropy a Severní Ameriky: - 2. poloviny 19. století; - 1. poloviny 20. století.
---	--

Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>relaxace - působení hudby různých období a žánrů</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>evropské kulturní kořeny a hodnoty, význační Evropané a jejich vliv na českou kulturu, významní Evropané z českého prostředí - dějiny hudby</i>	přesahy do učebních bloků: Český jazyk a literatura 2. ročník Počátky písemnictví v českých zemích Česká literatura od nástupu Lucemburků do 70. let 15. století Barokní literatura 5. ročník České drama 1. poloviny 20. století	přesahy z učebních bloků: Český jazyk a literatura 2. ročník Česká literatura od nástupu Lucemburků do 70. let 15. století 5. ročník České drama 1. poloviny 20. století 2. ročník Počátky písemnictví v českých zemích Barokní literatura
---	--	--

4. ročník

4. ročník

0 týdně, V

Produkce

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluveném projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ - reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů		Vokální činnosti: Kultivace pěveckého a hlasového projevu, hlasová hygiena Intonační a rytmická cvičení Orientace v notovém zápisu Sólový a sborový zpěv Zpěv umělých a lidových písní Instrumentální činnosti: Akordy a jejich obraty Kytarové značky Transpozice melodií Basový klíč, rozsah not v basovém klíči Bluesová dvanáctka Harmonizace písní, tvorba rytmických doprovodů Hra doprovodů na dostupné hudební nástroje Orientace v notovém zápise instrumentálních kompozic Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod, taktování Tanec jako způsob komunikace Pohybové vyjádření hudby	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>tvůrčí samostatná práce při hře na hudební nástroje, při tvorbě rytmických doprovodů</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>spolupráce při pěveckých a instrumentálních činnostech</i>			

4. ročník

Recepce a reflexe

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje • interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla • odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání • uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu		Poslechové činnosti: Hudební styly a žánry artifiční hudby Funkce hudby, charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů Zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako poselství Klasicismus - hudební formy, osobnosti, český klasicismus Romantismus - hudební formy,osobnosti, národní školy, český romantismus Impresionismus Hudba 20. století Hudební styly a žánry nonartifiční hudby Skladatel a interpret Hudba jako druh generační výpovědi Rhythm and blues Country and western Rock and roll Britský rock Folk music Underground Směry v moderní populární hudbě 70.-90.let 20. století
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>hudba v různých obdobích a různých částech světa a Evropy</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>různorodost hudby u jednotlivých národů</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií <i>rozpoznávání kvalitní a nekvalitní hudební produkce, schopnost vyvarovat se negativnímu vlivu médií v hudební sféře</i>	přesahy do učebních bloků: Český jazyk a literatura 6. ročník Česká poezie po roce 1945	přesahy z učebních bloků: Český jazyk a literatura 6. ročník Česká poezie po roce 1945

5.7 Člověk a zdraví

5.7.1 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
3	2+1	2	2+1	2

6. ročník

2

Charakteristika předmětu**A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV a RVP G, zahrnuje vzdělávací obory Tělesná výchova, Výchova ke zdraví ve své převažující části (oblast První pomoc přejímá Biologie), a průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova). Ve spojení těchto vzdělávacích oborů do jednotlivého předmětu Tělesná výchova vidíme možnost efektivněji působit na dospívající mládež ve smyslu utváření aktivního zdraví s perspektivou vytvoření základů zdravého životního stylu. Jsme přesvědčeni, že gymnázium jako výběrová škola má žáky, kteří jsou schopni vnímat problematiku člověka a jeho zdraví ve své plné šíři, a že budou aktivním prvkem výchovně vzdělávacího procesu nejen v tomto předmětu, ale také v prezentaci školy na veřejnosti.

Časová dotace TV je tříhodinová v 1., 2. a 4. ročníku a dvouhodinová ve 3., 5. a 6. ročníku.

Ve tříhodinovém programu je každá 6. hodina teoretická. V ní se budou žáci zabývat zdravotními, historickými, společenskými a dalšími tématy souvisejícími se sportem a zdravím člověka. V odpovídajících ročnících se výuky TV zúčastní všichni žáci třídy (včetně těch, kteří mají zdravotní omezení částečné i úplné). V praktických hodinách budou žáci s pohybovým omezením podle možnosti provádět nápravná cvičení nebo budou pověřeni plněním organizačních a jiných úkolů. Teoretické hodiny předmětu TV budou s ohledem na náplň hodiny vyučovány ve třídě s projekční technikou, v posilovně, v tělocvičně nebo venku.

Ve dvouhodinovém programu bude realizována TV klasickou formou fyzických cvičení.

Praktickou náplň předmětu tvoří tradiční sporty jako atletika, gymnastika, sportovní hry (košíková, odbíjená, kopaná, házená), plavání a úpoly. Vyučující vkládají do výuky podle možností materiálních, prostorových i odborných méně obvyklé nebo nové druhy sportu a pohybové činnosti. Patří k nim florbal, stolní tenis, aerobik, kondiční posilování, softbal aj. Úroveň pohybových schopností sledujeme pravidelným testováním na začátku 1. ročníku a pak na konci každého ročníku kromě posledního.

Třídy se budou dělit běžně na skupiny chlapců a dívek. Při nevyrovnaném počtu studentů je možné i spojování tříd, v nevyhnutelných případech je možné i vytvoření koedukované skupiny chlapců a dívek. Hodnocení v tomto předmětu je ve tříhodinovém programu rozšířeno na všechny zúčastněné žáky, tedy i pro zdravotně oslabené.

Součástí předmětu TV jsou dva sportovní kurzy. Lyžařský kurz je zařazen do druhého ročníku, sportovně turistický kurz do pátého ročníku.

B. Výchovné a vzdělávací strategie**Kompetence k učení**

Učitel:

- věnuje dostatečný časový prostor osvojování pohybových dovedností;
- vede studenty k hlubšímu poznání souvislostí mezi úrovní pohybového režimu člověka a kvalitou jeho zdraví;
- dokládá zveřejněnými výsledky výzkumů i praktickou pohybovou činností pozitivní dopad pravidelné sportovní a pohybové činnosti na psychické zdraví člověka, jeho pracovní výkonnost fyzickou i duševní;
- předává žákům základní soubor poznatků o způsobu poskytování pomoci při ohrožení či poškození zdraví.

Kompetence k řešení problémů

Učitel staví žáky do situací, kdy:

- volí taktiku hry proti soupeři při sportovních hrách;
- řeší strategii boje na soutěžích, do kterých byli nominováni;
- řeší otázky zapojení své třídy do sportovního života školy;
- pomáhají řešit problémové situace na sportovních kurzech;
- zauímají postoje k otázkám sportovní strategie školy a veřejně je prezentují.

Kompetence komunikativní

Učitel umožní žákům:

- uplatňovat komunikativní prostředky v čase tělovýchovného procesu (součást hry, při organizaci hodiny, volba činnosti);
- předkládáním stanovisek, návrhů, požadavků stát se spoluvůdcem sportovního života školy;
- uplatňovat komunikaci jako způsob řešení subjektivních problémů.

Kompetence sociální a personální

Učitel staví žáky do rolí, kdy:

- zaujímají postoje ke svým spolužákům jako partnerům nebo soupeřům v soutěžích;
- realizují funkce kapitánů družstev nebo jejich členů;
- plní úkol rozhodčího;
- zaujímají postoje k silným sportovním osobnostem třídy, školy nebo naopak k výkonnostně slabším kamarádům;
- hodnotí výkony svých spolužáků.

Plnění těchto rolí učitel rozebírá a hodnotí.

Kompetence občanské

Učitel sleduje:

- jak se žáci prezentují ve sportovních soutěžích jako vítězové nebo poražení;
- jaký vztah si žáci vytvářejí k tělesně oslabeným kamarádům (případně naopak);
- jak žáci podle možnosti poskytnou pomoc člověku v ohrožení nebo v nouzi.

Učitel k tomu zaujímá stanoviska, případně vede o těchto otázkách se žáky diskusi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci:

- svou pracovní činností před cvičením vytvořili bezpečné prostředí pro cvičení;
- získali návyk soustavné a systematické pohybové a sportovní činnosti, která je podmínkou růstu výkonnosti nejen sportovní, ale i pracovní.

Kompetence k podnikavosti

Učitel seznamuje žáky s možnostmi pracovního uplatnění v oblasti tělovýchovy a sportu jako:

- trenér, cvičitel, instruktor;
- učitel tělesné výchovy;
- rozhodčí;
- organizační pracovník;
- sportovní lékař, fyzioterapeut.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Práce v realizačním týmu

Projekt Olympijský šestiboj.

1. ročník

1. ročník

3 týdně, P

Test základních pohybových schopností

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti		Skok do dálky z místa Hod dvoukilogramovým míčem Sed-leh za 1 minutu Běh na 30 m letmo Obratnost Běh na 500 m (dívky), 1000 m (hoši) Shyby (jen hoši)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		Průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, odrazová cvičení Návčik nízkého startu, rozvoj běžecké rychlosti Vytvalostní běh v terénu Návčik skoku do výšky a dálky Návčik hodů kriketovým míčkem – dívky, vrhu koulí – hoši
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika I

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení		Průpravná, koordinační, estetická a rytmická cvičení Zpevňovací, protahovací a relaxační cvičení Akrobacie: kotouly vpřed, vzad, letmo, leh vnesmo; stoj na lopatkách, stoj na hlavě, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo, skoky, sestavy Rytmická gymnastika (dívky): chůze, taneční kroky, poskoky, skoky, obraty, pohyby paží, použití hudebního doprovodu Hrazda: náskok do vzporu, přešvihy únožmo, sešín, výmyk předem Kladina (jen dívky): rovnovážné polohy, chůze, obraty, náskoky, seskoky, sestava Přeskoky: roznožka přes kozu, bednu (hoši), skrčka Bradla: komíhání ve vzporu, seskok předkmihem a zákmihem Šplh na tyči i laně s přírazem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Košiková I Individuální činnosti jednotlivce (dribling, přihrávky, střelba z místa, z výskoku, střelba dvojtaktem) Herní systémy - zónová a osobní obrana Pravidla hry, signalizace rozhodčího Odbíjená I Základní odbití míče: odbití prsty obouruč, odbití obouruč spodem, spodní a vrchní podání, smeč Hra dvojic a trojic na malém poli Hra 6 na 6, nahrávač zóna 3 Kopaná Individuální činnosti jednotlivce (kopací technika, přihrávka, zpracování míče, vedení míče, autové vhazování, hlavičkování, činnost brankáře, střelba) Herní kombinace ve dvojicích, trojicích Hra málopočetných družstev Pravidla kopané a futsalu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Plavání I

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - získá pocit bezpečí ve vodním prostředí a zvládá dobře minimálně jeden plavecký způsob - umí uplatnit vodní prostředí pro efektivnější rehabilitaci poškozeného organismu	Nácvik plaveckých způsobů: kraul, prsa, znak Plavání pod vodou Skoky do vody, hry ve vodě Využití vodního prostředí pro regeneraci a relaxaci organismu, rehabilitaci poúrazových stavů	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Doplňkové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Kondiční posilování, aerobik Florbal, softbal, stolní tenis, vybíjená Házená Úpolové hry Běh na lyžích Další moderní a netradiční pohybové hry a činnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Správné držení těla

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Charakteristika správného držení těla Cvičení zaměřená na korekci odchylek od správného držení těla	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

1. ročník

Sportovní tradice starověku

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Olympijské hnutí v období starověkého Řecka
• poznává historické prameny sportovní činnosti a seznamuje se s myšlenkou olympismu		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Rizika ohrožující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, - ochrana zdraví při různých činnostech - přesun na vzdálenější sportoviště, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, - vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - úrazy při sportovní činnosti - základy 1. pomoci
• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Zdravý způsob života

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Výživa a zdraví, stravování, pitný režim, poruchu příjmu potravy Vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Duševní a tělesná hygiena - denní režim a význam pohybu pro zdraví
• dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Školní soutěže Dobrovolné soutěže určené pro všechny studenty naší školy
- Postupové soutěže Soutěže mezi školami na úrovni okrsku, okresu, kraje, republiky

2. ročník

2+1 týdně, P

2. ročník

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • sleduje své výkony v základních disciplínách a usiluje o jejich zlepšení • usiluje o zdokonalení techniky provedení jednotlivých činností • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		Rozvoj běžecké rychlosti Běžecká vytrvalost na dráze i v terénu Nácvik skoku do dálky a do výšky Nácvik hodů granátem (hoši), vrhu koulí (dívky)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika I

Gymnastika I		Očekávané výstupy	Učivo
		Žák: • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • usiluje o kultivovaný estetický pohybový projev	Průpravná, koordinační, estetická a rytmická cvičení Zpevňovací, protahovací a relaxační cvičení Akrobacie: kotouly vpřed, vzad, letmo, leh vznesmo; stoj na lopatkách, stoj na hlavě, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo, skoky, sestavy Rytmická gymnastika (dívky): chůze, taneční kroky, poskoky, skoky, obraty, pohyby paží, použití hudebního doprovodu Hrazda: náskok do vzporu, přešvihy únožmo, sešin, výmyk předem Kladina (jen dívky): rovnovážné polohy, chůze, obraty, náskoky, seskoky, sestava Přeskoky: roznožka přes kozu, bednu (hoši), skřčka Bradla: komíhání ve vzporu, seskok předkmihem a zákmihem Šplh na tyči i laně s přírazem
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		Košíková I Individuální činnosti jednotlivce (dribling, přihrávky, střelba z místa, z výskoku, střelba dvojtaktem) Herní systémy - zónová a osobní obrana Pravidla hry, signalizace rozhodčího Odbíjená I Základní odbití míče: odbití prsty obouřuč, odbití obouřuč spodem, spodní a vrchní podání, smeč Hra dvojic a trojic na malém poli Hra 6 na 6, nahrávač zóna 3 Kopaná Individuální činnosti jednotlivce (kopací technika, přihrávka, zpracování míče, vedení míče, autové vřazování, hlavičkování, činnost brankáře, střelba) Herní kombinace ve dvojicích, trojicích Hra málopočetných družstev Pravidla kopané a futsalu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. ročník

Doplňkové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Kondiční posilování, aerobik Florbal, softbal, stolní tenis, vybíjená Házená Úpolové hry Běh na lyžích Další moderní a netradiční pohybové hry a činnosti, základy orientačního běhu a orientace v terénu Přežití v přírodě	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Test základních pohybových schopností

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Skok do dálky z místa Hod dvoukilogramovým míčem Sed-leh za 1 minutu Běh na 30 m letmo Obratnost Běh na 500 m (dívky), 1000 m (hoši) Shyby (jen hoši)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní výkonnost

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uvědomuje si potřebu pravidelné sportovní činnosti pro harmonický rozvoj člověka, jeho fyzické a psychické zdraví - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Důležité zásady sportovního tréninku Složky sportovní výkonnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Olympijské hnutí novověku

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	Historie novověkých letních a zimních olympijských her Význačné osobnosti československého a českého sportu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Sport je prostředkem pro vytváření a utužování přátelství mezi národy bez rozdílu rasy a náboženství.</i>		

2. ročník

Rizika ohrožující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, - ochrana zdraví při různých činnostech - přesun na vzdálenější sportoviště, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, - vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - mimořádné události, varovný signál,způsoby varování, evakuace ve škole
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- **Lyžařský kurz** Týdenní lyžařský kurz sjezdového a běžeckého lyžování

Soutěže

- **Školní soutěže** Dobrovolné soutěže určené pro všechny studenty školy
- **Postupové soutěže** Soutěže mezi školami na úrovni okrsku, okresu, kraje, republiky

3. ročník

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • sleduje své výkony v základních disciplínách a usiluje o jejich zlepšení • usiluje o zdokonalení techniky provedení jednotlivých činností		Rozvoj běžecké rychlosti Rozvoj běžecké vytrvalosti Skok do výšky a dálky Nácvik vrhu koulí (hoši), hodu granátem (dívky)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

Gymnastika II

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • usiluje o kultivovaný estetický pohybový projev		Opakování a zdokonalování prvků z učebního bloku Gymnastika I Akrobacie: přemet stranou s rozběhem, kotoul vzad do zášvihů, přemet stranou s obratem, přemet vpřed, salto vpřed, sestavy, skoky z malé trampolíny Rytmická gymnastika (dívky): chůze, klus, skoky, obraty, doprovodné pohyby paží, použití hudebního doprovodu, cvičení s náčiním (míč, švihadlo, stuha ...) Hrazda: seskok zákmihem, podmet, toč vzad, výmyk odrazem snožmo, výmyk tahem, sestavy, komihání na vysoké hrazdě (hoši), sklopka (hoši) Kladina (dívky): poskoky, váha předklonmo, náročnější seskoky, vazby a sestavy Přeskok: skrčka a roznožka přes kozu (dívky), bednu nadél (hoši), přeskok švédské bedny z malé trampolíny Bradla (hoši): komihání v podporu a vzepření, vzepření do vzporu, ze sedu roznožného stoj na ramenou, přednožka s obratem dovnitř Kruhy: houpání ve visu s obraty, seskok v zákmihu, vis vznesmo, vis střemhlav Šplh na laně s přírazem, bez přírazu (hoši)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci • respektuje pravidla osvojených sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěž v osvojených sportech • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva	Košíková II Opakování a zdokonalování učebního bloku Košíková I Činnost útočícího hráče bez míče Střelba z výskoku po kombinaci nebo driblingu Bránění, osobní obrana na vlastní polovině, pressing Zdokonalování zónové obrany Pravidla hry a činnost rozhodčího Odbíjená II Zdokonalování činností z učebního bloku Odbíjená I Útočný úder z různé vzdálenosti od sítě Blokování Vbíhání nahrávače Pravidla hry a rozhodování Kopaná Individuální činnosti jednotlivce (kopací technika, přihrávka, zpracování míče, vedení míče, autové vřazování, hlavičkování, činnost brankáře, střelba) Herní kombinace ve dvojicích, trojicích Hra málopočetných družstev Pravidla kopané a futbalu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí <i>Výukou sportovních her, při nichž spolu soutěží jednotlivá družstva, současně učíme respektovat soupeře, vnímat soutěžení jako prostředek vedoucí k růstu sportovní výkonnosti a upevnění dobrých vztahů mezi všemi sportovci.</i>		

Doplňkové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje - osvojí si další pohybové dovednosti vedoucí k pravidelné pohybové seberealizaci	Kondiční posilování, aerobik Florbal, softbal, stolní tenis, vybíjená Házená Úpolové hry Běh na lyžích Další moderní a netradiční pohybové hry a činnosti

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Test základních pohybových schopností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, zpracuje naměřená data a vyhodnotí je - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Skok do dálky z místa Hod dvoukilogramovým míčem Sed-leh za 1 minutu Běh na 30 m letmo Obratnost Běh na 500 m (dívky), 1000 m (hoši) Shyby (jen hoši)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Školní soutěže** Dobrovolné soutěže určené pro všechny studenty školy
- **Postupové soutěže** Soutěže mezi školami na úrovni okresu, kraje, republiky

4. ročník

2+1 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení	Rozvoj běžecké rychlosti a vytrvalosti Návčik štafetového běhu Skok do výšky a dálky Návčik hodů granátem (hoši), vrhu koulí (dívky)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. ročník

Gymnastika II

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • usiluje o kultivovaný estetický pohybový projev • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení	Opakování a zdokonalování prvků z učebního bloku Gymnastika I Akrobacie: přemet stranou s rozběhem, kotoul vzad do zášvihů, přemet stranou s obratem, přemet vpřed, salto vpřed, sestavy, skoky z malé trampolíny Rytmická gymnastika (dívky): chůze, klus, skoky, obraty, doprovodné pohyby paží, použití hudebního doprovodu, cvičení s náčiním (míč, švihadlo, stuha ...) Hrazda: seskok zákmihem, podmet, toč vzad, výmyk odrazem snožmo, výmyk tahem, sestavy, komíhání na vysoké hrazdě (hoši), sklopka (hoši) Kladina (dívky): poskoky, váha předklonmo, náročnější seskoky, vazby a sestavy Přeskok: skrčka a roznožka přes kozu (dívky), bednu nadél (hoši), přeskok švédské bedny z malé trampolíny Bradla (hoši): komíhání v podporu a vzeprění, vzeprění do vzporu, ze sedu roznožného stoj na ramenou, přednožka s obratem dovnitř Kruhy: houpání ve visu s obraty, seskok v zákmihu, vis vznesmo, vis střemhlav Šplh na laně s přírazem, bez přírazu (hoši)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci • respektuje pravidla osvojených sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěž v osvojených sportech • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva	Košíková II Opakování a zdokonalování učebního bloku Košíková I Činnost útočícího hráče bez míče Střelba z výskoku po kombinaci nebo driblingu Bránění, osobní obrana na vlastní polovině, pressing Zdokonalování zónové obrany Pravidla hry a činnost rozhodčího Odbíjená II Zdokonalování činností z učebního bloku Odbíjená I Útočný úder z různé vzdálenosti od sítě Blokování Vbíhání nahrávače Pravidla hry a rozhodování Kopaná Individuální činnosti jednotlivce (kopací technika, přihrávka, zpracování míče, vedení míče, autové vřazování, hlavičkování, činnost brankáře, střelba) Herní kombinace ve dvojicích, trojicích Hra málopočetných družstev Pravidla kopané a futsalu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Plavání II

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • osvojuje si další plavecké dovednosti v netradičním prostředí • rozvíjí plaveckou vytrvalost • umí uplatnit vodní prostředí pro efektivnější rehabilitaci poškozeného organismu		Zdokonalování plaveckých způsobů kraul, prsa, znak Nácvik plaveckých obrátek Rozvoj plavecké vytrvalosti Plavání pod vodou, skoky do vody, záchrana tonoucího, hry ve vodě Využití vodního prostředí pro regeneraci a relaxaci organismu, rehabilitaci poúrazových stavů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. ročník

Doplňkové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • osvojí si další pohybové dovednosti vedoucí k pravidelné pohybové seberealizaci	Kondiční posilování, aerobik Florbal, softbal, stolní tenis, vybíjená Házená Úpolové hry Běh na lyžích Další moderní a netradiční pohybové hry a činnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Test základních pohybových schopností

Očekávané výstupy			Učivo
Žák: • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, zpracuje naměřená data a vyhodnotí je			Skok do dálky z místa Hod dvoukilogramovým míčem Sed-leh za 1 minutu Běh na 30 m letmo Obratnost Běh na 500 m (dívky), 1000 m (hoši) Shyby (jen hoši)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Význam pohybové činnosti pro zdraví člověka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu		Ohrožení zdraví při sportovní činnosti (sportovní výbava, rozcvičení, cvičební prostředí, sportovní trénink, doping) Nejčastější civilizační choroby Zdravý životní styl
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Žáci na základě vlastních zkušeností z tělesných cvičení a poznatků získaných v hodinách TVZ mohou korigovat své dosavadní životní stereotypy a hledat cestu k vyšší kvalitě života prostřednictvím lepší fyzické zdatnosti, psychické odolnosti a osobní vyrovnanosti.</i> Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		

4. ročník

Důležité pojmy a témata z teorie tělesné kultury

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti - orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách - rozumí základním pojmům z oblasti teorie tělesné kultury - dokáže rozlišit mezi opodstatněným tvrzením a manipulací, se kterou se může setkat v médiích i v běžné komunikaci		Sport (rekreační, výkonnostní, vrcholový) a tělesná výchova Sport mužů a žen Média a sport Jednání fair play
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Morálka všedního dne MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií		

Transport zraněného

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách - osvojí si dovednosti nutné k transportu zraněného v nejběžnějších situacích		Způsoby transportu zraněného dle situace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Formy a stupně individuálního a kolektivního násilí

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků - zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování - rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení - rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události - uvědomuje si důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících se sexuálně motivovanou kriminalitou a skrytými formami individuálního násilí - uvědomuje si možnost mimořádných situací, nutnost být na ně připraven a zapojit se do likvidace jejich následků		Šikana Sexuální zneužívání Terorismus a válečná ohrožení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Školní soutěže** Dobrovolné soutěže určené pro všechny studenty školy
- Postupové soutěže** Soutěže mezi školami na úrovni okresu, kraje, republiky

5. ročník

5. ročník

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení		Rozvoj běžecké rychlosti a vytrvalosti Skok do výšky a dálky Nácvik překážkového běhu Vrh koulí (hoši), hod granátem (dívky)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika II

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • usiluje o kultivovaný estetický pohybový projev		Opakování a zdokonalování prvků z učebního bloku Gymnastika I Akrobacie: přemet stranou s rozběhem, kotoul vzad do zášvihu, přemet stranou s obratem, přemet vpřed, salto vpřed, sestavy, skoky z malé trampolíny Rytmičká gymnastika (dívky): chůze, klus, skoky, obraty, doprovodné pohyby paží, použití hudebního doprovodu, cvičení s náčiním (míč, švihadlo, stuha ...) Hrazda: seskok zákmihem, podmet, toč vzad, výmyk odrazem snožmo, výmyk tahem, sestavy, komíhání na vysoké hrazdě (hoši), sklopka (hoši) Kladina (dívky): poskoky, váha předklonmo, náročnější seskoky, vazby a sestavy Přeskok: skrčka a roznožka přes kozu (dívky), bednu nadél (hoši), přeskok švédské bedny z malé trampolíny Bradla (hoši): komíhání v podporu a vzeptění, vzeptění do vzporu, ze sedu roznožného stoj na ramenou, přednožka s obratem dovnitř Kruhy: houpání ve visu s obraty, seskok v zákmihu, vis vnesmo, vis střemhlav Šplh na laně s přírazem, bez přírazu (hoši)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci • respektuje pravidla osvojených sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěž v osvojených sportech • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva		Košíková II Opakování a zdokonalování učebního bloku Košíková I Činnost útočícího hráče bez míče Střelba z výskoku po kombinaci nebo driblingu Bránění, osobní obrana na vlastní polovině, pressing Zdokonalování zónové obrany Pravidla hry a činnost rozhodčího Odbíjená II Zdokonalování činností z učebního bloku Odbíjená I Útočný úder z různé vzdálenosti od sítě Blokování Vbíhání nahrávače Pravidla hry a rozhodování Kopaná Individuální činnosti jednotlivce (kopací technika, přihrávka, zpracování míče, vedení míče, autové vřazování, hlavičkování, činnost brankáře, střelba) Herní kombinace ve dvojicích, trojicích Hra málopočetných družstev Pravidla kopané a futsalu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Doplňkové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:	• volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • osvojí si další pohybové dovednosti vedoucí k pravidelné pohybové seberealizaci	Kondiční posilování, aerobik Florbal, softbal, stolní tenis, vybíjená Házená Úpolové hry Běh na lyžích Další moderní a netradiční pohybové hry a činnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Test základních pohybových schopností člověka

Očekávané výstupy			Učivo		
Žák: • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, zpracuje naměřená data a vyhodnotí je			Skok do dálky z místa Hod dvoukilogramovým míčem Sed-leh za 1 minutu Běh na 30 m letmo Obratnost Běh na 500 m (dívky), 1000 m (hoši) Shyby (jen hoši)		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:	

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- **Sportovně turistický kurz** Týdenní pobyt v přírodě s turistickou a sportovní náplní

Pomůcky

- **Školní soutěže** Dobrovolné soutěže určené pro všechny studenty školy

5. ročník

Soutěže

- **Postupové soutěže** Soutěže mezi školami na úrovni okresu, kraje, republiky

6. ročník

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně		Kontrola běžecké rychlosti – běh na 100 m Nácvik trojskoku
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika II

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití - usiluje o kultivovaný estetický pohybový projev		Opakování a zdokonalování prvků z učebního bloku Gymnastika I Akrobacie: přemet stranou s rozběhem, kotoul vzad do zášvihů, přemet stranou s obratem, přemet vpřed, salto vpřed, sestavy, skoky z malé trampolíny Rytmičká gymnastika (dívky): chůze, klus, skoky, obraty, doprovodné pohyby paží, použití hudebního doprovodu, cvičení s náčiním (míč, švihadlo, stuha ...) Hrazda: seskok zákmihem, podmet, toč vzad, výmyk odrazem snožmo, výmyk tahem, sestavy, komihání na vysoké hrazdě (hoši), sklopka (hoši) Kladina (dívky): poskoky, váha předklonmo, náročnější seskoky, vazby a sestavy Přeskok: skrčka a roznožka přes kozu (dívky), bednu nadél (hoši), přeskok švédské bedny z malé trampolíny Bradla (hoši): komihání v podporu a vzepření, vzepření do vzporu, ze sedu roznožného stoj na ramenou, přednožka s obratem dovnitř Kruhy: houpání ve visu s obraty, seskok v zákmihu, vis vnesmo, vis střemhlav Šplh na laně s přírazem, bez přírazu (hoši)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci • respektuje pravidla osvojených sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěž v osvojených sportech • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva		Košíková II Opakování a zdokonalování učebního bloku Košíková I Činnost útočícího hráče bez míče Střelba z výskoku po kombinaci nebo driblingu Bránění, osobní obrana na vlastní polovině, pressing Zdokonalování zónové obrany Pravidla hry a činnost rozhodčího Odbíjená II Zdokonalování činností z učebního bloku Odbíjená I Útočný úder z různé vzdálenosti od sítě Blokování Vbíhání nahrávače Pravidla hry a rozhodování Kopaná Individuální činnosti jednotlivce (kopací technika, přihrávka, zpracování míče, vedení míče, autové vhazování, hlavičkování, činnost brankáře, střelba) Herní kombinace ve dvojicích, trojicích Hra málopočetných družstev Pravidla kopané a futsalu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Doplňkové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • osvojí si další pohybové dovednosti vedoucí k pravidelné pohybové seberealizaci		Kondiční posilování, aerobik Florbal, softbal, stolní tenis, vybíjená Házená Úpolové hry Běh na lyžích Další moderní a netradiční pohybové hry a činnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Školní soutěže Dobrovolné soutěže určené pro všechny studenty školy
- Postupové soutěže Soutěže mezi školami na úrovni okresu, kraje, republiky

5.8 Volitelné vzdělávací aktivity

5.8.1 Seminář ze zeměpisu

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

0+2

6. ročník

2

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Samostatný vyučovací předmět Seminář ze zeměpisu vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacích oborů Geografie a Geologie v RVP G. Integruje také tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Seminář se realizuje rovněž v koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Biologie, Dějepis, Základy společenských věd). Tento komplexní přístup naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

V poznatkové oblasti si žáci rozšiřují vědomosti o tématech probraných v hodinách zeměpisu (Země jako vesmírné těleso, znázornění povrchu Země, přírodní, společenské, hospodářské, politické a kulturní poměry své vlasti, kraje, regionu, světadílů i oceánů. Důraz je kladen na znalost regionu, ve kterém žijí, ČR a Evropy z hlediska turistického ruchu. Nezapomíná se na současné globální problémy lidstva, především ohniska napětí ve světě.

V činnostní oblasti žáci upevňují dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály. Samostatně vyhledávají a třídí informace z různých zdrojů, obhajují výsledky své práce.

Žáci jsou vedeni k samostatné práci a k odpovědnosti za výsledek své práce. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah k přírodnímu i společenskému prostředí.

Vyučovací předmět disponuje touto časovou dotací :

5.ročník 2 hodiny týdně

6.ročník 2 hodiny týdně

Organizace výuky :

Ve vyučovacím předmětu se používají zejména tyto formy výuky: práce s informačními materiály (internet, knihy, učebnice, atlasy, turistický průvodce,...), terénní výuka, výkladové hodiny propojené debatami, práce s interaktivní tabulí, hodiny s problémově pojatou výukou, školní projekty, seminární práce.

Využívá v rámci možností polo odbornou učebnu zeměpisu s odpovídajícím materiálním vybavením. Nemalý počet hodin při přípravě seminárních prací probíhá v odborné počítačové učebně. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě exkurzí v rámci regionu.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Realizace vyučovacího předmětu Seminář ze zeměpisu ve školní praxi nabízí uplatnění tradičních i méně tradičních metod, forem a postupů ve výuce. Frontální výuka nepřevažuje, ale při její aplikaci se používají nejen tradiční zeměpisné pomůcky (glóbus, buzola, nástěnné mapy, atlasy, videosnímky), ale i počítačová technika a interaktivní tabule. Uplatňuje se také výuka ve dvojicích či skupinové práce, mezi další formy patří ekologická konference, školní zeměpisné projekty, problémové pojetí výuky, nebo také hry a soutěže. Potřebná data a další geografické informace vyhledávají žáci v tisku, na internetu, v encyklopediích a dalších zdrojích. Jejich následné vyhodnocování a zpracování vede žáky k propojování získaných vědomostí, hledání možných řešení a k vyjádření vlastního stanoviska žáka. Využívání moderních technologií, zvláště interaktivní tabule, napomáhá k upevnění a systematizaci vědomostí. Žáci jsou vedeni k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů.

Přínos semináře k utváření klíčových kompetencí

Výuka má velký význam nejen pro vzdělávání jednotlivců, ale také v rámci environmentální, ekologické, globální a kulturní výchovy občanů. Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty osvojované v hodinách zeměpisného semináře tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení**Učitel:**

- zadává žákům seminární práce, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích – na internetu, v televizi, v odborných encyklopediích a časopisech (texty, obrázky, grafy, tabulky, mapy, statistiky);
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi společenským a přírodním prostředím;
- pokládá žákům otázky vztahující se ke způsobům a příčinám různých přírodních procesů;
- kontroluje výsledky samostatné práce a požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulovali patřičné závěry.

Kompetence k řešení problémů**Učitel:**

- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností platformu nebo hypotézu k problému či k úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, kladou otázky a objevují problémy s tím související;
- usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společné závěry;
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení problémů.

Kompetence komunikativní**Učitel:**

- vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problému či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci uvádějí skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, formulují vlastní rozhodnutí, využívají dostupné informační a komunikační prostředky;
- konzultuje názory svých žáků, vede je k vhodné argumentaci;
- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích.

Kompetence sociální a personální**Učitel:**

- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svou roli a ztotožňují se s ní, spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají a usměrňují názory druhých, diskutují o nich;
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců.

Kompetence občanské**Učitel:**

- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřující demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznají tradice, zvyky a kultury v jednotlivých světadílech a oblastech.

Kompetence k podnikavosti**Učitel:**

- podporuje u žáků aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost;
- pomáhá žákům získat informace o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření v rámci oboru;
- podporuje žáky ke stanovení cílů, hodnocení dosažených výsledků, dokončení zahájené činnosti a motivuje žáky k dosahování úspěchu.

5. ročník

5. ročník

0+2 týdně, V

Regionální politika a regionální rozvoj, euroregiony

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - vymezí místní region na mapě podle zvolených kritérií - zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům - objasní historické základy regionu Těšínské Slezsko - určí a procesy, které mají celostátní dopad / význam - pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy v rámci regionu - určí specifické přírodní a sociálně-ekonomické znaky regionu - zhodnotí příčiny a důsledky specifických předností a problémů regionu - popíše problémy a jejich dopad na přírodu a společnost - zajímá se o aktuální dění v regionu a pojmenuje změny, ke kterým dochází - uveče příklady významných projektů uskutečněných v rámci regionu		Euroregiony v EU a jejich význam, euroregiony na území ČR Euroregion Těšínské Slezsko – lokalizace, místopisné pojmy, jeho přírodní, kulturní, historická, národnostní a hospodářská specifika, silné a slabé stránky, problémy, příklady projektů a mezinárodní spolupráce v rámci regionu Místní region – možnosti rozvoje, strategické a územní plánování	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Česká republika v EU</i> Jsme Evropané <i>úloha EU při rozvoji příhraničních oblastí</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>národnostní složení obyvatel regionu, jeho vývoj ve 20. století</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>stav ovzduší, vody a lesů v regionu a srovnání s ostatními částmi ČR, chráněné oblasti v regionu</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>průmyslová činnost v regionu a její dopady na životní prostředí</i>			

5. ročník

Česká republika

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální a státní dimenzi - popíše a pojmenuje územní strukturu přírodní sféry v ČR - vysvětlí principy utváření složek přírodní sféry na území ČR - popíše územní a politický vývoj ČR - popíše strukturu sociálně geografické sféry ČR a její regionální členění - na konkrétních příkladech aplikuje znalosti obecných zákonotností sociální sféry - vysvětlí příčiny a vývoj současného územního rozložení sociálně-ekonomického potenciálu ČR - pojmenuje problémy a vysvětlí jejich příčiny - zhodnotí jednotlivé kraje z hlediska potenciálu a využití v rámci cestovního ruchu - zhodnotí výhody a nevýhody cestovního ruchu pro společnost / přírodu		Přírodní poměry ČR – opakování, rozšíření učiva Socioekonomické poměry ČR – opakování, rozšíření učiva Kraje ČR z hlediska turistického ruchu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>kraje ČR a stupeň narušení krajiny, chráněná území v ČR</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>postavení ČR v Evropě, turistický ruch v ČR a turisté v ČR</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>přistěhovalectví v ČR</i>			

Evropa

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - zhodnotí přírodní a kulturní vlastnosti regionů - sebere a vytyčíd informace / materiál k danému státu nebo regionu - připraví trasu zájezdu, vybere zajímavá místa - provede finanční propočty z hlediska nákladů na dopravu, ubytování, stravování a vstupné - zhodnotí možnosti (potenciál daného státu nebo regionu) - prezentuje svou práci		Evropské země a jejich turistický potenciál Vypracování seminární práce na téma: Zájezd do .../ Dovolená v	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>turisticky atraktivní místa v Evropě, zajímavé destinace</i> Objevujeme Evropu a svět <i>výběr regionu v Evropě a jeho charakteristika z hlediska turistického ruchu</i>			

5. ročník

Kartografie, geografické informace a zdroje dat

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje • používá s porozuměním základní pojmy v oblasti kartografie a GIS • reprodukuje historický vývoj mapování a map našeho území • popíše kartografické vyjadřovací metody • vyjádří principy kartografické projekce azimutální, kuželové a válcové • interpretuje informace z různých druhů map a plánů • získává data z různých médií a využívá je k sestavování vlastních map, grafů a diagramů • vyvodí geografické poznatky na základě porovnání různých map téhož území, ale různého tematického obsahu • vytváří mapy a grafy zobrazující geografické aspekty světových událostí • popíše funkci, tvorbu a využití geografických informačních systémů (GIS) • popíše principy realizace a využití pozemního a leteckého snímkování (fotogrammetrie, stereofotogrammetrie) a DPZ • vyčte informace z leteckých a družicových snímků • přečte a interpretuje informace o území pomocí GIS • popíše software potřebný pro GIS		Geografická kartografie a topografie Geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

2 týdne, V

Fyzická geografie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá s porozuměním přiměřeně náročné pojmy - popíše základní skutečnosti, události, jevy, procesy, struktury, zákonitosti probíhající - vzájemně porovná jevy, procesy, objekty a systémy FGS - aplikuje geografické znalosti na neznámé situace - vyhodnotí a vyvodí závěry z údajů v tabulkách a grafech - popíše charakter i působení jevů a procesů v obecné rovině a dovede aplikovat - vysvětlí geografické jevy a procesy pomocí známých zákonitostí - vybírání z nadbytku informací podstatné - převádí informace z jedné formy do druhé (tabulky, text, grafy) - pracuje s mapou - vyhodnotí a vyvodí závěry z různých zdrojů	Země jako vesmírné těleso Litosféra Geomorfologie Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>globální oteplování, klimatické změny a jejich příčiny a důsledky</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>krajiny světa a jejich změna</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>vliv průmyslu, zemědělství, dopravy a dalších lidských činností na životní prostředí</i> Člověk a životní prostředí <i>ochrana životního prostředí, národní parky světa</i>	Fyzika 5. ročník Astrofyzika	

Socioekonomická geografie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - použije s porozuměním přiměřeně náročné pojmy (demografické, hospodářské, kulturní, politické, sídelní) - popíše a zhodnotí základní zákonitosti a trendy vývoje územního rozložení obyvatelstva a hospodářství - shrne význam přírodních, kulturních, ekonomických, sociálních a politických - zhodnotí příčiny, důsledky a směry migrací obyvatelstva mezi regiony - posoudí vliv tradic a modernizace společnosti na vývoj populace v různých částech - popíše jazykové, náboženské a kulturní rozdělení světa - rozlíší fáze, vysvětlí příčiny a souvislosti demografické revoluce - zdůvodní příčiny a důsledky nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi - aplikuje obecné územní zákonitosti kvantitativního a kvalitativního rozložení obyvatelstva - určí lokalizační faktory ekonomických aktivit hospodářství - zhodnotí příčiny a souvislosti územního rozložení jednotlivých sektorů hospodářství - uplatní způsoby dělení světa podle hospodářských, sociálních, kulturních a politických - posoudí geografickou polohu, funkce, strukturu a význam sídla v systému osídlení - zhodnotí pozitivní a negativní znaky jádrových a periferních oblastí	Demografie Kulturní a politické prostředí Sídla a osídlení Hospodářství Jádra a periferie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy <i>světové hospodářské a politické organizace, integrace v Evropě i na dalších kontinentech</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>ohniska napětí, problém hladu, válečné konflikty, občanské války</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>možnosti pomoci nejchudším státům</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>rasy, národy, jazyky a náboženství světa</i>	Společenskovědní seminář 5. ročník Globalizace Mezinárodní integrace	

6. ročník

Makroregiony světa

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - používá s porozuměním přiměřeně náročné pojmy - zhodnotí pozitivní a negativní znaky jadrových a periferních oblastí - zhodnotí přírodní a socioekonomické podmínky makroregionu - zhodnotí z různých hledisek význam makroregionu ve světě - pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy dané oblasti - na příkladech specifikuje charakteristické přednosti a problémy makroregionu - určí podstatné vztahy makroregionu v globálním systému přírodní a sociální sféry - určí podstatné vztahy makroregionu v globálním systému přírodní a sociální sféry - aplikuje znalosti přírodních podmínek při charakterizování přírodních celků - na konkrétních příkladech uplatní znalosti obecných zákonitostí přírodní sféry - posoudí přírodní bohatství makroregionu - identifikuje jádra a periferie - na konkrétních příkladech vymezí regionální rozdíly v sektorové a odvětvové struktuře - určí jevy a procesy, které mají globální význam - vymezí a charakterizuje podle různých (přírodních, socioekonomických) hledisek menší oblasti	Evropa Rusko Jihozápadní Asie Střední Asie a Zakavkazsko Jižní Asie Jihovýchodní Asie Východní Asie Afrika Severní Amerika Latinská Amerika Austrálie a Oceánie	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>přírodní a socioekonomická charakteristika jednotlivých makroregionů a států</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>jak se konkrétní globální problémy projevují v konkrétním makroregionu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>na příkladech konkrétních oblastí světa ukázat potřebu pomoci, způsoby a možnosti této pomoci</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>na konkrétních příkladech oblastí rozkrýt příčiny a následky problémů, jejichž základem jsou rozdíly mezi rasami, národy a náboženstvími</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>v konkrétní oblasti příklady určité lidské činnosti a její dopad na krajinu a kvalitu života</i>		

5.8.2 Seminář z českého jazyka a literatury

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

0+2

6. ročník

2

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity v RVP G.

Cílem předmětu je uspokojovat zájem žáků o hlubší poznání českého jazyka a literatury, prohlubovat znalosti získané v hodinách Českého jazyka a literatury, vést žáky k systematickému studiu odborných textů.

Seminář je určen především těm žákům, kteří mají zájem o český jazyk, literaturu a kulturu obecně, chtějí v tomto oboru získat hlubší teoretické znalosti a zvýšit jazykovou kulturu svých projevů. Tematické plány jednotlivých vyučujících tohoto předmětu jsou každoročně přizpůsobovány zájmům a požadavkům žáků v jednotlivých skupinách.

Předmět vybírá z těchto tematických okruhů:

- analýza struktury literárního díla;
- vztah literatury k ostatním druhům umění;
- základní výrazové formy umělecké literatury;
- literární žánry a jejich charakteristické znaky;
- současný kulturní život;
- jazyková norma a kodifikace;
- připravené nebo nepřipravené ústní projevy žáků na aktuální témata;
- domácí nebo školní písemné projevy žáků.

Výuka vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka a literatury probíhá ve třídách a v odborné učebně. Učivo je rozděleno do dvou ročníků, a to předmaturitního a maturitního.

Nejčastější formou je vyučovací hodina, výjimečně je zastoupena např. beseda. V semináři se vedle práce s textem výrazně uplatňují aktivizační metody, jako např. řízený dialog, diskuse, problémové vyučování, didaktická hra, kritické čtení, metoda podvojného deníku. Dle možností je využívána také audiovizuální technika.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

5. ročník 2 hodiny

6. ročník 2 hodiny

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- klade důraz na práci s textem. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacemi;
- učí žáky doložit porozumění textu např. vysvětlováním hlavních myšlenek vlastními slovy;
- prací s učebnicemi, vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
- učí žáky zpracovávat získané informace, např. formou poznámek, výtahu nebo osnovy odborného textu;
- vede žáky k tomu, aby vědomosti i dovednosti získané v hodinách doplňovali a prohlubovali zpracováváním referátů a seminářních prací;
- učí žáky vhodně prezentovat výsledky své práce.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života;

- využívá poznatků z vlastní četby žáků;
- volí vhodné modelové situace k řešení problémů jako témata mluvních cvičení, debat, diskusí, úvah apod.;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- vhodně využívá práci s chybou, na jejímž základě učí žáky hledat jiné postupy a poučení.;
- vede žáky k pochopení souvislostí v rámci oboru (propojuje učivo jazykové, slohové, literární) i mezi předměty (Dějepis, Základy společenských věd, Estetická výchova aj.);
- zadává úlohy, které vedou k zobecňování (schopnost provést syntézu);
- vede a motivuje žáky k účasti v soutěžích a olympiádách. Vybrané úlohy začleňuje i do výuky.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- vede žáky k uplatňování poznatků o procesu komunikace v praxi, na příkladech demonstruje pravidla úspěšné komunikace, analyzuje jednotlivé složky komunikačního procesu (mluvčí, adresát, obsah a forma sdělení, způsob komunikace, okolnosti, za nichž komunikace probíhá);
- motivuje studenty poukázáním na možnosti praktického využití komunikativních dovedností v dalším studiu i v osobním, profesním a občanském životě;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace;
- v diskusích učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat. Rovněž řízení diskuse ve skupině svěřuje dle možností žákům;
- mluvený projev žáků zdokonaluje prostřednictvím mluvních cvičení, prezentací referátů aj.;
- důsledně dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování ve všech psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k uplatňování zásad hlasové hygieny.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za svoji práci i práci ostatních, k hodnocení vlastní práce i přijímání kritiky;
- společně s žáky formuluje pravidla chování při jednotlivých formách výuky i mimo ni a důsledně dbá na jejich dodržování;
- učí žáky vyjádřit odmítavý postoj k negativním jevům (např. šikana);
- učí žáky posoudit reálně své schopnosti a odhadnout důsledky svého jednání.

Kompetence občanské

UČITEL:

- na příkladech (z dějin, umělecké literatury aj.) vysvětluje nutnost jednat nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství;
- analýzou chování postav z uměleckých textů potlačuje u žáků lhostejný přístup k životu v okolí, příp. dění ve společnosti. Motivuje tak žáky k poskytnutí pomoci ostatním;
- pomáhá žákům navazovat kontakty s veřejností, např. při projektech, výstavách, besedách, kulturních vystoupeních, exkurzích, prezentacích apod.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, které jsou podmínkou pro praktické uplatnění;
- informuje žáky o možnostech dalšího studia českého jazyka a literatury na vysokých školách a o profesích, založených na uplatnění poznatků a dovedností z tohoto vyučovacího předmětu;
- poukazuje na reálné situace v osobním i profesním životě, v nichž žáci využijí poznatky a dovednosti získané při výuce tohoto předmětu.

5. ročník

5. ročník

0+2 týdně, V

Slovníky a slovníkové příručky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - správně aplikuje pravidla českého pravopisu - orientuje se v kodifikačních příručkách českého jazyka - analyzuje význam a původ různých typů pojmenování		Práce s různými typy slovníků Analýza heslových statí Lingvistická terminologie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Pravopis

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: správně aplikuje pravidla českého pravopisu		Cvičení zaměřená na problémové jevy českého pravopisu (velká písmena, předpona s – z, mně – mě apod.) Procvičování interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Literární teorie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - orientuje se v základních pojmech literární teorie - analyzuje strukturu literárního díla - porovná umělecký a neumělecký text		Hledání témat, motivů v textu, charakteristika postav Kompozice uměleckých textů Jazyková vrstva literárního díla, obrazná pojmenování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kniha a její filmové nebo divadelní zpracování

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - porovná literární dílo s jeho dramatisací či filmovou podobou - jmenuje divadla malých forem a jejich protagonisty		Porovnání předlohy (dramatického textu) s dramatisací Slavné romány ve filmu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Literatura čtením a interpretací

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • analyzuje umělecký text • porovná umělecký a neumělecký text		Práce s textem (výběr ukázek dle zájmu žáků či pedagoga) Pokus o interpretaci díla utajeného autora, autorský styl Debata nad ukázkami vybraných literárních směrů a skupin
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Nejnovější česká literatura

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • prokáže základní přehled o vývoji nejnovější české literatury		Literární ceny udělované v současnosti a jejich nositelé (Magnesia Litera, Cena J. Orteny, Kniha roku apod.) Nejvýraznější tendence české prózy po roce 1989 Vybraní autoři nejnovější české literatury (dle zájmu žáků či výběru pedagoga)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Mluvený projev

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • v mluveném projevu uplatňuje zásady jazykové kultury		Analýza ukázek mluveného projevu Příprava mluveného projevu žáků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Český a světový film

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • charakterizuje tvorbu vybraných českých a světových filmových režisérů		Profily slavných našich i světových režisérů Filmy oceněné Oscarem Zfilmovaná díla oblíbeného spisovatele
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Účast na akci městské knihovny Dle nabídky - beseda se spisovatelem, autorská dílna apod.

6. ročník

6. ročník

2 týdně, V

Literární teorie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Základní pojmy
- odhalí estetický účinek textu - podrobí umělecký text detailnější analýze		Opakování struktury literárního díla
		Analýza struktury konkrétních textů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Rčení

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Rčení a úsloví vycházející z antických mýtů a dějin
objasní původ některých rčení, rozumí jejich významu		Rčení a úsloví vycházející z bible
		Česká lidová rčení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly z dějin starší české literatury

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Kristiánova legenda
charakterizuje nejvýznamnější díla starší české literatury		Alexandreida
		Dalimilova kronika
		Bedřich Bridel
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly z dějin starší světové literatury

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Slavní spisovatelé období renesance (dle výběru pedagoga)
orientuje se v dílech starší světové literatury		W. Shakespeare - záhady, sonety, srovnání překladů apod.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly z dějin literatury 19. století

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Srovnání romantismu s realismem
- charakterizuje stěžejní umělecké směry 19. století - aplikuje poznatky z literární historie a teorie při analýze vybraných děl literatury 19. století		A. S. Puškin
		A. E. Poe
		Slavná díla české literatury 19. století (dle výběru pedagoga)
		Moderní básnické směry v ukázkách
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Avantgarda

Očekávané výstupy Žák: vnímá estetický účinek avantgardního textu		Učivo G. Apollinaire: Pásmo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly z dějin literatury 20. století

Očekávané výstupy Žák: analyzuje významná literární díla z dějin 20. století		Učivo Analýza ukázek z české poezie první poloviny 20. století Srovnání autorského stylu významných českých meziválečných prozaiků F. Kafka - povídky, korespondence aj. Posmodernismus Můj oblíbený autor světové literatury 20. století (dle výběru žáků) Divadla malých forem a jejich tvůrci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Nejnovější česká a světová literatura

Očekávané výstupy Žák: zná některá díla nejnovější české a světové literatury		Učivo Výběr autorů dle pedagoga a zájmu žáků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Pravopis, všestranné jazykové rozbor

Očekávané výstupy Žák: - ovládá bez užití pravopisných příruček základní pravopisná pravidla, identifikuje pravopisnou chybu, náležitě ji opraví - k ověření složitějších jevů používá pravopisné příručky a slovníky - aplikuje poznatky z výuky českého jazyka a literatury k všestranným jazykovým rozborům		Učivo Procvičování problémových jevů českého pravopisu Všestranné jazykové rozbor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly o slohu a komunikaci

Očekávané výstupy Žák: - používá funkční jazykové prostředky v psaném i mluveném projevu - vnímá rozdíl mezi uměleckým a neuměleckým textem - podrobí neumělecký text analýze: určí funkční styl, slohový postup, charakterizuje jazykové prostředky		Učivo Příprava a analýza psaných i mluvených jazykových projevů Analýza neuměleckého textu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

6. ročník

- **Účast na akci městské knihovny** Dle nabídky - beseda se spisovatelem, autorská dílna apod.

5.8.3 Seminář z anglického jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník				
2				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z anglického jazyka vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Obsahem předmětu je prohloubení komunikačních dovedností, zvláště v oblasti ústního projevu. Profilová úroveň odpovídá charakteristice Cizího jazyka v RVP G. Vstupní úroveň je B1, cílová úroveň je B2. (Označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.)

Časová dotace je rozvržena následovně:

5. ročník: 2 hodiny

6. ročník: 2 hodiny

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách. Žáci jsou rozděleni do skupin. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností se zaměřením na rozvoj slovní zásoby, plynulost a srozumitelnost ústního projevu a aktivní ústní interakci s partnerem ve vztahu ke konkrétnímu, abstraktnímu, známému i méně známým tématům, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě.

Učitelé pracují s aktuální doporučenou učebnicí, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka předmětu je realizována též během školou organizovaných studijně poznávacích jazykových zájezdů do Velké Británie, kde si mohou vyzkoušet přímo v praxi užívání anglického jazyka v každodenních situacích.

V Semináři z anglického jazyka jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Výchova demokratického občana.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- navozováním reálných situací a modelovými příklady motivujeme žáky ke komunikaci v jazyce anglickém, k zájmu o kulturu a tradice nejen anglicky mluvících zemí, ale i zemí Evropské unie;
- používáme aktivní metody výuky - řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu atd., aby žáci byli schopni gramaticky správně komunikovat v běžných každodenních situacích za použití bohaté slovní zásoby, rozumět autentickému mluvenému projevu a plynule reagovat na úrovni B2;
- součástí hodin i domácí přípravy je samostatná analýza textu a práce se slovníkem v knižní i elektronické podobě a s různými referenčními příručkami;
- podněcujeme žáky k používání různých médií /Internet, multimediální jazykový software, encyklopedie, časopisy, videonahrávky/, k vyhledávání informací nezbytných jak pro obohacení slovní zásoby a nácvik

poslechů různých

- typů angličtiny, tak pro vypracování projektů;
- nabádáme žáky k čerpání informací z více různých zdrojů, aby si ověřili jejich správnost;
- vedeme žáky k sebeevaluaci na základě modelových situací.

Kompetence k řešení problémů

- na modelových příkladech podněcujeme žáky k řešení každodenních problémů a jejich uplatnění v reálném životě;
- prezentací rozmanitého vizuálního a audio materiálu navozujeme situace, které podněcují žakovu fantazii, obrazotvornost a kreativitu.

Kompetence komunikativní

- rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu - nabádáme žáky k spontánnímu vyjádření svých pocitů, dále ke sdělení a obhájení svých názorů před ostatními spolužáky;
- usilujeme o to, aby žáci naslouchali promluvám ostatních a vhodně na ně reagovali;
- nabízíme žákům dostatek podnětů ke komunikaci – různé typy textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů;
- napomáháme jim k vnímání jejich odlišností a rozpoznání formálního a neformálního stylu;
- vedeme žáky k využívání moderních informačních prostředků a technologií, např. při programu e-twinning, telefonování, chatu, ICQ, SKYPE a psaní e-mailů, aby nabytých poznatků uměli využít v reálném životě;
- dbáme na to, aby při setkání s cizincem, především při studijních zájezdech do Velké Británie, byli žáci nejen schopni plynule komunikovat, ale také reprezentovat naši školu, zemi, její tradice a kulturu.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učíme žáky tolerovat odlišný názor a akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání a tolerovat jejich způsob života, chování, projevu;
- napomáháme žákům posílit jejich sebedůvěru, těšit se ze svého úspěchu i úspěchů ostatních.

Kompetence občanské

- podněcujeme studenty k vyjádření svého postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti, vedeme je k respektování názorů druhého.

Kompetence k podnikavosti

- podněcujeme žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vedeme žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

5. ročník

0+2 týdně, V

Konverzace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • Receptivní řečové dovednosti • Produktivní řečové dovednosti • Interaktivní řečové dovednosti	Tematické okruhy: Sport Cestování a dovolená Masové sdělovací prostředky a kulturní život Vzdělání Studium cizích jazyků Zdraví a nemoci Globální problémy

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Konverzace a konverzační obraty na daná témata</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Vzdělávací systémy ve VB, USA a ČR</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Životní styly jednotlivých anglicky mluvících zemí</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- **Soutěž v konverzaci v AJ - vyšší kategorie** Součástí soutěže je poslech, popis obrázku a konverzační téma. Vítěz postupuje do okresního kola.

6. ročník

2 týdne, V

Konverzace a cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • Receptivní řečové dovednosti • Produktivní řečové dovednosti • Interaktivní řečové dovednosti	Tematické okruhy: Austrálie Kanada Četba knih Žádost o místo Sociální problémy Zločin a trest Spojené státy americké Popis a porovnání obrázků, řízený dialog.

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích</i> Komunikace <i>Konverzace a konverzační obraty na daná témata</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Vztah člověka k životnímu prostředí, společenské problémy, návrhy řešení problémů</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Životní styly jednotlivých anglicky mluvících zemí</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Využití médií pro tvorbu prezentací</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Maturitní ročníky se dle vyhlášky ministerstva školství nemohou účastnit žádných soutěží pořádaných MŠMT

5.8.4 Seminář z německého jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník	2			

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G, vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Obsahem předmětu je výuka německého jazyka dle Společného evropského referenčního rámce úroveň B1/B2.

Předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 5. ročníku a 6. ročníku. Podmínkou realizace je dostatečný počet přihlášených žáků. Výuka probíhá v jazykových učebnách, vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami dle možností školy, v kmenových třídách nebo podle potřeby v počítačových učebnách. Vyučující používají různé formy a metody: skupinová práce, práce ve dvojicích, řízený rozhovor.

Cílem výuky je zdokonalování a další prohlubování jazykových znalostí a dovedností. Důraz je kladen především na komunikační schopnosti žáků. Nedílnou součástí cílových znalostí žáků je rovněž zdokonalení psané podoby jazyka.

Z organizačních důvodů a v zájmu žáků je možné spojit žáky předmaturitního a maturitního ročníku v jednom semináři. Obsah učiva těchto ročníků je pak možné vzájemně kombinovat.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování své práce tím, že zadává dlouhodobé úkoly (prezentace, tematické celky);
- zadává takové úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů;
- do hodin i pro domácí přípravu zařazuje práci se slovníky, multimediálním jazykovým softwarem a internetem;
- žáky vede k tomu, aby sami rozpoznali a opravili si chyby. Sami tak kriticky zhodnotí své pokroky a dovedou se z vlastních chyb poučit.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů tím, že žáci pracují s neznámými texty a jsou vedeni k jejich samostatnému řešení s využitím vlastních zkušeností a dovedností. Texty kriticky zhodnotí a jsou motivováni k jejich interpretaci. Žáci se vyjadřují k obrázkům, statistikám a grafům a řeší modelové situace z každodenního života (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.) a jsou vedeni k využívání představivosti a intuice;
- zadává práci s odbornou německou terminologií, zejména gramatickou.

Kompetence komunikativní

Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu.

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním metodami výuky cizího jazyka – práce samostatná, skupinová, ve dvojicích; jazykové hry, Rollenspiele, různé prezentace před třídou aj.;
- v rámci konverzačních cvičení podporuje schopnost kultivovaného vyjádření vlastního názoru a postoje a jeho obhájení;
- vede žáky k přesnému vyjadřování a formulování myšlenek, k rozpoznání podstatných informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí odpovídající témata jako motivaci k uvědomění si významu cizího jazyka pro budoucí profesi i zájmovou oblast (povolání - inzeráty, přijímací pohovor; cestování, reálie německy mluvících zemí, studium aj.);
- zadává při práci ve dvojicích a skupinách úkoly rozvíjející schopnosti žáků spolupracovat, společně řešit problémy, dosáhnout stanoveného cíle a přijmout odpovědnost za svoji práci i práci ostatních. Týmová práce vede k vytváření hodnotných mezilidských vztahů. Skupiny a dvojice se obměňují, poskytují tak možnost spolupráce s různými lidmi. Obdobný význam má vytváření skupin napříč ročníkem.

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně a pravidelně kontroluje plnění zadaných úkolů, oceňuje tvořivý přístup žáků (dobrovolná aktivita v rámci hodiny i mimo);
- v hodinách vede žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním;
- vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory;
- volí témata a projekty, která vedou ke kladnému vztahu k životnímu prostředí, kulturním hodnotám a tradicím, k estetickému cítění (životní prostředí, kultura, náš region..., koláže, plakáty).

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vytváří podmínky pro iniciativu a tvořivost žáka a aby sám podporoval inovace;

5. ročník

0+2 týdně, V

Konverzace

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • Receptivní řečové dovednosti • Produktivní řečové dovednosti • Interaktivní řečové dovednosti		Tematické okruhy: Kultura, divadlo, kino Škola Sport, koníčky a zájmy Příroda, roční období Životní prostředí Švýcarsko Česká republika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

2 týdně, V

Konverzace

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • Receptivní řečové dovednosti • Produktivní řečové dovednosti • Interaktivní řečové dovednosti		Tematické okruhy: Doprava Prázdniny Rodina Služby Problémy světa Média, internet Rakousko Moje město
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Komunikace v běžných situacích</i>		

5.8.5 Seminář ze španělského jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník				
2				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář ze španělského jazyka vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Obsahem předmětu je prohloubení komunikačních dovedností, zvláště v oblasti ústního projevu. Profilová úroveň odpovídá charakteristice Cizího jazyka v RVP G. Vstupní úroveň je B1, cílová úroveň je B1+. (Označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.)

Časová dotace je rozvržena následovně:

5. ročník: 2 hodiny

6. ročník: 2 hodiny

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách. Žáci jsou rozděleni do skupin. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností se zaměřením na rozvoj slovní zásoby, plynulost a srozumitelnost ústního projevu a aktivní ústní interakci s partnerem ve vztahu ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Učitelé pracují s doporučenou učebnicí, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Z organizačních důvodů a v zájmu žáků je možné spojit žáky předmaturitního a maturitního ročníku v jednom semináři. Obsah učiva těchto ročníků je pak možné vzájemně kombinovat.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky ke komunikaci ve španělském jazyce navozováním reálných situací a modelovými příklady;
- vede žáky k zájmu o kulturu a tradice nejen Španělska, ale i španělsky mluvících zemí;
- používá aktivní metody výuky - řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu atd., aby
- žáci byli schopni gramaticky správně komunikovat v běžných každodenních situacích za použití bohaté slovní zásoby a rozumět autentickému mluvenému projevu a pohotově reagovat na úrovni B1+;
- podněcuje žáky k používání různých médií /internet, multimediální jazykový software, encyklopedie, časopisy, videonahrávky/, k vyhledávání informací nezbytných jak pro obohacení slovní zásoby a nácvik poslechů různých typů španělštiny, tak pro vypracování projektů;
- nabádá žáky k čerpání informací z více různých zdrojů, aby si ověřili jejich správnost;
- vede žáky k sebeevaluaci na základě modelových situací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k řešení každodenních problémů a jejich uplatnění v reálném životě pomocí modelových příkladů;
- navozuje situace, které podněcují žákovu fantazii, obrazotvornost a kreativitu.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabádá žáky ke spontánnímu vyjádření jejich pocitů, dále ke sdělení a obhájení jejich názorů před ostatními spolužáky;
- usiluje o to, aby žáci naslouchali promluvám ostatních a vhodně na ně reagovali;
- nabízí žákům dostatek podnětů ke komunikaci – různé typy textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů, napomáhá jim k vnímání jejich odlišností a rozpoznání formálního a neformálního stylu;
- vede žáky k využívání moderních informačních prostředků a technologií, např. telefonování, chatu, ICQ, SKYPE a psaní e-mailů, aby nabytých poznatků uměli využít v reálném životě.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učí žáky tolerovat odlišný názor a akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu;
- napomáhá žákům posílit jejich sebedůvěru, těšit se ze jejich úspěchu i z úspěchu ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje studenty v rámci konverzace k vyjádření jejich postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti, vede je k respektování názorů druhého.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podněcuje žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vede žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

5. ročník

0+2 týdně, V

Konverzace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • Receptivní řečové dovednosti • Produktivní řečové dovednosti • Interaktivní řečové dovednosti	Tematické okruhy: Rodina Bydlení Sporty Svátky Jídlo Nákupy Denní režim Španělsko Zdraví a nemoci

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Konverzace a konverzační obraty na daná témata</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>Reálie španělsky mluvících zemí</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Životní styly španělsky mluvících zemí</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- **Soutěž v konverzaci v ŠJ** Součástí soutěže je poslech a konverzace na dané téma, vítěz postupuje do krajského kola.

6. ročník

2 týdně, V

6. ročník

Konverzace a cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • Receptivní řečové dovednosti • Produktivní řečové dovednosti • Interaktivní řečové dovednosti	Tematické okruhy: Příroda Roční období, počasí a podnebí Literatura Žádost o místo Česká republika a Praha Společenské problémy Zločin a trest Masmédia a kulturní život Gramatika: Přehled časů Trpný rod Podmínkové věty Subjunktiva

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Konverzace a konverzační obraty na daná témata</i> Kooperace a kompetice <i>Rozvoj spolupráce ve dvojicích, ve skupinách, podněcování soutěživosti</i> Morálka všedního dne <i>problémy a jejich řešení</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>silné a slabé stránky osobnosti při hledání práce</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Životní styly španělsky mluvících zemí</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i> Mediální produkty a jejich význam <i>sociální sítě</i> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>sociální sítě a jejich nástrahy, kritické vnímání</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>Reálie španělsky mluvících zemí</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Globální problémy, návrhy jejich řešení</i> Žijeme v Evropě <i>migrace</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Životní prostředí a jeho ochrana</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola <i>Vzdělávací systémy v ČR a ve Španělsku</i>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Maturitní ročníky se dle vyhlášky ministerstva školství nemohou účastnit

**žádných soutěží
pořádaných MŠMT****5.8.6 Seminář z ruského jazyka**

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník				
2				

Charakteristika předmětu**A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět Seminář z ruského jazyka vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Obsahem předmětu je prohloubení komunikačních dovedností, zvláště v oblasti ústního projevu. Profilová úroveň odpovídá charakteristice Cizího jazyka v RVP G. Vstupní úroveň je A2+, cílová úroveň je B1+. Označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vyučovací proces probíhá v návaznosti na další předměty - Zeměpis, Český jazyk.

Časová dotace předmětu Seminář z ruského jazyka:

5. ročník: 2 hodiny

6. ročník: 2 hodiny

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností se zaměřením na rozvoj slovní zásoby, plynulost a srozumitelnost ústního projevu a aktivní ústní interakci s partnerem ve vztahu ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Nedílnou součástí je také zdokonalování psané podoby jazyka.

Učitelé pracují s doporučenou učebnicí, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Učitelé používají různé formy a metody práce: řízený rozhovor, skupinová práce, práce ve dvojicích, práce na internetu, poslechová cvičení, kontakt s rodilými mluvčími.

Z organizačních důvodů a v zájmu žáků je možné spojit žáky předmaturitního a maturitního ročníku v jednom semináři. Obsah učiva těchto ročníků je pak možné vzájemně kombinovat.

B. Výchovné a vzdělávací strategie**Kompetence k učení**

Učitel:

- vede studenty k samostatnému plánování a organizování své práce tím, že zadává dlouhodobé úkoly, např. prezentace;
- zadává úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů;
- v hodinách i v domácí přípravě zařazuje úkoly, které vyžadují práci se slovníky, multimediálním jazykovým softwarem a internetem;
- vede studenty k tomu, aby zvládli práci na PC s fonetickou klávesnicí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů tím, že žáci pracují s neznámými texty a jsou vedeni k jejich samostatnému řešení s využitím vlastních zkušeností a dovedností. Žáci se vyjadřují k různým tématům a řeší modelové situace z každodenního života (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslechová cvičení) a jsou vedeni k využívání představivosti a intuice.

Kompetence komunikativní**Učitel:**

- rozvíjí u žáků dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním metodami výuky cizího jazyka – práce samostatná, skupinová, ve dvojicích; jazykové hry, různé prezentace z oblasti reálií;
- v rámci konverzačních cvičení podporuje u žáků schopnost kultivovaného vyjádření vlastního názoru a postoje a jeho obhájení;
- vede žáky k přesnému vyjadřování a formulování myšlenek, k rozpoznání podstatných informací.

Kompetence sociální a personální**Učitel:**

- volí odpovídající témata jako motivaci k uvědomění si významu cizího jazyka pro budoucí profesi i zájmovou oblast (povolání - inzeráty, přijímací pohovor; cestování, reálie ruský mluvících zemí);
- zadává při práci ve dvojicích a skupinách úkoly rozvíjející schopnosti žáků spolupracovat, společně řešit problémy, dosáhnout stanoveného cíle a přijmout odpovědnost za svoji práci i práci ostatních. Týmová práce vede k vytváření hodnotných mezilidských vztahů.

Kompetence občanské**Učitel:**

- důsledně a pravidelně kontroluje plnění zadaných úkolů, oceňuje tvořivý přístup žáků (dobrovolná aktivita v rámci hodiny i mimo);
- v hodinách vede žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním;
- vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory;
- volí témata a projekty, která vedou ke kladnému vztahu k životnímu prostředí, kulturním hodnotám a tradicím.

Kompetence k podnikavosti**Učitel:**

- hovoří s žáky o předpokladech pro různá povolání, jejich výhodách a nevýhodách a vede žáky ke kritickému zhodnocení jejich osobnosti s ohledem na volbu povolání;
- zadává praktické úkoly, spojené s volbou povolání (úřední dopis, žádost o práci, životopis, práce s inzeráty);
- seznamuje žáky se vzdělávacími a pracovními příležitostmi a vede je k jejich kritickému zhodnocení, informuje o dostupných zdrojích a informacích nezbytných při plánování.

5. ročník

0+2 týdně, V

Konverzace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • Receptivní řečové dovednosti • Produktivní řečové dovednosti • Interaktivní řečové dovednosti	Rodina Bydlení Nakupování a móda Jídlo a stravování Svátky oslavy Vzdělání Cizí jazyky Zdraví a nemoci

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly mezi životem v České republice a Rusku v oblasti školství, kultury</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Vztahy v rodině</i>		

6. ročník

2 týdne, V

Konverzace a cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • Receptivní řečové dovednosti • Produktivní řečové dovednosti • Interaktivní řečové dovednosti	Noviny Umění Četba knih Žádost o místo Česká republika a Praha Třinec Společenské problémy Zločin a trest Dovolená Cestování Gramatika: Předložkové vazby Slovesné vazby Přídavná jména slovesná Skloňová podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen Ustálená slovní spojení, přirovnání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Ochrana životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí, návrhy řešení problémů</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly mezi životem v České republice a Rusku v oblasti školství, kultury</i>		

5.8.7 Společenskovědní seminář

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník				
2				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity v RVP G.

Společenskovědní seminář je určen žákům, kteří mají hlubší zájem o společenské vědy nebo se jejich studiu chtějí věnovat na vysoké škole či v pomaturitních oborech. V návaznosti na předmět Základy společenských věd je seminář koncipován tak, aby poskytoval široké možnosti pro rozšiřování, prohlubování a systemizaci vědomostí, které si žáci osvojili v předmětu Základy společenských věd. Vedle toho pro obohacení a ucelení jejich společenskovědního vzdělání zařazujeme soubory poznatků z vybraných společenskovědních oborů, které v předmětu Základy společenských věd obsaženy nejsou. Jsou to poznatky z estetiky, logiky a etiky.

Vedle osvojování vědomostí je cílem semináře systematické rozvíjení pracovních dovedností žáků a jejich uplatňování v ústním a písemném projevu.

Výuka vyučovacího předmětu Společenskovědní seminář probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd, vybavené audiovizuální technikou. Nejčastější formou je vyučovací hodina, výuka je většinou hromadná, vhodně je začleňována skupinová práce. Výjimečně je zastoupena např. beseda či exkurze. V semináři se uplatňují tyto metody: přednáška, řízený dialog, diskuse, problémové vyučování. Dle možností je využívána také audiovizuální technika. Učivo je rozděleno do dvou ročníků, a to předmaturitního a maturitního.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

5. ročník 2 hodiny

6. ročník 2 hodiny

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- využívá samostatnou a skupinovou práci, při nichž se žáci učí organizovat a plánovat vlastní činnost. Před započetím samotné práce stanoví s žáky cíl, jehož dosažení bude na konci hodiny hodnotit;
- učí žáky rozpoznat, zda cíle dosáhli, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle bylo dosaženo;
- pracuje s vhodně zvolenou odbornou literaturou i internetem a učí žáky efektivně získávat poznatky, třdit, kriticky hodnotit a zpracovávat informace;
- vede žáky k doplňování a prohlubování vědomostí při zpracovávání referátů a seminárních prací k probírané problematice.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- navozuje problémové situace, konfrontuje žáky s problémem, případně poskytuje alternativy řešení;
- ukazuje žákům konkrétní závažné problémy současného světa;
- umožňuje žákům provádět průzkumy, jejichž prostřednictvím žáky učí formulovat hypotézy, stanovovat cíle průzkumu apod. Závěry takovýchto průzkumů pak žáky vedou k zobecňování a ověřování hypotéz;
- motivuje žáky k účasti v různých projektech;
- průběžně kontroluje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. Řídí diskuse a napomáhá žákům dospět k optimálnímu řešení.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- dialogem vede žáky k porozumění a vyjádření vlastního postoje k problematice;
- učí žáky v diskusi věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, poslouchat další účastníky diskuse a snažit se chápat sdělení druhých;
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k vnímavému a kritickému sledování prostředků masové komunikace, ke klasifikaci informací a k dovednosti rozlišovat důvěryhodnost různých zdrojů. Učí žáky vyhledávat faktory, které objektivitu informací ovlivňují.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- učí žáka zorientovat se ve vlastních emocích, ovládat jeho emoční reakce, motivovat sám sebe, vnímat emoce jiných lidí a spolu s ostatními se podílet na vytváření mezilidských vztahů;
- učí žáky spolupracovat ve dvojici, v malé i velké skupině;

- učí žáky různým sociálním dovednostem – empatii, akceptaci, toleranci, asertivitě;
- učí žáky tolerovat odlišný názor, akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání, respektovat osoby jiné sexuální orientace a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu;
- vede žáky k tomu, aby se nebáli postavit šikaně, případně vyjádřit odmítavý postoj k jiným negativním jevům ve společnosti.

Kompetence občanské

UČITEL:

- rozvíjí kladný vztah k vlasti, ale také k jiným zemím, národům a rasám;
- vede žáky k boji proti všem formám rasové nesnášenlivosti;
- vede žáky k dodržování zákonů a uznávaných etických norem.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky ze společenských věd;
- upozorňuje žáky na situace, v nichž budou moci prakticky využít poznatků ze společenských věd, a to jak v osobním, tak v pracovním životě.

5. ročník

0+2 týdně, V

Globalizace

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: posoudí pozitivní a negativní dopady globalizace		Celosvětové organizace Pozitivní a negativní důsledky globalizace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář ze zeměpisu 6. ročník Socioekonomická geografie

Mezinárodní integrace

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - uvede příklady významných mezinárodních organizací - orientuje se v práci jednotlivých institucí - objasní důvody evropské integrace - zhodnotí význam EU pro vývoj Evropy - posoudí význam zapojení ČR do EU		Integrační seskupení ve světě Evropská unie Česká republika a EU
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Seminář ze zeměpisu 6. ročník Socioekonomická geografie

5. ročník

Vojenská integrační seskupení

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Struktura a fungování NATO
• orientuje se ve struktuře a fungování NATO		NATO a jeho úloha v současnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

OSN

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Struktura a fungování OSN
• objasní strukturu a fungování OSN		Současné problémy OSN
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Marketing a management

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Základní pojmy
• vysvětlí fungování marketingu		Funkce marketingu
• rozlišuje funkce managementu		4 P managementu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Základy neformální logiky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Jazykové výrazy
• orientuje se v základních pojmech logiky		Smysl jazykových výrazů
• objasní strukturu a význam úsudků a argumentů		Usuzování
		Argumentace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

2 týdne, V

Základy etiky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Otázky teoretické a individuální etiky
• vyloží jednotlivé etické pojmy a kategorie		Otázky praktické a sociální etiky
		Filozofie a etika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Základy psychologie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Vývoj psychologie Psychologické disciplíny Psychologické směry a osobnosti
orientuje se v psychologických disciplínách, směrech a problémech současné psychologie		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Základy sociologie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Vývoj sociologie Sociologické směry a osobnosti Sociologický výzkum
- porovná sociologické směry - je schopen vytvořit sociologický dotazník a vyhodnotit ho		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Základy politologie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Politika a politický pluralismus Volby a volební systémy Demokracie Ústava a ústavní systémy Politické doktríny a ideologie Mezinárodní vztahy
- popíše politické systémy a volební mechanismy - charakterizuje politické doktríny, ideologie		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Vybrané kapitoly z dějin filozofie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Kapitoly z filozofie 19. století Kapitoly z filozofie 20. století
orientuje se ve filozofických směrech 19. a 20. století		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.8.8 Seminář z dějepisu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník				
2				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity v RVP G. Cílem předmětu je rozšířit, prohloubit, upevnit, systemizovat a zobecnit společenskovední poznatky žáků získané zejména v předmětu Dějepis, ale i v dalších předmětech jako např. Český jazyk a literatura, Zeměpis, Základy společenských věd, Estetická výchova.

Seminář je určen především těm žákům, kteří se rozhodli pro studium historie nebo jiného společenskovedního oboru.

Obsah semináře, který navazuje na povinný předmět Dějepis, tvoří soustava poznatků o vývoji společnosti od jejího vzniku do současnosti.

Předmět vybírá z těchto tematických okruhů:

- pomocné vědy historické;
- národní dějiny;
- dějiny kultury;
- významné osobnosti našich i světových dějin;
- stěžejní okamžiky dějin 20. století.

Konkrétní náplň jednotlivých seminářů bude vždy přizpůsobována jednak zájmu a požadavkům žáků, jednak odborné orientaci jednotlivých pedagogů.

Vedle osvojování vědomostí je cílem semináře systematické rozvíjení schopností, pracovních dovedností a návyků nezbytných pro vysokoškolské studium a samostatné vzdělávání v oblasti společenských věd. Tyto dovednosti žáci uplatňují v ústním a písemném projevu.

Výuka vyučovacího předmětu Seminář z dějepisu probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd.

Učivo je rozděleno do dvou ročníků, a to předmaturitního a maturitního.

V semináři se vedle hromadné výuky výrazně uplatňuje skupinové vyučování. Žáci se individuálně prezentují prostřednictvím samostatně zpracovaných seminárních prací. Výjimečně je výuka realizována formou exkurze či besedy. Z hlediska metod převažuje řízený dialog, diskuse, práce s odborným textem, práce s prameny a s mapou (učíme žáky orientovat se v atlasech českých i světových dějin, využívat ke čtení map legendu, propojovat výklad se zachycením historického vývoje v atlasech, vyvozovat průběh historických událostí na základě analýzy map, nalézat souvislosti apod.). Ve vyučovacích hodinách je také využívána audiovizuální technika.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

5. ročník 2 hodiny

6. ročník 2 hodiny

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- při výuce klade důraz na práci s odborným textem. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacemi;
- porozumění textu ověřuje: učí žáky formulovat poznatky vlastními slovy, odlišovat podstatné od nepodstatného, vyhledávat význam nových historických či obecných pojmů (ve slovníčku pojmů v učebnicích, ve slovníku cizích slov, v encyklopediích, na internetu apod.);
- práci s vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
- vede žáky ke zpracovávání získaných informací (např. formou poznámek, výtahu nebo osnovy odborného textu);
- vhodně využívá forem samostatné a skupinové práce, při kterých žáky učí organizovat vlastní činnost. Před započetím samotné práce stanoví cíl, jehož dosažení na konci hodiny zhodnotí, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle žáci dosáhli;
- umožňuje žákům vhodně prezentovat výsledky jejich práce, učí je přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých;
- začleňuje metody aktivního učení, např. didaktické hry, učení podporované počítačem a další metody, které jsou významným motivačním a aktivizačním prvkem a zefektivňují získávání poznatků;
- zadává vhodné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- propojuje vědomosti žáků získané v semináři se schopností využít je k pochopení současného dění. Motivuje žáky poukázáním na souvislosti mezi dějinami a současností;
- navozuje modelové problémové situace, při kterých žáci aktivně hledají cesty k řešení, příp. hodnotí efektivnost různých způsobů řešení, koriguje chybná řešení;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- klade důraz na souvislosti v rámci oboru (propojuje učivo světových a národních dějin, ukazuje souvislosti mezi vývojem dějin politických, hospodářských, kulturních atd.) i mezi obory (ZSV, dějiny literatury, výtvarného umění, hudby, zeměpis aj.).

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- v diskusi učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat;
- vede žáky ke zdokonalování mluveného projevu také formou ústního prověřování učiva, prezentací referátů, vyjadřováním získávaných poznatků vlastními slovy aj.;
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za svoji práci i práci ostatních;
- navozuje situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka;
- formuluje pravidla chování při jednotlivých formách výuky a dbá na jejich dodržování;
- učí žáky posoudit reálně jejich schopnosti a odhadnout důsledky svého jednání.

Kompetence občanské

UČITEL:

- uváděním příkladů z dějin vede žáky k jednání nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství, učí je hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování;
- vysvětluje a porovnává způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demografiích;
- učí žáky vnímavosti ke kulturním hodnotám, zdůrazňuje nutnost chránit je;
- soustavnou kontrolou vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů;
- zapojováním aktuálních informací potlačuje u žáků lhostejný přístup k okolnímu dění, příp. dění ve společnosti. Motivuje žáky k poskytnutí pomoci ostatním;
- vede žáky ke schopnosti uplatňovat občanská práva a plnit občanské povinnosti.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- vede žáky k umění rozpoznat situace, v nichž mohou uplatnit a využít poznatky ze semináře, a to jak v profesním, tak v osobním životě.

5. ročník

5. ročník

0+2 týdně, V

Pomocné vědy historické

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: orientuje se v základních pojmech z oblasti pomocných věd historických	Paleografie Diplomatika Numizmatika Sfragistika Chronologie Kodikologie Epigrafika Heraldika Genealogie Metrologie	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Vybrané kapitoly z dějin umění

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - dokáže seřadit umělecké směry na časové ose - uvede stručnou charakteristiku uměleckých směrů - uvede významné osobnosti zvoleného uměleckého směru, zhodnotí jejich význam a přínos pro dějiny umění	Přehled vývoje uměleckých směrů	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Významné osobnosti našich i světových dějin

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - uvede jména významných osobností jednotlivých historických epoch - zhodnotí význam zvolené osobnosti ze světových dějin - zhodnotí význam zvolené osobnosti z našich národních dějin	Významné osobnosti světových dějin Významné osobnosti českých a československých dějin	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly z dějin všedního dne

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - objasní pojem dějiny všedního dne - popíše způsob života lidí ve zvoleném historickém období	Co lidé v minulosti jedli a pili? Jak se lidé v minulosti bavili? Další témata dle výběru žáků či pedagoga	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. ročník

Stěžejní okamžiky dějin 20. století

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vymezí základní události dějin 20. století - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - jmenuje osobnosti, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj dějin ve 20. století		První světová válka Vznik totalitních států Druhá světová válka Studená válka Válečné konflikty a politické krize ve světě po roce 1945 Rozpad sovětského bloku Sametová revoluce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

2 týdne, V

Kapitoly z dějin pravěku

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - orientuje se v rozhodujících meznících dějin pravěku - charakterizuje počátky uměleckých představ v paleolitu - posoudí význam přechodu člověka k zemědělství - objasní pojem megalit, rozezná základní druhy megalitických staveb - na mapě ukáže významné archeologické lokality v českých zemích		Paleolitické umění Význam neolitické revoluce Megality Významné archeologické lokality v českých zemích
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly z dějin starověku

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - posoudí význam vzniku písma - na základě studia historického pramene analyzuje sociální strukturu mezopotamské společnosti - posoudí význam náboženství v egyptské společnosti - uvede významné osobnosti starověkých dějin - uvede 7 divů světa, některé z nich popíše		Vznik písma Analýza textu Chammurapiho zákoníku Achnatonova náboženská reforma Mumifikace a představa posmrtného soudu ve starověkém Egyptě Slavné bitvy dějin starověkého Řecka Významné osobnosti dějin starověkého Řecka a Říma Sedm divů světa Další témata dle zájmu žáků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Kapitoly z dějin středověku

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • posoudí vliv vikingů na formování raněstředověké Evropy • vysvětlí pojem křížové výpravy, charakterizuje příčiny a důsledky křížových výprav • zhodnotí osobnost knížete Václava • vysvětlí příčiny vedoucí k vyvraždění Slavníkůvců • na základě studia historického pramene analyzuje stav české raněstředověké společnosti • charakterizuje postavení českého státu za vlády posledních Přemyslovců a Lucemburků • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí • charakterizuje proměny české společnosti v době husitství • zhodnotí význam osobnosti Jiřího z Poděbrad	Vikingové a jejich výboje Křížové výpravy Kníže Václav Slavníkovci Břetislavovy dekrety - práce s pramenem Poslední Přemyslovců Lucemburkové na českém trůně Jan Nepomucký Husité Jiří z Poděbrad	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly z dějin novověku

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • charakterizuje renesanční myšlení a umění • analyzuje příčiny a důsledky zámořských objevů • na příkladech doloží důsledky reformace pro další evropský a světový vývoj • zhodnotí význam vybraných osobností dějin novověku • analyzuje příčiny rozhodujících evropských konfliktů éry novověku • charakterizuje barokní myšlení a umění		Renesanční umění Zámořské objev Reformátoři, náboženské války Významné osobnosti dějin novověku (Alžběta I., Rudolf II., Albrecht z Valdštejna, Oliver Cromwell, Petr Veliký, Kateřina Veliká, Marie Terezie aj.) Baroko Zajímavosti z dějin Velké francouzské revoluce Viedeňský kongres Významné osobnosti revolučních událostí v letech 1948 - 49 František Josef I., princ Rudolf Italské sjednocení Dreyfusova aféra, Hilsnerova aféra
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kapitoly z dějin 20. století

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • zhodnotí význam vybraných osobností dějin 20. století • vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie • charakterizuje proměnu mocenského obrazu světa v průběhu 20. století • popíše vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa • objasní příčiny některých významných konfliktů v dějinách 20. století • na příkladech demonstuje vliv světových událostí na naše národní dějiny		Mezinárodní vztahy v letech 1914 - 1939 Autoritativní režimy v evropských státech Sudetská krize a Mnichov 1938 J. V. Stalin a jeho politika v době druhé světové války Protinacistický odpor a odboj Vznik studené války Únor 1948 Politické procesy v Československu Srpen 1968 v Československu Konsolidace a normalizace v Československu Německá otázka Vietnamská otázka Sametová revoluce Portréty významných osobností (V. I. Lenin, J. V. Stalin, N. Chruščov, M. Gorbačov, T. G. Masaryk, E. Beneš, M. Gándhí aj.)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Vývoj náboženství v dějinách

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • charakterizuje vývoj náboženských představ v dějinách • uvede příklady polyteistických i monoteistických náboženských systémů • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí • vysvětlí vznik reformace a její důsledky • charakterizuje židovské náboženství, objasní historické kořeny antisemitismu • uvede příklady nábožensky motivovaných střetů v nejnovějších dějinách	Náboženské představy v pravěku Náboženství ve starověku Náboženství ve středověku Reformace, náboženské války Česká konfese, Rudolfův majestát Vliv osvícenství na vývoj náboženství Antisemitismus Náboženské konflikty ve 20. století	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.8.9 Seminář z matematiky

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník	2			

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a je doplňujícím předmětem předmětu Matematika. Žáci v si v tomto předmětu rozšíří okruhy dříve probraného učiva, seznámí se s okruhy učiva, které dosud neprobírali. Matematický seminář rozvíjí logické myšlení, matematické dovednosti, přesnost ve vyjadřování, správnost v zápisech s matematickou symbolikou, vede k systematizaci poznatků, k řešení úloh z praxe.

Žáci se učí pracovat s odbornou literaturou, zpracovávat referáty a prezentovat je před spolužáky. V semináři pracují žáci i s maturitními testy a testy z přijímacích zkoušek na VŠ.

Organizace výuky

Seminář z matematiky je volitelným předmětem v předposledním a posledním ročníku studia a má časovou dotaci 2 hodiny v každém ročníku. Je určen žákům, kteří mají zájem o matematiku, chtějí z matematiky maturovat a případně pokračovat ve studiu na vysokých školách technického, přírodovědného a ekonomického zaměření. Vyučuje se v kmenové učebně, učebně matematiky příp. v počítačové učebně.

Seminář z matematiky integruje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Ve vyučování semináře z matematiky se používají hlavně tyto formy a metody výuky: výkladové hodiny, hodiny vedené hlavně rozhovorem a diskuzí, procvičovací hodiny, cvičení a hodiny s problémově pojatou výukou, skupinová práce a práce s jednotlivými žáky.

B. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel :

- stanoví cíl hodiny, na konci hodiny se žáky zhodnotí, zda cíle dosáhli, příp. navrhnou, jak práci zefektivnit, aby bylo cíle dosaženo;
- vede žáky k práci s odbornou literaturou, zadává referáty a seminární práce, požaduje prezentace výsledků těchto prací;
- učí žáky porozumět matematickému textu, rozumět matematickým symbolům;
- podle potřeby začleňuje maturitní testy a testy z VŠ;
- zadává různé domácí úkoly: úkoly k procvičování probraného učiva, výpisky nového učiva, sběr a zpracování dat z praxe, vyhledávání informací na internetu;
- vede a motivuje žáky k účasti na soutěžích, olympiádách, korespondenčních kurzech a seminářích.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace, při kterých žáci formulují problémy, analyzují problémy a hledají cesty k řešení problémů;
- vede žáky ke správné volbě známého algoritmu, příp. k vytvoření nového algoritmu řešení;
- podporuje různé postupy řešení, pomáhá žákům srovnávat efektivnost řešení;
- připouští práci s chybou a na jejím základě vede žáky k jiným postupům a poučením se z chyb;
- vede žáky k předvídání a odhadům výsledku úlohy, k provádění zkoušky správnosti řešení;
- zadává úlohy, které vedou k zobecnování (provedení syntézy, vyslovení hypotézy) a vede žáky k ověřování těchto hypotéz.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky formulovat myšlenky, obhajovat vlastní názor, používat matematický jazyk a matematickou symboliku s porozuměním, vyžaduje přesnost při formulaci definic a matematických vět;
- učí žáky matematicky argumentovat, používat různé typy tvrzení, rozlišovat definici a větu, rozumět logické stavbě matematické věty, dokázat jednoduchou matematickou větu, vytvořit, zdůvodnit nebo vyvrátit hypotézu;
- vede žáky ke klasifikaci informací z různých zdrojů, učí žáky rozpoznat jejich důvěryhodnost, vyhodnotit informace kvantitativního i kvalitativního charakteru, které jsou obsaženy v grafech, diagramech, tabulkách;
- učí žáky prezentovat výsledky řešení úlohy, prezentovat získané informace formou grafů diagramů a tabulek apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příležitosti k činnosti ve dvojicích, ve skupinách, vede žáky k organizaci práce ve skupinách, k zodpovědnosti za práci skupiny;
- umožňuje střídání rolí žáků ve skupině, učí je hodnotit podíl na řešení úlohy svých i jiných;
- vede žáky k účtům k práci jiných, nechává žáky hodnotit práci druhých, vede je k odhadu důsledků svého jednání a schopnosti nést důsledky.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů soustavou kontrolou;
- učí žáky při zdůvodňování stanovisek a postupů uplatňovat základy logiky a rozlišovat seriózní a demagogickou argumentaci;
- ukazuje matematiku jako součást kulturního dědictví a nedílnou součást života člověka.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání pomůcek, dbá na to, aby je udržovali v pořádku;
- učí žáky pracovat podle návodu, postupu řešení úlohy;
- učí žáky k trpělivosti při práci, k zodpovědnosti;
- uplatňuje zásady pracovní hygieny;
- vede žáky k využívání kalkulátorů, PC, interaktivní tabule k efektivnějšímu řešení úloh.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z matematiky;

- vybízí žáky k hodnocení výsledků své práce;
- pomáhá žákům odhalit jejich nadání a rozvíjet ho pomocí matematických soutěží a problémových úloh.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků poskytuje žákovi zpětnou vazbu, zjištění, jak danou problematiku zvládá, jak dovede aplikovat to, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě stále chybí. Hodnocení je motivující pro žáka, součástí hodnocení by měl být i návod k odstranění chyb a nedostatků. Žáci se učí hodnotit objektivně i svou práci, práci spolužáků při skupinové práci.

Formy hodnocení:

- ústní zkoušení – vzniká zde osobní kontakt mezi učitelem a žákem, má velký význam pro rozvíjení vyjadřovacích schopností a myšlení žáků;
- písemné zkoušky –
 1. kontrolní prověrky (přibližně 20 minut);
 2. písemné práce – po ukončení větší kapitoly jsou nejvýznamnější a měli by je napsat všichni žáci. Po opravení následuje podrobný rozbor výsledků práce.
 3. domácí úkoly – klasifikujeme jen úkoly složitější, prezentace, referáty. U úloh procvičovacích registrujeme, pokud žáci nevypracují úkol, zahrneme k celkovému hodnocení žáka na konci klasifikačního období. Úlohy z procvičovacích domácích úkolů zařazujeme do písemných prověrek a tím žáky k domácí přípravě motivujeme.
 4. didaktické testy – zařazujeme kontrolní testy, které obsahují nejen uzavřené úlohy s volbou odpovědi, ale také úlohy otevřené. U kolem těchto testů je především připravit žáky na státní část maturitní zkoušky a na přijímací zkoušky na VŠ.

5. ročník

0+2 týdně, V

Výrazy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • upravuje efektivně algebraické výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami, výrazy s logaritmy, goniometrické výrazy, určuje definiční obor těchto výrazů		Algebraické výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami Výrazy s logaritmy Goniometrické výrazy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika 3. ročník Základní poznatky z matematiky

Rovnice a nerovnice

Očekávané výstupy Žák: • řeší složitější algebraické rovnice a nerovnice • diskutuje řešitelnost, provádí zkoušku nebo určuje podmínky • využívá Hornerovo schéma, vlastnosti kořenů k řešení rovnic a nerovnic • řeší složitější iracionální, exponenciální, logaritmické a goniometrické rovnice a nerovnice • řeší rovnice, nerovnice a soustavy s parametry	Učivo Základní věta algebry, vlastnosti kořenů, Hornerovo schéma Řešení složitějších rovnic a nerovnic (lin., kvadr., v součin. a podíl. tvaru, s absolut.hod.) Rovnice, nerovnice a soustavy s parametrem Složitější exp. a log. rovnice a nerovnice Iracionální rovnice a nerovnice Goniometrické rovnice a nerovnice
--	--

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika 3. ročník Rovnice a nerovnice

Matematická logika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - operuje s výroky, užívá kvantifikátory - rozumí logické stavbě matematické věty - provádí důkazy matematických vět - řeší důkazové úlohy	Výrok, operace s výroky, výroky s kvantifikátory a jejich negace Axiomy, definice, věty, důkazy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika 3. ročník Základní poznatky z matematiky

Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - sestrojí grafy zadaných funkcí - užívá poznatky o funkcích při grafickém řešení rovnic a nerovnic	Funkce a jejich vlastnosti, druhy funkcí, grafy Grafické řešení rovnic a nerovnic

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

2 týdne, V

Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - užívá poznatky o funkcích při grafickém řešení rovnic a nerovnic - sestrojí grafy zadaných funkcí a určuje jejich vlastnosti	Funkce, jejich vlastnosti a grafy, grafy funkcí s absolutními hodnotami

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Diferenciální a integrální počet

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - používá s porozuměním pojmy: spojitost funkce, limita funkce, derivace funkce, primitivní funkce, určitý integrál - využívá vlastností spojitých funkcí při řešení nerovnic - využívá věty o limitách funkce k výpočtu limity funkce a odhaduje limity funkce z jejich grafů - využívá limity funkce k určení tečny grafu funkce a asymptot grafu funkce - využívá věty o derivování funkcí k výpočtu derivace funkce - aplikuje poznatky o derivacích funkce při vyšetřování průběhu funkce a při řešení praktických úloh, zejména v úlohách na určení extrémů - určuje primitivní funkce k zadaným funkcím, efektivně používá integrační metody - vysvětlí vztah mezi derivací, primitivní funkcí a neurčitým integrálem - užívá určitý integrál k výpočtu obsahu rovinných útvarů a objemu rotačních těles		Spojitost funkce Limita funkce, užití limity funkce Derivace funkce Průběh funkce Užití diferenciálního počtu Primitivní funkce Určitý integrál, obsah rovinného obrazce, objem rotačního tělesa
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Systematizace poznatků

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: řeší pomocí zopakovaného učiva úlohy komplexního charakteru, spojuje v nich tematické celky		Úlohy komplexního charakteru, práce se souborem materiálů z přijímacích zkoušek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.8.10 Seminář z fyziky

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník				
2				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z fyziky vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G a je v rámci učebního plánu zařazen do oblasti volitelných aktivit. Z dalších vzdělávacích oblastí má pro Seminář z fyziky největší mezipředmětový význam vzdělávací oblast Matematika a její aplikace. Z průřezových témat integruje tento předmět především Environmentální výchovu a výchovu Mediální.

Svým vzdělávacím obsahem Seminář z fyziky navazuje na obor Fyzika, jehož stanovené výstupy využívá a rozšiřuje je. Učivo zvolené jako náplň tohoto předmětu doplňuje a prohlubuje již získané fyzikální vědomosti, dovednosti, postoje a návyky. Z tohoto důvodu je předmět Seminář z fyziky zařazen do učebního plánu

šestiletého studijního programu do 5. ročníku po dvou hodinách týdně a do 6. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Učivo pátého ročníku je zaměřeno na rozšíření a prohloubení již stávajících znalostí z přírodovědného oboru Fyzika. V šestém ročníku je kladen důraz na přípravu žáků k úspěšnému zvládnutí maturitní zkoušky a k přijetí na vysokou školu. Ke zkvalitnění přípravy se využívá matematického aparátu, jenž žáci získali ve vyšších ročnících šestiletého studia v oboru Matematika.

Výuka Semináře z fyziky probíhá v multimediální učebně a laboratoři, které svým vybavením umožňují plnou aktivizaci žáků při výuce. Učebny jsou upraveny pro demonstraci pokusů, multimediální prezentování učiva, počítačové měření systémem ISES atd. Důraz je ve výuce kladen jak na teoretické, tak i na praktické dovednosti. Do výuky jsou proto vhodně zařazeny tematické exkurze, které svým charakterem umožňují propojení teorie s praxí každodenního života.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá různých forem výuky, ať už samostatné, týmové, skupinové práce či práce ve dvojicích, při kterých se žáci učí plánovat, organizovat a řídit svou činnost, dále pak vyhodnocovat, efektivně zpracovávat získané fyzikální poznatky a interpretovat je;
- vhodně zvolenými metodami motivuje žáky k dalšímu učení a získávání fyzikálních poznatků, k pozorování, experimentování, zkoumání fyzikálních jevů a k měření fyzikálních veličin;
- nabádá žáky k doplňování fyzikálních vědomostí, k používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování fyzikálních definic, vztahů a zákonů;
- umožňuje žákům samostatně nebo ve skupinách navrhnout a provádět fyzikální experimenty k ověřování svých hypotéz;
- vede žáky formou referátů, samostatných prací, projektů a problémových úloh ke kritickému přístupu k různým zdrojům fyzikálních informací tak, aby získané informace hodnotili z hlediska jejich věrohodnosti, zpracovávali je a využívali při svém studiu;
- využívá chyb při řešení fyzikálních úloh jako prostředku k prohloubení fyzikálních poznatků, znalostí a dovedností a k nalezení správné cesty k řešení těchto úloh.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vhodně zvolenými metodami motivuje žáky k dalšímu učení a získávání fyzikálních poznatků, k pozorování, experimentování, zkoumání fyzikálních jevů a k měření fyzikálních veličin;
- navozuje různě náročné a problémové situace, při kterých si žáci osvojí strategie jejich praktických řešení (formulují problémy, navrhnou hypotézy řešení a způsoby jejich ověření, kriticky interpretují výsledky řešení atd.);
- zařazuje úlohy vyžadující uplatnění základních myšlenkových operací (analýzy, syntézy, indukce, dedukce, srovnávání, třídění, abstrakce, konkretizace, generalizace), ale také zkušenosti, fantazie aj..

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci při řešení problémů;
- vede žáky k používání správné fyzikální a matematické terminologie;
- umožňuje žákům využívat moderní komunikační a informační prostředky a technologie při zpracování výsledků fyzikálních pozorování a měření.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve skupinách, střídá role žáků tak, aby si uvědomili důležitost spolupráce.

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje žákům poznat historické souvislosti fyzikálních objevů;
- diskutuje s žáky o otázkách ochrany životního prostředí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vhodně propojuje teorii s praxí.

5. ročník

0+2 týdně, V

Mechanika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyjádří odvozené fyzikální jednotky pomocí fyzikálního rozměru - převede násobné (díličí) jednotky na nenásobné a naopak - vysvětlí význam konstant a odvodí jejich jednotku - rozhodne, zda daný výsledek měření nebo výpočtu je fyzikálně možný - vypočte z daného souboru naměřených hodnot veličin absolutní a relativní odchylku, odhadne chybu měření daným měřidlem - vhodně volí vztažnou soustavu při řešení daného problému, určí polohu hmotného bodu v rovině nebo v prostoru pomocí souřadnic, polohového vektoru a naopak - rozhodne na základě zadaných hodnot o jaký pohyb se jedná - z grafického vyjádření rychlosti a dráhy na čase odečte požadované hodnoty veličin - z grafu rychlosti jako funkce času vyjádří graf dráhy nebo zrychlení v závislosti na čase a naopak - v zadaných úlohách výpočtem určí kinematické veličiny - odvodí a definuje zrychlení rovnoměrného a nerovnoměrného křivočarého pohybu - pomocí matematického aparátu odvodí vztahy pro určení polohy, rychlosti a zrychlení pro vrh svislý, šikmý a vodorovný - ze známých počátečních podmínek vypočte a graficky znázorní polohu, rychlost a zrychlení svislého, šikmého a vodorovného vrhu - k zadané konkrétní síle a počátečním podmínkám najde pohyb, který síla způsobuje; k danému pohybu nalezně působící sílu - graficky i početně určí výslednou sílu složenou z několika složek - určí složku dané síly do daného směru - určí v konkrétních problémech hybnost hmotného bodu jako vektorovou veličinu a řeší problémy užitím zákona zachování hybnosti a energie při pružném a nepružném rázu těles - kvantitativně i kvalitativně popíše změny polohové a pohybové energie v praktických příkladech - řeší fyzikální problémové situace týkající se pohybů v homogenním a centrálním gravitačním poli - řeší úlohy na pohyb planet v gravitačním poli Slunce, aplikuje Keplerovy zákony při určení rychlosti a oběžné doby planet nebo družic - rozhodne, je-li pro daný problém vhodný model tuhého tělesa - rozhodne podle výsledného momentu sil vzhledem k ose otáčení, zda síly budou mít otáčivý účinek - skládá graficky síly působící na tuhé těleso a předpoví jejich účinek, vypočte velikost výsledné síly a určí její směr - zjistí výpočtem nebo geometrickou konstrukcí výslednici dvou a více sil působících na konzoly, nosníky apod. - určí těžiště tělesa výpočtem nebo geometrickou konstrukcí - určí kinetickou energii otáčivého pohybu tělesa a celkovou pohybovou energii valícího se tělesa - vypočítá objemový průtok, rychlost proudění, hmotnostní průtok, jsou-li dány potřebné údaje - řeší problémy spojené s využitím rovnice kontinuity a Bernoulliho rovnice - využívá Newtonův vztah při řešení úloh na obtékání těles reálnou tekutinou	Fyzikální veličiny a jejich měření Kinematika hmotného bodu Dynamika hmotného bodu a soustava hmotných bodů Mechanická práce a mechanická energie Gravitační pole a astrofyzika Mechanika tuhého tělesa Mechanika tekutin

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 2. ročník Fyzikální veličiny a jejich měření Kinematika hmotného bodu Dynamika hmotného bodu a soustava hmotných bodů Mechanická práce a mechanická energie Gravitační pole Mechanika tuhého tělesa Mechanika tekutin	

Molekulová fyzika a termika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá vztahy pro relativní atomovou hmotnost, relativní molekulovou hmotnost, látkové množství, počet částic, molární hmotnost, molární objem a Avogadrovu konstantu při řešení úloh - řeší úlohy na změnu stavu ideálního plynu pomocí stavových rovnic - určí kvantitativně účinnost kruhového děje v plynu - znázorní v p-V diagramu příklady kruhových dějů složených z dějů izotermických, izobarických, izochorických a adiabatických a uvede, při kterých soustava přijímá teplo od okolí a při kterých soustava do okolí teplo odevzdává, kdy se koná práce - převede pro ideální plyn p-T diagram kruhového děje složeného ze dvou izobarických a dvou izochorických dějů na p-V diagram a z něho vypočítá, jakou práci vykoná plyn během jednoho cyklu kruhového děje	Základní poznatky z molekulové fyziky a termiky Vnitřní energie, práce, teplo Struktura a vlastnosti plynů, pevných látek a kapalin Změny skupenství látek

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 3. ročník Základní poznatky molekulové fyziky a termodynamiky Vnitřní energie, práce a teplo Struktura a vlastnosti plynného skupenství látek Kruhový děj s ideálním plynem Struktura a vlastnosti pevných látek Struktura a vlastnosti kapalin Změny skupenství látek	

Mechanické kmitání a vlnění

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vytvoří časový diagram výsledného kmitání ze dvou a více kmitů - vypočte vlnovou délku, frekvenci nebo rychlost postupného vlnění - určí základní frekvenci a vyšší harmonické frekvence chvění pružné tyče dané délky upevněné na obou koncích, upevněné uprostřed a upevněné na jednom konci, jsou-li dány potřebné údaje	Mechanické kmitání Mechanické vlnění Zvukové vlnění

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 4. ročník Kmitání mechanického oscilátoru Mechanické vlnění Zvukové vlnění	

5. ročník

Laboratorní práce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - pracuje dle návodu, postupu nebo jednoduchého náčrtu - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce v laboratoři - dbá na dodržování základních hygienických pravidel - experimentálně ověří zákon lomu - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		Bezpečnost práce Práce s návodem, postupem nebo náčrtem Optika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 1. ročník Praktická cvičení 3. ročník Laboratorní práce 5. ročník Zobrazování optickými soustavami	

6. ročník

2 týdne, V

Elektřina a magnetismus

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - řeší složitější úlohy využitím Ohmova zákona a Kirchhoffových zákonů - řeší jednoduché praktické problémy týkající se elektrických obvodů - sestrojí VA charakteristiku spotřebiče na základě tabulky s naměřenými hodnotami napětí a proudu - určí odpor spotřebiče z hodnot odečtených z VA charakteristiky - vypočítá na základě Faradayova zákona elektromagnetické indukce indukované elektromotorické napětí - vypočítá rezistanci, indukanci, kapacitanci jednoduchého obvodu střídavého proudu s R, s L a s C - vypočítá impedanci obvodu s RLC v sériovém a paralelním zapojení - vysvětlí princip přenosu informací elektromotorickým vlněním		Elektrický náboj a elektrické pole Elektrický proud v látkách Magnetické pole Střídavý proud Elektromagnetické kmitání a vlnění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 4. ročník Elektrický proud v kovech Elektrický proud v polovodičích Elektrický proud v kapalinách Elektrický proud v plynech Stacionární magnetické pole Nestacionární magnetické pole Střídavý proud Střídavý proud v energetice Fyzikální základy elektroniky Elektromagnetické kmitání a vlnění	

6. ročník

Optika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - určí ze známého dráhového rozdílu a vlnové délky interferenční maximum nebo minimum při ohybu světla na dvojštěrbíně a na mřížce - určí vlnovou délku pomocí Newtonových skel - objasní záření černého tělesa		Vlnové vlastnosti světla Zobrazování optickými soustavami
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika 5. ročník Šíření světla Zobrazování optickými soustavami Vlnová optika Elektromagnetické záření a jeho energie	

Speciální teorie relativity

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vyvodí z principu relativity a principu konstantní rychlosti světla důsledky - rozhodne v konkrétních případech, zda události současně v jedné inerciální soustavě jsou současně i v jiné inerciální soustavě - používá vztahy pro dilataci času, kontrakci délek a skládání rychlostí při řešení konkrétních situací - vypočítá při zadané rychlosti částice a její klidové hmotnosti hmotnost relativistickou a naopak - určí ze změny energie soustavy změnu její hmotnosti a hybnosti a naopak		Prostor a čas v klasické mechanice Vznik speciální teorie relativity Základní principy speciální teorie relativity Relativnost současnosti Dilatace času Kontrakce délek Skládání rychlostí ve speciální teorii relativity Základní pojmy relativistické dynamiky Vztah mezi energií a hmotností Životopis Alberta Einsteina
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>Albert Einstein</i>		

5.8.11 Seminář z chemie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník	2			

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Seminář z chemie navazuje na vzdělávací obsah oboru Chemie, který je součástí vzdělávací oblasti RVP G Člověk a příroda. Klade si za cíl vypěstovat v žácích dovednost sestavovat a myšlenkově integrovat poznatky různých vědeckých oborů, především přírodovědných: Matematika, Zeměpis, Biologie, Fyzika. Metodicky by měl vést ke komplexnímu zpracování a řešení problémů.

Časové vymezení je dáno učebním plánem. V předposledních i v posledních ročnících studia jsou to 2 hodiny týdně.

Pro výuku předmětu je určena učebna chemie a chemická laboratoř. Obě místnosti jsou v bezprostřední blízkosti, proto lze hodiny vhodně kombinovat dle potřeby. Počet studentů ve skupině je přizpůsoben kapacitním možnostem odborných pracovišť.

Dosud dostupné i používané metody a formy výuky by měly vypovídat o své účinnosti. Nabízejí se proto možnosti jejich zdokonalování nebo objevování postupů jiných. Vše je nasměrováno k výchově k samostatnosti, a to jak v oblasti teoretické, t.j. umění využívat všech mediálních zdrojů, tak praktické, tím je myšleno rozšíření představivosti díky náročnějším laboratorním úkolům či exkurzím.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- staví své nároky na tom, že žáci mají zvládnuté základní studijní návyky;
- snaží se tedy tuto výbavu zúročit a zadává žákům náročnější problém, který může být řešen týmově i samostatně;
- naviguje žáky, aby se učili využívat všechny dostupné informační zdroje racionálně a pohotově;
- sleduje řešení úlohy, které by mělo být koncepční, s požadovanou úrovní obsahovou, grafickou;
- nabízí mnoho podob prezentace výsledků (referáty, PC prezentace, diskuze...);
- klade důraz na verbální i písemný projev;
- vede pracovní kontakt s žákem konzultačním způsobem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nebo žák navozuje problémovou situaci;
- nabízí, přijímá i žákovy způsoby řešení problému;
- připouští práci s chybou, snaží se z ní poučit žáka volbou jiných postupů;
- volí úlohy tak, aby bylo možno předvídat průběh práce a aby získané výsledky vedly k zobecnování.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- předpokládá jistou základní úroveň komunikace žáka, proto své záměry posouvá dál;
- vyžaduje na žákovi přesné odborné vyjadřování, srozumitelný projev, odpovídající kulturu sdělení;
- cíleně zadává referáty, zajímavé prezentace, organizuje besedy, požaduje aktivní demonstrace pokusů aj.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabízí řešení problému samostatnou nebo týmovou prací dle svobodné volby žáka;
- stupňuje zodpovědnost žáka.

Kompetence občanská

Učitel:

- vychovává systematicky k zodpovědnosti;
- zadává takové tematické úlohy, na které se musí žák důkladně připravit, a to teoreticky, prakticky i morálně;
- usměrňuje obsah prací (ochrana přírody, mezilidských vztahů, bezpečnosti života);
- nabízí žákům zkušenosti i z mimoškolní praxe, např. aktivní účastí na exkurzi, výstavě, besedě, odborné konferenci, anketě aj.;
- vyžaduje, aby se žáci učili prosazovat své osobní postoje a názory a nebáli se vystupovat z anonymity.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá žákům objevovat propojení teorie s praxí v oblasti studia chemie;
- cíleně směřuje žáky ke vhodnému výběru profese s přírodovědným zaměřením.

5. ročník

5. ročník

0+2 týdně, V

Chemie obecná

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • rozlišuje všechny soustavy a jejich kombinace • prakticky užívá dostupné dělicí metody • orientuje se ve všech fyzikálních veličinách užívaných v chemii a jejich převodech • umí používat nastudované teorie pro určení struktury látek • ovládá chemické zákony při interpretaci chemických dějů		Látky a soustavy látek Důležité veličiny a základní výpočty v chemii Chemické prvky a PSP Struktura a vlastnosti prvků a sloučenin Chemický děj a jeho zákonitosti Chemická rovnováha Chemie kolem nás - bezpečnost, údaje, veličiny Jaderné a chemické reakce v praxi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Chemie anorganická

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • věnuje se studiu rozšířeného anorganického názvosloví • na základě praktických úloh kombinuje vědomosti o všech prvcích • zvládá všechny základní chemické výpočty		Anorganické názvosloví Vodík, kyslík, jejich vzájemné sloučeniny Chemické vzorce – empirické, molekulové, funkční, strukturní elektronové Chemie s-prvků Chemie p-prvků Chemie d-prvků Chemie f-prvků Anorganická chemie kolem nás
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Jednodenní exkurze** Tento jednodenní výjezd je tématicky zaměřen na návštěvu výrobních zařízení s chemickým programem, je situován regionálně.

Soutěže

- Chemická olympiáda kategorie B,A** Tato soutěž sestává z teoretické, praktické části a kontrolního testu školního kola, má pokračování v krajském kole, kategorie A taktéž v kole ústředním.

6. ročník

2 týdně, V

6. ročník

Chemie organická

Chemie organická		
Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • orientuje se v pravidlech organického názvosloví všech studovaných kategorií • zvládá všechny základní reakční mechanismy a umí je vysvětlit i používat • ověřuje si chemismus reakcí na praktických úlohách • umí nalézat souvislosti anorganické a organické chemie • získává komplexní pohled na problémy chemie kolem nás	Názvosloví organických látek, struktura a reakce Uhlovodíky Halogenderiváty uhlovodíků Kyslíkaté deriváty uhlovodíků Dusíkaté a sírné deriváty uhlovodíků Organoprvkové a organokovové sloučeniny Heterocyklické sloučeniny Základy organické analýzy Vybrané organické látky v prostředí kolem nás	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Biochemie

Biochemie		
Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • rozšiřuje poznatky o přírodních látkách o aktuální příspěvky • propojuje znalosti biologie a chemie v oblasti látkové přeměny	Přírodní látky a jejich přehled Sacharidy Lipidy Nukleové kyseliny Alkaloidy, izoprenoidy, vitamíny, hormony Enzymy Biochemické děje a jejich zákonitosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Jednodenní exkurze** Tento jednodenní výjezd je tematicky zaměřen na návštěvu výrobních zařízení s chemickým programem, je situován regionálně.

Soutěže

- Chemická olympiáda kategorie A** Tato soutěž sestává z teoretické, praktické části a kontrolního testu školního kola, má pokračování v kole krajském i ústředním.

5.8.12 Seminář z informatiky

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník				
2				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět vychází z oblasti Informatika a informační a komunikační technologie a je doplňujícím předmětem předmětu Informatika. Žáci si v tomto předmětu rozšíří okruhy již probraného učiva v Informatice. Rozvíjí

logické myšlení, algoritmické dovednosti. Učí se pracovat s odbornou literaturou.

Předmět je volitelným předmětem. V předposledním ročníku studia má časovou dotaci 2 hodiny týdně, v posledním ročníku 2 hodiny týdně. Je určen žákům, kteří mají zájem o prohloubení znalosti z ICT, chtějí se lépe připravit z informatiky k maturitě a případně pokračovat ve studiu na vysokých školách technického, přírodovědného a ekonomického zaměření. Vyučuje se v odborné učebně ICT.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel :

- uspořádá časový plán učiva, respektuje návaznost učiva;
- stanoví cíl hodiny;
- zadává referáty a seminární práce, požaduje prezentace výsledků těchto prací;
- zadává domácí úkoly;
- vede a motivuje žáky k účasti na soutěžích, olympiádách, korespondenčních kurzech a seminářích;
- učí žáky pracovat podle návodu, postupu řešení úlohy;
- učí žáky k trpělivosti při práci, k zodpovědnosti;
- uplatňuje zásady pracovní hygieny.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace, při kterých žáci formulují problémy, analyzují problémy a hledají cesty k řešení problémů;
- vede žáky ke správné volbě známého algoritmu, příp. k vytvoření nového algoritmu řešení;
- podporuje různé postupy řešení, pomáhá žákům srovnávat efektivnost řešení;
- vede žáky k předvídání a odhadům výsledku úlohy, k provádění zkoušky správnosti řešení;
- zadává úlohy, které vedou k zobecnování (provedení syntézy, vyslovení hypotézy) a vede žáky k ověřování těchto hypotéz.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke klasifikaci informací z různých zdrojů, učí žáky rozpoznat jejich důvěryhodnost;
- učí žáky vyhodnotit informace kvantitativního i kvalitativního charakteru, které jsou obsaženy v grafech, diagramech, tabulkách;
- učí žáky prezentovat výsledky řešení úlohy, prezentovat získané informace formou grafů, diagramů a tabulek.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příležitosti k činnosti ve dvojicích, ve skupinách, vede žáky k organizaci práce ve skupinách, k zodpovědnosti za práci skupiny;
- umožňuje střídání rolí žáků ve skupině, učí je hodnotit svůj podíl na řešení úlohy i podíl jiných žáků;
- vede žáky k účtům práce jiných, k odhadu důsledků svého jednání a schopnosti nést následky svého řešení .

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů;
- učí žáky při zdůvodňování stanovisek a postupů uplatňovat základy logiky a rozlišovat seriózní a demagogickou argumentaci.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z ICT;
- vybízí žáky k hodnocení výsledků své práce;
- pomáhá žákům odhalit jejich nadání a rozvíjet je.

C Hodnocení

Žáci průběžně dostávají z jednotlivých témat samostatné úkoly, popř. referáty, které v termínu odevzdávají vyučujícímu. Projekty, na kterých se podílí více žáků, se hodnotí v případě nerozlišení autorství stejnou známkou pro všechny autory společného úkolu. Žáci jsou rovněž hodnoceni testy, popř. individuálně zkoušením rozhovorem.

5. ročník

0+2 týdně, V

Třírozměrné modelování

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • pochopí princip 3D modelování a animace • chápe princip 3D modelování a tisku • chápe způsob přípravy 3D modelu k tisku		Základy modelování v prostoru Použití uživatelského programu Obsluha 3D tiskárny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Tvorba a programování dynamických webových stránek

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • dokáže navrhnout strukturu webové stránky, umístí formulářové prvky • dokáže navrhnout pozici a vlastnosti objektů na webové stránce • vytvoří a umí spravovat databázi na vzdáleném serveru • propojí databázi s webovou stránkou		Problematika HTML, DHTML Základy CSS Dotazy v SQL
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

2 týdně, V

Algoritmizace

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • umí naprogramovat základní úlohy • chápe pojem Objektově orientované programování • rozumí vztahu mezi objektem, třídou a instancí		Objekt, třída, instance, atribut, metoda Datové typy Cykly, příkazy, vstup, výstup Podprogramy, funkce Úlohy řešené pomocí programovacího jazyka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Databáze

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • vytvoří relační databázi a umí v ní vytvořit výstupy		Relační databáze Databáze v síti (SQL) Třídění, výpis, filtrování, přístup

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Prezentace, multimédia

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vytvoří www stránky - umí posoudit klady a zápory prezentujícího a jeho prezentace	HTML CSS styly

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Hardware, síťový OS

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ovládá základní pojmy HW a operačního systému	Síťové operační systémy HW-prohloubení znalostí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kancelářský balík

Očekávané výstupy	Učivo
	Textový editor Tabulkový editor Prezentační program Grafické programy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.8.13 Seminář z biologie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				0+2
6. ročník	2			

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Samostatný vyučovací předmět Seminář z biologie obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z oboru Biologie RVP G. Předmět je volitelný v pátém a šestém ročníku studia. Disponuje následující časovou dotací: 2 h, 2 h.

Organizace výuky:

Ve vyučovacím předmětu Seminář z biologie se používají zejména tyto metody výuky: výkladové hodiny,

propojené školními diskuzemi, referáty žáků, hodiny s problémově pojatou výukou, praktická cvičení, terénní výuka, exkurze. Kromě frontální výuky s použitím tradičních pomůcek se uplatňují další kooperativní formy výuky ve dvojicích, skupinách a individuální formy výuky. Při výuce se pracuje s učebnicovými tituly, které mají schvalovací doložku MŠMT a odbornou literaturou. Vyučovací předmět Seminář z biologie využívá ve většině případů samostatnou odbornou učebnu s odpovídajícím materiálním vybavením a biologickou laboratoř s audiovizuální technikou a technikou pro laboratorní práce. Žáci pracují v těchto učebnách v rámci celé třídy, v jednotlivých skupinách i individuálně. Terénní výuka se uskutečňuje v okolí školy, přírodopisné exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách.

Nabízíme 2 varianty seminářů z biologie, studenti si mohou vybrat jednu z nich.

Používané metody výuky:

- metody motivační – rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuze
- metody expoziční – pokus a pozorování, porovnávání a posuzování, besedy, popis
- metody fixační – procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a analýza informací

Používané pomůcky: klíče k určování přírodnin, přírodopisné atlasy, obrazy, schémata, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, herbáře, fotografie, video, výpočetní technika, mikroskopy a další laboratorní technika.

B. Výchovné a vzdělávací strategie v semináři z biologie

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá samostatné a skupinové práce, při kterých se žáci učí organizovat a plánovat vlastní práci a prezentovat výsledky;
- zadává úkoly, při kterých žáci pracují s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicí, počítačem a internetem a učí efektivně získávat poznatky, třídit, hodnotit a zpracovávat biologické informace;
- zadává referáty a seminární práce k probírané problematice, kterými si žáci prohlubují vědomosti i dovednosti;
- se zaměřuje na praktickou stránku biologie – poznávání, v maximální míře využívá pozorování v přírodě, práci s atlasy a klíči, biologickým materiálem, podporuje tak aktivní učení žáků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- volí takové úlohy, při kterých žáci ověřují hypotézy, hledají důkazy. Důraz je kladen na formulaci závěrů s využitím odborného jazyka a zvládnutí přehledného, schematického biologického nákresu;
- uplatňuje poznávací proces žáka při učení, který je založen na smyslovém vnímání biologických objektů, na jehož základě abstrahují žáci obecné znaky, definují pojmy a srovnávají objekty;
- u každého úkolu provádí se žáky rozbor a průběžně kontroluje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá metody aktivního učení, především se jedná o dialog a diskusi. Dialogem vede žáky k porozumění, zapojuje je aktivně do výuky. Vhodně volenými otázkami, vede žáky k upevňování dříve získaných poznatků, k vyvozování a nabývání nových vědomostí. Žáky touto metodou učí hledat vztahy mezi biologickými objekty, analyzovat a hodnotit biologické procesy a získané vědomosti zobecňovat a formulovat definice;
- rozvíjí diskusi, při které se žáci učí věcně argumentovat, chápat sdělení druhých a používat přesná vyjádření. Žáky vede k tomu, aby dokázali poslouchat druhého;
- dbá na jasné, srozumitelné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů;
- využívá biologického jazyka včetně biologické symboliky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové výuky v běžných hodinách, laboratorních cvičeních i seminářích;
- vede žáky k hodnocení podílu vlastní práce na řešení úkolů a přínosu druhých;
- především v rámci biologie člověka a ekologie se snaží podporovat u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví a zdravý životní styl.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů tak, aby si žáci uvědomovali zodpovědnost za svou

domácí přípravu;

- v průběhu celého studia biologie vytváří dostatek situací k poznání potřeby chránit přírodu a životní prostředí, vzhledem k dlouhodobě udržitelnému rozvoji lidské společnosti na Zemi;
- nabízí dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy. Žáky vede k poznání vlastní zodpovědnosti za své zdraví;
- se snaží, aby žák porozuměl souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí;
- učí žáka chovat se vhodně při kontaktu s objekty a situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími život, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z biologie;
- volí takové formy, metody a praktické činnosti, při kterých žáci mohou vyhodnotit, jak dalece se pro ně profese související s biologií hodí;
- pomáhá žákům rozeznávat slabé stránky, které by mohly bránit v úspěšném zvládnutí vybrané profese a vede žáky v biologii k takovým činnostem, které jim napomohou k úspěšnému zvládnutí další vzdělávací nebo profesní dráhy.

Hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci v semináři z biologie získávají vyučující zejména soustavným pozorováním žáků, sledováním jejich výkonu a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické), kontrolními písemnými pracemi a analýzou výsledků různých činností žáků. Znamky získávají vyučující semináře z biologie průběžně, během celého klasifikačního období. Proverky se píšou po probrání a procvičení jistého tematického celku. Každý žák má právo být během pololetí aspoň jednou ústně zkoušen.

5. ročník

0+2 týdně, V

Bezobratlí - varianta 1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • využívá znalostí z anatomie a morfologie členovců a hmyzu, na jejich základě pozná a pojmenuje významné zástupce, uvede jejich ekologické nároky • popíše vnější stavbu těla členovců se zaměřením na hmyz • porovná shodné a rozdílné znaky u vývojových stadií hmyzu v závislosti na způsobu proměny • charakterizuje specifické znaky, rozpozná významné zástupce hmyzu a zařadí do příslušných řádů • posoudí význam členovců v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti		Stavba těla členovců, hlavně hmyzu Systematika členovců, řády hmyzu a jejich významní zástupci Význam členovců, a hlavně hmyzu, jako důležité složky ekosystému	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

5. ročník

Obratlovci - taxonomie, fylogeneze - varianta 1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - začlení zástupce obratlovců podle znaků do příslušných řádů - pozná a pojmenuje významné zástupce paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců podle modelů nebo fotografií - charakterizuje specifické znaky typické pro jednotlivé řády paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců - zhodnotí problematiku ohrožených druhů obratlovců a možnosti jejich ochrany - porovná jednotlivé fylogenetické úrovně orgánových soustav s důrazem na obratlovce	Systém obratlovců Fylogeneze orgánových soustav s důrazem na obratlovce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:

Cytologie a histologie - varianta 2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše stavbu viru, množení a uvede virová onemocnění - uvede rozdíly mezi složením prokaryontní a eukaryontní buňky - porovná shodné a rozdílné struktury rostlinné a živočišné buňky - uvede procesy probíhající na povrchu plazmatických struktur a objasní jejich význam - určí základní typy epitelu a tkání	Viry, cytologie, histologie, imunita
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:

Anatomie a fyziologie člověka - varianta 2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá základní latinské názvosloví v anatomii - popíše stavbu kostí a kloubů - pojmenuje základní svaly člověka a princip svalové kontrakce - objasní složení a funkci základních částí krve, princip krevetvorby a srážlivosti krve - řeší genetické příklady z oblasti dědičnosti krevních skupin a hemofilie - objasní princip transfuze krve, imunity a imunizace - popíše stavbu srdce a objasní princip srdeční činnosti - objasní rozdíly ve stavbě jednotlivých typů cév a základní větve krevního oběhu - popíše stavbu dýchacích cest - objasní princip výměny plynů - popíše stavbu trávicí soustavy, objasní princip trávení a vstřebávání - charakterizuje principy správné životosprávy a vyvážené stravy - popíše stavbu kůže a objasní funkci kožních derivátů a receptorů - objasní princip termoregulace - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy	Opěrný systém - skelet (anatomie, fyziologie, vztah k příbuzným oborům) Pohybový systém - svaly (anatomie, fyziologie, vztah k příbuzným oborům) Tělní tekutiny a homeostáza (anatomie, fyziologie, vztah k příbuzným oborům) Oběhová soustava - srdce, cévy (anatomie, fyziologie, vztah k příbuzným oborům) Dýchací soustava (anatomie, fyziologie, vztah k příbuzným oborům) Trávicí soustava - vztah k výživě, onemocnění (anatomie, fyziologie, vztah k příbuzným oborům) Vylučovací soustava a kůže (anatomie, fyziologie, vztah k příbuzným oborům)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- **DEMONSTRACNÍ** Žáci absolvující semináře z biologie mají podle zájmu možnost vidět

5. ročník

PITVA ČLOVĚKA

demonstrační pitvu člověka. Pitva probíhá v některém ústavu soudního lékařství, dle možností ve Fakultní nemocnici v Olomouci nebo Ostravě. Žáci se mohou seznámit s významem lékařského oboru - soudní lékařství a ujasnit si své znalosti a představy z anatomie lidského těla. Odborníci z oboru soudního lékařství seznamují žáky s významem a topografií jednotlivých orgánů lidského těla a zároveň seznamují žáky s příbuznými obory - patologií, toxikologií a kriminalistikou.

6. ročník

2 týdne, V

Obecná biologie - varianta 1

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • popíše stavbu viru, rozmnožování a uvede příklady virových onemocnění • objasní význam organel prokaryotických buněk • srovnává organely rostlinných a živočišných eukaryotických buněk • charakterizuje stavbu a funkci biomembrán • uvede význam mitózy a meiózy, dokáže vysvětlit rozdíly mezi těmito dvěma procesy • objasní fáze buněčného cyklu		Viry Srovnání a stavba prokaryotické a eukaryotické buňky Metabolické procesy v buňkách Rozmnožování a dělení buněk, buněčný cyklus
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Botanika - varianta 1

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • charakterizuje a rozdělí rostlinná pletiva podle různých kritérií • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci jednotlivých orgánů • popíše různé způsoby výživy rostlin, vysvětlí pojmy parazitismus, mixotrofie, mykorrhiza • objasní anabolický proces - fotosyntéza • vysvětlí katabolický proces - dýchání • na příkladech popíše pohyby rostlin	Morfologie rostlin - pletiva, vegetativní a generativní orgány Fyziologie rostlin - způsoby výživy, fotosyntéza, dýchání, pohyby rostlin Systematika - nižší a vyšší rostliny, výtrusné a semenné rostliny, jednoděložné a dvouděložné rostliny	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Zoologie - varianta 1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - popisuje stavbu těla, rozmnožování, význam jednobuněčných živočichů - popisuje ektoderm, entoderm a jejich diferenciaci, jako základ diblastik, orientuje se v taxonomii, životních cyklech a výskytu hub a žahavců - dokáže vyjádřit vznik mezodermu, pravé tělní dutiny coelomu, určit rozdíly mezi coelomem, mixocelem a nepravými tělními dutinami pseudocelem a schizocelem, orientuje se v taxonomii a způsobu života zástupců triblastik		Jednobuněční živočichové Vznik mnohobuněčnosti, zárodečné listy Diblastika Triblastika (bez členovců a strunatců)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Biologie člověka - varianta 1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav - využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle		Stavba a funkce jednotlivých orgánových soustav v návaznosti na fylogeneze těchto soustav u obratlovců	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Genetika - varianta 1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - popíše strukturu a funkci nukleových kyselin - používá s porozuměním genetické pojmy - vysvětlí Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech - vysvětlí princip a důsledky vazby genů - uvádí příklady mutace genových, genomových, chromozomových - řeší příklady na křížení krevních skupin - uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší jednoduché příklady		Molekulární základy dědičnosti Mendelovy zákony dědičnosti Genetika člověka	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Anatomie a fyziologie člověka - varianta 2

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • popisuje a aplikuje dle chemických symbolů a vzorců biochemické procesy v trávicí soustavě • objasní princip vstřebávání živin, jejich transport a finální metabolismus v cílovém orgánu či buňce • objasní příčinu, příznaky, možnosti prevence a léčby významných metabolických onemocnění • popíše a topograficky správně umístí jednotlivé žlázy v rámci lidského těla • řeší hlubší vztahy mezi funkcí jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí (hormony) a cílovými orgány, případně vztah mezi nervovou soustavou a hormonální soustavou • uvede účinek jednotlivých hormonů a vztah mezi normálním fungováním žláz, hypofunkcí a hyperfunkcí • objasní příčinu, příznaky, možnosti prevence a léčby významných onemocnění žláz s vnitřní sekrecí • uvede základní tkáňové hormony a vztah k cílovým orgánům • popíše stavbu neuronu, objasní rozdíl mezi významem neuronu a gliových buněk a objasní princip fungování nervového vzruchu • charakterizuje periferní nervovou soustavu (strukturu, rozdíly) • popíše základní onemocnění periferní nervové soustavy • popíše stavbu centrální nervové soustavy • charakterizuje jednotlivé části z hlediska vývoje, nižší a vyšší nervové činnosti • popíše základní nervové dráhy, základní průběh včetně anatomických vztahů • popíše základní onemocnění centrální nervové soustavy, příznaky, možnosti prevence a léčby • popíše stavbu jednotlivých smyslových soustav a charakterizuje principy fungování jednotlivých smyslů • orientuje se ve vztahu jednotlivých smyslů k senzorickým drahám v nervové soustavě • popíše základní onemocnění čidel smyslové soustavy, příznaky, léčba, korekce • popíše stavbu mužské a ženské pohlavní soustavy a objasní funkci jednotlivých orgánů • charakterizuje vztah mužské a ženské pohlavní soustavy k reprodukci (gametogeneze, menstruační a ovariální cyklus), popíše procesy spojenými s oplozením, vývoj zárodku a plodu, porod • objasní princip základních antikoncepčních metod a plánovaného rodičovství • objasní podstatu nebezpečí pohlavně přenosných chorob a určí původ, uvede prevenci těchto onemocnění, příznaky, léčbu a charakterizuje ostatní onemocnění pohlavní soustavy – prevence, příznaky, léčba		Trávicí soustava, biochemie sacharidů, lipidů, bílkovin, metabolisme odpadních látek Žlázy s vnitřní sekrecí – anatomie, fyziologie, patofyziologie, peptidy, steroidy, bílkoviny Periferní nervová soustava – anatomie, fyziologie, patofyziologie, vztah k hormonální soustavě Aminokyseliny a jejich deriváty, katecholaminy Centrální nervová soustava – anatomie, vztah k vývoji, vztah k hormonální soustavě a smyslové soustavě Smyslová soustava, anatomie, fyziologie, vztah k periferní a centrální nervové soustavě Biochemie vidění – terpeny, vitamíny Pohlavní soustava člověka, anatomie, fyziologie, embryologie, onemocnění pohlavní soustavy Plánované rodičovství, antikoncepce, neplodnost
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
		přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Genetika - varianta 2

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - objasní rozdíly mezi klasickou a molekulární genetikou - řeší složitější příklady klasické genetiky včetně genetiky populací, genů vázaných na autozomy i gonozomy - orientuje se v problematice genového poradenství a prenatální diagnostiky genetických chorob - vyjmenuje a popíše nejběžnější genetické choroby včetně prognózy - řeší příklady s problematikou vazbových skupin - popíše chemickou strukturu a stavbu nukleových kyselin a srovná rozdíly v chemickém složení RNA a DNA, rozdíly mezi jednotlivými typy RNA a uvede jejich lokalizaci v buňce, porovná stavbu prokaryontní a eukaryontní DNA a lokalizuje v buňkách - objasní procesy replikace, transkripce, translace – včetně lokalizace - objasní pojem mutace, příčiny a druhy mutací, charakterizuje význam mutací (negativa i případná pozitivita), popíše typy genových, chromozómových a genomových a posoudí nebezpečí mutací fyzikálního, chemického či biologického původu		Klasická genetika, molekulární genetika, molekulární biologie, cytologie, biochemie nukleových kyselin, chemie sacharidů a heterocyklických sloučenin, chemie a potravinářský průmysl – rizikové sloučeniny	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
		přesahy z učebních bloků:	

6 Projekty

6.1 Olympijský šestiboj

Určen pro: 1. ročník
2. ročník
3. ročník
4. ročník
5. ročník
6. ročník

Masová školní soutěž pro 12členné kolektivy v disciplínách dřívějšího Odznaku zdatnosti (sprint, vytrvalostní běh, skok, hod, šplh, plavání). Výsledky soutěžících se bodují, pomoci koeficientů přepočítávají tak, aby bylo možno hodnotit podle jedné stupnice výkony chlapců i dívek všech věkových kategorií. Vyhlašují se nejlepší třídní kolektivy, nejlepší jednotlivci (sprintér, vytrvalec, skokan, vrhač, šplhoun a plavec) a také nejlepší šestibojaři, kteří plní všechny disciplíny.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebepoznání a sebepojetí
Kolektivní pojetí soutěže
- Komunikace
Tvorba soupisky, komunikace mezi studenty třídy, komunikace s vyučujícím tělesné výchovy.
- Spolupráce a soutěž
Můj vztah ke spolupráci a soutěži

6.2 Den Země

Určen pro: 1. ročník

Den Země (úklid okolí školy)

Projekt probíhá ve spolupráci s MěÚ Třinec, který každoročně pořádá projekt Týden čistoty u příležitosti Dne Země, do kterého se zapojují střední i základní školy. Projekt je zaměřen na úklid města Třince a má vést děti a mládež k odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí v místě jejich bydliště.

Cíle projektu:

Hlavním cílem projektu je vést mladé lidi aktivní účasti při úklidu města k jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí v Třinci, ke spolupráci a porozumění mezi lidmi.

Žáci:

- uklízí vybrané lokality ve městě, ve kterém žijí a studují, což neformální cestou přispěje k zvýšení povědomí o nutnosti ochrany životního prostředí a udržování čistoty ve městě

Cílová skupina:

- žáci prvních ročníků gymnázia

Měřitelné výstupy projektu:

- celkový počet žáků zapojených do projektu
- množství vysbíraného odpadu
- vyčištěné lokality

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Vztah člověka k prostředí
- Člověk a životní prostředí

6.3 Adaptační kurz

Určen pro: 1. ročník

Studenti prvního ročníku absolvují se svým třídním učitelem na začátku školního roku adaptační kurz. Jeho program je zaměřený na vytváření pozitivních výchovně-vztahových základů v novém kolektivu. Na přípravě programu se za podpory vedení podílejí metodik prevence, výchovný poradce a třídní učitel. Kurz je zakončen zpětnou vazbou.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebepoznání a sebepojetí
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou nácviku komunikačních dovedností, her a soutěží.
- Poznávání lidí
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Mezilidské vztahy
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Komunikace
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou komunikačních cvičení, her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Kooperace a kompetice
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Hodnoty, postoje, praktická etika
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola
V rámci projektu Adaptační kurz jsou žáci primy seznámeni s fungováním školního parlamentu a možností zapojení do každodenního života školy.

7 Evaluace vzdělávacího programu

Pravidla pro hodnocení žáků

Žáky naší školy hodnotíme klasifikací. Cílem klasifikace jako jedné z forem hodnocení je vytvoření přehledu výsledků vzdělávání žáka. Klasifikace má několik funkcí:

- Informační - poskytuje zpětnou vazbu na probíhající vzdělávací proces. Sděluje žákovi (popř. jeho zákonnému zástupci), jakého výsledku dosáhl, učitele informuje o výsledcích jeho činnosti.
- Motivační - příznivý výkon je odměňován, nepříznivý výkon je odměňován méně.
- Prognosticko-diagnostickou - ukazuje, zda je žák schopen dále a hlouběji studovat daný obor, popř. mu uděluje oprávnění v pokračování v dalším vzdělávání v rámci školského systému.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se určuje na základě váženého průměru z klasifikace za příslušné období. Do celkové klasifikace na konci klasifikačního období učitel zahrnuje dle charakteru předmětu v přiměřené míře též zájem o předmět, úroveň domácí přípravy, míru aktivity žáka ve vyučovacích hodinách a jeho schopnost samostatného myšlení a práce. Vyučující uplatňují přiměřenou náročnost a dodržují zásady pedagogického taktu vůči žákovi.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci:

- Vyučující na začátku školního roku seznámí žáky s pravidly a podmínkami klasifikace.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi a analýzou výsledků různých činností žáků.
- Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
- Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá vyučující klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn.

Kritéria hodnocení

Prospěch v jednotlivých předmětech je klasifikován stupni 1-5 (výborný až nedostatečný). Klasifikace zahrnuje:

- stupeň osvojení a jistoty, s níž žák ovládá učivo;
- schopnost samostatného úsudku;
- schopnost aplikace získaných vědomostí a dovedností;
- samostatnost a aktivitu při řešení úkolů;
- soustavnost a svědomitost v práci;
- úroveň vyjadřování ústního a písemného projevu, estetiku grafického projevu.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech se průběžně i na vysvědčení hodnotí těmito stupni prospěchu:

1. **1 – výborný:** Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně a tvořivě. Jeho ústní a písemný projev je přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostudia bez potíží.

2. **2 – chvalitebný:** Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně a tvořivě. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen s menší pomocí samostatně studovat.

3. **3 – dobrý:** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

4. **4 – dostatečný:** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, nicméně s pomocí učitele závažné nedostatky a chyby dovede opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

5. **5 – nedostatečný:** Žák si požadované vědomosti a dovednosti neosvojil, nedovede je aplikovat, má v nich závažné nedostatky, které není schopen opravit ani s pomocí učitele, je převážně pasivní. Jeho projev je většinou chybný. Neprojevuje zájem o práci.

Klasifikace a hodnocení žáků s SVP:

Vyučující při klasifikaci a hodnocení žáků s SVP respektují doporučení ŠPZ.

Autoevaluace školy

Autoevaluace ve škole představuje plánovitou činnost s pravidelně se opakujícími aktivitami. Zahrnuje systematický sběr, analýzu a vyhodnocení dat důležitých pro poznání a pro rozhodování o dalším rozvoji školy. Prostřednictvím autoevaluace (sebehodnocení) škola postupně získává informace o tom, v čem je úspěšná, v čem neúspěšná apod. Autoevaluace školy slouží jako zpětná vazba, díky ní škola může plánovat své aktivity, vyhodnocovat je, ale také měnit a korigovat to, co je nevyhovující, a udržovat a rozvíjet to, co se jeví jako přínosné. Cílem autoevaluace ve škole je zefektivnění práce školy.

Oblast 1: Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči

Cíl:

- tvůrčí a přátelské klima, partnerský, individuální přístup;
- spolupráce s rodiči – společné cíle ve vzdělávání a ve výchově;
- dobrá komunikace s širokou veřejností, s vysokoškolskou obcí a zaměstnavateli.

Kritérium:

- spokojenost absolventů školy a rodičů.

Nástroj a časové rozvržení:

- diskuse a podněty ze školské rady, z jednání výboru SRPŠ, z žakovského parlamentu (průběžně);
- řízený rozhovor na třídních schůzkách, konzultace s žáky i zákonnými zástupci (průběžně);
- dialog s významnými regionálními zaměstnavateli (průběžně);
- dotazník pro žáky/absolventy a rodiče.

Oblast 2: Podmínky ke vzdělávání

Cíl:

- kvalitní pedagogický sbor;
- materiální vybavení učeben a výuky, exkurze, projektové aktivity, výjezdy do zahraničí, mimoškolní činnost;
- zajišťování finančních prostředků mimo rozpočet zřizovatele.

Kritérium:

- spokojenost žáků, rodičů a učitelů.

Nástroj a časové rozvržení:

- SWOT analýza (jednou ve dvouletém cyklu);
- dotazníky pro žáky a rodiče.

Oblast 3: Průběh a výsledky vzdělávání žáků

Cíl:

- kvalitní výuka dle ŠVP;
- získání odpovídajících výstupů podle ŠVP, rozvoj kompetencí;
- úspěšné absolvování školy, splnění kritérií pro přijetí na vysokou školu;
- dosáhnout toho, aby výsledky odpovídaly individuálním možnostem žáků.

Kritérium:

- kvalita výsledků, vysoké procento maturit s vyznamenáním;
- více než 50 % percentil u srovnávacích testů mezi gymnázii.

Nástroj a časové rozvržení:

- hospitační činnost (průběžně);
- každoroční analýza výsledků maturitní zkoušky zpracovaných CZVV.

Oblast 4: Řízení školy, personální práce, pedagogický sbor, profesní rozvoj

Cíl:

- plán profesního rozvoje předmětových komisí a jednotlivých pedagogů;
- vytvoření podmínek pro efektivní výuku.

Kritérium:

- převaha pozitivního hodnocení rodiči
- učiteli;
- zřizovatelem;
- ČŠI.

Nástroj a časové rozvržení:

- hodnocení učitelů vedoucími předmětových komisí a vedením (průběžně);
- dotazníky pro učitele, sebehodnocení učitelů;
- hodnocení zřizovatele, ČŠI;
- SWOT analýza.

Oblast 5: Úroveň výsledků práce školy

Cíl:

- efektivní plnění ŠVP v souladu s ekonomickými možnostmi školy;
- docílit pozitivního obrazu školy na veřejnosti a v médiích;
- školní aktivity pro veřejnost.

Kritérium:

- převaha spokojených nebo spíše spokojených respondentů.

Nástroj a časové rozvržení:

- výroční zprávy o činnosti školy a výsledcích hospodaření (ročně);
- mediální záznamy (průběžně);
- galerie úspěšných absolventů (průběžně).